

ש/מ

מדינת ישראל

גנזך המדינה

מכירת האמצע

משרד _____

הודעה לפיקוד הארבע למחנה

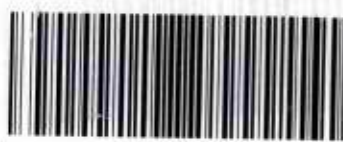
ולגבינות הביוני העולמית

ט"ו בסיון תש"ל -

- 10.6.1979

מס' תיק מקורי _____

מחלקה _____

שם תיק: הועדה להתישבות המשותפונ לממשלה ולהסתדרות
הציונית העולמית (ט"ו בסיון תשל"ט)

ג-12779/6

מזהה פלוג:

מזהה פריט: 001flhx

תאריך הדפסה: 24/06/2018

כתובת: 2-111-5-7-4

652m

1 יוני 1980

מזכירות הממשלה

סגנון

ש מ ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
ישיבת הועדה להתיישבות המשותפת לממשלה
ולהסתדרות הציונית העולמית

ב' בשבט תש"ם - 20.1.80

נכחו : חברי הועדה - השרים : א. שרון - יו"ר, מ. נסים

נציגי ההסתדרות הציונית : א. כץ, פ. שנק, א. שנקר, א. תבין

נעדרו : חברי הועדה - השרים : ש. ארליך, י. הורביץ, ז. המר, ע. ויצמן,
ד. לוי, ח. לנדאו (חולה), ג. פת,
ש. תמיר

נציגי ההסתדרות הציונית : מ. דרובלס, ר. וייץ, ע. לוינסקי,
מ. ריבלין, י. פרידמן

א. ביידץ	-	מינהל מקרקעי ישראל
א. בראון	-	לשכת שר החקלאות
א. דודאי	-	לשכת שר החקלאות
י. מרגלית	-	משרד הבינוי והשיכון
אלי"מ ד. סתו	-	משרד הבטחון
א. פוגל	-	משרד האוצר
ש. רביד	-	החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית

א. ליסנסקי - מזכיר הועדה

סדר היום :

9/הת	הקמת היישוב לבונה	2 יוני
10/הת	הקמת גבעת חדשה (מצפה גבעון)	3 יוני
11/הת	הקמת שקף ונחוושה במורדות הר חברון	19 יוני

הקמת

בפרוטוקול זה 26 דפים.

746:5777-88

ה/ה 9 הקמת היישוב לבונה

השר א. שרון:

אני פותח את הישיבה.

הנושא הראשון על סדר היום הוא

ענין לבונה. כידוע לכם, נושא לבונה אושר ע"י ועדת השרים לעניני בטחון וע"י הממשלה ועכשו אני מביא אותו לוועדה זו. מדובר ביישוב קהילתי, מורכב בעיקרו מאנשי החעשיה האוירית, מתוך כוונה למקם אותו במחצית הדרך בין נוה-צוף לבין גבעת-כח, מה שהיה פעם כפר קולא, ליד צומת רנטיס-לובן. היום נדון גם ערעורו של סגן ראש הממשלה והערעור נדחה ע"י הממשלה.

למעשה, מה שאני רוצה כרגע: (א) לקבל

החלטה על הקמת היישוב; (ב) לקבוע מי יטפל בנושא זה.

זה נושא אחד וממנו אני רוצה לעבור

ישר לנושא מצפה-גבעון ואני מבקש מאורי להציג את שני הנושאים, כדי שנוכל לגשת ישר לטיפול בהם.

לבונה נמצאת על הצטלבות הכבישים -

מר א. בראון:

כפי שאמר השר, מגבעת כוח לנוה צוף

והכביש שהולך מאיזור לטרון- בית סירא, דרך נוה צוף-לובן-מסחה והלאה עד אזון.

למעשה, כבר נוצר הקשר הראשוני של

הגרעין עם המחלקה להתישבות, אלא שהם לא הגיעו לטיפול, כי הם מחכים להחלטה כאן. הכוונה היא להקים כאן יישוב קהילתי של 300-500 משפחות. יש איתור של שטח אדמות מדינה, שסומנו ואותרו ומיועדות להקמת יישוב זה, צריך לגשת לתכנון וביצוע ולהעלות בהתחלה יישוב זמני ואח"כ לעבור

מר א. בראון:

לישוב קבע. יש שטחים נוספים מדרום לכביש, שהם עכשו יבדקו. זה לגבי לבונה.

כמה דונמים יש בס"ה בשטח רצוף?

מר א. כץ:

בשטח שקיים היום יש כ-600 דונם רצופים ויש שם שטחים נוספים בבדיקה.

מר א. בראון:

השר א. שרון: ס"ה השטח הוא כאלף דונם, כשמתוכם לגבי כ-500 דונם נקבע לאחר בדיקות יסודיות, שהוא שטח שללא ספק עומד בקריטריונים המקובלים היום להקמת ישוב, ואילו השטח האחר מחולק אף הוא לשני סוגים: יש חלק שעדיין צריך לברר את מעמדו ויש חלק, שהוא אולי בבעלות פרטית. אך השטח שבו מדובר הוא מעל ומעבר לכל ספק שטח שניתן להקים עליו ישוב, על סמך בדיקות של משרד היועץ המשפטי. זהו שטח טרשי והורי, זוהי גבעה שולטת מאד וחשובה מאד.

הישוב הזה כבר מחוכנן?

מר א. כץ:

עוד לא, עכשו צריך להתחיל.

מר א. בראון:

הח/10 גבעת חדשה (מצפה גבעון) המקום השני הוא גבעת חדשה. כפי שידוע לכם, גבעון נמצאת היום במחנה הצבאי כאן (מראה על המפה), שיש בו כ-130 משפחות. הישוב הוא בטיפול משרד השיכון מהתחלה. מכאן יצאו שני גרעינים, האחד לגבעת חדשה, שזה ישוב יותר סגור ויותר קהילתי והשני לשכונה העירונית גבעון עצמה, אשר נמצאת בצומת התול"ר, שזהו צומת הכבישים מצחנה עופר לומאללה ועטרות, או כביש שמחבר את

מר א. בראון:

רמאללה עם ירושלים.

אנו מדברים עכשו על איזור שנקרא גבעת חדשה, שהוא מדרום לצומת התול"ר. במשך הזמן, יכול להיות שזה יתחבר ביחד. גבעת חדשה היא אדמות יהודים, שניקנו בשנת 1932 ע"י חברה שנקרא "בני ישראל רמה".

השר א. שרון: זה מה שבזמנו הממשלה סיכמה, שאם נגיע להסדר של רכישת הקרקע, אפשר לבנות שם.

מר א. בראון: השטח הוא 167 דונם של אדמות יהודים בגבעה עצמה. נוסף לכך, יש עוד 300 דונם, אך מתוך ה-167 דונם אלה אנו מדברים כרגע על 87 דונם, שלגביהם הגענו להסדר, יש לנו הרשאה בכתב וכבר מוכן חוזה לחתימה עם הסוכנות היהודית ויש להתחיל להקים את הישוב, אשר יקרא מצפה גבעון. בודאי קראתם בעתון בשבוע שעבר על כך, שבתקופה זו הערבים זרעים וחורשים ויש לנו חטיפות של אדמה יהודית במקום זה. לכן, חשוב לעלות עכשו על השטח ולממש אותו. המימוש יהיה ע"י הקמת איזה שהוא מאהל וע"י נטיעות של האיזור. אנו ניסע עצי אורן או ברושים מסביב לשטח. הכוונה כאן היא לבנות את ישוב הקבע. אין כוונה להקים עוד פעם ישוב זמני, כי המתישבים גרים בישוב זמני, במחנה הצבאי.

השר ט. נסים: מה יהיה במחנה הצבאי דהיום?

מר א. בראון: יש מאות משפחות המתדפקות על המחנה הצבאי עצמו ורוצות להכנס לשם. אפילו מאבטחי הכנסת שואלים אותי, כי הם נרשמו בזמנו להיות חברים.

השר א. שרון:

(מראה על המפה) - אנו העלינו

לפני הממשלה את כל הקומפלקס שיש

כאן. העיגול הירוק הוא המחנה הקיים היום. המקום השני נמצא ממש לידו. המקום העיקרי של גבעון יהיה במקום של העיגול האדום, בצומת התול"ר. יש לנו עוד הנושא של בית חורון, שהוא קצת יותר מערבה. הישוב הזמני שלו נמצא על שטח קטן מאד עם 45 משפחות והם צריכים לעבור למקום קצת יותר קרוב לגבעון. בגלל האיטיות בכל נושא איתור השטחים, עוד לא קבעו את השטח המפורט. אך כל זה יחד יהודה איזור יהודי אחד והוא בעל חשיבות רבה מאד, כי הוא נכנס כחלק מהטבעת שאנו בונים סביב ירושלים. כי בפריפריה של ירושלים צומחת היום אוכלוסיה ערבית צפופה ביותר. פרט לעובדה שכ-30 אלף ערבים נכנסו לגור, מאז מלחמת ששת הימים, בתחום המוניציפלי של ירושלים דהיום, יש לנו עוד כמספר הזה של ערבים שנמצאים בפריפריה מסביב. ז"א, ירושלים הולכת ונחנקת ע"י אוכלוסיה ערבית. זהו חלק מהתכנית שלנו להקפת ירושלים בטבעת וזו הסיבה שכל הדבר הזה יבנה כאיזור אחד, כאשר נתגבר על בעיות קרקע מפה ומשם.

מר א. בראון:

עוד דבר שרצייתי להזכיר, בעקבות

דברי השר. הכביש השני לירושלים,

שלמעשה הוא כבר מתוכנן, אשר הולך מאיזור ההתישבות במודיעין, דרך כפר שילח, כפר רות ומחתייה יעבור כאן (מראה על המפה) ומכאן יהיה לו סעיף שעובר לירושלים וממשיך למעלה אדומים. זה יהיה הכביש שיעבור מצפון ויכנס לירושלים מצפון לדרום.

השר א. שרון:

לשם אינפורמציה - בנושא הכביש

טיפלה ועדת השרים לענייני ירושלים

והיא כבר קיבלה החלטה על הקמת הכביש, אני מעריך לפני שנה וחצי.

השר א. שרון:

אנו יודעים היום שבשנות ה-80, הכביש הקיים היום לא יאפשר תנועה סדירה לירושלים בגלל היקף התנועה וזהו אחד הדברים שלגביהם יש החלטות ממשלה, אך בכל זאת לא ניג/שו לבנות את הכביש. כביש זה משתלב בכל המערכת הזאת.

מר א. הבין:

היכן יעבור כביש זה?

השר א. שרון:

(מראה על המפה) מאיזור בן-שמן זה ילך לאיזור בית-חורון-גבעון, מפה הוא יסתעף סעיף אחד לירושלים, כניסה מצפון, בנוסף לכניסה הקיימת היום שהיא ממערב, והוא ימשיך ויעקוף את איזור נוה יעקב ויגיע לעיר מעלה אדומים. התכנית הסופית היא שקשת זו תתחבר אחר כך עם מה שאנו קוראים ציר עמק האלה - מצפה שלם. תהיה מין קשת כזאת, שתיחן אפשרות להגיע לירושלים בדרכים נוספים ולהגיע למעלה אדומים שלא דרך מעבר העיר, אצאג דבר שבמשך הזמן יהפך לבלתי אפשרי.

זהו תיאור כללי של התכנית הזאת.

השר נסים, לא דנו בזה מזמן בוועדת השרים לעניני ירושלים. תפקידנו להזכיר נושא זה.

מר י. מרגליח:

לגבי כביש בית חורון - בתחילת 1979

הכביש היה מסומן ע"י המשרד לתחילת

ביצוע, בגלל התפיסה הערבית, אך ברוב האחרון הוא הורד, עקב מגבלות תקציביות.

מר י. מרגלית:

נקודה נוספת לגבי העיר גבעון -
יש אצלנו תכנית כללית לישוב עד לסדר גודל של 5,000 משפחות עוד
מזמן הממשלה הקודמת, אך בגלל הבעיות הקרקעיות, אנו לא יכולים
להתקדם.

מר א. בראון:

בגבעת התול"ר איתרו למעשה 600 דונם,
שחלקם אדמות יהודים וחלקם אדמות לא
בבעלות וזה נותן אפשרות להתחלת בניה השכונה הזאת, אשר מתוכננת על
כ-1,500 דונם. התכנית של גבעון בגבעת התול"ר היא תוכנית יפה
ומפורטת עד הסוף.

מר א. כץ:

אפשר לקבל פרטים נוספים על הגרעין
המיועד להתישב בלבונה?

מר א. בראון:

זהו גרעין המורכב בעיקרו מאנשי
התעשייה האוירית צאצא בלוד צאצא
ואליו יצטרפו נוספים. הגרעין מונה כיום כ-80 משפחות, אך יש להם
מרחב הרבה יותר גדול. הם לא רצו לקלוט יותר בינחיים, כי הישוב
הזמני יהיה בודאי יותר קטן מ-80 משפחות. יש גרעין של בני ראש העין
שרוצה ללכת ללבונה, אך זאת נראה עוד בעתיד.

מר א. פוגל:

אני אמנם חדש בועדה ואני בטוח, שלא
אחדש שום דבר.

מר א. בראון:

אולי אקדים אותך ואומר בנושא התקציב

של הישובים. ישובים אלה אינם

מתוקצבים ובזמנו, היה סיכום עוד עם ארליך, שכל ישוב חדש שיוחלט

עליו בוועדות למיניהן, אם זה בממשלה או בוועדה להתישבות, יתוקצב

בהתאם לישוב שעליו יוחלט. הישובים האלה לא תוקצבו ואנו מעלים זאת

לדיון באוצר בימים הקרובים, במסגרת הדיון על תקצוב הישובים החדשים

עד שנת התקציב הבאה.

השר א. שרון:

שוחחתי אתמול עם שר האוצר בנושא זה

ואנו עומדים לקיים בימים הקרובים

פגישה בפורום מצומצם, אשר עוסק בנושא הקלאות והתישבות, של שני השרים

ושני המנכ"לים. בפגישה זו ידונו גם המקורות הכספיים, וזאת לקראת

הישיבה שדובר עליה כאן, אשר צריכה להתקיים. מסיבות של דיונים בנושא

התקציב סיכמנו, שקודם תהיה פגישה מצומצמת של שני המשרדים ואח"כ

תתקיים הפגישה המשולשת ולאחר מכן ועדת השרים לענייני כלכלה.

מר א. פוגל:

שיטת התקצוב בשנת 1979 הייתה, שנקבע

סכום של 500 מיליון ל"י להקמת ישובים

חדשים והפירוט שלו נקבע בהתאם להחלטות ועדת השרים.

מר א. בראון:

ההיסטוריה היא אחרת. בהתחלה אמרו,

שכל ישוב שיבנה יתוקצב ואילו אח"כ

אמר שר האוצר: קחו 500 מיליון ל"י ובזה גמרנו השנה. הסכמנו לכך, אך

בינתיים השנה לא נגמרה.

מר א. פוגל:

במסגרת ה-500 מיליון סומנו כ-20 מיליון ל"י ללבונה; אך כיוון שצריך היה לחלק את הסכום והוא לא מספיק, אז לבונה ירדה מהקצאת הסכום זה ואותו סכום הוצא לישובים אחרים.

כמובן, שהכל יהיה כפוף לסיכום שיגיע אליו יו"ר הועדה עם שר האוצר, אך ככלל, אני רוצה לומר לחברי הועדה, שקשה לנו לראות במסגרת התקציב של השנה הבאה, שהיא מצומצמת יותר מתמיד, הקמת ישובים חדשים. אם ימצא כסף לנושאים חדשים, בודאי טוב. הדגש בתקציב השנה הבאה הוא על חיזוק הקיים, זאת למרות שהקצבנו בשנה הבאה להתישבות סכום יותר גדול ריאלית מאשר בשנה זו. עשינו זאת, כי נקלענו לבעיה, שהכמות הגדולה של הישובים שהוקמו חייבה המיכה שוטפת ומאסיבית לחיזוקם. אמנם, הערה זו פחות נוגעת ללבונה ולגבעון, שיש להם פוטנציאל שונה מאותם מרבית הישובים אצאצאם שתיארת. אני מוצא לנכון להעיר זאת ככלל, לגבי הנושאים הבאים, שיש גידול ריאלי בתקציב ההתישבות כולו, אך להערכתנו זה לחיזוק הישובים הקיימים, כי אחרת יהיה קשה להם להתקיים. אם יהיה סיכום אחר, אז הכל ישתנה. אני רק רוצה לבקש, שהחלטת ועדת השרים היא החלטה עקרונית, וכאשר תהיה הרשאה תקציבית אז היא תתבצע.

השר א. שרון:

כדי להסביר את הדבר, מקרה זה הוא מיוחד. היה תקציב והעבירו אותו. הנושא התקציבי יתברר. אשר לעצם העניין העקרוני, שאליו הסבת את תשומת לבנו, הרי שקיימת החלטת ממשלה ברורה בנושא זה והיא דיברה הן על חיזוק הקיים והן על חוספת, במסגרת הגושים. הזמן העומד לרשותנו הולך ונעשה קצר מיום ליום. להוסיף ולחזק זה דבר שאפשר לעשות תמיד, אך להכנס לאן שצריך להכנס, הזמן הולך ומצטמצם. כך שחרף העובדה

השר א. שרון:

שרצון כולנו לחזק את הקיים, בהחלט יהיו בשנה הקרובה גם מספר מקומות חדשים, לפי החלטת הממשלה.

מה שאני רוצה שנקבע עכשו, ברגע שיאושר התקציב מי יטפל בנושאים אלה וכשחשבתי על כך נראה לי, שנושא לבונה צריך להיות בטיפול הסוכנות.

מר א. בראון:

גם מצפה גבעון וגם לבונה צריכים להיות בטיפול הסוכנות. בעתיד, בקרוב מאד, נעלה את ענין גבעת התול"ר, נבדוק את הנושא הקרקעי יותר, וזהו נושא עירוני שיהיה במשרד השיכון.

השר מ. נסים:

למה גבעון לא בטיפול משרד השיכון?

מר א. בראון:

כי רצינו להקים שם ישוב קהילתי ולא עירוני. זהו היעוד של גרעין זה.

השר א. שרון:

במה שנוגע ללבונה, בעיני זה לא מוטל בספק כלל וכלל, שכאן מדובר בישוב קהילתי והוא צריך להיות בטיפול החטיבה להתישבות של ההסתדרות הציונית. באשר למצפה גבעון, יכול להיות שאתה צודק.

מר א. כץ:

מהו הגודל המירבי של הישוב הקהילתי?

מר א. בראון:

350-450 משפחות.

השר א. שרון:

זה מתחיל בדבר קטן ועובר לדבר גדול.

היום באלקנה יש 900 נפש. אלקנה

בעיני היתה מתפתחת לעיר והיא בטיפול משרד הבינוי. זה סידור טוב. אריאל היום מונה בין 800 ל-900 נפש, היא תהיה עיר, היא נמצאת בטיפול משרד הבינוי וזה נראה לי סביר. ז"א, המקרה של לבונה הוא מקרה מובהק של ישוב קהילתי ואני בהחלט רואה את הצורך, שהוא יהיה בטיפול החטיבה להתישבות. לגבי גבעון, נשמע כאן ובודאי יהיו דעות לכאן ולכאן.

מר ש. רביד:

אני מניח, לפחות במתקונת שאנו מטפלים

בישובים הקהילתיים הקיימים, שלבונה

נכללה בחוכם מבחינת אופיה ומיקומה, לפחות בשלבים הראשונים, כלומר בשנים הקרובות. לעומת זאת, לגבי מצפה גבעון, אני מבין את רצון הגרעין להתנתק מהגוף העיקרי, אך מעשית, היות והם יושבים כיום בישוב זמני, אז כל המעורבות שלנו יכולה להיות רק תכנית עבודה והעברתם למשרד הבינוי ודבר זה יכול רק להבטיח שאנו נחנך תכנית עבודה ואח"כ משרד הבינוי יבנה. אז אני הייתי מוותר על המעורבות שלנו רק באותו שלב. לו היינו צריכים להקים מחנה זמני ולתחזק אותו - נניח, אך היות וזה המצב, אין לי שום בעיה שנתרום חרומחנו בנושא זה של תכנית עבודה. אולם, אני חושב שאנו מכניסים מימד נוסף, שהוא אולי מיותר.

השר מ. נסים:

אני חושב, שלגבי לבונה אין בעיה.

לגבי גבעון, אני חושב שצריך לראות

את המכלול של גבעון כאיזור, שבא לפתור בעיות של מרחב ירושלים, כישוב עירוני. אז אינני חושב שמתאים, שיתחילו בסוכנות וימשיכו במשרד הבינוי. נראה לי שמשרד הבינוי מתאים יותר לעניין.

מר י. מרגלית:

אני לא מחיחס כרגע לישוב הקבע
 גבעון, שיהיה ישוב בעל אופי עירוני,
 פתוח לכלל הציבור. אנו מדברים כרגע על הקמת מצפה גבעון, כשמדובר
 בעליה לגבעה מסוימת ובבניה מספר מיבנים זמניים.

השר א. שרון:

לא, מדובר בבניה קבע ישר.

מר י. מרגלית:

אם מדובר על מצפה גבעון, אני לא
 יודע אם היא חלק מהחכנית כולה.
 קוראים לזה אמנם מצפה גבעון, אך בסופו של דבר זה עוד עליה לגבעה
 מסוימת, ששם חהיה קבוצת אנשים, בבניה זמנית מהירה. אלא אם כן יש
 כוונה ללכת לבניה קבע בשטח של 80 דונם ואינני יודע איזה אופי זה
 ישא.

אם חתקבל כאן החלטה, שלפיה משרדנו

יטפל בכך ומדובר בבניה קבע, אנו ברצון נצטרף אליה, אם יועמדו
 לרשותנו המשאבים המחאימים.

מר ש. רביד:

אין טעם שנטפל בהם במחנה שמוחזק
 היום ע"י משרד הבינוי.

מר א. בראון:

ראש המחלקה להתישבות, ביחד אתי,
 נהלנו עם הגרעין את כל המגעים ואני
 מציע, שנחכה לשובו של ראש המחלקה להתישבות ונביא זאת חזרה לישיבת
 הועדה ובינתיים גם נבדוק זאת עם משרד הבינוי. ישבנו על כך עם
 הגרעין ואני לא רוצה עכשו לקבוע דבר אחר.

מר י. מרגלית:

אם מדובר על כך שהמחלקה להתישבות
חבצע בניה קבע, אז יש לי הערות על כך.

מר א. בראון:

לא זו הכוונה. הכוונה שלנו היא
שהסוכנות מטפלת בישוב עם אנשים
הרבה יותר באופן קרוב, היא דואגת להם וזה מקבל צורה הרבה יותר
של טיפול אישי מאשר כשמשרד הבינוי מטפל בזה. יכול להיות שגם נושא
הפרנסה יכנס צפצפה. לפיכך אני מציע שנדחה זאת ונחכה לשובו של
מתי דרובלס.

השר א. שרון:

אני יכול לדחות זאת. מה שברור הוא,
שברגע שתיפתר הבעיה החקציבית, לבונה
תהיה בטיפול של החטיבה להתישבות של ההסתדרות הציונית.

נושא מצפה גבעון אישרנו והוא מקובל.

מי יבנה אותו - נקבע בישיבה הבאה.

מר ש. רביד:

יכול להיות שנסכם זאת לפני הישיבה.

השר א. שרון:

אם הגיעו לעמק השווה, חסכמו זאת
ביניכם.

אל"מ דן סתו:

אני רוצה להעיר, בעיקר לגבי לבונה,
שחשוב שיקבע מי יטפל, כי אנו מחכים
לזה בגלל נושא הגידור. לפחות לגידור צריך להקצות את הכסף.

השר א. שרון:

לחטיבה להתישבות יש כסף לגידור.

מר י. מרגלית:

אני רוצה להעיר לגבי הגידור. במקום אחד לפחות גידרנו וזו השקעה מבוזבזת לריק. גידרנו באפרת. הגידור היחידי שניתן לבצע בהוצאות, שהן גם כן יקרות, זה גידור בקר וזה לא שווה שום דבר.

השר א. שרון:

אפשר לסמן זאת גם ע"י חביות.

אל"מ דן סתו:

זה צריך להיות גידור של ממש, כי עכשו זו תקופה של חריש וחורשים. אצא

אפרת - זה סיפור אחר.

השר א. שרון:

חשקיעו את המינימום. זהו ענין סמלי. אפשר לשים עמודים במרחק מקסימלי אפשרי. חוט אחד מספיק פה. זה יותר נושא של קביעת בעלות, זו אינה גדר שמונעת חדירה. העשו את המינימום ההכרחי בנושא זה.

לגבי לבונה סיכמנו, שהטיפול הוא בידי החטיבה להתישבות. לגבי מצפה גבעון, אני מציע לקבל את הסיכום, שאורי בראון, שמעון רביד ויוסי מרגלית יחליטו, על דעת הועדה, מי יהיה הגוף המטפל.

אני רוצה לקפוץ לנושא שונות ואסביר מדוע. אני רוצה לשאול את רביד מה קורה כרגע בחבל עזה. אנו אישרנו הכל, אנו יודעים בדיוק כמה ישובים אנו רוצים. יש לי הרגשה, שבנושא זה שעון החול ממש מתרוקן וכל החול נשפך לנו בין האצבעות.

מר ש. רביד:

בידינו נהוג רק דבר אחד. במסגרת
 אותם 500 מיליון שדובר עליהם, חוקצבה
 הקמת היאחזות אחת בקטיף ד', שאותה אנו מקימים בימים אלה. המיבנים
 הוזמנו וצריך לעבוד בהכשרה הקרקע. בכל אופן, המיבנים הוזמנו
 והיות והיה תקציב רק לשוב אחד, החלטנו לא להחליף את המאהל הדרומי
 בשוב, אלא להקים נקודה נוספת. מבחינתנו, רק זה מה שמונח על הפרק.
 נוסף לכך, קיבלנו על עצמנו לגמור את חכנית העבודה של המרכז האיזורי
 ואני מקוה, שעד אפריל חכנית זו תהיה מוכנה. מעבר לזה, זו רק בעיה
 של תקצוב. כי שלושת הקטיפים גמורים מבחינת התכנון לבניה קבע
 ומחכים רק לתקציב. הדבר היחידי שמעכב הוא כסף. אגב, אחד הגרעינים
 יושב בכפר דרום ומחכה.

השר א. שרון:

את זאת נעלה באותה פגישה שתהיה בכל
 הנושא התקציבי, אלא אם לכם יש כספים.

מר י. מרגלית:

אחד התנאים להקמת שני הישובים שם
 הוא פריסת מערכת הכבישים - ז"א חיבור
 בין הקטיפים הדרומיים והצפוניים והיציאה לכביש הראשי - כי אחרת, אי
 אפשר להכנס, מאחר וצריך לעבור את חאן-יונס. מדובר בסכום המתקרב
 ל-100 מיליון ל"י.

השר א. שרון:

יש צבא המשגיח על הסדר. את הנימוק
 הזה לא הייתי מביא.

מר י. מרגלית:

אני חושב, ששני ישובים מסוג זה חייבים
 להיות קשורים לגוש הקטיפים הצפוני,

כי אחרת הם לא יכולים לחיות לבד.

השר א. שרון:

אני רוצה להעלות בהקשר זה את נושא הכבישים. לדעתי, הישובים האלה צריכים להיות קשורים אל הנגב המערבי בצורה הבאה: כביש אחד, שהוא קיים היום, מאיזור קיבוץ כיסופים לאותו מקום שכפר דרום הישן היה קיים עוד ב-1948, משם יוצא לצומת הכבישים בדיר-אל-בלח ומשם צריך להיות חיבור לחבל קטיף. זו כניסה אחת שאצאשקיימת. אחר כך, כמובן, הישובים צריכים להיות מחוברים ביניהם ואל המרכז האיזורי, כי המרכז האיזורי נמצא בחוץ, כשממזרחו 3 ישובים וממערבו 3 ישובים והשאלה היא לאן יצא הכביש. היחה פעם מחשבה, שהכביש יוביל אל הגבול הבינלאומי ולאורך הגבול הבינלאומי הוא יגיע לאיזור כרם שלום. זהו דבר בלתי אפשרי, כי צריך לזכור, שרפיח עצמה מחולקת ונמצאת משני עברי הגבול הבינלאומיים; ולא רק שהיא מחולקת, אלא היא אפילו לא מחולקת לאורך כביש מסוים, אלא רבע או שלישי נמצאים ברפה-סינא והשאר ברפה-פלסטיין. לכן, בעיני, הכביש שצריך להיות צריך ללכת מאיזור הקטיפים לנחל מורג ומנחל מורג יש לנו בעצם היום חיבור אל הציר המזרחי יותר, שמחבר את האן-יונס עם רפיח ומפה צריך לחבר אותם אל איזור כרם שלום - ניר יצחק. זה דבר שחייב להיעשות וזה גם כן צריך להופיע בתכנית. אני מבקש לעבד תכנית זו וגם לגביה צריך לקבל אישור הקציבי.

כאשר מדברים בנושא זה, אני רוצה

לגעת בדבר נוסף - ואני פונה אליך, סרי. בשנת 1971 - ואני זוכר זאת כאלוף פיקוד דרום - סגרנו שטחים, כמו שסגרנו אז את השטחים של חבל קטיף, האיזור של נחל נצרים והאיזור של ישובי הפיתחה. באותו זמן גידרנו שטח של כ-11,000 דונם באיזור, שבו נמצא הישוב מורג היום. מורג היום אינה יותר היאחזות נח"ל, אלא מקום להכשרת גרעינים לישובי חבל הבשור. אינני יודע אם השטח נתפס מבחינה פורמלית או לא. אני לא יודע מה נתפס ומה לא. היום בידינו בס"ה שטח קטן שם, אך השטח

השר א. שרון:

עצמו הוא גדול מאד. אמנם, ובדקתי זאת היטב, במשך השנים חלקים נתפסו והגדר עדיין קיימת מסביב. לא היתה הקפדה, אך יש בודאי חלקים שהם אינם נטועים או אינם משמשים למגורים.

צריך להבין, שבהיעדר החיץ של ישובי

הפיתחה אנו עומדים עכשו בפני מצב לגמרי שונה. מה זה החיץ היום? החיץ של הישובים הנמצאים לאורך שפת הים. אך אין לנו פה שום סגירה הסוגרת מאיזור שפת הים בכיוון ישובי חבל הבשור - וזה מצב לא טוב. אנו במורג רואים מקום לישוב. אך מה שאני מבקש מכם הוא לבצע בדיקה מהירה - אורי, תהיה במגע אתם בנושא זה - לראות מה צאצא אדמות מדינה ומה לא, כדי שנוכל לראות מה ניתן עוד לעשות שם; כי אחרת אמנם סגרנו, אך סגרנו רק כלפי צפון ולא כלפי מערב. לא סגרנו את אותו מקום, שהיינו רוצים שבו יהיה החיץ והחיץ צריך להיות בנוי, לדעתי, לאורך אותו כביש שדיברתי עליו, של קסיף - מורג - חבל הבשור. אני מבקש שתאחרו את השטחים שם, כדי לראות מה הסטטוס שלהם וכו'.

חוץ מהשטח של מורג, אין שם אדמות מדינה.

אל"מ ד. סתו:

לגבי מורג, זה מקרי שסגרו חלק זה. היו שם שטחים הרבה יותר גדולים.

השר א. שרון:

מורג היתה איזו חווה.

אל"מ ד. סתו:

מורג היתה דיונה ואני מכיר זאת לפני שהיה שם כביש. אני בעצמי הבאתי לשם,

השר א. שרון:

לפני הרבה שנים, את ועדת השרים להתישבות דאז והנחתתי אותם בהליקופטר

השר א. שרון:

על דיונה זו. זו לא הייתה חווה. זה היה חלק מהתפיסה שקראנו אז
ביחור הרצועה - איזור נחל נצרים - איזור סמירי - איזור מורג. לכן
גם גידרנו בזמנו את השטח. אני מדבר על דברים שקרו לפני 9 שנים,
אך בינתיים לא טיפלו בהם. אולם הבעיה כרגע לראות מה ניתן להציל
מתוך שטח זה. חלק גדול נטוע היום וחלק מיושב. אני רוצה לדעת
מה קיים. העניין הכספי יסודר בפגישה שתהיה עם שר האוצר ואח"כ עם
שר הבינוני, בהתאם להחלטות הועדה.

אם מדברים על דבר זה אני רוצה,

יוסי, לשאול עוד שאלה. לפי תכנית העבודה שלכם בשנה שעברה, הייתם
צריכים לבנות, אם אינני טועה, 400 יחידות דיור בישובי הגליל ונדמה
לי שמה שניבנה, אם בכלל ניבנה, הוא הרבה פחות. מה קורה בנושא זה?

מר י. מרגלית: בחוק התקציב היו 200 יחידות ובפועל
ניבנו 70.

השר א. שרון: מה עם 130 האחרים?

מר י. מרגלית: זה בין מחיר היחידה שמופיע בחוק
התקציב לבין העלות בפועל, עם כל מה
שמשתמע סביב זה. זהו הפער. אמנם, רושמים מספר יחידות במונחים
כספיים, אך מה שקובע זה הכסף ולא היחידה. זהו הפער שנוצר וגם
ההתיקרויות שקיבלנו מהאוצר לא עלו ביחס לעלויות אלה.

השר א. שרון: יש מצוקה גדולה מאד בישובים אלה.

מר י. מרגלית: ביקשנו השנה עוד פעם. נראה מה
יעמידו לרשותנו.

הח/11 הקמת שקף ונחוושה במורדות הר חברון

השר א. שרון: אנו עוברים לשקף ונחוושה.

מר ש. רביד: הנושא של שקף ונחוושה הוא חלק מתוכנית המדברת על שורה של ישובים לאורך הקו הירוק, משני צדיו, תלוי במיקומים שבהם יש לנו קרקעות. אנו מדברים על הישוב הצפוני ביותר בנחוושה, זה מה שהיה פעם ישוב, והיום הקרקעות הם בעיבוד ישובים, חלק של גוש עציון וחלק בעיבוד ישובים בסביבה.

מר א. כץ: היכן שהיתה נחוושה שלנו?

השר א. שרון: (מראה על המפה) - זהו החלק הצפוני. אם תיקח זאת כדמוי פרסה, אז זה יהיה החלק הצפוני של הזרוע המערבית. כל התכנית מקיפה את חבל יתיר ועולה אח"כ עד תקוע. היא נועדה למנוע תופעה מאד חמורה שקורית היום, של התחברות האוכלוסיה הבדואית בנגב.

מר ש. רביד: (מראה על המפה) - זהו כביש שיורד מטרקומיה לכיוון צפון קריית גת. לאורך הקטע המערבי הזה אנו מדברים על 5 ישובים ולאורך הקטע הדרומי של הקו הירוק אנו מדברים על 3-4 ישובים ואח"כ עולים בחזרה לכיוון מדבר יהודה, כשיחיר כבר יושבת וקרנית נמצאת בבניה. אנו מציעים עכשו להקים את נחוושה ואת שקף, כשאלה הם שני ישובים שנשענים, בעיקר, על קרקעות הנמצאות מערבית לקו הירוק ותפקידם ליצור גם את הגלישה הקיימת בכיוון הרי חברון, לתוך השטח שלנו.

מר ש. רביד:

לגבי האיזור הדרומי, שבו 2 ישובים -

כשהאחד למעשה קיים - אנו נמצאים למעשה בשעה ה-12 ליצור אותו חיץ בין ערביי הר חברון לבין כל הקומפלקס הבדואי הנמצא לאורך כביש ערד - חל-שוקת. תופעה דומה, אם כי בריכוזים יותר נמוכים, קיימת בין המורדות המערביים של הר חברון לבין רהט ותל-שבע, בריכוזים הבדואים הנמצאים באיזור להב-שובל.

האמת היא, שפרט לנושא משאבים כספיים,

אשר מהווה מגבלה בפני עצמה, הסיבה שאנו מציעים רק שני ישובים היא נושא המים. יש באיזור זה אקוויפר של מים אשר קשור לכל האקוויפר הצפוני יותר והסיכום עם נציבות המים הוא, שבשנה הבאה נוכל לספק מים, ע"י תגבור קידוחים, רק לישוב וחצי ובגלל העובדה הזאת אנו מציעים להקים רק שני ישובים מתוך חמשה.

זהו הכביש המזרחי. הישוב הצפוני

נמצא בערך בכביש זה, ליד הקו הירוק המתחבר והישוב השני נמצא לא רחוק מאמציה של היום, גם כן ממש על הקו הירוק. האיתורים נבדקו לפי השטחים שיש לנו. יש שתי מגבלות: בעיות בעלות מצד אחד ובעיות עם צה"ל מבחינת שטחי אש. כפי שאמרתי, הבעיה פה היא חריפה ביותר, אך היות וישובים אלה מיועדים להתבסס על מים הנובעים ממערכת ארצית, אנו מדברים בשלב זה על שני ישובים בלבד. למעשה, שקף הדרומית תישען על אמציה ונחושה תהיה יותר עצמאית מבחינת אספקת המים. בעתיד, התכנית היא ליצור פה חמשה ישובים וכאן 4 ישובים וכאשר תחברו יותר הפרוגרמה, זה בודאי יבוא לוועדה כל נושא הקטע המזרחי של מדבר יהודה, כי שם הפרוגרמה החקלאית יותר מסובכת.

מר ש. רביד:

היות אצא ושני ישובים אלה הם כרגל וחצי מהקו הירוק, אז המחנות הזמניים שלהם יופיעו בתקציב הסוכנות. אנו כללנו בהצעת התקציב של הסוכנות כ-10 ישובים חדשים - 7 בצפון הארץ ו-3 בדרום, כש-1-2 באיזור הערבה ו-1^{1/2} באיזור זה. פעילות ההקמה תשתרע על שנתיים, כי יש בעיה של קדיחה.

השר פ. נסים:

האם יש חיוניות בערבה יותר מאשר באיזור זה?

מר ש. רביד:

קשה לענות, אך אני חושב שכן. יש לנו בעיה רצינית בערבה. שנית, צריך לזכור שגם שם אנו נאלצים להקים אף גם את המיבנים. בערבה, בתקציב הסוכנות, אנו מדברים בעיקר על אמצעי יצור לישובים שיבנו ע"י משרד הבינוי.

מר א. כץ:

איזה שם זה שקף?

מר ש. רביד:

זהו שם זמני. השם עוד יאושר ע"י ועדת השמות.

השר א. שרון:

לא אנו מופקדים על הנושא.

מר ש. רביד:

אנו חושבים - וזאת עוד צריך להביא לדיונים - שבאיזור נחושה יתישבו בני מושבי ירושלים ואיזור שקף יהיה לגרעין ישראלי, המסונף כנראה לתנועת החרות, בצמידות לאמציה, כדי ליצור שני ישובים של אותה תנועה. אך זה עוד יהיה בדיון.

מר א. פוגל:

יש לי שתי הערות. הסוכנות באה בבקשה למשרד האוצר לממן את הגרעון המצטבר שלה, שהוא בסך כ-80 מיליון דולר. ז"א, כל לירה נוספת היא של הממשלה. אני לא יודע איך יראה כל תקציב ההתישבות של הסוכנות, לאחר הסדר הגרעון. אני חושב, שמבחינת הקצאת מקורות לצורך הענין, אין משמעות להבדל בין הסוכנות ובין ממשלה.

מר א. תבין:

בקשה זו של הסוכנות אינה נובעת להתישבות.

מר א. פוגל:

הגרעון המצטבר נובע מעליה, התישבות וכו'. השאלה מה רואים כשולי צמצא בפעילות של הסוכנות. אני בודאי לא רואה את ההתישבות כשולית בפעילות הסוכנות, אך זהו חלק מהסך הכל.

אני מניח, שהכוונה היא שישובים אלה

יחבסו על חקלאות. האם זה נכון? ואז אני אצטט חושב שכדאי, לפני האישור, שהועדה חקבל אינפורמציה, ברמה של חכנון מאד כולל, האם יש סיכוי שישוב כזה יכול להחזיק את עצמו באיזו צורה בזמן שהוא. כי אנו עדים, בעיקר בשנה האחרונה, שבכלל יש בעיה עקרונית מאד בחקלאות, שככל שאנו מפתחים יותר את החקלאות, פרט לדברים מאד מסוימים, אז זהו נושא שלא מחזיק את עצמו מבחינה כלכלית.

השר א. שרון:

סליחה שאני קוטע את דבריך. אתה אומר

כאן דבר שהוא, לפי דעתי, חמור מאין כמוהו ולא מבוסס. אל תכעס ואינני רוצה לפגוע בך. אשמח מאד אם נוכל לקבל אותך לכמה זמן לצורך הצגת ענין החקלאות. אתה אמרת דבר שאין לו ביסוס ואין לו לא ידיים ולא רגליים. אני יכול לראות מגזרי משק

השר א. שרון:

שלמים שמצבם טוב ולראות מגזרים שמצבם קשה; ואני יכול להראות מגזר שמצבו קשה מאד, בראש וראשונה כתוצאה ממדיניות כלכלית, שאני לא מעיר לבביה שום דבר; אך לומר היום לגבי החקלאות דבר זה, אני חושב שאתה חייב ללמוד כמה דברים.

מר א. פוגל:

לא אמרתי לפסול מראש את החקלאות, אך ביקשתי תכנון כולל, בעזרת איזו שהיא מערכת, כדי שנושא זה יוכל להחזיק את עצמו.

השר א. שרון:

אני רוצה להסביר כמה דברי יסוד בציונות. ראשית כל, בכלל כשניגשים לנושא ההתישבות אתה אינך בוחן אותו רק בראיה של רנטביליות כלכלית. דבר שני, החקלאות בפני עצמה תרומתה, לפי דעתי, היא מעל ומעבר. היצוא החקלאי בשנה האחרונה הוא כ-600 מיליון דולר פוב למגדלים ולסכום זה נוספים עוד 200 מיליון דולר תוצרת חקלאית מעובדת. אני מדבר כרגע על היצוא החקלאי. אני לא מדבר על הכותנה שהולכת למנפסות המקומיות ועוד כל מיני דברים שנשארים כאן. אם אני לוקח את הסכום הזה, שהוא היום 800 מיליון דולר, זה נותן כ-30% מכל הערך המוסף של היצוא הכללי בארץ, שהוא בהיקף של כ-5 מיליארד דולר. לבטל היום את החקלאות - לא הייתי רוצה שדבר זה יאמר, כי זה אינו נכון. יש לנו קשיים. אי אפשר היום, בשום פנים, להכניס ענף עתיר השקעה, כשצריך לעתים להשקיע מיליון ל"י בדונם ורדים והרבית מגיעה מעל למאה אחוז. במצב זה, אפילו מגדל הפרחים הטוב ביותר לא יצליח לשלם אפילו את הרבית. ז"א, יש כאן בעיות שנוצרו. מה קרה בשנתיים האחרונות? את מרבית הקציבי הפיתוח נתנו לישובים חלשים במגמה להוציא אותם ממצב קשה שהיו בו במשך 25 שנה ומתוך סיבה נוספת - כי ראינו בהם גורם שיכול ליהפך לגורם מיצא. היום לקחת ישוב ותיק, אשר מתבסס

השר א. שרון:

על רפת ובננות, דגם עמק הירדן, ולהפוך אותו למשק מיצא, זה דבר קשה מאד. אך לקחת משק מפגר ולהפוך אותו למשק מיצא, למדנו שאת זאת אפשר לעשות, אלא שנקלענו לאינפלציה של יותר ממאה אחוז. אם ניקח את נובמבר 1978 ונובמבר 1979, התשומות בחקלאות עלו ב-117% בעוד שההתאמה של הדולר ללירה היתה של 79%. אז אפילו אם היית יותר יעיל, אתה כבר עומד במצב נחות.

אני רוצה להביא לידיעתך, שבחול

יש דרישה גדולה ביותר להוצרת ישראל וכולם תובעים יותר ירקות, יותר פרחים ויותר פרי הדר. היום אפשר למכור הכל יותר ממה שמוכרים ויש מערכת טובה שמשווקת, אלא שאין מספיק תוצרת, בגלל הקשיים שנקלעו לשם. הממשלה לא תוכל לחיות בלי דולרים. היא תצטרך ליצא. לכן, אני לא מציע לגשת בגישה כזאת. חניחה לא נבנתה על בסיס כלכלי. לגבי קיצוץ אלון בגבול הלבנון, אף אחד לא חשב שיחזיק את עצמו פעם והוא עכשו קיבוץ מבוסס. מעולם לא היתה גישה זו והיא לא תהיה, כל זמן שאני יכול להשפיע. אני רוצה להדגיש, שבמקום 7,000 יצואני פרחים, אני יכול לקחת אלף משפחות או 500 משפחות והן תיצאנה לא מיליארד פרחים, אלא 1.5 מיליארד והן לא תבקשנה אגורה אחת של סבסוד. אך לא זו הגישה. פירושו, שאני צריך להפוס 500 חקלאים רציניים ואני נותן להם את כל האפשרות ליצא. אז אם נסתכל על החברה בארץ כעל חברה מסחרית, שאני צריך להעביר רווח מסוים, אז זו גישה נכונה. אך לא זו הגישה שלי, כי אני רוצה שבפצאל ובחרובית יחיו יהודים. האם אתה רוצה שההתישבות שהירדנים מפתחים עכשו בערבה הדרומית לא תתחבר עם ההתישבות שיפתחו המצרים, כשיגיעו לגבול הבינלאומי? האם אני יכול ללכת בגישה זו? לכן, הגישה לא יכולה להיות רק כלכלית. זו לא חברה מסחרית שצריכה להכניס רווח.

השר א. שרון:

היה חשוב שתדעו מהי עמדתי ואני

מקוה, שזו גם עמדת חברי הועדה.

היו עוד שורה של נושאים לדיון.

לא נדון בהם היום, כי אנו לא בהרכב מלא

יש סעיף של הקמת ישוב קהילתי

בשם תימרה, או ישובים קהילתיים בעומר ב' ו-ג'. תימרה היא בגלל, בסביבות נהלל, מה שהיה פעם תימורים. זו דוגמא מובהקת של ישוב, שאחרי "הספר הלבן" במהירות היתה החלטה להעלות שורת ישובים. אז תימרה צריכה להיות קשר בין איזור נהלל לאיזור כפר החורש. לאחר מלחמת השחרור התברר שזה בלתי אפשרי והעבירו אותם לאיזור קסטינה. זו דוגמא של גישה, שיש דברים שאתה עושה בהם צעד ראשון כזה ואח"כ אחת מוצא את הפתרון וההתישבות היתה תמיד כלי מדיני ולא כלכלי - וכך צריך להתיחס אליה.

אני גם מבקש להזמין את מי שעומד

מאחורי רעיונות אלה - בדרך כלל הם האנשים באיזורים עצמם - כיצד הם רואים את ההתפתחות. כאשר נציג את תימרה, הועדה תקבל תמונה איך אנו רואים את פעולת אכלוס הגלל, מה יקרה עם המצפים בעתיד, שהם מין מושבים שבהם יצטרכו להתפתח ישובים קהילתיים של 400-500 משפחות ואז נציג את הדגם הראשון בנושא תימרה.

אני רוצה להוסיף עוד משפט אחד.

החטיבה להתישבות והקרן הקימת עשו עכשו מאמץ אדירים בהר כביר. הם עשו דבר שממש לא יאמן. ראיתי בענין זה נקודה אחת: יש אפשרות לעבוד פי עשר יותר מהר ממה שעובדים בד"כ. אז ראשית, אני מציע לכולם לנסוע לראות זאת ושנית, אני פונש שוב להחיש את קצב העבודה, כי הזמן אוזל.

הקמת היישוב לבונה

9/תת

יו"ר הועדה פותח.

בדיון משתתפים: השרים מ. נסים, א. שרון; ה"ה א. בראון, א. כץ, א. תבין,
י. מרגלית, א. פוגל, ש. רביד וד. סתו.

מ ח ל י ט י ם   מכח החלטה מס. 145 של הממשלה מיום כ"א בחשוון תש"ם
(11.11.79), בהסתמך על החלטה מס. ב/26 של ועדת השרים לענייני בטחון
מיום י"ד בטבת תש"ם (3.1.80) ובעקבות החלטה מס. 379 של הממשלה מיום
ב' בשבט תש"ם (20.1.80) - להקים על אדמות מדינה שאותרו וסומנו
ב- נ.צ. 54656935 ואשר יועדו לכך, את היישוב הקהילתי לבונה. היישוב
יהיה בטיפולה של החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית והוא
יאוכלס על-ידי 300 - 500 משפחות.

הקמת גבעת חדשה (מצפה גבעון)

10/תת

יו"ר הועדה פותח.

בדיון משתתפים: השרים א. שרון, מ. נסים; וה"ה ש. רביד, ח. בראון,
א. תבין, אל"מ ד. סתו, י. מרגלית וא. פוגל.

מ ח ל י ט י ם   בהסתמך על החלטות ממשלה מס. 56 מיום כ"ג בתשרי תש"ם
(14.10.79), מס. 145 מיום כ"א בחשוון תש"ם (11.11.79) ומס. 205 (נח/2)
מיום ה' בכסלו תש"ם (25.11.79) ובמסגרת המגמה לעבות את ירושלים:-

א. להקים ב- נ.צ. 526703 את מצפה גבעון (גבעת חדשה) כיישוב קבע.

ב. להטיל על ראש החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית,
ראש המינהל לבנייה כפרית ויישובים חדשים ועל יועץ שר החקלאות
לענייני התיישבות - לקבוע פה אחד ועל דעת הועדה להתיישבות המשותפת
לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית - מי הגוף עליו יוטל לטפל
ביישוב.

הקמת שקף ונחושה במורדות הר חברון

11/תת

יו"ר הועדה פותח.

מ ח ל י ט י ם   לאשר הקמת היישובים: שקף ב- נ.צ. 486683
ונחושה ב- נ.צ. 499682, אשר במורדות הר חברון.

ה י ש י ב ה   נ נ ע ל ת

664M

צ"ל 1 לח"ק 2

מזכירות הממשלה

העניין

ש מ ו ר

פרוטוקול
ישיבת הוועדה להתיישבות המשותפת לממשלה
ולהסתדרות הציונית העולמית

ה' בטבת תש"ם - 25.12.79

נכחו : חברי הוועדה - השרים :
א. שרון - יו"ר, ש. ארליך, ז. תמר, ד. לוי, מ. נסים, ש. תמיר

נציגי ההסתדרות הציונית :
מ. דרובלס, ר. וייץ, א. כץ, י. פרידמן, א. תבין

נעדרו : חברי הוועדה - השרים :
י. הורביץ, ע. ויצמן, ח. לנדאו (חולה)
ג. פת

נציגי ההסתדרות הציונית :
ע. לוינסקי, מ. ריבלין, פ. שנק, א. שנקר

- א. בראון - לשכת שר החקלאות
- א. דודאי - לשכת שר החקלאות
- ח. חכם - לשכת שר האוצר
- י. מרגלית - משרד הבינוי והשיכון
- א. סנפירי - משרד האוצר
- אלי"מ ד. סתו - משרד הבטחון
- ש. רביד - החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית
- מ. שמיר - הקרן הקימת לישראל
- א. לישנסקי - מזכיר הוועדה

סדר היום : 7/הת ידיעה בכלי התקשורת בענין בניית של יחידות דיור על-ידי החטיבה להתיישבות

8/הת עיבוי ובינוי בשנת התקציב תש"ם ביהודה, שומרון, חבל עזה ורמת הגולן - סיכום הדיון

/ידיעה

בפרוטוקול זה 51 דפים.

2-21 : 1187
22-48 : 7.8
49-50 : 7.5

הת/7 ידיעה בכלי התקשורת בענין בנייה של יחידות דיור
 על-ידי החטיבה להתיישבות.
 הת/8 עיבוי ובינוי בשנת התקציב תש"ם ביהודה, שומרון
 חבל-עזה ורמת-הגולן - סיכום הדיון

השר א. שרון:

אני פותח את הישיבה. בישיבה הקודמת,
 אשר התקיימה ב-20 בנובמבר, שהתבססה על
 החלטות הממשלה, הבאנו לכאן את הצעותינו להיקף הבניה בישובים ביהודה,
 שומרון, חבל עזה ורמת הגולן וביקשתי את הערות המשרדים להצעותינו.

לאור החלטת הממשלה, אשר דיברה על הקמת
 בין 10,000 ל-15,000 יחידות דיור במקומות השונים, מחוץ ראיית הקשיים,
 אנו הצבענו על מספר נמוך יותר ובס"ה ברשימתנו מופיע מספר של 6,170
 יחידות דיור בשנת התקציב תש"ם, ביהודה, שומרון, עזה ורמת הגולן, לפי
 ההצעה שמפורטת לפניכם. הייתי מבקש להתיחס להצעה.

באופן קבוע, הבניה אצלנו מתחלקת לשני
 גופים העוסקים בנושא: גוף אחד, באופן טבעי, הוא משרד הבינוי והגוף
 השני הוא המחלקה להתיישבות והייתי מבקש דיווח משני הגופים איך אנו
 עומדים בדברים אלה.

הערכה

השר ד. לוי:

כדי שאני אוכל לגבש לעצמי, בהתאם להצעות
 ולרצון שלנו לישוב במהרה את יהודה, שומרון
 והגולן, אני רוצה לדעת אם המחלקה להתיישבות של הסוכנות או ההסתדרות
 הציונית אכן לקחה על עצמה, לשנה הבאה, בנית אלפיים יחידות דיור, כפי
 שפורסם הבוקר בשידורי ישראל? אני רוצה לדעת אם נכון מה שפורסם כי
 אז אצלי החישוב הוא אחר לגמרי ואז יש לי תמרון תקציבי מאד מבטיח.

מר ע. וליץ:

אני חושב, שאביע דעה כללית גם בשם עמיתי,
 שהמחלקה להתיישבות לא קיבלה על עצמה ולא
 קבל על עצמה והיא גם לא ערוכה לכך. יש לה תחומים מוגדרים. אנו לא

מר ר. ויץ:

נכנסים לתחום עירוני וכו'. על כן, לא היו דברים מעולם. אינני יודע מהיכן מקורות ידיעה זו ואני גם מציע לא להתרגש.

השר ד. לוי:

אני לא מתרגש. הממשלה תגיב בענין זה, כדי שיהיה עדכון לציבור. לא יכול להיות שהממשלה חוכה מצד אחד וגם תוכה מצד שני. אם המחלקה להתישבות אכן לא אמרה זאת, היא צריכה להכחיש זאת, כדי שנדע איך לכלכל את צעדינו בפרוטות שיש לנו.

מר ר. ויץ:

לגופו של ענין, לידיעה זו אין כל שחר. אך יש נקודה אחרת, עליה דיברנו הרבה פעמים, והיא המיבנים הזמניים. אינני בטוח שמתי חושב כמוני, אך הייתי רוצה שמשרד הבינוי יקבל על עצמו גם את בנין השיכון הזמני. אך זו שאלה אחרת וזה חלוי יותר בהחלטה שלכם. אנו יותר נאנסים לעשות זאת. אך כדי שלא תהיה אי-הבנה, אני רוצה לחזור ולומר שבידיעה שפורסמה הבוקר - שאותה אגב לא שמעתי - היטעו את הציבור ואנו נדאג לכך שהצדק לא רק יעשה אלא גם ישמע.

מר מ. דרובלס:

לא המחלקה ולא החטיבה מסרו אינפורמציה זו לרדיו. בנית הקבע היא אך ורק בידי משרד הבינוי. הבניה הזמנית בישובים בינתיים החטיבה להתישבות מבצעת. אינני יודע מהיכן מקורות ידיעה זו.

השר א. שרון:

מאחר ומסתבר שהידיעה ששודרה הבוקר ברדיו אינה נכונה, אז מי שהודעה נובעת אליו צריך להכחיש אותה.

השר א. שרון:

היה חלק שני לידיעה זו, שגם הוא אינו נכון. דובר על הקמת 3 ישובים בשטחים, ונושא זה אינו מונח על סדר היום. אז אנו יודעים מה קורה עם הודעות בכלל, אך טוב להבהיר את הדברים, כדי שיהיו ברורים.

השר ד. לוי:

להצעה שהוגשה לנו יש שני חלקים, מבחינת ההיערכות של המשרד. החלק הראשון הוא בענין בניה, שלגביה אין חכנון, או אפילו אין קרקע וכל עוד אין חכנון, אנו לא יכולים לבנות באויר. באשר לשאר המקומות היכן שיש חכנון ויש קרקע, אין לנו התנגדות, אלא להיפך, החשובה היא חיובית. הגישה של המשרד עדיין לא מגובשת סופית לגבי הישובים העירוניים. אנו בדעה, וזה כמובן מותנה בדבר שבסיכומו אציע, שצריך לגשת באופן משמעותי לבניה מאסיבית במקומות האלה, וזה כולל את קרני שומרון, את אריאל, את קרית ארבע ואת מעלה אדומים וכל הישובים העירוניים שאנו צושים שצריך לחזק ולהגדיל אותם במימדים כאלה, שיוכלו להיות ישובים עירוניים קבועים לכל דבר.

כאן אני חייב להעמיד דברים על דיוקם.

אנו מדברים בסדרי גודל של אלפי יחידות דיור. אנו בדעה, שלקראת השנה הבאה, בישובים עירוניים, ההיערכות התכנונית לביצוע ביהודה ושומרון, כולל מעלה אדומים וקרית ארבעא, היא לכ-2,200 יחידות דיור לשנת 1981/81, כשהיערכות זו עדיין אינה סופית, כי היא טעונה דיונים עם שר האוצר. מי שחושב, שדבר זה יכול לבוא מהתקציב הרגיל של משרד הבינוי, אני כאן רוצה להבהיר נקודה, כדי שלא יהיה ויכוח סרק בינינו. משרד הבינוי יעשה מאמצים להקצות למטרה זו, כמו בכל המקומות בארץ. אך בתכנית מקיפה וגדולה, כפי שאנו רוצים, צריך שיהיה ברור, שללא הקצאת תקציב

השר ד. לוי:

מוגדר נוסף, דבר זה לא יוכל להתבצע. כי אם אני למשל מדבר על חכנית בניה של 20,000 יחידות דיור בארץ, אז שלא נחשוב שכל ה-20,000 הם מאג מתקציב המדינה, אלא פחות ממחצית, ואפילו שלישי, הוא מתקציב המדינה במימון מלא. היתר זה הסדרים עם חברות בניה וקבלנים, שבונים למכירה לזכאים, שלהם אנו מעניקים הלואות לסווח ארוך במסגרת משכנתאות.

מר י. שפירא: ההלואות הן בתקציב מיוחד, או שהן כלולות בתקציב?

השר ד. לוי: הן כלולות בתקציב.

דבר נוסף, במרכז הארץ אנו כמעט ולא בונים בניה במימון מלא. אם כאן אפשר לחשוב, שלא ניבנה במרכז הארץ וניבנה במקום אחר, זה הגיוני, אך תכלית, זה לא נותן שום דבר, כי שם אנו לא בונים במימון מלא. היכן בעיקר אנו בונים במימון מלא? בירושלים, בגליל ובעיירות פיתוח בנגב. לכן, ללא תוספת עידוד מהאוצר, אנו נצטרך לצמצם באחד משלושת המקומות האלה; בירושלים, בשום פנים ואופן לא ואינני חושב שמישהו כאן מצמצם מעוניין בזה; בגליל, יהיה זה חטא לאומי ואני אומר זאת מתוך הכרה, כי אצלי יהודה ושומרון והגליל חד הם. אני לא יכול להפסיק לבנות בגליל ובעוד שנה כולנו נחרט על כך. לכן, הדאגה צריכה להיות אחת לחבלי ארץ אלה ויש לשבת עם האוצר ולפרוס את כל היריעה. כל עוד לא נפתח יריעה זו בהשתתפות שר האוצר, תוך קביעה של ועדה זו היכן אנו מצמצמים ומה אנו מוספים ומה משמעות התוספת מבחינה תקציבית, הרי שהוכוחים כאן לא יצעידו אותנו כהוא זה.

אינני רוצה לדבר כאן על רמת הגולן, שאנו

חושבים שהמינימום שבמינימום צריך להיות 725 יחידות דיור. בגליל אנו

השר ד. לוי:

מתכננים 461 יחידות דיור - וזה המינימום. בבקשה אנו נערכים לבניה של 336 יחידות דיור.

מר א. בראון: כולל מעלה אפרים?

השר ד. לוי: כן. ביהודה ושומרון, כולל מעלה אדומים וקריית ארבע, אנו מתכננים 2,012 עד 2,200 יחידות דיור.

השר א. שרון: זה מחוקצב בחקציבכם?

השר ד. לוי: לא, זה נחון לדיוק עם שר האוצר.

השר א. שרון: הגליל, למשל, מחוקצב?

השר ד. לוי: זה עוד לא מחוקצב. אנו באים בחביעה זאת לאוצר. בנגב ובערבה אנו מתכננים 234 יחידות דיור; בגוש קטיף - 160 יחידות דיור; בחבל שלום וזיקים, אנו צריכים להיות ערוכים לכ-400 יחידות דיור. בס"ה, במקומות אלה שציינתי, זה ביחד כ-4,500 יחידות דיור.

אני חוזר ואומר, שההיערכות ישנה, הנכונות

ישנה וזוהי המדיניות, עד כמה שאני יכול לדבר בשם משרדי. אני אינני יכול כעת לומר שזה לביצוע, כל עוד זה לא סוכם עם האוצר.

מר א. תבין: כמה כל זה צריך לעלות?

השר ד. לוי:

בהערכה זה יעלה למעלה מ-10 מיליארד ל"י.

השר א. שרון:

אך לאבשנה אחת.

השר ד. לוי:

מחצית בשנה אחת.

מר א. כץ:

כמה מזה מתוכנן?

השר ד. לוי:

החלק הארי מתוכנן. אני חושב, שצריכה להיות פגישה עם שר האוצר בענין זה, כדי לפתוח את כל היריעה. לגבי הישובים האחרים שהוצעו, אין לנו שום התנגדות, אך אנו צריכים להיות ערוכים מבחינה תכנונית.

מר א. בראון:

הכל בסדר, פרט לדבר אחד שהוא נושא יהודה ושומרון. אני מבין, שלא נכנס כאן מה שכתבנו ששייך לטיפול או תכנון המחלקה להתישבות.

השר ד. לוי:

המחלקה להתישבות ~~אז~~ נתנה לך תשובה. היא אמרה שכל הדיבורים על אלף או אלפיים יחידות דיור אינם נכונים.

מר א. בראון:

הבעיה היא שאת התכנון הראשוני בישובים שלהם הם עושים וזה עובר אליכם. אני רוצה לדעת אם המספרים כוללים את זה.

השר ד. לוי:

כן.

השר א. שרון:

ה-2,200 יחידות דיור, אשר מחייבות

שיחה עם שר האוצר, היכן הן?

מר י. מרגלית:

כ-1,000 יחידות דיור מתיחסות לקרית

ארבע ומעלה אדומים; כ-1,200 יחידות

דיור מתיחסים לאריאל, קרני שומרון, מעלה אפרים וישובים אחרים שיהיו זמינים לביצוע, מבחינה תכנונית, בשנת 1980, כולל בית אל וקדומים.

מר י. שפירא:

כולם ישובים קהילתיים?

מר י. מרגלית:

כולם ישובים קהילתיים ועירוניים.

ההסדרים הקיימים היום בין החטיבה

להתישבות ובינינו בישובים המוגדרים כקהילתיים וששם התחילה החטיבה

להתישבות בבניה זמנית, הם שתכנית המתאר מוכנת ע"י המחלקה להתישבות

בעוד שביצוע הבניה נעשה ע"י המשרד. ברוב הישובים אין עדיין תכנונים

ובמקרים רבים אין עדיין הסדרי קרקע ולכן, החלטנו על הקמת צוות משותף,

על מנת לקדם את התכנון ולהיות זמינים לביצוע, אם אכן יועמדו המשאבים.

הצוות המשותף יבחן בכל מקום איך ניתן לקדם את התכנון, כדי שניתן יהיה

להגיע לכלל ביצוע. הצעת התקציב, אשר הוכנה על ידינו לצורך דיונים

עם האוצר, כוללת בחוכה תחילה חשתיות בישובים אלה, אם נגיע למצב שהתכנון

יהיה זמין לביצוע.

מר ש. רביד:

על מנת להשלים את התמונה, אני רוצה

להוסיף. כפי ששר הבינוני ויוסי אמרו,

אנו נערכים במשותף, בדומה לצוות שהקמנו עבור איזור הבשור, על מנת

לקצר את ההליכים, כך שבד בבד עם תכנית האב, משרד הבינוני יתחיל לעבוד

גם על התכנון המפורט, בהנחה שהמשאבים הכספיים יועמדו לרשותנו.

מר ש. רביד:

לפי הסדרי הקרקע שעומדים היום לרשותנו, במקומות שבהם יש צוי תפיסה, אנו מעריכים, שבצוות המשותף אנו יכולים, עד סוף השנה התקציבית הזאת, כלומר ל-1 באפריל אנו בשלים לבניה בסדר גודל של כ-1,500 יחידות בישובים השונים שהוזכרו. יקח לנו 3-4 חודשים לחכנן 1,500 יחידות דיור ובקצב של עוד 400-500 יחידות לחודש, נוכל עד אוגוסט להשלים את כל התכנית. יש עדיין בעיה, לגבי מספר מקומות שבהם הנושא הקרקעי לא ברור ושם כל התהליך הזה מתחיל מיום שבו יש לנו גידור ואיתור שטח מוגדר. לכן נראה לי, שהיום הבעיה הקריטית בנושא זה היא, כמובן, הבעיה התקציבית. צריך לסגור נושא זה, על מנת שמשרד הבינוי ידע מה עומד לרשותו, כי גם עבודת התכנון הי עבודה די ארוכה והיא גם יקרה. חשוב גם לדעת אאא מבחינת הצוותים שעובדים, מהו ההיקף העומד לרשותם. בכל אופן, בהנחה שכסף יעמוד לכל התכנית, אפשר להגיע למצב שבו ניתן לבצע את רובה של התכנית עד לקיץ, חצי מיד עם שחרור התקציב וחצי לאורך החודשים הראשונים של האביב.

מר י. שפירא:

אל איזה אחוז מדובר שלא יודעים עליהם?

מר ש. רביד:

כ-20%.

השר ז. המר:

אני רוצה לומר לעצמנו איך אני הבנתי את החלטת הממשלה לגבי העיבוי והבניה ביהודה,

שומרון, עזה ורמת הגולן בשנת חש"מ: (1) מה התפיסה? (2) מהו התכנון הלאומי הכולל לענין זה? (3) מהו ההיקף?

השר ז. המר:

אני הבנתי, שהתפיסה היא שאין תקציב התחלופיות שעומד מול חלב או דבר אחר. אלא שאם המדינה בונה בתש"מ 50,000 או 70,000 יחידות דיור וזהו היקף היכולת שלה, אז היא בונה באופן כזה שיחידות אלה נפרסות בין הים והנהר, כלומר, היא אומרת, שעם חלק מזה היא הולכת מזרחה כי (א) זו התפיסה שלה; (ב) כי שנה זו היא קריטית מבחינת האוטונומיה. במובן זה דובר על עד 10,000 או 15,000 יחידות דיור מזרחה, כמובן כפוף ליכולת ביצוע, כפוף לכסף, כפוף לחשבים שישנם.

אלה נקודות מספר אחת ושתיים: עניין ההיקף

שדובר עליו והתפיסה איך זה צריך להיעשות. זה יכול להיעשות באופנים שונים, כי זה נתון לתכנונים השונים הקיימים גם בצד המערבי של ארץ-ישראל. הנקודה השלישית שנקבעה - ולפי דעתי היא חשובה - שיהיה איזה גוף מתכנן, אשר יביא לועדה זו הצעה כוללת, של משרד הבינוי, משרד האוצר, המחלקה להתישבות של הסוכנות - וכמובן, שר החקלאות צריך לרכז ענין זה - והצעה זו צריכה לומר לנו: זהו ההיקף, זו ~~אמצעות~~ המשמעות שלו ובאופן כזה, לא כל אחד בא עם תכניות נפרדות. אין לנו הרבה זמן בשביל לפעול בנפרד בנושא זה. אני עוד לא נובע בשאלת הקרקע, ששר הבינוי העלה כאן.

אתן דוגמא. אנו לא יכולים להיערך לבניה

השר ד. לוי:

באפרת ואתה יודע מה המשמעות.

לכן, אם לא עובדים יחד, זה לא היקף אחד

השר ז. המר:

וזה לא מתקדם. את האוצר צריך להכניס

לחוך העניין, איך זה מסתדר בכסף. אגב, זה גם היה מוריד את התעמולה שמדובר בסכום של 150 מיליארד ל"י, כשהציבור חושב שזה כך וזה אינו נכון עובדתית. אז בינתיים אין לך שום דבר ~~אצא~~ ואילו דיבורים יש רבים מאד.

השר ז. המר:

אני רוצה לשאול שאלות, על התכניות שהוצעו כאן: האם, דוד, אתה יכול לפרט את ה-2,200 יחידות ולפי מה הכרעה שבכל מקום ומקום כך צריך לעשות? אני שואל אותו דבר את שר החקלאות לגבי 41 הישובים שהוא הציע: האם אלה כל הישובים שקיימים ואם לא, מי הם הישובים שאינם קיימים ומדוע ולפי אילו קריטריונים הקציתם לכל ישוב את מספר היחידות?

השר א. שרון:

בבקשה וביהודה ושומרון יש היום 64 ישובים.

השר ז. המר:

אינני חולק - אך מה עם היתר?

מר א. בראון:

כולם נמצאים פה. מה שאין פה אלה ישובים חדשים שצריכים להבנות.

השר ז. המר:

אני מאד מצדד לעשות זאת מהר, כי המורל בישובים ישתנה לחלוטין ברגע שיבנו אותם קבע. אני רק שואל, לפי איזה קריטריון חילקתם בכל מקום ומקום. כאשר דיברתי על תכנון כולל, זה בשום פנים ואופן לא במקום זה שמיד צריך להתחיל לבנות. צריך להתחיל לבנות, כי חבל על הזמן.

מר א. בראון:

בישיבת הממשלה מלפני כחודשיים, כאשר הוחלט על בניה של בין 10,000 ל-15,000 יחידות דיור, הוטל עלינו לעבד תכנית זאת ולקרום עליה עור וגידים. לכן עשינו חלוקה לפי מה שאנו מכירים את השטח, את האפשרות של חוספת אנשים למקומות השונים ואת הרצון של האנשים לבוא למקומות השונים

מר א. בראון:

והצגנו כאן איזו מסגרת, שעונה על הקרקע שעומדת לרשותנו או שהיא בטיפול ולפי זה הרכבנו רשימה זאת והגענו ל-6,170 יחידות דיור בכל בארץ, מעבר לקו הירוק. זה מה שהוטל עלינו בממשלה. לא דובר אז על הגליל.

כאן חסר כל הנושא של הישובים החדשים, שלא הועלו כאן ולא אושרו בממשלה ויכול להיות שחסרה במקומות מסוימים תוספת של בניה זמנית, דבר שמתעכב בגלל סיבות כמו קרקע. לכן, נשאר פה איזו רזרבה מסוימת מול רצון הממשלה לאשר זאת. זהו ההסבר להמר איך עשינו זאת.

השר ז. המר: זה מקובל על הישובים האלה?

מר א. בראון: כן. יכול להיות ויכוח פה ושם.

השר ד. לוי: כמה יחידות מתוך מספר זה שלא משרד הבינוי מצווה לבנות אותן?

מר א. בראון: את כולן יבנה משרד הבינוי. אני רק אמרתי, שהיות ואח תכנית המיתאר עושה המחלקה להתישבות, לכן זה היה מחולק בשני חלקים, חלק אחד אתם עושים מא' ועד ת' וחלק שני המחלקה להתישבות מכינה לכם תכנית מיתאר ומכינה קרקע.

מה היתה כוונת ישיבה זו - ולכן היא נדחתה מפעם לפעם? כוונת הישיבה היתה שיבואו המשרדים הנוגעים בדבר ויצגו מה בשטח שלהם יכול להתבצע, כי לפני כן אין על מה לדבר עם האוצר. יש לראות מה עומד לרשותנו ולהגיד לאוצר: נא תקצבו זאת. כלומר, את זה צריך

מר א. בראון:

להפוך לבשר ודם ולהגיש זאת לחקציב של שנה הבאה, על מנת שנוכל לבצע מערכת זאת. חשבנו, שנציגי המשרדים יבואו יותר מוכנים, אך יכול להיות שאותו צוות יבדוק דברים אלה ויגיש זאת בצורה מרוכזת לאוצר לביצוע.

זה מוכן.

מר ש. רביד:

מר א. בראון: אם זה מוכן, בודאי טוב. אם זה לא מוכן, צריך לעשות זאת ולהפוך זאת לכסף. צריך לשבת יחד ולראות מה עומד לרשותנו ואת זאת צריך להעביר לאוצר. איך זה יכלל בחקציב, זה לא חשוב.

זה חשוב מאד.

השר ד. לוי:

מר א. בראון: בישיבה הקודמת גם דיברנו על כך, שבחקציב הזה צריכים להכלל דברים נוספים, שאינם נכללים היום, כמו: סלפונים, כבישים וחשמל. הדברים האלה אינם קיימים היום וכל זה נעשה ע"י טובות אחד לשני. את כל המערכת הזאת צריך להפעיל, על מנת שתיכנס למסלול נכון. זה מוטל גם על המשרדים האחרים ובפגישה הקודמת, שר החקלאות אמר לכל נציגי המשרדים השונים, שכל אחד צריך להציג את הדרישות האלה, על מנת שענין זה יהיה מכוסה פעם אחת.

הרעיון היה שלחלק צריך להוסיף תקציב

השר ז. המר:

נוסף ואילו חלק יפרוס כל אחד מאתנו יפרוס

את תקציבו מזרחה.

השר ד. לוי:

אני חוזר ואומר: אם מישהו חושב שמתקציב רגיל של כל משרד אפשר לבנות הכל, זה קשה.

מר א. בראון:

אני רוצה להעלות עוד שתי נקודות. נקודה אחת מתיחסת למשרד הבינוי והיא נוגעת לנושא הכבישים, שמשום מה משרד אגאא הבינוי לא מטפל בכך באופן ישיר, אלא הוא עובד דרך הקמ"ט. הדבר גורם לקשיים בלתי רגילים, כי הקמט, כפי שהוא בנוי כיום, אינו בונה את התשתית וכל פניה של הישובים והמועצות האיזוריות למע"צ מועברת לקמ"ט וכמובן, שלא עושים כפי שצריך.

השר ד. לוי:

מדובר על מימון כבישים ע"י האוצר, שהוא מתקצב למשרד הבטחון. חלק זה, אם יועבר אלינו, נעשה זאת בהתלהבות ובשמחה.

מר א. בראון:

אני לא בא בטענות, אלא אני מסביר שנושא הכבישים אינו מכוסה מבחינת הסדר הטוב של החקצוב והטיפול בעניין.

דבר אחרון, אנו נתקלים זה זמן רב בנושא הקרקעות לישובים וכולם בקיאים בנושא זה. גם הסוכנות וגם משרד הבינוי צריכים להיות הלוחצים לכל ישוב שהם מטפלים בו. זה לא יכול להשאר בידי הדרגים העליונים.

השר ז. המר:

משרד החקלאות ומשרד הבטחון צריכים לקחת צוות של מאה איש, שיעשה סקר של קרקעות על מנת שנדע כמה קרקעות מדינה ובלתי מוסדרות יש.

מר א. בראון:

אם לא יהיו אינטרסנטים של אלה שבונים
לקבוע את הגבולות ואת השטחים, זה לא

יזוז - וזה לא זז.

מר י. מרגלית:

מה אפשר לעשות יותר מאשר לקחת את הממונה
על המדידות פלוס האחראי על התכנון ולהושיב
אותם אצל פליאה והם נותנים לה את כל המפות שהיא דורשת.

מר א. בראון:

אחמול אמרה פליאה למה לא בונים לפני 3
חודשים את אפשא אפרת.

מר ר. וייץ:

אני הייתי רוצה שיהיה ברור לכל השולחן
הזה, שכל הבניה הקבועה נעשית ע"י משרד
הבינוי ואם היתה הודעה פומבית שונה, כבר ביקשתי מדובר המחלקה שיכחיש
אותה.

שנית, אני חושב שמרוב עצים אנו לא רואים

את היער ואני רוצה שחראו את היער. הבה נבחין היטב בין רשימה שאפשר
לבנות לאלתר, שלומר שעברה את כל תהליכי התכנון, רשימת ישובים שאנו
מטפלים בהם ואין בעיות קרקע והם מחכים לביצוע, לבין רשימה של רצון
לבנות. אלה שני דברים שונים. אתה יכול לבקש הקצבה לבנות במקום
מסוים, אך אם הקרקע לא בידך, אז יש פער של מספר חודשים בין ההחלטה
לבנות לבין בניה של ממש. הרשימה שהושמעה כאן היא רשימה של הישובים
הכפריים והעירוניים, שהיא מוכנה לבניה לאלתר, שעברה את כל הבירורים.
באשר לישובים הכפריים, הייתי רוצה שיהיה ברור, שהמחלקה גם הכינה את
כל שאר האבזורים. אנו לא בונים בלי שהבטחנו את בתי הספר, את המרפאה
ואת התעסוקה. שיהיה ברור שזו תוצאה של תכנון מקיף, לפי המסורת הידועה.
הרשימה הזאת כוללת את כל איזורי הארץ הבוערים ואני מסכים בהחלט עם

מר ר. ויץ:

מה שנאמר כאן ע"י שר הבינוני ועל כן, כדי שאפשר יהיה לבצע, לפחות אה המספר שנראה קטן כלפי אצ הרצוי, אך זה המצוי, צריך לכך כסף. צריך לדאוג לכך שיהיה אישור כספי מחר, כדי שאפשר מחרתיים להתחיל לבנות. מה שאין כן במקומות אחרים, ששם רוצים לבנות, אך התנאים עוד לא הובררו, או משום הבעלות על הקרקע או משום שאין עדיין חכניות מפורטות.

על כן, אנו מדברים למעשה על שלב מסוים והוא בנוי על חכניות שכבר הוכנו ואפשר א כבר להתחיל לבצע. לא הייתי מציע שועדה זו תתבלבל בין השלבים השונים.

שר הבינוני הביא הנה רשימה שנבדקה יחד, הן במרחב הכפרי, הן במרחב העירוני והיא מוכנה לבניה וצריך רק אישור כספי. נאמרו כאן דברים ברורים, שהאישור הכספי צריך להיות אישור מיוחד וזה לא כלול בתקציבים הרגילים. אם יבוא האישור הכספי, אפשר להתחיל לבנות.

לרשימה זו אני מסכים בהחלט. אני רק מבקש תיקון אחד, לא כראש המחלקה, אלא כחבר הועדה, ואני בא לחבוע את עלבונה של מעלה אפרים. במעלה אפרים כללתם 200 יחידות דיור. אני סבור, שזה לא מצעיד את מעלה אפרים להפוך לעיר של בקעת הירדן, שזה דבר חשוב ממדרגה ראשונה ואין על כך ויכוחים פוליטיים. לא יכול להיות, שנשאיר את מעלה אפרים לא כפר ולא עיר. במעלה אפרים החכניות מוכנות יש מועמדים ויש עורף רציני, שעיר זו נשענת עליו. אני מבקש לחקן את המספר ל-500, כמו קצריין.

השר ד. לוי:

אמרתי, שזה לא מגובש סופית. דעה זו
נשמעה גם במשרד ואנו מתלבטים בה.

מר ר. ויץ:

גם קצרין הייתי רוצה שנלך בקצב יותר
גדול. להפוך ישוב לעיר צריך קצב מסוים
ולקצרין יש קסם רב; אך אם יבנו עכשו שם 500 יחידות, נחה דעתי.

השר ד. לוי:

פירוש הדבר אצא להכפיל את גודל הישוב
בשנה אחת.

מר ר. ויץ:

אך מעלה אפרים אסור להשאיר ברמה זו.
צריך לעשות הכל כדי להתקדם בקצב יותר
גדול וזה אפשרי, כי אין שם בעיה קרקע.

שימו לב שהבעתי דעתי המקצועית בלבד
ולא נגעתי בכלל בדיונים הפוליטיים ובחילוקי הדעות העמוקים השוררים
ביני לבין חלק מהיושבים סביב שולחן זה. מדוע עשיתי זאת?

השר א. שרון:

הועדה אינה עוסקת כאן בענינים פוליטיים,
אלא איך לישים את החלטות הממשלה.

מר ר. ויץ:

יש לי גם זכות להביע דעות פוליטיות.

השר א. שרון:

אך מה זה נוגע לועד ה זו?

מר ר. ויץ:

אני רק אומר זאת, כי לא הייתי רוצה
שויכוחים אלה יפריעו בעד התחלה ביצוע
נמרץ של מה שהוצג כאן ואילו היום היינו יוצאים בהחלטה, שתוך שבוע

מר ר. ויץ:

ימים באמת נקבל את הידיעה שהוקצב הכסף ומתחילים לבנות לפי רשימה זו, אני הייתי רואה בזה בשורה גדולה. אז הבה נתרכז ונראה את התחלת הדרך.

מר א. תבין:

האם ההמלצה הזאת של רענן אינה עלולה לפגוע בתכנון משרד הבינוי ביחס לירושלים?

השר א. שרון:

תקבל את רשות הדיבור.

מר מ. דרובלס:

זו הישיבה השניה שמתקיימת בנושא ואני הבנתי, שבישיבה של היום אנו צריכים לסגור את הדברים התקציביים, איך ניהן לבצע את 6,000 יחידות מתוך החלטת הממשלה לבנות מעבר לקו הירוק בין 10,000 ל-15,000 יחידות דיור.

בדקנו את עצמנו, מאז הישיבה האחרונה, מבחינה תכנונית בלבד ואנו מוכנים, מבחינת השטח שיש בידינו, להתחיל ב-1 באפריל בבניית 1,500 יחידות דיור, במדה ויהיה תקציב. לגבי יתר היחידות, אנו נהיה מוכנים מבחינת התכנון עד ח' אוגוסט.

השר מ. נסים:

אתה מדבר על החלק הכפרי?

השר א. שרון:

החלק כפרי-קהילתי.

מר מ. דרובלס:

על כמה ישובים עדיין אין לנו תשובה, כי השטח עוד לא נמצא בידינו. אך על 85% מכלל היחידות יש תשובה, כשהרוב ב-1 באפריל יהיה מוכן מבחינה תכנונית ואילו היתר, עד אוגוסט. כלומר, עד אוגוסט הכל יהיה סגור מבחינה תכנונית שלנו.

מר מ. דרובלס:

מעבר לקו הירוק, מאז מלחמת ששת הימים, הוקמו כ-120 ישובים, כש-41 מהם קמו ביהודה ושומרון. ביהודה ושומרון, המחישבים יושבים במיבנים זמניים, בין 30 ל-50 משפחות בכל ישוב. זה בלתי אפשרי שישובים ימשיכו לתפקד בצורה זו. לכן, חובתנו להמליץ לאוצר להפריש ולהקדיש את כל המשאבים הדרושים, על מנת שנוכל לעשות מינימום זה - ואני מדבר על כ-3,000 יחידות בחלק של החטיבה להתישבות, הכפרי-קהילתי. אם לא נעשה זאת עכשו, אני לא יודע אם נוכל להשיג בכלל את הפיגור.

מתוך כלל 50-60 אלף יחידות דיור

ציבוריות שבונים בארץ, אני לא מבדיל אם בונים ברצועת החוף או ביהודה ושומרון, אם כי אם נותנים ליהודי פתרון ביהודה ושומרון, לא צריך לתת לו פתרון בחדרה. מבחינת ~~אמצע~~ המחיר, לא עולה יותר ביהודה ושומרון מאשר במקומות אחרים. אינני רוצה להכנס לויכוח על כך עם הכלכלנים.

אתה מדבר על 3,000 יחידות בישובים

השר א. שרון:

שלכם?

כן, שאפשר להתחיל לבנות, אם יהיה תקציב

מר מ. דרובלס:

ואנו חייבים לעשות הכל כדי לבצע זאת,

כי אחרת, ישובים אלה לא יוכלו להמשיך לתפקד. אי אפשר להחזיק ישובים, למעלה משנתיים, כמחנה זמני.

מאד יקר לי וחשוב לי הגליל ואינני

אומר שצריכה להיות בניה ביהודה ושומרון על חשבון הגליל; אך אם יש

צורך להחליט בין כאן וכאן, אני יודע שבגליל עוד מחר אפשר לבנות

מר מ. דרובלס:

ואילו לגבי יהודה ושומרון, אינני בטוח אם אוכל לעשות מחר, מה שאני יכול לעשות שם היום.

השר ש. ארליך: זהו אגאאג אותו אי-בטחון.

מר מ. דרובלס:

אני רוצה להתיחס לסכום של 150 מיליארד ל"י, שהופרח בכלי התקשורת. אם יוקצבו לשנה זו רק 20% מסכום זה, אנו נוכל לבצע את כל היחידות שעליהן מדובר. כלומר, לא יותר מאשר 30 מיליארד ל"י בהחלט יספיקו לשנה זו על מנת להתחיל את 6,170 יחידות הדיור.

השר ש. תמיר:

מה התקציב הכולל לבניה של משרד הבינוי השנה?

מר מ. דרובלס:

אני שומע מכלי התקשורת, למרות שלא תמיד אפשר לסמוך עליהם, שמדובר שבשנה הבאה תהיינה 60,000 התחלות בניה ציבורית.

השר ד. לוי:

אני פתחתי ואמרתי, עם כניסתי לתפקידי, כאשר הממשלה בתחום הבניה הציבורית היא המובילה יבנו בין 45,000 ל-50,000 יחידות דיור בכל התחומים ובכל המיגזרים, הן ע"י הממשלה והן ע"י הסקטור הפרטי. הממשלה מממנת חלקית פרוגרמה של 20,000 יחידות דיור הווה אומר, כ-8,000 יחידות דיור במימון חלקי והשאר ע"י עידוד לחברות, או ע"י קרקע או ע"י הלואות של שליש מהבניה.

השר ד. לוי:

מי ששומע 50,000 יחידות דיור עלול לחשוב, שמהקציב הלאומי אנו מוציאים עבור 50,000 יחידות. אני חוזר ואומר, שמחוך ה-20,000 יחידות של הפרוגרמה, אנו מממנים בס"ה ובקושי 8,000 יחידות, גם ע"י התחייבות לשנה הבאה ולא בתקציב אחד.

לסקטור הפרטי לא כדאי לבנות, למשל, במעלה אדומים?

השר ז. המר:

הם יהיו מוכנים לכך, אם אחת תיחן להם התחייבות, שאתה תרכוש את כל מה

השר ד. לוי:

שיבנו שם.

(המשך הדברים ושמה ל.ד.)

(עד כאן רשמה ז.ח. מכאן ל.ד.)

מר מ. דרובלס:

מתוך ה-3,000 יחידות של הדיור
הקהילתי כפרי.

השר ד. לוי:

חסלח לי שעודפעם אני מתפרץ,
פשוט לסיוע לחברי הועדה - שמישהו
לא יחזור על הטעון הזה לכלי התקשורת -"מ-50 אלף אפשר להקצות " ,
כי זה מגוחך, ואז אני אהיה חייב להגיב. אני נתתי כאן אינפורמציה
בדוקה, כדי שהחברים ידעו.

מר. מ. דרובלס:

מתוך 3,000 היחידות בחלק
הכפרי קהילתי, ידוע לי שישנם
ישובים רבים, אשר הם מוכנים להשתתף בחלק מהכסף, בצורות התכניות
של משרד הבינוי, של בנה ביחך, כלומר, שלא כל הסכום צריך להיות
מתקצב באופן מלא, אלא חלק צריך להיות מסובסד, כמו שמסובסדות
שיטות הבניה במקומות אחרים. בתוך זה יהיו חלק אשר לא יוכלו
ללכת בשיטות אלה - משוחררי צה"ל, מחוסרי יכולת, וכו'. אבל
חלק גדול מוכנים בהחלט להשתתף בכספם, להשקיע, ולבנות להם את
הבית באופן קבע, במידה והם יקבלו את העידוד המספיק. לכן, לסיכום,
הממשלה קיבלה החלטה טובה מבחינת עיבוי הישובים מעבר לקו הירוק,
על קרקע מדינה. נמצא בידנו היום כמעט כל השטח ל-6,000 יחידות.
אפשר לגשת לביצוע במידה וימצאו המשאבים, ואני חוזר ואומר - אם
יוקצב סכום של רק 20% מהסכום שפורסם שיש צורך לצורך הבניה,
אנחנו בהחלט נוכל לעמוד במשימה הזו ולבצע אותה.

מר א. כ"ץ :

יש לי שאלות לגבי הרשימה

שלפנינו - ה-6,170 יחידות,

כמה מהם יהיה למשפחות שכבר גרות במקומות המפורטים? כמה למשפחות שעתידות להגיע. אני רוצה להמחיש את השאלה הזו: נגיד לתקוע - 80 יחידות - כמה משפחות יש היום בתקוע, האם 80 שבמבנים לא יציבים והכוונה לבנות להם מבנים יציבים, או שהכוונה היא ל-40 פלוס 40 שצריכים להגיע.

שנית - מהו התקציב המדוייק:

כחוב פה - בין 10 ל-15 מיליארד, ו-5 מיליארד זה פער די גדול.

מהו האומדן היותר מדוייק של המשרד לגבי בניית 6,170 הדירות הללו? כמה מסכום זה נמצא בתקציב הרגיל וכמה ממתין לתקציב מיוחד לנושא זה.

מר י. שפירא :

אי אפשר לבוא כל שבועיים -

שלושה לישיבה ולצאת מכאן

בידיים ריקות, בפרט בשבילנו, כאנשים שמייצגים ציבור, זה לא נעים, אם אומר בהמעטה. לכן, אני ציפיתי שנצא מהישיבה הזו עם דבר יותר מוגדר, ביחוד שקווים מנחים, בעקבות ישיבת הממשלה, הובאו הנה ע"י יו"ר הועדה גם בישיבה קודמת. אני חושב שגם לגבי חברי הממשלה הבאים הנה - למעשה, הדברים מוכרעים בממשלה, אי אפשר לבוא בהתייה כזו, האם אנו מדברים על 6,000, על 10,000, או שמדברים על 3,000. אני לא ציין על הדבר.

השר א. שרון :

כולם מדברים על אותו מספר.

מדבר שר הבינוי על 3,000, ומתי

דרובלס דיבר על 3,000, אז יחד זה 6,200, ואנחנו דיברנו על 6,170.

כולם מדברים על אותם מספרים, אין פה אי בהירויות בנושא הזה.

השר א. שרון

בגלל רגישות העניין לא דיברנו פה על ישובים חדשים. לכן יש עוד מספר מסויים בישובים חדשים, אבל שם בעיקרו מדובר בבניה זמנית, בשלב הראשון. לכן לא העלאנו זאת כאן, כי אין צורך כרגע להוסיף זאת. אבל סה"כ, אחרי כל מה שדיברנו כאן, ההפרש הוא ב-30 יחידות דיור.

מר י. שפירא : דבר שני, יש הרי, בכל זאת,

איזה שהוא מושג, על היקף

התקציב של השנה הבאה, זה לא מתחיל מ-א' - ב'. אז לפחות יכולתם להביא איזו הצעה היום, מה מתחילים לבנות שם. הרי לכל אחד ואחד מן השרים יש היום כבר איזה שהוא מושג על גובה התקציב בשנה הבאה. הרי לא מבטלים את משרד השיכון והבינוי. אז אינני מבין מדוע לא יכולה להיות איזו הצעה, לפחות על החלק הברור, שאתם מניחים שיהיה בתקציב שנה הבאה. אני מבין שיש הבדל ב-30%, ב-40% שעליו אין בהירות. אבל על החלק המסיבי יש. כך אני רואה את הדבר.

אני חושב, בכל זאת, שאי אפשר

להתעלם מעניין הישובים החדשים, וצרים להזכיר אוחו, באיזה שהוא מקום, אם מחליטים על משהו.

השר א. שרון : מרבע שועדת השרים לענייני בטחון

מאשרת, אז אני מביא את זה הנה.

מר י. שפירא : באשר לויכוח לגבי הגליל, אני

חושב שזה לא עניין להכרעה כאן.

החלוקה והשיקול של העדיפויות בין הגליל ובין הקו הירוק - לא מוכרע

כאן.

אתה מציע לאשר את ה-6,000 יחידות
דיוור?

השר ז. המר :

מר י. שפירא : אם שר השיכון אומר שזה סביר,
אז צריך לאשר את זה. אבל אם
שום דבר לא ברור? אינני יודע, שיבוא ויגיד ש-4,000 בסוחים.
אני מניח שאפשר לצאת מכאן מתוך ידיעה שחלק מן הדירות, מן היחידות
אשר מדובר עליהן, הן בטוחות, כי הן תהיינה כלולות בתקציב של
השנה הבאה. אני לא יכול לבוא פעם נוספת לנציגי הישובים ולומר:
רבותי, ישבנו שוב, ולא הוכרע דבר.

אדוני היו"ר : אני דיברתי
על 3,200 יחידות דיוור, שאני

השר ד. לוי :

עומד לתבוע משר האוצר, אם זה, חלק, מתקציבי הרגיל, ואם זה חלק
כתוספת. אני מצפה לסיוע של הועדה הזו.

למה רק 2,000?

מר א. בראון :

מדובר על 6,000? דוד!

מר י. שפירא :

אולי אני אוכל, בסופו של דבר,
לסכם את הדיון. אין טעם, אנו

השר א. שרון :

מתווכחים האחד עם השני והבעיה לא נפתרת בצורה הזו. בסוף הדיון
אני אציג איך אנחנו רואים את החלוקה, מה הם המספרים ומה היא
עמדתנו?

מר ד. תבנין :

קודם כל, הערה בקשר לנוהל

הישיבה. אני קודם כל אתייחס

למה שהיו"ר אמר. קשה מאוד להתמצא ברב-שיח לאנשים שאינם עוסקים בנושא, אם אין לפנינו, לא נתונים ולא המלצות אישיות בכתב. אני חושב שאפשר היה לסגור את זה, ואז היה לנו הרבה יותר קל להתייחס למריט של ההצעות שהועלו, הן ע"י שר הבינוי והן על-ידי חברי הועדה.

דבר שני - אני מציע ששר הבינוי

יפנה לאוצר לקבלת תקציב נוסף. והמדובר הוא ב-10 מיליארד לירות לשנתיים. כאשר דבר אחד יש לקחת בחשבון - שלא מחלקת ההתיישבות של הסוכנות, ולא כל גורם אחר, יקבע סדר עדיפות שעלול יהיה לפגוע בירושלים. ובזה אני מתייחס דווקא להערה, להצעה, או למשאלה של ידידי רענן. במחקונת הקיימת כרגע, לפי מה שהוצג הדבר, לפי החלוקה הסטטיבית של הדיון, הגליל וירושלים גופה. על כל פנים, אני מדבר על תוספת התקציב שאחה מבקש לבניה נפרדת.

השר ד. לוי :

התוספת לא כוללת את ירושלים.

מר ד. תבנין :

על כל פנים, יתכן מאוד אדוני

היו"ר, שרצוי, לפחות לאלה מאיתנו

שאינם בקיאים בהכנות ובדיונים הפנייים במשרדים הנוגעים בדבר, לאפשר לך, לפני הישיבה, להביא בפני הועדה סקירה, או הערכה של המבנים. לאחר מכן יהיה לנו הרבה יותר קל להתייחס לכל חלק מהם. במיוחד שאני משוכנע שאינני בודד כאן בועדה שאינו רואה את מכלול הנושא מרוב ההערות והנתונים ששמענו כאן. והבעיה היא לא בהפרש של 30 או 50 יחידות דיור. תודה.

השר ש. תמיר : בהמשך לדבריו של ד"ר תבנין -
 ויתכן שהאשם הוא בי - התמונה
 שמובאת לוועדת השרים, לחלק מהחברים, לאותם החברים שאינם מופקדים
 על הנושא במישרין, על כל פנים לי, הנתונים אינם מספיקים די
 הצורך. אני קבלתי בזה הרגע, לפי בקשתי, תכנית של משרד הבינוי
 והשיכון על 2,200 יחידות: במעלה האדומים - 600, בקריית-ארבע -
 400, אריאל - 500, בית-אל - 200, קרני שומרון ג' - 200,
 אפרת - 200, נוה - צוף - 50, ועוד 50.

השר א. שרון : תוסיף את קצרין שהציג שר הבינוי.
 ואת מעלה אפרים שהוסיף שר
 הבינוי, אז זה שווה למספר.

השר מ. ניסים : כמה לקצרין וכמה למעלה אפרים?

השר ד. לוי : לרמת-הגולן - 750, זה מגיע
 ל-3,200. למעלה אפרים זה כ-500
 יחידות.

השר א. שרון : רבותי, יש לנו גם את המכלול
 של קרני שומרון. שר הבינוי נקב
 בישובים שהוא עוסק בבנייתם בישובים עירוניים. הוא עוסק בבניה
 של כל הישובים, ברגע שמדובר בבניית קבע. הוא נקב במספר של 3,200
 יחידות דיור. מתוכם, יכול ש-250 או 300 נמצאים במוך מסגרת
 הישובים הכפריים ולצומת זאת, בהמשך, נקב מתי דרובלס מספר של
 3,000. יכול להיות שהוא כלל בתוכו חלק מכאן. סה"כ, אנחנו

מדברים על 6,200 יחידות דיור, וישנה רשימה אחת כוללת. וישנה רשימה שהגיש שר הבינוי, לאור בדיקותיו. מדברים בדיוק על אותה רשימה. ההבדלים של 200 הנה או 200 לכאן, לא חשוב באיזו רשימה הם מופיעים.

אני כבר יזמתי פגישה עם שר האוצר, שבה יודגש בדיוק מה אנחנו רואים. אנחנו מדברים כרגע על כ-6,200 יחידות דיור ולזה יצטרך להנתן כיסוי תקציבי, הן מתקציב נוסף והן במעמד של כל המשרדים הממשלתיים. זו הגישה שלנו. ומה שרצינו היום לסכם כאן, כדי שלא כולם יובילו את הדיון לכל הכיוונים, מה שרצינו לראות היום, לאור ההצעה שאנחנו הצענו, האם הדבר הזה, מבחינת יכולת ביצוע, נראה ריאלי. והגענו, לפי מה שאני רואה כרגע, בדברי החברים, שהדבר הזה נראה ריאלי. מה שחשוב כרגע זה לקבל את תמיכת האוצר, והחלטתו המיידית להעמדת הכספים, כדי שאפשר יהיה להתחיל לעבוד מיד. זה בדיוק המצב.

השר ש. תמיר : לפנינו יש רשימה כללית, לא מפורטת,

לא מדוייקת, לגבי החלק העירוני.

אני הוספתי לרשימה המקובצת את האתרים - מעלה אפרים ורמת-הגולן, זה כ-3,500 יחידות דיור. וכללית, וללא פרוט, שמעתי ממר דרובלס על 3,000 יחידות דיור בישובים הכפריים.

השר א. שרון : אני מעביר לך את הרשימה המפורטת

שלנו.

השר ש. תמיר : אני מבין, שלפי ההערכה של מר דרובלס,

החלק שעליו הוא מדבר, דהיינו 3,000

השר ש. תמיר

ישובים כפריים, מסתכם בהערכה חקציבית גסה של 30 מיליארד לירות.
הוא אמר כי לצורך ה-3,000 יחידות דיור, ידרשו כ-20% מה-150 מיליארד.

השר א. שרון :

אני רוצה לבקש ממך בקשה ואני
אסביר מדוע : אנחנו יושבים בפורום

גדול. רק טיבעי הדבר שהדברים יוצאים החוצה. אם יצא מפה החוצה כי
אנחנו דיברנו פה, שרק החלק הכפרי הוא 30 מיליארד לירות - שאנו
יודעים שזה איננו נכון (ויסלח לי מתי דרובלס) מה יצא? יצא
שאנחנו מכים את עצמנו ללא סיבה. אז אמר חבר ועדה - עם כל הכבוד
למר דרובלס, יש לי אליו הרבה יחס של כבוד, את הנושא הזה - כמה
זה עולה, וכו' יושבים עם המהנדסים וקובעים עם מה בונים, ויש
פה השתתפות של המשתכנים הזה. מכל מקום, ברגע שאנו מוציאים את
המספר הזה שכרגע נקבת, אנו הכינו את עצמנו מכה נוראה, מיותרת
ובלתי נכונה.

מר מ. דרובלס :

אבל אם לא הייתי ברור אני אומר
כי לכל ה-6,000, אנו זקוקים לתקציב

של ה-30 מיליארד.

השר ז. המר :

זה לא נכון, זה גם כן מוגזם.
והשאלה היא מאיזה תקציב זה הולך,

האם מתקציב השיכון, או מתקציב החינוך.

השר ש. תמיר :

אני רוצה להמשיך באותה ידידות :
אני בא הנה ללמוד עובדות, להתייחס
אליהן, וכשראש מחלקת ההתיישבות של הסוכנות היהודית נוקב במספר, אני

לוקח אותו ברצינות. לא חשוב מה כן יאמר או מה לא יאמר - צריך קודם כל להחליט לגופו של ענין. ובכן, אני מקבל את התיקון. אחה מדבר על 6,000 יחידות, שלפי הערכתך, צריכות לעלות 20% מה 150 מיליארד שדובר עליהם, דהיינו, 30 מיליארד לירות. עכשיו אומר שר הבינוני והשיכון, כי אי אפשר, פשוט, לומר: "ננקה את זה מהתקציב שלי משום שיש לי בתכנית 45-50 אלף יחידות. כי 30 אלף מה-50 אלף של היחידות שלי זו בניה פרטית". והעיר בסוגריים בצדק שר החינוך, כשהוא אמר: "אולי דרך הבניה הפרטית אפשר להעביר למקומות כמו מעלה-אדומים". יכול להיות, אבל אנחנו צריכים לדעת את הנתון הזה ששר החינוך מצביע עליו ככיוון שאפשר ללכת אליו אולי. הוא מדבר על 20 אלף יחידות שהן ציבוריות, בסה"כ. מזה 12,000 חלקי ו-8,000 מימון מלא. לגבי הישובים העירוניים. לגבי הישובים הכפריים התמונה היא אחרת.

עכשיו, אני מפה, אדוני היו"ר,

בשעה 1400, אלך יחד עם שר החינוך, לוועדה שרים לענייני כלכלה, והסיפרה 30 מיליארד, 20 מיליארד, 10 מיליארד, שם היא מאוד, מאוד משמעותית. שם צריך להחליט האם יש שבתון רכב, אין שבתון רכב, אלה הם הדברים. ואני בהחלט מקבל סדר העדיפויות צריך להיות כזה שלדברים שהזמן דוחק בהם, תנתן עדיפות, בהחלט. אבל, בהבדל מהדיון הכללי, הציבורי, שנעשה בנושאים אלה או אחרים, בתחום הכלכלי, ועדת שרים צריכה לקבל הרבה יותר נתונים מפורטים, כדי שהיא תוכל לומר: "ממליצים ללכת למו"מ עם שר האוצר". או, כפי שהסביר היו"ר, הדיון היום הוא דיון פרלמינארי להכנת הרקע, לבישול הנתונים לפגישה עם שר האוצר. ואז חברי הוועדה צריכים לומר איפה הם עומדים לגבי הפגישה הזו עם שר האוצר. אני חושב

השר ש. תמיר

סאין לנו מספיק נתונים, בתחום העירוני ובתחום הכפרי, כמה היחידות שבהן מדובר יעלו. נניח שמישהו ירצה לצמצם איפה שהוא, איפה עדיף - בקריית ארבע, או במעלה האדומים, או בקרני שומרון, או בישוב כפרי מסויים. איפה יש עדיפות התיישבותית. איפה הישוב חלש. איפה יש עדיפות בטחונית. אלה הם הנתונים, שאם רוצים שחברי הועדה יתרמו משהו, שחשוב שנדע אותם, לרבות השיקול התקציבי. גם הועדה הזו צריכה להביא בחשבון איזה שהוא שיקול תקציבי. היה טוב אם אפשר היה לומר - הכל מתקבל. אבל זה לא רק ענין של האוצר, אלא גם ענין לשיקול דעת של הגורמים השונים פה. אני מציע, אדוני היו"ר, לסיכום, שנקבל יותר נתונים לגבי ההערכה התקציבית של המשרדים, של הסוכנות ושל הממשלה, כמה יעלה כל אחד? אם אפשר לשלב גורמים פרטיים כדי לחסוך בכסף בכיוון ששר החינוך מדבר עליו, אני מאוד בעד. אז צריך להיות סיבסוד מסויים. השאלה היא - כמה הסיבסוד הזה צריך לעלות? צריך שתהיה לנו תמונה ולפי זה נחליט.

השר א. שרון : רבותי, אני רוצה להגיע לסיכום

בנושא הזה. אני כמובן דוחה

את הדברים שנאמרו פה על-ידי שר המשפטים. אני דוחה אותם משתי סיבות : אחת - אני חושב שהמספרים שהוא נקב אינם מדוייקים, אינם נכונים, ולפי דעתי, זריקת המספרים האלה...

השר ש. תמיר : סליחה, איזה מספרים אני נקבתי?

אני ציטטתי את יו"ר מחלקת ההתיישבות.

אני לא יודע שום מספר. אני ציטטתי וביקשתי עידכון יתר. מה פה

יש לדחות? אפשר לא לתת.

השר א. שרון

השר א. שרון :

אני דוחה את הדברים שנאמרו,
וזו לשון לגיטימית, עדינה, ואינה

פוגעת. המספרים שניחנו כאן, לפי דעתי, הם אינם מספרים נכונים.
זו הדרך הטובה ביותר להביא לידי כך שלא יבנו בכלל. אנחנו
כבר מוכים תקופה ארוכה מאוד ע"י המספר של ה-150 מיליארד, שהתברר
שאינו לו כל אחיזה במציאות. היום נשמע מספר אחר, אמנם, הרבה יותר
קטן, אבל גם הוא איננו מספר שאותו צריך יהיה להביא לאוצר לשם
אישור. אבל יש בו להעביר זעזוע נוסף ולגרום לפגיעה נוספת,
הן בממשלה והן בהתיישבות.

השר ש. חמיר :

אפשר לדעת מהו המספר הנכון?

השר א. שרון :

אני מייד אגיד לך גם, איך אפשר
לדעת מהו המספר הנכון.

דבר נוסף, לא מקובל בשום ועדה, לדעתי, פרט לוועדת השרים לכלכלה
ששם יורדים לכל מספר ומספר, שיכנסו לפרוט מדוייק איזה סעיף יהיה
בחוק כזה או אחר. יש פה תחום מסויים המשאיר לכל אחד מהמשרדים
לעשות את פעולתו. כך גם בנושא הזה וכך גם בכל נושא אחר.

ואני יכול להוסיף - אני מכיר

בדיוק, איך אפשר לעכב דברים מביצוע. יש מעטים שיוודעים איך
לבצע, אבל אני יכול גם להסביר איך אפשר לא לבצע ולהקשות עלינו.

השנה הזו היא שנה קובעת. לפי

דעתי, היא שנה מכרעת, וזה איננו חשוב כרגע מהי תפיסתו הפוליטית
של אדם זה או אחר, כל אחד מהיושבים כאן, לפחות לגבי חלק מהדברים,

השר א. שרון

גם פוליטית הוא תומך. אני יודע שלא כולם תומכים בכל הדברים, והיו לנו לא פעם חילוקי דעות, אבל מדבר אחד אי אפשר בשום פנים ואופן להתעלם: שמדברים פה השנה בשנה קובעת ומכרעת, וזוהי השנה הקובעת והמכרעת. ולכך התכוונה הממשלה בקבלה את ההחלטה לעשות מאמץ התיישבותי רחב. היא קיבלה את זה כי היא ידעה זו שנה מכרעת. ויהיו דברים שאפשר לעשות אותם השנה, ויהיה קשה מאוד ובלתי אפשרי לבצע בשנה הבאה. זה מה שהביא את הממשלה לקבל את ההחלטה.

אני גם הייתי מנסה, בכל זאת,

להעביר קו בין מה שנקרא: "אי בטחוננו בגליל" ו"אי בטחוננו בשומרון, ביהודה ובחבל עזה". ראשית כל, פוליטית, זה מצב שונה לחלוטין, ואני לא מציע שמפינו, מפי מישהו מאיתנו, יצא אפילו ביטוי אחד המשתמע ממנו שיש לנו אי בטחון באשר לגליל. דבר שני - עובדתית, אנחנו השקענו בגליל השנה, חצי מיליארד לירות, במפעל, שלא בוצע כדוגמתו, בהיקף כזה, עשרות שנים. שינינו את המפה של הגליל, וזה שלב ראשון. השקענו חצי מיליארד לירות. כך שאין פה מצב שהגליל, הוא כאילו היום מקופח בנושא הזה. כולם מקופחים בגלל המשאבים המצומצמים, אבל לבוא ולומר שהגליל השנה קופח, ושבגליל ישנה אותה סכנה שישנה היום ביהודה ושומרון, אני חושב שבכך אנו פשוט גורמים נזק לעצמנו בנושא הזה.

עכשיו, לסיכום הנושאים עצמם.

האם נקבל גם תשובות לשאלות

שנשאלו, אריק?

מר א. כ"ץ:

כן, מיד.

השר א. שרון:

כשהממשלה דיברה על ענין התקציב,

השר א. שרון

ללא ספק היא דיברה על תוספת לתקציב. אין ספק. אבל יחד עם זאת, ואמר זאת כבר שר החינוך, כל אחד מהמשרדים צריך לתרום גם מחלקו. לא יתכן שהמשרדים לא יתרמו מחלקם.

אני רוצה להעלות דבר שעלה כאן קודם. לא כל החברים היו נוכחים. אני מצטער ששר הבינוי איננו. אמנם שר הבינוי אמר שצריך לשנות את סדרי התקצוב, אבל יש לנו היום ישובים שהם מנותקים תחבורתית. הישוב מכורה מנותק תחבורתית. היום לנסוע לרועי ולבקעות זה כמעט דבר בלתי אפשרי. כוחות צבא גדולים נכנסו למקום. מובילי טנקים וטנקים נוסעים ללא הרף על הצירים. אני לא יכול לבוא בטענות, השטח הוא צר. מזג האוויר גרם לסחיפה של גשרים. אין איש מטפל היום בדרכים לאוכלוסיה יהודית. מטפלים בדרכים לאוכלוסיה ערבית. והדבר הזה מחייב פתרון. וגם כאן, כאשר מדברים על תקצוב ממשרד ממשלתי, הכרחי שמשרדי הממשלה יכנסו לעניין. והיו דברים מעולם, יוסי. אנחנו פנינו אליכם בזמנו, בקריאת זעקה, להרחיב את הדרך בין אריאל לבין כפר קסם, מעבר לחלקים שבנינו מתקציב ההתיישבות, שזה חלק מחוצה שומרון, ועשיתם את זה. פה מוכרחים להכנס לעניין הזה, זה ממש סכנת נפשות. אנשי מכורה לא שולחים את ילדיהם לביה"ס.

אתה יודע שתקציב מע"ץ כמעט : מר י. מרגלית

חוסל, אדוני השר, והיום,

פורמאלית, משרד הבינוי והשיכון לא אחראי על מערכת הכבישים ביהודה ושומרון. והשר הודיע כאן, בתחילת הישיבה, שהוא ישמח לבצע את זה, אבל שיסדרו לו תקציב.

השר א. שרון : אני ביקשתי להעלות נושא זה

בישיבת הממשלה, כי זה נושא

של אפשרות של קיום. אלה כבר לא ישובים חדשים, אלה ישובים קיימים.

השר א. שרון

ממכורה הילדים לא יוצאים לבית הספר.

גם בשומרון וגם ביהודה אפשר

לדרוש תשלום מהמתיישבים. הם מוכנים לכך, גם בישובים העירוניים וגם בישובים הקהילתיים. גם פה, אין לנו בעיה. האנשים בהחלט מוכנים ללכת לתכניות של "בנה ביתך", מוכנים להשתתף. אני גם, דרך אגב, אינני רואה היום סכנה בכך שלא ירכשו דירות בשומרון. כל בית שתבנו היום בבית-אל, כל דירה, תרכש מייד. לפי דעתי, לא חהיה שום בעיה. כל דירה שתיבנה באריאל, יהיו עליה עשרות קופצים. כל דירה שתיבנה בקרני-שומרון, בכל המכלול של קרני-שומרון, יהיו עשרות משפחות שיקפצו על כל דירה. עשרות משפחות עומדות בערבי הקבלה ומתדפקות על דלתות המקומות האלה. כל בית שיבנה באלקנה יהיו עליו 10 משפחות מועמדות. או בגבעון, או במעלה - האדומים. ולפי דעתי, אין שום סיבה שלא לקבל התחייבות שהממשלה תרכוש ועל-ידי זה לערב יותר את ההון הפרטי של הקבלנים, כפי שאני ממליץ כאן לערב את השקעותיהם של המתיישבים. הם מוכנים לעשות את זה.

זו, לפי דעתי, צריכה להיות

הגישה. ובפגישה ששר הבינוני ואני נקיים עם שר האוצר, אני בהחלט מתכוון להעלות את כל האפשרויות האלה כפי שהן.

לגבי ההיקף של הבניה : אנחנו

הצבענו על כ-6,000 יחידות. 6,000 היחידות האלה, מתחלקות, פחות או יותר, שווה. קשה כאן לקבוע בחלוקה מדוייקת, האם זה 200 לכאן יותר או 200 לכאן יותר, בישובים הנמצאים בטיפולו של משרד הבינוני, שהם ישובים עירוניים או קהילתיים גדולים יותר, לבין הישובים הנמצאים בטיפולו של החטיבה להתיישבות. זה המספר שאנו עוברים לדבר עליו, כאשר נבוא, תוך ימים ספורים אני מקווה, לדון

השר א. שרון

עם שר האוצר על הנושא החקציבי. והדיון יסתמך על החלטת הממשלה שהיתה.

לגבי נושא של קרקעות - צוות

מיוחד, שהועלה כאן. אני מקבל את ההצעה הזו של שר החינוך. אינני יודע האם אנחנו צריכים צוות בהיקף כזה. אני גם לא רואה היום אפשרות של גיוס אנשים מחוץ למה שקיים אצלנו.

אולי כל משרד ישאיל לכם למספר חדשים.

השר ש. המר :

אני מייד אטפל בנושא הזה.

השר א. שרון :

הצוות צ"ל בנוי מאנשי המינהל,

מאנשי הממשל הצבאי, אולי גם ממערכת הבטחון...

הייתי אומר, שבינתיים, מי שהעמיד

אל"מ ד. סתיו :

לפחות 10 אנשים שעובדים פול-טיימ-

ג'וב על הדברים האלה, זו מערכת הבטחון.

בכל מקרה, אנחנו נעמיד צוות יותר

השר א. שרון :

גדול לנושא הזה, כדי שפשוט יאתר

ויעביר את זה הלאה למערכת המשפטית לבדיקה.

אני מציע, ועל כך דובר כבר

השר מ. ניסים :

בממשלה, שמשרד המשפטים יהיה משולב

כבר בשלב העשייה כדי לקצר את התהליך.

כן בהחלט, אני מקבל את זה.

השר א. שרון :

השר א. שרון

אלה הם הדברים שאני רואה אותם כרגע. היו עוד כמה שאלות שאורי יענה עליהם.

מר א. בראון : קודם כל, חשובות לכ"ץ : לגבי

מספר המשפחות הנוספות - כל

מה שאנחנו אומרים - בניה נוספת. נגיד - 6,000 יחידות דיור,

זו תוספת של משפחות. כי הרי אנו לא נשאיר יחידות בניה הקיימת

היום ויקות. אין דבר כזה. נכנסים לבניה זמנית .

מר א. כ"ץ : אתה רוצה להכניס למבנים הבלתי

יציבים משפחות נוספות ?

מר א. בראון : בוודאי.

עכשיו, לגבי תקציב קיים ותקציב

מיוחד - זה יהיה בהתאם למה שהאוצר יחליט. אם הוא יחליט לעשות

את זה תקציב מיוחד במינו או תקציב בתוך המשרדים לקראת שנת התקציב

הבאה.

מר א. כ"ץ : מהו האומדן של 6,000 היחידות

האלה.

מר א. בראון : אני פוחד לומר דברים. שר החקלאות

דיבר על הנושא הזה שלהשתחפות

של אנשים.

מר א. כ"ץ : אני שואל באופן כללי כמה זה צריך

לעלות?

מר א. בראון :

בסביבות 12 מליארד.
2 מליון ועוד פשהו ליחידה.

השר א. שרון :

הרי חלק יבנה מכספי המחיישבים,
רק חשתית תעשה. חלק יבנה
על-ידי קבלנים פנטיים. לכן אני חושב שאסור לזרוק כאן על השולחן
שום סכום כסף, אלא לאחר פגישה עם האוצר, שבה אנו נבוא ונאמר
כי אנחנו רואים היום, נאמר, אלף משפחות אשר תבנינה בשיטת "בנה
ביתך". לכן מסוכן מאוד לנקוב עכשיו באיזה שהוא סכום.

מר א. כ"ץ :

יש מושג כמה זה יהיה בתקציב
הרגיל, לשם הערכה?

השר א. שרון :

זה לפי דעתי מוקדם ולא כדאי
לקבוע את זה.

אני גם רוצה לומר דבר נוסף.
רענן ויץ דיבר על נושא תעסוקה, פרנסה. מדובר על חשתית שצריכה
להעשות. התשתית הזו איננה נעשית בשנה אחת. כלומר, גם פה צריך
מאוד להזהר. הדברים האלה בעצם מתמשכים, אבל כדי להתחיל במבצע
הזה, נראה לי שהמספר הזה של כ-6,200 בישובים העירוניים ובישובים
הקהילתיים - כפריים, נותן לנו את התשובה.

השר ש. חמיר :

על מה ידברו עם האוצר, על 6,000
יחידות, או ידברו איתו על כסף?

האוצר צריך לדעת כמה זה עולה. אז זה יהיה גלוי לפקידי האוצר
אבל חסוי לגבי שרים שצריכים לקבוע? אז אני רוצה לדעת על איזה
כסף ידובר עם האוצר?

השר א. שרון :

מה שאני יכול לומר זה כך :

אנו הרי כולנו מכירים את הטכניקה

של העבודה עם האוצר . לאחר שתהיה פגישה עם האוצר, ולפגישה הזו יבוא משרד הבינוני ויאמר כמה הוא נוטל על עצמו לגמור עם קבלנים פרטיים. אנו נבוא ונאמר: "כמה לפי הערכתנו מבין המתיישבים ילכו לשיטה של "בנה ביתך". הדברים יהיו בדיוק כמו שמנהלים דיון תקציבי בנושאים אחרים. באים אח"כ עוד פעם, אחרי הדיון הזה, ובדיוק כך עושים. גם בדיון על תקציב כל משרד ממשלתי קודם דנים ואחה אומר מה הם מאווייך, מה אתה רוצה. והיה חשוב שהועדה הזו תסכם פה, וזאת היא סיכמה. לדעתי, הועדה הזו סיכמה שהיא הולכת על 6,200 יחידות דיור בהתיישבות העירונית ובכפרית. אני רוצה להדגיש עוד פעם, לחברים - מאחר והממשלה קיבלה, במסגרת החלטתה, כי בתוך גושי ההתיישבות הקיימים יוקמו גם ישובים חדשים, לא כללנו אותם בנושא הזה.

השר מ. ניסים :

לא ישובים חדשים, ישובים שטרם

הוקמו עפ"י החלטות קיימות.

השר א. שרון :

לא כך, גם ישובים חדשים. אני

מציע לעיין בהחלטת הממשלה בדיוק.

מאחר ועומדים ליישם את החלטת הממשלה, אני מציע לעיין בהחלטת הממשלה. זה יהיה כפי שהיא כתובה. אבל מאחר וזה לא היה בועדת השרים לענייני בטחון - בעיקר בגלל העובדה שלא הכל נבדק משפטית. יש לנו כבר היום כמה דברים שנבדקו וביקשתי כבר דיון מיוחד של ועדת השרים לצורך הנושא הזה.

כדי להסביר את הטכניקה, אני

במקרה זה פועל כאילו הייתי משרד רגיל. כמו כל משרד אחר - משרד

גשר א. שרון

החינוך, משרד המשפטים, במגעיו עם האוצר. לאחר שאנו מקיימים את המגעים האלה עם האוצר, כשהטכניקה שנעשית ידועה לכולנו, באים מחדש לשולחן הזה ואומרים: במגע עם האוצר, סיכמנו כך וכך. וכך יעשה הדבר הזה. כך שאין כאן לא סוד, ולא, חס וחלילה העלמה משר. זה דבר שלא יעלה על הדעת. יש טכניקה של מגע עם האוצר ובטכניקה הזו נפעל. ואני פועל עם האוצר, בנושא הזה, כפי שפועל משרד ממשלתי בענין תקציבו עם האוצר. זאת לאחר שקיבלתי כאן את ההסכמה הכללית של חברי הועדה לגבי ההיקף, החלוקה בין עירוני לקהילתי כפרי וכו'.

השר ש. תמיר: אני חולק על סדר הפעולה. לפי

דעתי כאשר הולכים לאוצר, צריך

ללכת עם תרגום התכנית והמאויים לכסף. וזה צריך להיות מבושל בין כל הגורמים פה לפני שהולכים לאוצר. ואז מתמקחים עם האוצר. אפשר לעשות תכנית מקסימום, אפשר לעשות תכנית ביניים, אבל צריך לדעת זאת כשיש תכנית התפרסות התיישבותית כללית.

השר א. שרון: זו התכנית שר המשפטים.

השר ש. תמיר: אני חושב, כפי שהיו"ר אמר,

כי כשמשרד הולך לאוצר, הוא קודם

מכין לו את כל הנחונים. הוא גומר את זה עם הצעה תקציבית. לא האוצר צריך לתרגם יחידות דיור לכסף. לא האוצר צריך לקבוע כמה מזה יהיה ב"בנא ביתך", כמה יהיה מהסוכנות, וכמה מזה יהיה מדינה, ולא האוצר צריך לקבוע כמה מזה יהיה בתשתית וכמה בתקציב שוטף לשנה הנוכחית. כל זה צריך להיות מוכן פה ואז ללכת לאוצר. אפשר ללכת לתכנית יותר רחבה ולהתמקח עם האוצר. אבל ללכת לאוצר במונחם כלליים - אני לפחות לא ארים את ידי עבור מושגים שאינני יודע מה

הס. כי אני רוצה לדעת האם אני בא עם חביעה סבירה, או אני בא עם דבר שאני לא שלם איתו, אולי אני רוצה יותר. לדעתי, זה א' -ב' של הליכה לאוצר, אם רוצים שהאוצר יתייחס לנושא הזה בצורה רצינית, מגובשת ובשלה.

לכן אני מציע שהועדה הזו תשמע

מפי שר השיכון, מפי מחלקת ההתיישבות ומפי כל הדברים נוגעים בדבר, איך התכנית משתלבת. אולי דרושה לכך עוד ישיבה אחת בעוד שבוע, כשהמשרדים והסוכנות יתאמו ביניהם את כל הפרטים האלה, ואז יאמר לנו: זה עולה 12 מיליארד, כך וכך מזה יתנו אלה, כך וכך מזה יתנו אלה. הדברים לובשים עור וגידים ראלית, ואז הולכים לאוצר והוא רואה איך זה משתלב בתכנית הכללית. אם הדרך הזו לא תתקבל, אני אצביע נגד.

השר א. שרון :

חברי הועדה - עיינתי בכל

הדו"חות ובכל הפרוטוקולים של

ישיבת הועדה הזו מאז שהיא קיימת. היא קיימת כבר הרבה שנים, היא לא הומצאה ע"י הממשלה הזו. מעולם לא נעשה דבר בצורה כזו. אין צורך לעשות את זה בצורה כזו ואי אפשר לעשות אותה בצורה כזו בשום פנים ואופן. אני יכול להבטיח לשר המשפטים כי לא נבוא אל האוצר ללא חומר מפורט וברור. יש ועדה של משרד הבינוי יחד עם המחלקה להתיישבות, שבודקת כל פרט ופרט. ואנחנו לא נשב ולא נעסיק ועדה בהיקף כזה בתאור של כל מרפסת וכל צריף. דבר כזה לא היה ואין צורך. כאן מקבלים החלטות שנותנו את האפשרות לבצע. ומאחר ושמענו את הדברים, שמעתי את דעת החברים. אינני מציע לדחות יותר, אני מכיר את הדחיות. הישיבה הזו לא תסתיים היום בכך שהועדה לא קיבלה החלטה, זה בלתי אפשרי. יש לנו אחריות, הן כלפי הממשלה, והן כלפי אלפי מתיישבים שחיים תקופה ארוכה מאוד בתנאים ללא נשוא, אבל עושים

השר א. שרון

זאת בשמחה ובאהבה, ואי אפשר לגמור פה איום ישיבה בלי לקבל החלטה. אנו ישבנו ודיברנו, הציג שר הבינוי את 3,200 היחידות שלו. מתי דרובלס דיבר על אותם 3,000 יחידות שלו. המדובר על כ-6,200 יחידות. על הדבר הזה הולכים לדון. כאשר מתוך הנושא הזה, חלק יבנה ב"בנה ביתך" ואז נציג לאוצר, בדיוק, כמה עולה "בנה ביתך", כמה עולה פיתוח התשתית. משרד הבינוי אמון על הדבר הזה. חלק יבנה כאן על-ידי קבלנים עם התחייבות ממשלתית. יש בוודאי מקומות שמשרד הבינוי, ואולי גם אנחנו, נעריך שיש סיכוי למכור כל דירה. אולי יש מקומות שיש סיכונים יותר גדולים. לפי זה נקבע איזה חלק יהיה כזה ואיזה חלק יבוא מתקציב נוסף שעליו תחליט הממשלה, או מתרומת המשרדים, כמה שהם יוכלו, מתוך התקציבים שלהם, חרף העובדה שהם נלחצו בתוקף הנסיבות הכלכליות שבהם הם נמצאים.

השר מ. ניסים : עם כל הכבוד, אני מערער כאן

על הדרך שבה הובא הנושא

הזה לישיבה. היתה החלטת ממשלה כוללת, והיא הקימה ועדת שרים לתרגם אותה. אחרי כמה ימים ישבה ועדת שרים ותרגמה ואמרה : מה שהחלטנו כך וכך במליאת הממשלה, משמעו ש-10 - 15 אלף יחידות דיור יוקמו ביהודה ושומרון, ברצועת עזה ובגולן, ויבוצעו החלטות קיימות בדבר ישובים שהוחלט על הקמתם בשלבים קודמים. נקודה * ואיזרוח של התנהלויות וישובים של הנח"ל.

אני חושב שכל זה לא היה צריך לבוא לכאן. מה שמוצע כאן זה 8,000 יחידות דיור במקום 10-15 אלף שהחליטה ועדת שרים. כאשר בממשלה, כשהוגש ערעור על כך, קיבלה את ההחלטה פה אחד. כלומר, למעשה, הנושא לא היה צריך לעלות כאן, לא בישיבה הקודמת ולא בישיבה הזאת. והיה אפשר שהמשרדים הנוגעים

השר מ. ניסים

יבצעו הקמת 10,000 - 15,000 יחידות דיור. אני באמת אינני יודע למה זה הובא לכאן. מדוע זה עמד על סדר היום? אני חלקתי על כך בישיבה הקודמת באיזו הערה אגב, לא בנאום. מדוע צריך הדיון הזה להתקיים כאן? מאימתי באים לוועדה שרים כדי ללחוץ על האוצר? יש החלטת ממשלה. כך הבנתי במהלך הישיבה, זה בא הנה כדי לקבל גיבוי של ועדת השרים כדי לקבל באוצר כך או אחרת. לדעתי, מי שמופקד, וסהדי במרומים שאיני יודע מי, על ביצוע, חייב היה לבצע החלטה על 10,000 עד 15,000. או להגיד: "בשלב זה אני רוצה רק 6,000"; "בשלב זה אני רוצה רק 2,000". אין ביכולתי. אין תקציב. ואז הוא צריך לפנות לממשלה לשנות את ההחלטה ולצמצם את המספר מ-10,000 ל-6,000.

אני מציע שהיום לא תתקבל פה שום החלטה. אין צורך בשום החלטה. צריך רק לבצע. והביצוע מוטל על מי שמופקד. מופקד משרד השיכון, שהוא יבצע. אם מופקד משרד החקלאות, שהוא יבצע. אם מופקד יו"ר ועדת שרים לבצע, בבקשה, שיבצע.

יש אולי רק נושא אחד שעליו אנו צריכים לדון - ודווקא את זה לא קיבלנו היום - איפה להקים 200? איפה להקים 150? אולי זו הסמכות היחידה. דווקא את זה לא קיבלנו היום.

זה בדיוק מה שקיבלנו.

השר א. שרון :

יש פה רשימה מהפעם הקודמת. בא שר השיכון ונתן היום רשימה

השר מ. ניסים :

קצת שונה, מהאגף שלו. את החלק השני של מחלקת ההתיישבות קיבלנו רק בהמללה - 3,000. איפה? אם יש סמכות לוועדה הזו לעדות משהו היום זה רק לקבוע - כאן 150, פה 170, פה 30, ופה 650. אם כך

השר פ. ניסים

יציג היו"ר הצעה, אני אצביע בעד.

הצד הכספי לא מעניין את הועדה

הזו, בכל הכבוד, ואני חושב שאסור להביא את זה לכאן.

השר ז. המר : אני רוצה לנסות לשכנע את השר

תמיר ואת השר ניסים: הממשלה

החליטה על 10,000 עד 15,000 דירות בחש"מ ביהודה ושומרון, עזה ורמת-הגולן. אני הבנתי שהיא החליטה על זה כשהיא אומרת שלגור שם זה כמו לגור כאן. ושנית - פרובמטית, לא בשביל לבנות בתים ריקים, אלא במקום שיש אנשים שיושבים. כלומר, לא בשביל העקרון אתה שם לך בתים שלא יגורו בהם, אלא אנשים יגורו בהם, ואז זה מוצדק מוסרית מול פנטום ומול כל דירה במקום אחר..

השר ש. תמיר : זה מוצדק גם אם זה עולה יותר,

כשנדע כמה.

השר ז. המר : אני דיברתי על עולה יותר? אני

לא דיברתי על עולה יותר.

השר ש. תמיר : אני לא אמרתי כי זה עולה יותר,

אני רק רוצה לדעת במה הדברים

אמורים.

השר ז. המר : הסלח לי, אתה מדבר על דבר שלא

העלאתי על דל שפתי. לא אמרתי

כי זה עולה יותר או פחות. אני חושב, שאם היו אמורים לאנשים

בשכונות - "מקימים בית ריק ביהודה ושומרון", אז יש בעיה.

באשר לבית מלא - אין הבדל אם הוא בנוי שם ולא בנוי בשפלת החוף.

ואני לא נכנסתי בכלל לצושא העלות. אני מניח שזה עולה אותו הדבר.

עכשיו, לוועדה הזו הובאה תכנית

חלקית - ואגב, זה הדבר הקלאסי של הועדה הזו - שאומרת כי את 6,000 הדירות הראשונות, כי לגבי ה-15,000 יש שתי בעיות: ראשית של כסף, ושנית של קדימות....

מה עם האפשרות הטכנית?

השר מ. ניסים :

אני סומך על מי שמביא זאת לכאן, שהוא אומר לי זאת לאחר שהוא יודע

השר ז. המר :

שיש לו אפשרות טכנית.

אז יש בעיה של כסף, ויש בעיה

שכשאתה אומר 15,000 ואומר 6,000 - מה קודם למה, מה עדיף על מה? לכן אומרים לך כאן היום, הכל בהתחשבות בכסף - כי הועדה הזו לא מביאה דברים סתם באויר, שאין להם בסוף כיסוי כספי, כי הועדה הזו צריכה להחליט מתוך תחושה מה היא יכולה לעשות, כספית. לכן, לגבי 6,000 יחידות דיור, הציעו לנו היום פה הצעת מסגרת איך הן מתחלקות בין 41 הישובים. אז דעתי נחה, כאשר אמר לי אורי בראון, כי זה גם על דעתם של הישובים. אז הביאו לנו כאן תכנית מחולקת, וזה מה שמוצע כאן לאשר, באופן עקרוני, אפשר אח"כ לשנות פה ושם.

עם התכנית הזו, באמת, הולכים

לאוצר (ואני מסביר זאת פה לשמואל שאומר כי הוא לא יכול לאשר

6,000 כי הוא לא יודע כמה זה עולה), וכאן יצטרכו לשבת, לפני שהולכים

לאוצר, ההתיישבות, הבינוי, החקלאות, יחד עם האוצר, כדי לומר איך

זה יתבצע?

השר ש. תמיר :

השאלה היא, האם לפני השלב ההוא, אנחנו לא צריכים לדעת את התוצאה?

השר ז. המר :

לא, ברבע זה זה לא מוכן. כלומר, הם צריכים להביא לנו תכנית.

לכן גם המספר של 30 מליארד הוא לא נכון. הוא נכון תאורטית כשאתה אומר כמה עולה דירה פר כך וכך דירות. אבל זה לא נכון אם המתיישב בעצמו ישלם, אם יהיו משקיעים פרטיים שאשקיעו, ואולי נוכל לעשות פה משהו גם בתחום הזכאות לשיכון. אם לא תהיה זכאות לגבי גיל, אולי תהיה זכאות לגבי מרחק, או משהו מהסוג הזה. וחלק מזה יהיה גם על חשבון המשרדים השונים, אם משרד התקשורת או משרד החינוך. יכול להיות שמשרד התקשורת יאמר: "אני אשלם כך וכך כסף, ואני אעשה פחות במקום זה, ואעשה שם קודם". וכך יכול להיות לגבי גשר, רחוב, ביה"ס או מרפאה. לכן, הדבר הזה הוא מאוד מורכב, מאוד מסובך. עם הדבר הזה הם הולכים למשרד האוצר. הם הולכים למשרד האוצר אחרי שהם ילבנו את זה בתוך עצמם. ואז יכול להיות שיצא שזה אמנם עולה 10 מיליארד, אבל 6 מיליארד מזה, לדוגמא, נספג בערבויות כלכליות ובדברים אחרים, ועולה למשק כ-4 מיליארד.

השר מ. ניסים :

מה זה שייך לוועדה הזו, אתה יכול להסביר לי?

השר ז. המר :

אני מסביר עכשיו לא לך, אלא לשר תמיר. קודם הסברתי לך.

לך ניסיתי להסביר כי לוועדה הזו הובאו 6,000 מתוך ה-15,000 שאמנם הממשלה החליטה, ואלה ה-6,000 הראשונות. מי אמר שאריק בעצמו

ודוד לוי בעצמו, יכולים להחליט איפה ה-15,000? אני רוצה להיות שותף לדבר הזה.

השר מ. ניסים : אז בבקשה, אני רוצה לדעת כמה בונים בכל מקום?

השר ש. המיר : אם אתה רוצה להיות שותף, זבולון, מה מפריע, אם ביום ה' הקרוב, יו"ר הועדה במשרד השיכון וראש מחלקה ההתיישבות יפגשו עם שר האוצר, לאחר שהם יבשלו את הנתונים המפורטים האלה, אז מדוע לא הגיוני שביום ד' נשמע אנחנו מהו המוצר המוגמר ואז נקבע את התייחסותנו. זה הכל.

השר ז. המר : לדעתי, מה שהוצג פה, שהשרים הנוגעים בדבר הביאו לוועדה ההתיישבות את דעתם על 6,000 הדירות הראשונות וחלוקתן בין הישובים.

שנית, עם ההמלצה על הקדימות הזו, הם הולכים לאוצר ויביאו לו הכנייה איך כלכלית זה יכול להתבצע.

שלישית - בישיבה הבאה בוודאי ידווח פה, איך הדבר הזה יבוצע כלכלית, לפי הצעת האוצר. כך אני רואה את זה.

השר ד. לוי : לפני ההצבעה, כדי שנקבל החלטה, אני רוצה להעמיד שתי נקודות

שלדעתי הן יסודיות ומהותיות :

השר ד. לוי

ראשית, על ה-3,200 יחידות
 דיור שעליהן דיווחתי ערוך המשרד מכל הבחינות. עד 3,500 יחידות
 ערוך המשרד מכל הבחינות ...

אבל אתה מוכן עכשיו להחליף
 מאינס לדבר אחר.

השר ז. המר :

פנימית אפשר, בתאום עם הועדה.
 אבל לפני שנבוא לשר האוצר, אינני

השר ד. לוי :

רוצה שהועדה תתעלם מהאספקט הכספי של העניין. אם משרד האוצר לא
 ילך כאן בנכונות להקציב, וגם אנחנו ניתן את חלקנו בקדימות
 מסויימת, זה יחזור לפה. ללא זה זה לא יבוצע.

שנית, לגבי 3,000 יחידות הדיור

הנוספות, אני רוצה לשמוע ממחלקת ההתישבות כי היא ערוכה מבחינת
 הזמינות. שיהיה ברור, הכיסוי של 3,000 האלה, לא מהסוכנות ולא
 מההסתדרות הציונית, גם כן הולך כהמלצה לאוצר. האם הדברים האלה
 ברורים?

(מכאן רשמה ז.ת.)

(עד כאן רשמה ל.ד. - מכאן ז.ח.)

אני רוצה לחת שתי תשובות לשאלות
שהועלו ע"י נסים.

השר א. שרון:

ראשית, האלטת הממשלה היתה החלטה
כוללת. הועדה שלנו התייחסה לפרטים ולפירוט היכן לבנות. יכול
להיות, שיש פה הבדלים קטנים, אם מתוך ה-6,000 יחידות, 200 יהיו
לפה או לשם. זה מסתכם בתוך המשרד עצמו.

שנית, ועדות שרים אינן גופי ביצוע
ולכן, אין הן מתקצבות ע"י האוצר. לכן, תציג הועדה בפני האוצר
את מגמותיה והמשרדים שיבצעו יתקצבו עפ"י דרישותיהם ועפ"י יכולת
האוצר.

אני מבקש שהועדה תקבל החלטה על הקמת
6,200 יחידות דיור, דבר שראינו כריאלי שאנו יכולים לבצע, וזה פרט
לכך אם יהיו ישובים חדשים, אשר יובאו לוועדת השרים והממשלה תאשר זאת.
אני מבקש להעמיד הצעה זו להצבעה.

אני מבקש להעמיד להצבעה הצעה אלטרנטיבית:

השר ש. תמיר:

הועדה תקבל מהמשרדים הנוגעים בדבר את

ההחשיב התקציבי ואז היא תסכם את החלטתה.

מה שאני מבקש שהועדה תקבל היום הוא,

השר א. שרון:

שהועדה מחליטה על הקמת 6,200 יחידות

דיור, לפי הפירוט שהוצג ע"י שר הבינוי והחטיבה להתישבות.

מי הציע זאת?

השר ז. המר:

כולנו יחד. אנו מחליטים על הקמת
6,200 יחידות דיור, לפי הפירוט שמופיע

השר א. שרון:

ברשימה שהציג שר הבינוי ומנהל המחלקה להתישבות. זו החלטת הועדה
שחובא לאוצר.

מדובר פה על סכום ענקי. החלטה כזאת

מר ר. ויץ:

תפרסם בציבור ואם אחר כך לא יהיה
הסכום, אז זה יוצר אשליות נוראיות, כאילו הועדה קיבלה החלטה אצ
ואחר כך האוצר מבטל את ההחלטה. אני רוצה לגשר בין שני הדברים.
אני מציע, שיקח עוד שבוע ימים ונכין את הרשימה, אשר תבוא הנה ותלך
בסדר עדיפויות.

אי אפשר לדחות זאת - זה לא עניין של
שבוע.

השר א. שרון:

אני מבקש להציע הצעה, שהועדה מאשרת את
בנית 6,170 יחידות, בהתאם לרשימות

מר א. כץ:

שהוצגו לפנינו. הביצוע יוטל על המשרדים הנוגעים בדבר ובכפוף לאישור
הקציבי של משרד האוצר.

זו ההצעה שאני מציע להצביע עליה. מי
בעד הצעה זו, כפי שהוצגה עכשו? 8 בעד.

השר א. שרון:

מי נגד? 2.

מי בעד הצעה שר המשפטים? 2. מי נגד?

8. הישיבה נעולה.

ידיעה בכלי התקשורת בענין בנייה של יחידות דיור על-ידי החטיבה להתישבות

הת/7

שר הבינוי והשיכון שואל בענין הידיעה בכלי התקשורת כי המחלקה להתישבות של הסוכנות היהודית או החטיבה להתישבות של ההסתדרות הציונית העולמית - תכנה בשנה הבאה 2,000 יחידות דיור בהתישבות.

ה"ה ר. וייץ ומ. דרובלס משיבים כי לא המחלקה להתישבות ולא החטיבה להתישבות לקחו על עצמם משימה זו וכי לא נמסרה מטעמם אינפורמציה בענין זה לכלי התקשורת.

עיבוי ובינוי בשנת התקציב תש"ם ביהודה, שומרון, חבל עזה ורמת הגולן - סיכום הדיון

הת/8

יו"ר הועדה פותח.

בדיון משתתפים: השרים ד. לוי, א. שרון, ז. המר, ש. חמיר, מ. נסים; ה"ה א. בראון, ש. רביד, ר. וייץ, י. מרגלית ומ. דרובלס.

מ ח ל י ט י ם :

א. (8 קולות בעד ו-2 נגד) לא לקבל את הצעתו של שר המשפטים כי הועדה להתישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית, תקבל מהמשרדים הנוגעים בדבר את התחשיב התקציבי לכנייתן של 6,200 יחידות הדיור כמפורט בהחלטה מס. הת/5 של הועדה מיום ל' בחשוון תש"ס (20.11.79), ורק לאחר מכן תסכם את עמדתה כנדון.

ב. (8 קולות בעד ו-2 נגד) בהמשך להחלטה מס. הת/5 של הועדה להתישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית, לאשר בנייתן של כ-3,200 יחידות דיור מתוכננות ומוכנות לביצוע על-ידי משרד הבינוי והשיכון וכן כ-3,000 יחידות שתבנינה גם הן על-ידי משרד הבינוי והשיכון, ביישובים שבטיפול של החטיבה להתישבות של ההסתדרות הציונית העולמית - בשנת תש"ס, ביהודה, שומרון, חבל עזה ורמת הגולן.

ביצוע החלטה זאת מוטל על הגורמים הנוגעים בדבר, כפוף לאישור תקציבי של משרד האוצר.

יו"ר הועדה להתישבות ושר הבינוי והשיכון יבואו בדברים עם שר האוצר כדי להציג בפניו את מגמות הועדה בנושא ההתישבות ולסכם את החקציב הדרוש לביצוע ההחלטה האמורה.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת

665M

עמך 1 חלק 2

סגנון 7

מוכירות הממשלה

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
ישיבת הועדה להתיישבות המשותפת לממשלה
ולהסתדרות הציונית העולמית
ל' בחשון תש"ם - 20.11.79

נכחו : חברי הועדה - השרים : א. שרון - יו"ר, ח. לנדאו, מ. נסים

נציגי ההסתדרות הציונית : מ. דרובלס, י. פרידמן, פ. שנק

נעדרו: חברי הועדה - השרים : י. הורביץ, ז. המר, ע. ויצמן,
ד. לוי, ג. פת

נציגי ההסתדרות הציונית : ר. וייץ, א. כץ, ע. לוינסקי,
מ. ריבליו, א. שנקר, א. תבין

א. בראון	-	משרד החקלאות
א. דודאי	-	לשכת שר החקלאות
א. לנדאו	-	לשכת שר החקלאות
י. מרגלית	-	משרד הבינוי והשיכון
ח. סמט	-	לשכת שר המשפטים
אלי"מ ד. סתו	-	משרד הבטחון
א. עטייה	-	משרד התעשייה, המסחר והתיירות
ש. רביד	-	החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית
א. לישנסקי	-	מזכיר הועדה

סדר היום : 4/הת מיקום הקבע ליישובים העוברים מחבל ימית:-
(א) שניים - באיזור זיקים
(ב) אחד - בזמורת
(ג) אחד - ליד קבוץ מגן

9/הת עיבוי ובינוי בשנת התקציב תש"ם, ביהודה, שומרון, חבל-עזה ורמת-הגולן

6/הת סיכומים בנושאי התיישבות - סמכויות

בפרוטוקול זה 39 דפים. /מיקום

רשמו עליהם האנשים

ועדת שרים להתישבות
20.11.79

- 2 -

מיקום הקבע ליישובים העוברים מחבל ימית: - א) שניים - באיזור זיקים
ב) אחד - בזמורות
ג) אחד - ליד קבוץ מגן

ח/ת 4

היו"ר השר א. שרון:

אני פותח את הישיבה.

אנחנו צריכים לאשר מיקום

של מספר ישובים שעוברים מחבל ימית.

מוצעים להעברה שני ישובים

מר ש. רביד:

דקלה ונאות סיני. זה הכביש

שמוביל מאיזור התעשייה לשפת הים (מצביע על המפה), והכביש שמציין את הקו הירוק. מדובר על הקמת ישובים בצפון, על איזור שברובו דיונות. היתה פה סידרה שלמה של בירורים בקשר לתחנת כוח. מה שמשוחרר מהצבא לצורך מדידות, בקושי מספיק לישוב אחד, ולמעשה זה כמעט לא נגע בשטח האש. אנחנו עובדים במדידות רק על הקטע המזרחי ביותר ולא נכנסנו לשטח האש, ואם זה המצב, אני חושש שלא יהיה מקום לשני ישובים.

השטח שמשוחרר למדידה -

אל"מ סתיו:

הכוונה גם לשחרר אותו

הלאה - זה שני שלישי מזרחיים של השטח הזה. השליש המערבי משמש אופציה למחקן שקיים היום וגם להקמת מתקן אחר, נמל אולי, ובבוא היום אופציה לתחנת כוח. אני לא יודע למה אתה אומר ששני השליש המזרחיים אינם מספיקים אלא לישוב אחד, זה 5000 - 6000 דונם.

למעשה יש לנו 2500 דונם

מר ש. רביד:

לחכנון, ואני מעריך שאין

אפשרות של כניסה מערבה, לא נוכל להתחיל שם שני ישובים.

היתה ישיבה אצל שר הבטחון

אני לא השתתפתי בה. אני

אומר א מה שסיפרו לי אחרי הישיבה. פה נאמר שהצבא משחרר 500 מ' מהים לאורך כל הקו של הכביש. הביאו לי מפה מסודרת ומסומנת.

אני השתתפתי בישיבה הזאת.

אל"מ סתיו:

הסימון של סגן השר היה

יותר מזרחית, קו שחוצה את השטח, לא 500 מ' מהים.

אני רואה את זה כדבר חמור

היו"ר השר א. שרון:

שאי אפשר להעביר מפה עם קו.

העבירו מפה מסומנת ולא סימון באצבע. אני מציע שנחליט כרגע על ישוב אחד, אם זה המצב.

5000 - 6000 דונם אינם

אל"מ סתיו:

מספיקים לשני ישובים?

כל אחד עוסק בענינים שבהם

היו"ר השר א. שרון:

הוא מתמצא. אי אפשר לחזור

על דיונים עשרות פעמים. כבר הבאנו את האנשים ועכשיו באים הסיפורים. הסיפורים נמאסו עלי, אבל אם אי אפשר להשלים את הקרקע מוטב שנחליט על ישוב אחד.

מר ש. רביד:

אם נזוז מערבה, נוכל לבנות
שני ישובים נוכל שני ישובים

ומבחינה חקלאית לא גורמים להם עוול. זה מחייב שחרור שטח נוסף
משטח האש בסדר גודל של אלפיים דונם.

אל"מ סתיו:

צר לי לחזור ולומר: הגיזרה
המערבית של שטח האש, 2 ק"מ

מחוף הים מערבה, לא באים בחשבון להתישבות, עם כל הכבוד להתישבות.
השטח זה חייב להישאר למפעלים לאומיים שהחשיבות שלהם לא פחותה.

היו"ר השר א. שרון:

אתם עוסקים בענייני בטחון
ולא במפעלים לאומיים.

אל"מ סתיו:

אני אחראי לבטחון לאומי
וזה כולל תחנת כוח וגם נמל.

הסיכום שהיה, הוא: הועבר קו של 2/3 של החלק המזרחי והוא מספק את
הכל לפי דעתי.

היו"ר השר א. שרון:

תעביר למשרדי מפה מסומת
בדיוק מה השטח שתם מפנים

מתוך שטח האש. זה מה שאני מבקש.

אני מבקש לקבל החלטה שאם ניתן יהיה להקים שם שני ישובים, הם יוקמו, אם לא, יוקם ישוב אחד מחוץ ידיעה כי השלמת הקרקע תהיה במקום אחר. נקבל פה החלטה על הקמת שני ישובים, כדי שהחלטה זו תהיה בידינו ולא נצטרך לדון על זה עוד פעם. פה לפחות מחצית הקרקע צריכה להיות ממוקמת במקום אחד. יש אפשרויות של רכישה. אנחנו רוכשים כל הזמן חזרה קרקעות שנמסרו בשנות ה-50 באיזור חלץ או אחרים. אני ביקשתי את המינהל לרכוש אדמות, להציע הצעת מחיר גבוהה מההצעות הרגילות. בזמנו היתה חוות עידן, לצורך

הרחבת שדה התעופה בתל-נוף, וחלקה להשלמת ישובים בסביבה, ישובים שמהם נלקחה קרקע. רכשנו שטחים די גדולים בחוות חלד. יש עוד כמה הצעות שכרוכות בהצעות כספיות גדולות. על זה אני צריך לקיים דיון בפורום אחר. השטחים האלה נרכשים לא תמיד ע"י ~~אקזאט~~ ^{חקלאים}. יש היום לפחות מקום אחד, חלקת קרקע גדולה שנרכשה ע"י יהודים אבל לא ישראלים, ולצו יש ענין לרכז רזרבה של קרקע ככל שניתן. יש היום אפשרות להשלים את זה במידה ונקבל את ההחלטה הזאת.

אני מבקש שתשאירו לכם את המינימום שבמינימום ההכרחי. תחנת כוח לא נקבע שתהיה שם או מצפון לזיקית, אין בטחון שתהיה שם. לגבי נושא הנמל, היו הצעות שונות, היו הצעות שזה יהיה מול חבל קטיף. זו הצעה שנידונה ולפי דעתי אין על זה סיכום. זה צריך לבוא לממשלה. אלה דברים שצריך להעלות אותם בוועדת השרים לענייני בטחון. צריך להתחיל בפתרון הבעיה.

כבר בזבזנו שנה בלי שעשינו בנושא הזה דבר. חעבירו את המפה עם המינימום שאתם צריכים.

הקמת ישוב בזמורות.

במסגרת העברת ישובים דיברנו

על דקלה ונאות סיני. בדקלה לא היתה בעיה בכלל, הם רוצים להתארגן מחדש ככל האפשר מהר. נאות סיני היה ישוב עם הרבה בעיות, בסופו של דבר, נתן הסכמתו לעבור הנה. אם עכשיו יעמוד בפני מצב לא ברור, זה ייצור בעיות נוספות. זה אחרי הרבה לבטים, וחיפושים בארץ.

נתיב ה-10 שהוא מהישובים הוותיקים

בחבל ימית. הסיכום היה שיעבור לזמורות. בזמורות מדובר ביחידת משק קטנה מזו שפתחו לישובים בחבל הבשור. אין שם קרקע. זה כרוך בחילופי קרקעות ובלקיחת קרקע, אמנם מרצון, ע"י שני מושבים, אחד זה אמונים ואחד זה חצב. אחד מהם תמורת קרקע. הפתרון יהיה שאנחנו ניטע להם מטע אבוקדו, ולמושב חצב אנחנו נותנים חלק מחוות עידן שזו אדמה יחסית שולית מבחינת טיבה וחסרת מים. נתנו להם קרקע בחוות עידן של אדמה משובחת עם מים.

זמורות נמצאת באיזור זה,

מר ש. רביד:

(מצביע על המפה) לא רחוק

מבית-דראס, באר טוביה, כפר ורבורג.

שם היה פרדס ואחרי חלוקת

הפרדסים לכל הישובים, נותר חלק ממשבצת של ישוב. הרבה פעמים הנושא עלה מכיוון שזה היה יחסית במרכז ולא נעשה בזמנו כשלא היתה שאלת

הפיצוי, לא נראתה עדיפות לעלות במקום הזה. החלק הנותר מהפרדס + חילופי קרקע ששר החקלאות דיבר עליהם, יכולים לשמש בסיס לשוב לא גדול, אבל בגלל העובדה שהוא נמצא באיזור מיושב, זה לא חשוב. המדובר במשבצת הקרקע שבין 30 - א 35 דונם.

היו"ר השר א. שרון:

אנחנו ננסה להוסיף. בזמרות

בונים אצמספר האנשים העוברים

ולא מעבר לזה, בעוד שבשני מקומות קודמים, מאחר והם ממש נמצאים על גבול רצועת עזה ושם אי אפשר להחקיים בשוב קטן, שם צריך ישובים מלאים אדינם כדין ישובי הבשור.

מר שפירא:

כמה יהודים בזמרות?

היו"ר השר א. שרון:

60. ניגשים לבנייה של

40 ועוד 20 בפוטנציאל.

אם אין הערות אני מציע שנאשר את זה.

חבל הבשור משתרע בשטח שבין

כרם שלום מעט מזרחה מכרם שלום, לקיבוץ ניר יצחק, כשהוא מתחלק לשני חלקים: חלק של קיבוצים שנמצא מצפון לכביש שמוביל היום לרצועת אבשלום לסיני, קרוב לגבול רצועת עזה. המדובר היום בשני קיבוצים שנמצאים היום בחבל ימית וקיבוץ שלישי שיתווסף אליהם, בעוד המושבים נמצאים דרומה מהכביש והם בגוש רצוף שרוב אמצא משבצותיו כבר חולקו. עד היום לא היה כמעט התנגשות, כל אחד בא וביקש משבצת מסוימת, ועד היום לא התנגשו בין המשבצות, וזה

הסתדר ברוח טובה. זה בין כרם שלום גמערב וניר יצחר במזרח.
אנחנו רוצים להביא לאישור מקום נוסף. המפה כבר היתה כאן א
ואושרה ע"י חתימות. יש ישובים שטרם נתנו את תשובתם הסופית
זזה: שדות, אוגדה, ניר אברהם וחרובית. לחרובית אנחנו שומרים
אופציה של אחת המשבצות. אם יתנו תשובה - הם יקבלו. הישובים
האחרים טרם נפתרו.

מר ש. רביד:

מתוך אותם הישובים שעדיין

לא נתנו את הסכמתם מתגבשת

קבוצה שמוכנה לעבור להתישבות אבל יש לה רחיעה רצינית מהעניין
שישבו במקום שבו הם בכל בוקר יראו את הבית הקודם שלהם. המדובר
בחקלאים ותיקים. התגבשה צאצא הצעה שהם יבואו לאיזור צפוני.
מדובר בהקמת ישוב לא רחוק מצומת מגן של היום, מול קיבוץ מגן.
זה איזור שמורחק בערך 6 - 7 ק"מ מישובי גוש מבטחים וכ-12 - 15 ק"מ
מפזחת שלום. הוא מתקרב לאיזור אופקים. כאן יש קרקעות. הבעיה
איננה קרקע. אנחנו מחזיקים שם אלפי דונם ואין מה לעשות אתם.
מעבדים אותם עיבוד פוליטי כדי לשמור על השטח, זורעים ולא קוצרים.
יש באיזור מגן אלפי דונם. קטע מהאיזור הזה, לא בתוך צומת מגן,
מועד לישוב שיחאחד, בחוכו חלקים משלושה ישובים או שני ישובים:
שדות, אוגדה ואולי גם גני נתיב העשרה שלא ילכו לאיזור פיתחת שלום.

היו"ר השר א. שרון:

לא נבנה לישוב אחד שני

ישובים.

מר ש. רביד:

ברגע זה לא נמצא מקום אחר
לשדות.

הח/5 עיבוי ובינוי בשנת ההקציב תש"ס, ביהודה, שומרון,
חבל עזה ורמת-הגולן

הח/6 סיכומים בנושאי התישבות - סמכויות

היו"ר השר א. שרון: נאמר לי ע"י אבטבי שלא מתחילים

לעבוד כי אצ אין החלטות.

מר ש. רביד:

אין בעיה בגוש קטיף של חוסר
החלטות, אנחנו כבר החלטנו.

שלושה ישובים צפוניים קיימים, שלושה ישובים דרומיים, מרכז איזורי
ומורג - ישוב קבע. כל זה קיים.

היו"ר השר א. שרון: יש בעיות קשות עם ייטב בבקעה.

יש בעיות קשות גם ברועי.

הבעיות הקשות א הן בעיות של תאום עם הצבא. ההבאה המאסיבית של
הצבא לאיזור הזה הפכה את האיזור הזה לבלתי נסבל. יש בעיות לישובים
שלפי דעתי נוגעות בקיומם.

מר ש.רביד:

זו מפת תכנון ההתישבות בבקעה
כפי שהוכנה טנטטיבית על-ידינו
לפני כשנתיים. אני לא מתיימר לומר שכל הישובים שמצויים על המפה הזאת
אפשריים, שכבר הוחלט עליהם. שמונה מחוץ שלושה-עשר שמצויים על המפה
הזאת, קיימות החלטות לגביהם אבל עדיין צריך לעשות סקר לראות איפה
יוקמו הישובים מבחינת הקרקעות והתנאים הכלכליים הנאותים. המפה
הוכנה לפני שנתיים ונמסרה לכל הגורמים. אנחנו היום עומדים במצב ד
לאור הפריסה של הצבא, כתוצאה מיציאה מסיני וחיזוק כוחות הצבא ד
שהועמדנו בפני עובדות, ושני איתורים שסומנו פה - מ^אולה ג'
ורועי ב' - יושבים עליהם מחנות צבא, והאיתורים האלה ירדו היום
מהפרק ואין איתורים אלטרנטיביים כי אנחנו מוגבלים בקרקעות. לפעמים
לצבא יותר נוח לתפוס שטחים מאשר לנו, עם כל מה שקרה בחודש האחרון.

היו"ר השר א. שרון:

בניגוד לפרסומים שלצערי

חלק גדול מהם באים מחוגי
הממשלה, שטוענים שההתישבות איננה על קרקע פרטית, אני רוצה להביא
לידיעת חברי הועדה שאין יסוד לטענה הזאת. יש פה ישובים שיושבים
על קרקע פרטית. הטענה שהמקרה הזה של אלון מורה הוא חריג שיושב
על קרקע פרטית (אמנם אמרתי את זה בממשלה פעמים רבות, ושוב שמעתי
זאת בוועדת חוץ ובטחון) ההודעות האלה ללא ספק מעוררות מיד תגובה.

השר מ. נסים:

לא יכול להיות שאמר דבר
כזה כי ממנו קיבלתי חומר
לפני שהשבתי להצעת אי-האמון, שהרבה מן האדמות הן פרטיות, איך
זה יכול להיות שאמר את ההפך. אני חושב שהפרסום איננו נכון.

מר ש. רביד:

החרעתי בפני שלטונות הבטחון
לגבי הורדת שני איתורים
מהפרק, איתורים שאושרו ולא באים יותר בחשבון. כבר ברור לי
שבמקום זה לא נמצא, ומחפשים עכשיו איתור במקום מ^אולה ג'.

מר שפירא:

צה"ל פלש בלי להודיע?

מר ש. רביד:

כן.

השר מ. נסים:

זו אדמה פרטית של רועי ומ^אולה?

מ^אש. רביד:

לא פרטית. לכן יותר קל יהיה
לתפוס אדמה ע"י הצבא מאשר

אנחנו נתפוס וננישב את המקום.

השר ח. לנדאו:

לא דובר אתו שיזוז מהמקומות
האלה?

מר ש. רביד:

נתקלנו בעובדה בשני האתרים

האלה והנושא עלה בישיבות

שלנו עם הצבא ומשרד הבטחון. היום כאשר המחנות עומדים, זו רק בכייה
על חלב שנשפך...

השר מ. נסים:

האם שני הישובים האלה הם

בתוך 19 הישובים שלגביהם

היתה החלטה?

מר ש. רביד:

אחד כן ואחד לא. אנחנו

מחפשים אתרים אלרטנסיביים.

בתכניות אפשר להסביר את העניין אבל לא בשטח. בייטב אנחנו נתקלים
בבעיה חמורה. פניתי ליו"ר הועדה וגם לשר הבטחון. ייטב זה ישוב
שהוקם ב-1972 כהאחזות נח"ל ואחר-כך אוזרח. זו תכנית המתאר
שאושרה במרץ 1978 (מצביע על התכנית), בהשתתפות נציגי הצבא. לפני
חקופה מסוימת פנו בבקשה להקים מחנה צבאי. אנחנו אִשְׁרְנוּ את הבקשה.
בין קצה תכנית המתאר למחנה יש קילומטר. פנו לאחר מעשה שמדובר
על יחידת שריון ועל מטווח של טנקים, וזה כיוון הירי שנושק את תכנית
המתאר של הבקעה והיום ברור שיש אחת משתי האפשרויות: או שלא יירו
פה או שהישוב לא יהיה פה. אין אפשרות לסימביוזה ביניהם. המצב לא
לא יתכן. הישוב בן 7 והם עכשיו עומדים במרחק של חצי ק"מ ממטווח
הטנקים. אני מבין את המצוקה של הצבא, אבל זה לא תכנית, זה ישוב
סקיים שם שבע שנים, ואני לא יודע מה לעשות. אנחנו לא נדיז את

בישוב כי אין עודף אדמות בבקעה. יש הבדל בין מחנה צבאי והמטווח.
זה גורם לכך שאי אפשר לחיות בישוב כאשר סנקים יורים חצי ק"מ ממנו.

השר מ. נסים: כמה משפחות יש בייטב?

מר ש. רביד: יש 100 חברים בקיבוץ. אני
העליתי את הנושא כי זה צריך
לתאם. אני מבין שבמלה "לחאם" נאמר, שאני צריך לסגת מהצרכים, אבל
פה נדמה לי שהצבא צריך לסגת מהתכנית הזאת כי אנחנו לא נזיז את
הישובים כי אין לנו לאן.

השר ח. לנדאו: המטווח דוקא צריך להיות כאן?

מר ש. רביד: הצבא אומר שבאיזור הזה אין
לו ברירה אחרת. האפשרויות של
המרחק פה הן די קטנות.

אל"מ סתיו: הדבר האחרון שצריך להגיע אליו

זה לחדד את הדבר ולהגיע
למתיחויות מיותרות בין מערכת הבטחון וההתישבות כאשר המצב הפוך.
ההרגשה שלי היא שמתוך תאומים קודמים, מחוך נסיון לפתור את הבעיה
הזאת ניגשנו לענין. כאן מנסים להציג תמונה דרסטית קיצונית שחורה
של התנגשות, שזה נובע מפחד לא ברור. כאן לא מדובר במטווח קבוע
המדובר בגדוד שריון, גדוד סנקים שעומד במחנה שלו ואחד הכללים
המקובלים הוא שמתוך המחנה מקיימים לעתים מטווח. מצב התחמשת בצה"ל

הוא לא כזה שיומם ולילה טווחים ויורים שם. המרחק איננו מאות מטרים אלא כ-2 ק"מ. סיכמנו דרך אגב בסיור האחרון שנעשה בדיקות, נציב טנקים ונבצע מדידות ע"י מומחים לאקוסטיקה ואיכות הסביבה ונראה במה מדובר. אני חושב שיש כאן נסיון להפוך עכבר לפיל ולהגדיל את הבעיה פי כמה. אני לא רוצה למנות את כל עשרות ומאות המקומות בארץ בהם חיים ישובים עם מפגעים אקוסטיים. יש מקומות בהם המצב יותר גרוע, כולל מטווחים, שדות תעופה ודברים אחרים. כאן יש התנגשות אינטרסים בין ההתישבות וצה"ל. לצערנו היום הבקעה נעשתה מצומצמת עם שטחי האש ועם ההתישבות שלשמחתנו נמצאת שם. נמשיך לבצע את הבדיקות שלנו. ההצגה של או מחנה צבא או ישוב, זו הצגה מיוחדת וקיצונית.

היו"ר השר א. שרון:
אני רוצה לגשת בבעיות שיש היום ברועי. יש נזקים כבדים לישוב כתוצאה מזה שטנקים עוברים על מערכות השקיה, לא בכוונה רעה, והם גורמים לנזקים לקידוחים. גידולי הייצוא גם סובלים מהאבק.

אל"מ סתיו:
ברועי הבעיה חיפחר בקרוב. הכביש הזה יצופה ולא יעלו אבק על יד החממות של רועי. אני חושב שבמישור מקומי אפשר לפתור את הבעיות והן נפתרות.

היו"ר השר א. שרון:

הישובים האלה מבחינת מצבם
הכלכלי הם על כרעי חרנלה ממש

כל ההחלטות הכלכליות מעמידות את החקלאות על סף היכולת של הקיום,
בעיקר החקלאות החדשה. כמה קילומטר יש לצפות שם?

אל"מ סתיו:

כמה מאות מטרים.
רק לפני כמה ימים הצגתי את

המפה.

היו"ר השר א. שרון:

בשנה שעברה הישובים האלה,
בגלל בעיות ייצוא בחרף הוכו
מכה נוראה. השנה הכל מתכסה באבק, אי אפשר לייצא. אם ייכנסו עכשיו
לשנה שניה, לא יוכלו להחזיק מעמד יותר. האם אי אפשר עכשיו לגמור
את הבעיה תוך כמה ימים?

אל"מ סתיו:

אפשר. לי ידוע על בעיה כזאת
רק ברועי. האם יש בעיה כללית?

היו"ר השר א. שרון:

יש בעיה של רועי ושל ייטב
ויש בעיה של עליה על שטחים
מאוחרים. אני מבקש להורות להקפיד על כך שלא ייפגעו גם היום מערכות
ההשקיה ע"י טנקים שעולים עליהם. אין שיעור למחיר המערכות האלה.

מר ש. רביד:

אין לי רצון לדרמטיזציה.

בדרך כלל הבעיות נפתרות

בלי צורך להעלות אוחן לשולחן זה. ישנה הבנה במט"ל כל לצרכי ההתישבות במידת האפשר והרבה פעמים אנחנו מוותרים. לפעמים התכניות שלנו לא קונקרטיות כמו אלה של הצבא, אבל יש שתי בעיות - לא תמיד ההבנה שאנחנו נתקלים בה במט"ל כל מבוטאת בשטח; בעיה שניה, אין כאן ענין של דרמטיזציה אבל לא ניתן לנו לקבל סיכום לגבי הרעש, ימדדו ויראו אם זה נסבל או לא? אני נגד זה. אנחנו לא נעביר את הישוב למקום אחר, אין לנו אין לאן. מה יקרה אם הבדיקות יראו שהמצב בלתי נסבל? אני לא מקבל סיכום כזה בין מערכת הבטחון והישובים, שיבדקו את הרעש, שאם הוא יהיה סביל, יישארו, ואם לא - יועבר הישוב למקום אחר. אם זה נסבל - מילא; אני לא חושב שזה נסבל, היינו בשטח.

מר א. בראון:

אי אפשר להזיז ישוב. אפשר

להזיז מטווח, זה עולה הרבה

כסף. אין המדובר בישוב זמני.

אל"מ סתיו:

לא אמרתי להזיז ישוב.

מר מ. דרובלס:

התמונה לא מדויקת שיש עימות

מלא בין צה"ל והחטיבה להתישבות.

לא יתכן, היחסים טובים והם גם יימשכו, כי האחד בלי השני לא יכול להתקיים.

פה קרה דבר אחר ויש להצטער

על כך. אני רוצה להשמיע באזני צה"ל וגורמי הבטחון : ממונה על ההתישבות היום, זו החטיבה להתישבות של ההסתדרות הציונית. לא יתכן שגורמי צה"ל ייכנסו למו"מ עם חברי-כנסת, עם נציגי התנועות, אם יש להעתיק ישוב. אנחנו ממונים על ביצוע ההתישבות. באנו בדברים עם משרד הבטחון והעלינו בפניהם את הבעיות. פה יש בני אדם, יש בעלי חיים, לפי דעתנו הדבר הזה מפריע ומזיק. נוסף לזה יש רגישות עם האוכלוסיה היום על רקע ההתפתחויות המדיניות שישנם ואנחנו לא רצינו להוסיף עוד דברים אחרים. עמדנו בפני מצב מסוים. יצאו מספר סיורים בארץ ובאו בדברים עם תנועות ועם המשק באופן ישיר, והחליטו שאם יהיה רעש, התנועה הזאת המיישבת, תבקש להעביר את הישוב למקום אחר ביחד עם אישיות מכובדת מטעם התנועה הזאת. כל מו"מ וכל הסיכומים צריכים להעשות/עם גורמים אחרים אלא עם הגוף הרשמי הממונה על כך. לאחר שלא יכולנו למצוא את השפה המשותפת, נאלצנו להביא את זה לוועדה. פה מושקעים 500 מיליון ל"י והפיתוח היום - אם יתברר שכך גורם לרעש - ההצעות שמציעים לנו, להעתיק את הישוב : זה מבחינתנו בלתי אפשרי.

מר י. מרגלית:

מי הציע להזיז את הישוב?

אנחנו עכשיו גומרים לבנות אותו.

מר ש. רביד:

נערכו מספר בירורים אתנו ולא

הצלחנו להגיע לעמק השווה.

עמדנו על כך שלא יצאו משם והמט"ל כל והפיקוד אמרו שאין להם ברירה אחרת.

אז פניתי ליו"ר הוועדה ואמרתי שחייבים את הדבר הזה להעלות כי אני

רואה את המקום הזה כמקום לתאום.

בינתיים נערך סיור ע"י

סגן שר הבטחון ואנשי התנועה המיישבת ואנשי הישוב ובסיכום אמרו
מה שסתיו אמר, שייבדק הנושא של הירי ונושא הרעש. אם זה לא נורא, לא
קרה שום דבר; ואם כן - יוצחק הישוב ומערכת הבטחון תקלוט את
המבנים האלה. זה לא מקובל עלי.

הסיכום הזה לא מקובל.

היו"ר השר א. שרון:

אפשר לסכם שזו בעיה שיש זמן

אל"מ סתיו:

לפתור אותה. המחנה עוד לא

הוקם. יש זמן לבדוק ועל סמך הבדיקות נמצא את הפתרון המתקבל על הדעת.

אבל שלא אמצא את עצמי כמו

מר ש. רביד:

פה שסיכמנו על עבודת מטה וכאשר

יצאנו לשטח, מצאנו בסיס.

יש עובדות שהישוב קיים 10 שנים

אל"מ סתיו:

ויש מחנה. אני כל כך משוכנע

שאפשר כאן למצוא את האפשרות לסימביוזה, וזה אפילו רצוי. בזמנו
הישובים ביקשו שיהיו מחנות צה"ל. חבל להציג את זה כך. אם יש בעיה
יגבילו את הירי בהגבלה של זווית או שעות, כדי למנוע עימות, נזוז
עוד צאצא קילומטר צפונה, ימצאו את הדרך לחיות בשלום ולא צריך לדבר על
העקת הישוב. יש בעיות יוחר קשות. את הבעיה הזאת אפשר לפתור.

מר שפירא:

אני תמה שהסכמתם למחנה צבאי

במרחק של ק"מ מהישוב. החיילים

הם ציבור שונה. אני חושב שזה בכלל לא בריא שזה יהיה כל כך קרוב לישוב. זה לפעמים יכול להרוס את החיים בישוב.

היו"ר השר א. שרון:

הנקודה הראשונה היא, שכל

הדיונים בנושאים האלה,

ההחלטות המחייבות תהיינה רק החלטות שתקבלנה בין מערכת הבטחון לבין הגופים המיישבים, לא תנועות ולא משקים בודדים, זה לא יכול לתפוס דבר כזה, ולכן כל סיכום יכול להיות בין מערכת הבטחון לבין הגופים המיישבים. במידה ולא מגיעים להסכם, זה עולה לשולחן הממשלה. יש ועדת שרים להתישבות, יש ממשלה ויש ועדת שרים לבטחון.

נקודה שנייה, שאני מציע לקבל -

אני רואה את הסעיף הזה כסעיף חמור מאד, שיועבר הישוב למקום אחר. קל להעביר ישובים על כל סיבה. אני רוצה שתקבל החלטה האומרת בצורה חד-משמעית: לא יועתק שום ישוב ממקומו כתוצאה מצורך לפרוץ מחנה צבאי כזה או אחר. זה בלתי אפשרי. אי אפשר לקבל במו ידינו החלטה כזאת או לשמוע החלטה כזאת ולא להגיב עליה.

השר מ. נסים:

אני מסכים שאין להעתיק את

הקיבוץ ייטב. אני מציע שנסתפק

בהחלטה של קיבוץ ייטב. בעתיד אולי יתעורר פעם צורך, אולי אפילו אתה תראה את זה, אתה כאחד האנשים המתמחים בעניין זה. לכן א למה לקבל החלטה לעולם?

היו"ר השר א. שרון:

אני לא הייתי מקבל החלטה
להעתיק את ייטב, אני לא אקבל

החלטה לגבי מי שהוא אחר .

השר מ. נסים:

מי שהוא הציע להעתיק ישוב?

היו"ר השר א. שרון:

כן. זה מופיע בסיכום.

השר מ. נסים:

אני לא יכול לקבוע מחנות
צבאיים. יכול להיות שיש צורך

להקים מחנה צבאי, אם הוא לא פוגע בהתישבות, זה דבר אחר.

מר שפירא:

שום סמיכות של מחנה צבאי לא
יתקבל אלא בהסכמת ועדת השרים.

היו"ר השר א. שרון:

אין לראות את הסיכום כמחייב.
אני מתייחס בכבוד ל**אגל** אלון

אבל הוא לא יכול לקבוע היום אם ישוב יועתק או לא. הוא לא יושב היום
בממשלה והוא לא יכול לקבוע לנו. לא יעלה על הדעת דבר כזה.

אל"מ סתיו:

שני האיתורים האלה של רועי

ומחולה נופלים על שטחי אש

ומחקני אמונים קיימים של צה"ל. הם קיימים כמה שנים. הנושא הזה גם לא היה על סדר היום. אנחנו נתבקשנו לבדוק אפשרות לבטח שם את שטח האמונים. לרגע לא רואים אפשרות לבטל את שטח האמונים. הודענו שאנחנו רואים צורך לדחות במספר שנים נוספות את הקמת שני הישובים האלה. אגב, לרועי יש תחליף שזה נח"ל יבוק.

השר מ. נסים:

אני מבקש לומר כמה מלים.

מתי הוחלט על מחולה ב' ורועי ג'?

מר ש. רביד:

הועדה החליטה על הקמת שש

האחזויות בבקעה שהן בפועל

קיימות שתיים בשטח ואנחנו נמצאים בבניית השלישית.

היו"ר השר א. שרון:

היו שתי החלטות. החלטה אחת

לגבי שתיים שזה נעמה ושלה, ואחר-כך

החלטה שהתקבלה לגבי 4 מקומות נוספים: אלמוג ב', מחולה ג', אלמוג ג'

ורועי ב'. אלה היו שתי ההחלטות. השניה היתה חלק משמונה ישובים

שהיה בכוונתנו להוסיף בבקרה בשנה הקרובה. על הנושאים האלה היו

הרבה ישיבות, החל מסיורים בשטח, איתור מקומות. היו גם הרבה

חילוקי דעות כמו לגבי נעמה או אלמוג ב'. אלמוג ג' יותר גבוהה מאלמוג א'

היום. כל אלה היו החלטות שהתקבלו בוועדת השרים לבטחון, הובאו לממשלה

ולאחר שאושרו שם הובאו לוועדה הזאת. כולן היו קיימות, כולן על בסיס

המפה הזאת שמהווה את תכנית האב להתישבות שקיימת אצל כל הגורמים ללא יוצא-מן-הכלל, שתואמה עם כולם. אין כאן דבר שלא תואם. מעולם לא היתה התנגדות להקמת ישוב ברועי ג'. אני חושב שזה מופיע בתכניות ההתישבות שלכם. בזמנו לא היתה התנגדות. אלמוג ג' ונעמה, אלה דברים שהיו בישיבות ממשלה, בוועדת שרים לבטחון ובוועדה זו. לא יתכן שהחלטה שעברה את אישור כל הגורמים, מסיבות אצאאא תקציביות לא יתחילו לעבוד על התכניות שלה. לא יתכן שייווצרו עובדות נוספות. בדברים האלה צריך למצוא דרך.

אני מציע לקבל החלטה:

סיכומים באשר למיקומם של ישובים או נושאים אחרים הנובעים מסמיכותם למחנות ומחקנים צבאיים, ייעשו בין המוסדות המיישבים ומערכת הבטחון באישור הועדה הזאת. אם דברים לא יגיעו להסדר, אפשר לדון בהם, יש ועדת שרים לבטחון. לא יכול להיות בנושאים האלה סיכום בין גוף כל שהוא לבין ישוב בודד או לבין תנועה התישבותית. זאת הפעת החלטה שאני מציע. אני מציע לא לגעת בנושא הזה יותר. אני אדבר על הנושא הזה עם שר הבטחון ונראה מה אפשר לעשות. אני אבקר במקום ונראה מה קורה שם. מה שצריך לעשות מאמצים זה להגיע לתאום.

מר שפירא:

אני רוצה להביא את תמלתי לכך
שלא קיבלנו תשובה, למה המקומות

האלה מוקמו ע"י צה"ל בלי ידיעת המחלקה להתישבות?

אל"מ סתיו:

יש לי תשובה כללית.

תכנית ההתישבות בבקעת הירדן
מקובלת עלינו. לא הבענו התנגדות לתכנית. למעשה כל מקום, בכל נקודה
שבה מדברים על הקמת התישבות חדשה, זה שטחי אש.

היו"ר השר א. שרון:

כמי שיזם את שטחי האש האלה

בשנת 1967, הייתי ראש מה"ד

אז. ב-1968 מיד כאשר הסתיימה מלחמת ששת הימים, ישבתי עדיין עם
אוגדתי בסיני. משם נסיתי להעביר את בה"ד 3 למחנה חוארה היא חורון.
בסיני שרטטתי אז את שטחי האש האלה. מטרת שטחי האש האלה הייתה לשמור
רזרבה של קרקעות. כמו שהעברתי ~~מ~~ מחנה צבאי של משטרה צבאית לקדום
וטיגוני צנחנים לסנור ופלוגה מהנח"ל למחנה 80 זה דותן, ואת ~~א~~דוריים
שהעברתי למחנה חצור על יד חברון וחלק מההנדסה שהעברתי לגוש עציון.
את בית אל פתחתי כסידרת טירונים, העברתי את בה"ד 4 לשם. כולם
נועדו למטרה אחת, זה לתת אפשרות לישוב יהודי במקום. יש שטח אש
זה דבר ברור שיש לו היום פורמלית עליונות ראשונה להשחמש בו.
אבל בזמנו שטחי האש האלה נתפסו למטרה אחת. זו הייתה רזרבת הקרקעות
שלנו להתישבות. כי אלה היו קרקעות בלתי מיושבים. רציתי לשמור
רזרבה להתישבות.

אל"מ סתיו:

היום הם משמשים כשטחי אש.

יחידות גם יורדות מהגליל לשם.

כל היחידות האחרות שהזכרת, מתאמנות שם. איננו רואים מקום להתנגד,
אבל להגיד: זה כרגע - לא, וזה לא? זו נקודה שצריך לדון עליה לגופה.

יש נקודות שבהם אנחנו אומרים שצריך להשתמש בהן עוד 3 - 4 שנים כשטחי אש. המציאות בבקעה היא שיש כוחות מעל ומעבר למה שצפינו לפני שנה. היום בבקעת הירדן הצבא במצוקה ממשית. היום להתזיק גדודים סדירים בלי יכולת להתאמן במקום, זה בלתי אפשרי. יש כאן נקודות כמו רועי שאנחנו לא אומרים לא טוטאלי, אבל מוצאים לנכון לדחות את זה ל-3 - 4 שנים. איננו מתנגדים לכל הנקודות.

הוא אומר שהיתה עבודת מטה
ואתם דילגתם עליה.

מר שפירא:

הועמדנו בפני עובדה. על זה
התרעתי.

מר ש. רביד:

הנקודה היחידה שבה עבודת
המטה לא היתה מושלמת זה

אל"מ סתיו:

מ"אולה ג'.

אם יש הסכמה על נקודת התישבות
ורוצים להתאמן, צריך לתאם קודם.

השר מ. נסים:

זה לא נכון לעשות כך.

לפני כמה ימים היתה החלטת
ממשלה בקשר לחיזוק ישובים

היו"ר השר א. שרון:

השלמת ישובים וכו'. אני רוצה לקרוא את ההחלטה 145 של הממשלה
מיום כ"א בחשוון, 11.11.79 שמדברת על מדיניות ההתנחלות, היא אומרת:

"מ ח ל י ט י ס : (פה אחד) : להרחיב את ההתנחלות ביהודה, שומרון, בקעת-הירדן, חבל-עזה ורמת הגולן, על-ידי תוספת אוכלוסין ליישובים הקיימים ועל-ידי הקמת יישובים נוספים על קרקע שבבעלות המדינה.

ועדת השרים תקבל החלטות מפורטות לאחר שתשמע דו"ח מפורט של היועץ המשפטי לממשלה."

ישבה ועדת השרים וקיבלה החלטה ביום כ"ה בחשוון, תש"מ (15.11.79). ההחלטה הזאת פורסמה, היא ידועה לכולם. ההחלטה אומרת:

"מ ח ל י ט י ס : א) לבצע את ההחלטות הקיימות ולהקים את 19 היישובים/שכונות שאושרו להקמה.

ב) להתחיל באיזרוח 12 היאחזויות הנח"ל.

ג) להשקיע את מירב המאמץ ההתיישבותי במרכזים הבאים - בהתאם להחלטת הממשלה מס' 145 מיום כ"א בחשוון תש"מ (11.11.79):

1. גוש ריחן;
2. גוש קרני-שומרון;
3. גוש גבעון;
4. גוש מעלה-אדומים;
5. גוש עציון.

ד) לבצע תכנית בינוי רב-שנתית של 10,000 - 15,000 יחידות דיור לשנה.

ה) הגורמים האחראים יגישו תכנית פיתוח לגבי חמישה הגושים, שתכלול תכנית מיתאר, שלבי פיתוח ותקציב מפורטים."

על ההחלטה הזאת היה ערעור של אחד משרי הממשלה, דבר לגיטימי. הערעור לא היה על עצם ההחלטה אלא על היישובים החדשים שצריכים להתווסף במסגרת גושי ההתישבות. לכן, כל עוד לא הסתיים הערעור בממשלה בנושא הזה,

אנחנו לא נדון על הישובים החדשים כי הדבר מתחייב מכך, מרצונו של חבר בממשלה לערער. אבל אין לנו ערעור על דברים אחרים שהיו. אנחנו רוצים - כדי להתחיל בעבודה - להציג את המחשבה שלנו, כפי שנראית לנו כרגע, והייתי רוצה בישיבה הבאה בעוד שבועיים שנשמע את תגובותיהם, של המשרדים הממשלתיים, על המחשבה הבסיסית הזאת שאני רוצה להציג כרגע לפני חברי הועדה.

איננו מעלים שום דבר

מהחדשים שהממשלה אישרה אותם הן בהחלטה מס' 145 והן בהחלטה מיום 15.11, אלא לגבי אותם ישובים קיימים שאותם צריך לחזק או החלטות שכבר קיבלנו לאורך כל הדרגים ועברו את האישורים ושבביצועם התחלנו.

אני חושב שכדאי שלישיבה

השר מ. נסים:

שתדון בנושא זה יוזמנו

שר האוצר ושר הבינוי והשיכון.

הם חברי הועדה, ועם כל

היו"ר השר א. שרון:

הרצון, אין אפשרות לכפות

עליהם לבוא לישיבות הועדה.

חשבנו מה ניתן לעשות.

כרגע אינני מציג שום דבר מתוך אותם הישובים הנוספים שגם עליהם קיבלה הממשלה החלטה, אלא רק לגבי הישובים הקיימים שלגביהם יש החלטה ועל הנושא הזה אין ערעור.

השר מ. נסים:
אם הבינתי נכון, שר המשפטים
ערער על ההחלטה. הוא אמר
שהערעור שלו מוגבל לכך שההחלטה לא תתפרש כמאפשרת אוטומטית עשייה
אלא כל ישוב שיוקם - יידון.

היו"ר השר א. שרון:
ההצעה מוצעת לוועדה לדיון
בעוד שבועיים כאשר נפגש.
אני אבקש את חוות דעת המשרדים ואת תכניותיהם לביצוע של התכנית
הזאת, או אם הציעו תכנית אחרת, איך הם רואים את הביצוע שלה.

מר א. בראון:
מטרת מה שאציג זה בשביל הישיבה
הבאה כאשר יבואו שר האוצר
ושר הבינוי והשיכון. אנחנו יונתנים את רוח הדברים שהיו בישיבת הממשלה,
על מנת להכניס אתכם לחמונה על מה מדברים ועל מה חושבים, שיבואו
יותר מוכנים ויגידו מה אפשר לעשות.

העלינו את זה בישיבת הממשלה
בגלל כמה סיבות. אחת הסיבות העיקריות, שראינו בשנה הבאה כשנה
שאנחנו מוכרים להספיק לעשות דברים שיתכן שלא יינתנו בשנים הבאות.
ההצעות שהועלו, זה בשנה הבאה להגיע לבנייה של בין 10,000 ל-15,000
יחידות דיור מעבר לקו הירוק, בגולן, ביהודה ושומרון ובחבל עזה,
כשזה אומר בעצם לבנות ישובים ~~אמצא~~. התחשבנו במה דברים שהם
בטיפול מההתחלה וגדולים יותר שמטפל בהם משרד הבינוי והשיכון,
ויש דברים שהמחלקה להתישבות של ההסתדרות הציונית מטפלת בישובים.

אני לא מדבר עכשיו על הישובים הקיימים, כולל בשלושת האיזורים שצינחי.

אתחיל ממשדד הבינוי והשיכון

כדי לתת יותר דוגמא על מה אנחנו מדברים. אנחנו מדברים על אריאל חוספת של 500 יחידות בינוי; אלקנה - 250, בקרני שומרון - 250, אפרת - 250, גבעון - 250, בית אל ב' - 100, קריית ארבע - 250, מעלה אדומים - 500, קצרין - 500, מרכז קטיף - 100, קרני שומרון ג' - 250, מעלה אפרים - 200, אלה הישובים. נתנו את זה בשביל סדר גודל, זה לא דבר מדעי שבדקנו אותו. זה מה שאנחנו חושבים היתה רוח ההחלטה בממשלה שאותה תרגמנו לשפת מעשה, בישובים שהיום מטפל משרד השיכון מא' עד ת'.

הישובים שבהם מטפלת

ההסתדרות הציונית החטיבה להתישבות: ריחן - 80, ריחן ג' - 80, דותן - 80, מעלה נחל - 80, שבי שומרון - 80, קדומים - 150, קבני שומרון - 80, קרני שומרון ד' - 80, תפוח - 50, שילה - 80, נוה צוף - 100, בית אל - 150, בית חורון - 80, מצפה גבעון - 80, שופרה - 100, מעלה אדומים ב' - 80, מצפה יריחו - 100, תקוע - 80, יתיר - 50, מבוא שילה - 80, רימונים - 80, כוכב השחר - 80, נעמה - 80, אלמוג ג' - 80, מצפה יריחו ב' - 80, מקולה החדשה (שלת) - 80, בקטיפים לא חזקתי - 150, ברמת הגולן בחלוקה שתהיה - 250, ובבקעה הירדן לפי ההצעה של רענן, חוספת לישובים הקיימים בסך הכל 150 בלי לפרט. עשינו את זה יותר בשביל לקבל מושגים על סדרי גודל. מה שקראתי לכם עד עכשיו זה לא עומד בתכנית שהוגשה בממשלה כי אנחנו מדברים גם בישובים חדשים שאני לא נכנסתי אליהם. מה שנחתי

כאן זה 6050 בערך יחידות דיור שאנחנו רוצים שבהם ייכנסו לעבודה.

היו"ר השר א. שרון:

בישובים בהם מטפלת ההסתדרות
הציונית - 2750; ישובים

שבהם מטפל משרד הבינוי והשיכון - 3400.

מר א. בראון:

אנחנו קיבלנו ממשרד התקשורת
תכנית של תקשורת לשנה הבאה

ואחרי הבאה. בעצם תכנית כזאת צריך לקבל מכל המשרדים, זה כבישים
זה חשמל, טלפונים. כל הדברים שקשורים לאותו היקף של תנופה של
בינוי בכל האיזורים בגולן, ביהודה ושומרון וברצועת עזה, זה
מחייב את כולם. יכול להיות שנעביר את זה בכל המשרדים בכחב
על מנת שיתייחסו לזה כל אחד מההשלכות מהצד שלו, כולל האוצר
וכולל משרד הבינוי וכל היתר. זה פירוט של הכוונות שהיו בישיבת
הממשלה. זו היתה המטרה של ההצגה כאן היום.

מר י. מרגלית:

אני רציתי להעלות את

נושא הקרקעות. בעקבות

החלטת הממשלה שאין יותר תפיסת קרקעות לצרכים התישבותיים אלא
היא תוקצה לנו, אנחנו נחקלים בקשיים בלתי רגילים בהקצאת קרקע
ולו רק לתכנון לעתיד. במקומות רבים שעליהם החליטה הממשלה
אנחנו היום חסרי אונים ביחס לתחילת התכנון. כדי לסבר את האוזן,
אם באריאל עשינו חכנית של 3500 דונם, הקמנו ותכננו איזור תעשיה,
הרי שהחלטה החדשה מוציאה את איזור התעשיה מן השטח. איננו

יודעים אם התכניות שלנו טובות, אם מחר נצטרך להפעיל בניה. איננו יודעים אם אפשר להעלות על הקרקע. אותו הדין לגבי אפרת, לא יודעים מה עומד לבשותנו באפרת ומה עומד לרשותנו בקרני שומרון ג'. אנחנו תקועים ועומדים בנושאים גבעון, אם יש כוונה לשלבי תכנון ראשונים, איננו יודעים היכן, אם יש חכנית כללית של גבעון, וכל זמן שלא הועמדה לרשותנו הקרקע לצרכי תכנון, איננו יכולים להתחיל בתכנון. תכנון של ישוב עירוני, בגלל הצפיפות, קשה יותר ולוקח זמן רב יותר להכינו לצרכי פיצוץ מאשר ישוב כפרי סכימטי כזה או אחר. אינני יודע אם אני יכול לפנות לסיועה של הועדה. משרדנו חש את עצמו היום כך. נסיתי לפעול במגזרים שונים כדי להביא לדחיפה של הנושא. אני רואה היום צוואר בקבוק קשה מאד וקושי נכבד בקבלת קרקע ולו לצרכי תכנון. התכנית הגדולה הזאת - אני לא מדבר כרגע על הצד של המשאבים הכספיים - עלולה לא לעמוד א במבחן המציאות ולו רק מסיבות תכנון.

מר א. בראון: אנחנו מודעים לבעיה. היא

קיבלה משנה תוקף בחודש

האחרון בגלל בדיקות קפדניות של אדמות מדינה ואדמות פרטיות ואדמות בלתי מוסדרות ומדידות בשטח. אני מקווה שבשבוע האחרון עלינו על הדרך. צרפנו מודדים, קבענו דברים בשבוע האחרון, סוכמו מספר אתרים חדשים שנסחבו הרבה זמן. אני עוסק בזה יום יום, איך לחבר את הממשל הצבאי עם מערכת השיפוט של פליאה אלבק, זו אשה אחת, הכל תלוי בה. רק על אפרת, נדמה לי שעובדים שלושה שבועות, עוד לא גמרו שום דבר. אין מה לדבר שעל אלון מורה ועל הנושא של

ג'בל כביר, גם כן עבדו שבוע וחצי, וכולם מסביבה, רצים ובודקים ומודדים מסביבה. אנחנו עובדים במגבלות האלה. אני מקווה שעלינו על הדרך. כל החומר נמצא בשלבים. חלק גמור וחלק הולך להיגמר, כמו גבעון כמו לבונה. כל החומר נמצא בשלבים. גבעה חדשה היום נגמר. היו כל מיני סיבות והסיבות אוביקטיביות. אני מציע שהגופים המטפלים בנושא, ילחצו כמו שהם יודעים. הדוגמא הטובה ביותר זה אגף פיפקה עובד עם כל הגורמים האלה. משרד השיכון גם כן צריך אולי להקציב איש אחד לדברים האלה.

היו"ר השר א. שרון:

הבעיה מוכרת. סגן שר הבטחון
אמר לי שהוסיפו 12 איש לנושא

הזה. הבעיה ידועה. המקומות שאין בעיה, האם שם זה מתקדם? בקרני
שומרון למשל, האם זה מתקדם שם?

מר י. מרגלית:

מבחינת תכנון בקרני שומרון
היינו ערוכים לבנייה מסוימת.

היתה התנגדות של הישוב. שמעתי שלאחרונה הישוב בא וביקש בכל זאת להקים. המתישבים סרבו לבנייה מסוימת, היום עומדת להתקיים ישיבה והמתישבים קרוב לודאי יגידו שהם רוצים / ונגמור את העניין. בבית-אל נבנה. יש לנו בעיות של תכנון, אבל לאפריל 1980 זה מתוכנן. ישובים כמו בית-אל אינני רואה מגבלה. אני לא מדבר על משאבים תקציביים, אבל אינני רואה בעיה בבית-אל א' וגם בבית-אל ב'.

השר מ. נסים:

אתם חושבים גם על בניה
רבת-קומות? למשל בעופרה

שזה שטח מצומצם מאד?

מר י. מרגלית:

בעופרה היה ישוב בעל אופי
מסוים. 50 יחידות דיור,

מעבר לזה אין הקצאת קרקע. אם תהיה הקצאה גדולה נוספת נחדש את
המחשבה בנושא זה. במקומות אחרים כמו באריאל, אנחנו בדרך כלל
חושבים שהשלב הראשון צריך להיות בניה דלילה ובשלב יותר מאוחר
צריך לבנות לגובה. אנחנו באריאל כבר עומדים לבנות לגובה יותר
ולהגדיל את הצפיפות.

היו"ר השר א. שרון:

אם רוצים ללכת עם התכנית
הזאת שהיא יותר מצומצמת

מאשר זו שהוצגה בממשלה, כדי לעמוד בדבר כזה, לא נראה לי שניתן
יהיה לעשות - אלא אם יקחו כל אחד מהאתרים האלה שישנם - אלא
אם יגשו ויחקשו לאיזו חברה שבונה בניות טרומיות, ויגידו:
קחו אתם את הדבר הזה, תכננו, תבנו, לפי הסטנדרטים שמשרד הבינוי
קובע, ותשחררו את זה למספר חברות שכל אחד תרוץ במקומה. זאת
תבנה 500 יחידות כאן וזאת 250 יחידות במקום אחר. האם זה אפשרי?
האם זה ניתן לביצוע?

מר י. מרגלית:

לנו יש ענין מובהק לצאת

מהמערכת ולהטיל את זה על

מי שהוא אחר. חברות מוכנות לבנות במקומות כאלה על תנאי אחד, שהמדינה תתחייב לרכוש מהן. המשמעות היא שחברה כזאת מוכנה לבנות בראשל"צ כי שם היא בטוחה שתמכור את הדירות. היא לא מוכנה לבנות על אחריותה שלה במקומות אחרים.

היו"ר השר א. שרון:

למה על אחריותה? בבית-אל

למשל, הממשלה יכולה לחתום

על התחייבות וכל הדירות יימכרו. באריאל עומדות משפחות בוועדת קבלה וכל מבנה שייבנה שם - יימכר. הממשלה לא נוטלת שם כל סיכון בקבלת האחריות הזאת. לפי דעתי זו אפשרות לשחרר את הכסף הממשלתי מהמעורבות בענין. במעלה האדומים כל מבנה שתבנה יימכר. יש 5 - 6 חברות שבונות. תגיד לאחת לביכנס לבית-אל, הוא יתחיל לרוץ שם כמו שד... תגיד לו: תעשה תכנית, חגמור לבנות מהר, ואנחנו מתחייבים באריאל, באלקנה, בקרני שומרון - אין בעיה למכור כל דירה. ע"י זה היינו יכולים לקצר את התהליך, להכניס גורמים נוספים, למנוע כסף ממשלתי מלהיכנס לענין הזה בשלב ראשון. למה אי אפשר ללכת בצורה כזאת?

מר י. מרגלית:

לצערי אין מספר חברות.

נסינו לענין מספר חברות

בשלבים הראשונים. נסינו לקחת קבלן בשם רובינשטיין ולתת לו את כל הגבעה המערבית של קרני שומרון. עובדה. בהצהרת נכונות כולם מוכנים, אבל כאשר מגיעים לצד הביצועי ---

היו"ר השר א. שרון:

אם הממשלה מתחייבת לרכוש
מהם את הדירות? זו הדרך

הכי טובה והכי בטוחה שיכולה להיות.

לפי דעתי יש חברות שאמרו

כמו "שיכון עובדים", שדיברו אתי על זה. אמרו: אנחנו מוכנים לבנות
את הדירות.

במקרה עלה הנושא של בית-אל

אבל הם אינם חברה שבונה כי הם לוקחים קבלנים. נחתי דוגמא של
חברה, דיברתי עם אדרי במקרה, אבל אני מדבר על חברות שאתם מכירים
שבונות בנייה טרומית, שמוכנות לבנות בתנאי שאתם תקחו על עצמכם
את ההתחייבות לרכוש את הדירות האלה. אם הממשלה אומרת: אנחנו
הולכים ליישב 10,000, לקחנו מספר נמוך יותר, אז למה לא תתחייב
הממשלה על הנושא הזה שיתן דחיפה, ואז ייכנסו כולם במקביל ויתחילו
לעבוד.

האם אתם מוכנים להתייחס

לנושא הזה בעוד שבועיים כאשר נתכנס ונדון?

בישובים האלה יש חלק של

מר שפירא:

יהודים שמוכנים לבנות בכספם

במסגרת של "בנה ביתך"?

מר י. מרגלית:

היום יש ישיבה באוצר

ואני מקווה שנגמור ונגבש

תכנית חדשה של "בנה ביתך" בשומרון בשיטה שונה מאשר בחלקי ארץ
אחרים. בשומרון רוצים לתת הלוואה ולתת תשתית. אני מקווה שהיום
נגמור את העניין.

היו"ר השר א. שרון:

בקרני שומרון ב', היינו

שם לפני ימים אחדים, הבתים

עומדים שם, זה מקום בלתי רגיל. כל הדיבורים שמדברים, כאן לא
מדובר בישובים חקלאיים, זה רק ישובים שבשוליים, מתתיהו זה
ישוב חקלאי, סלעית זה ישוב חקלאי, אחד מהריחנים הוא ישוב
חקלאי. מכל הישובים האחרים בשומרון רק מעלה נחל אני רואה אותו
כישוב חקלאי. מדובר בישובים קהילתיים שאולי יהיה בהם קצת חקלאות.

השר מ. נסים:

כאשר דיברנו על קרני שומרון ב'

נאמר ששם יעסקו גם בחקלאות.

היו"ר השר א. שרון:

נווה צוף, ביקרתי שם לפני

כמה ימים. מי שזוכר את

האומללות של הישוב הזה, היום זה אחד הישובים הכי חזקים שיש לנו.
זה ישוב בנוי בניה זמנית, יש שני מפעלי תעשייה שהבתים מוכנים,
יש שם לולים בהקמה, יש שם משחלה אבוקדו גדולה, יש טירסות עם
פרחים לצרכי מרפא עם טפטפות. זה ישוב חי, חזק, פעיל, תוסס.

ועדת שרים להתישבות
20.11.79

- 36 -

כשאני נזכר במצב שלו בחורף של שנת 1978, זה שינוי מוחלט.

כל אחד צריך להזדרז בתחום

שלו, כי הזמן שעומד לרשותנו הולך וקצר מיום ליום.

הת/4 מיקום הקבע ליישובים העוברים מחבל ימית:-
(א) שניים - באיזור זיקים
(ב) אחד - בזמורות
(ג) אחד - ליד קבוץ מגן

יו"ר הועדה פותח.

בדיון משתתפים: השרים א. שרון, מ. נסים; ה"ה ש. רביד,
ד. סתו וי. פרידמן.

מ ח ל י ט י ם בהסתמך על החלטה מס. 735 של הממשלה
מיום ב' בסיון תשל"ט (28.5.79) ובהמשך להחלטה מס. הת/1
של הועדה להתיישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית
העולמית, מיום כ"ג בתשרי תש"ם (14.10.79), לאשר:-

א. הקמת שני יישובים בשביל מתיישבי דיקלה ונאות סיני,
היישובים החדשים ימוקמו במידת האפשר באיזור
זיקים-ארז, נ.צ.מ. 105/110.

ב. הקמת ישוב אחד בשביל מתיישבי נתיב העשרה. היישוב
החדש ימוקם באזור זמורות, נ.צ.מ. 120/125.

ג. הקמת ישוב אחד בשביל קבוצת מתיישבי שדות, אוגדה
ואחרים. היישוב ימוקם באזור מגן, נ.צ.מ. 098/080.

הת/5 ייבוי ובינוי בשנת התקציב תש"ם, ביהודה, שומרון וחבל עזה ורמת
הגולן

יו"ר הועדה פותח.

בדיון משתתפים: השרים מ. נסים, א. שרון; ה"ה א. בראון,
י. מרגלית וי. פרידמן.

מ ח ל י ט י ם :

א. בהסתמך על החלטה מס. 145 של הממשלה מיום כ"א בחשון
תש"ם (11.11.79) ובזיקה להחלטה מס. נח/2 של ועדת
השרים לענין ההתנחלות, מיום כ"ה בחשון תש"ם (15.11.79)
שהוקמה מכח החלטת הממשלה הנ"ל - לקיים בהקדם דיון
בנושאי עיבוי ובינוי של 6,170 יחידות דיור בשנת
התקציב תש"ם ביהודה, שומרון, חבל עזה ורמת-הגולן
לפי הצעת המסגרת המפורטת כדלקמן:-

./ריחן

יחידות דיור	80	-	ריחן	.1
יחידות דיור	80	-	ריחן ג'	.2
יחידות דיור	80	-	דותן	.3
יחידות דיור	80	-	מעלה נחל	.4
יחידות דיור	80	-	שבי שומרון	.5
יחידות דיור	150	-	קדומים	.6
יחידות דיור	80	-	קרני שומרון ב'	.7
יחידות דיור	80	-	קרני שומרון ד'	.8
יחידות דיור	50	-	תפוח	.9
יחידות דיור	80	-	שילה	.10
יחידות דיור	100	-	נוה-צוף	.11
יחידות דיור	150	-	בית-אל	.12
יחידות דיור	80	-	בית חורון	.13
יחידות דיור	80	-	מצפה גבעון	.14
יחידות דיור	100	-	עופרה	.15
יחידות דיור	80	-	מעלה אדומים ב'	.16
יחידות דיור	100	-	מצפה יריחו	.17
יחידות דיור	80	-	תקוע	.18
יחידות דיור	50	-	יתיר	.19
יחידות דיור	80	-	מבוא שילה	.20
יחידות דיור	80	-	רימונים	.21
יחידות דיור	80	-	כוכב השחר	.22
יחידות דיור	80	-	נעמה	.23
יחידות דיור	80	-	אלמוג ג'	.24
יחידות דיור	80	-	מצפה יריחו ב'	.25
יחידות דיור	80	-	מחולה ב'	.26
יחידות דיור	150	-	קטיפים	.27
יחידות דיור	250	-	רמת הגולן	.28
			תוספת	.29
יחידות דיור	150	-	בקעת הירדן	.30
יחידות דיור	500	-	אריאל	.31
יחידות דיור	250	-	אלקנה	.32
יחידות דיור	250	-	קרני שומרון	.33
יחידות דיור	250	-	אפרת	.34
יחידות דיור	250	-	גבעון	.35
יחידות דיור	100	-	בית-אל ב'	.36
יחידות דיור	250	-	קריית ארבע	.37
יחידות דיור	500	-	מעלה אדומים	.38
יחידות דיור	500	-	קצרין	.39
יחידות דיור	100	-	מרכז קטיף	.40
יחידות דיור	250	-	קרני שומרון ג'	.41
יחידות דיור	200	-	מעלה אפרים	.41

ב. משרדי הממשלה הנוגעים בדבר יעירו את הערותיהם לנ"ל
בישיבת הועדה להתיישבות בעת הדיון; המשרדים יתייחסו
בין היתר גם למסגרות הכמותיות של ההצעה הנ"ל.

./סיכומים

2009

סיכומים בנושאי התיישבות - סמכויות

הת/6

יו"ר הועדה פותח.

בדיון משתתפים: השרים א. שרון, מ. נסים, ח. לנדאו;
ה"ה ד. סתו, ש. רביד וי. פרידמן.

מ ל י ט י ם בהמשך להחלטה מס. הת/18 של הועדה
להתיישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית
מיום י"ט בתמוז תשל"ז (5.7.77) לקבוע כי סיכומים באשר
למיקומם של יישובים או בנושאים אחרים הנובעים מסמיכותם
למחנות ומתקנים צבוריים - ייעשו בין המוסדות המיישבים
ומערכת הבטחון באישור הועדה להתיישבות.

ה י ש י ב ה נ ב ע ל ת

666M

2 חמץ 1 חמץ

מזכירות הממשלה

סגנון

ט מ ר

פרוטוקול
ישיבת הוועדה להתיישבות המשותפת לממשלה
ולהסתדרות הציונית העולמית

כ"ג בתשרי תש"ם - 14.10.79

- נכח : חבר הוועדה - השר : א. שרון - יו"ר
- נציגי ההסתדרות הציונית : ר. וייץ, מ. דרובלס, ע. לוינטקי,
מ. ריבלין, א. שנקר, א. חבין
- נעדרו: חברי הוועדה - השרים : ש. ארליך, ז. המר, ע. ויצמן, ד. לוי,
ח. לנדאו, מ. נסים, ש. חמיר
- נציגי ההסתדרות הציונית : א. כץ, ט. פרידמן, פ. שנק.

ד. בועז	-	משרד האוצר
א. ביידץ	-	מינהל מקרקעי ישראל
א. בראון	-	משרד החקלאות
א. לנדאו	-	לשכת שר החקלאות
א. טנפירי	-	משרד האוצר
אל"מ ד. סתו	-	צבא-הגנה-לישראל
א. עטייה	-	משרד התעשיה, המסחר והתיירות
ש. רביד	-	החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית
מ. שמיר	-	החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית
א. ליסנטקי	-	מזכיר הוועדה

- סדר היום :
- 1/חח מיקום הקבע של נביעות 2 א.י
- 2/חח מיקומו של המרכז האיזורי בחבל קטיף 7 א.י
- 3/חח העברת יישובי הפיתחה - דיווח 8 א.י

/מיקום

בפרוטוקול זה 42 דפים.

רש"מ
א. כץ

היו"ר השר א. שרון:

אני פותח את הישיבה.

ביקשתי לכנס את הישיבה הקצרה הזאת

כדי להחליט בשני דברים שהם החלטות פורמליות שחייבות לאפשר לנו
לבצע עבודות.

חח/1. מיקום הקבע של נביעות

היו"ר השר א. שרון: בזמנו דיווחתי לוועדה שהגענו לחתימות

דעים עם אנשי נביעות שהם עוברים לגליל במבנה משק שיהיה בנוי על

חקלאות ועל מפעל חיירותי. ראינו את המיקום שלהם בין ורד הגליל

לבין אלמגור, יותר גבוה הישוב והחלק החקלאי שלו, ובמפרץ אמנון על

חוף הכנרת מפעל חיירותי.

מסרתי דיווח, לא היתה החלטה. בינתיים

הדבר הוטכם ונמצא בטיפולו של חבל הצפון, ונתקלנו כבעיה שצריך

לקבל החלטה כדי לאפשר לבצע את זה.

אני ממליץ לקבל את ההחלטה הזאת.

נדמה לי שאין חילוקי דעות. אני מקווה שנצליח להעביר את הישוב

בשלמותו, ללא זעזועים, ככל שניתן במצב הנכון.

מה החשש?

מר א. תבין:

היו"ר השר א. שרון: לוקחים אנשים שיושבים על הקרקע

שרגילים למקום מסוים, למזג אויר מסוים, מוציאים אותם מבתיהם, מעבירים

אותם לדבר שונה לחלוטין, למשק אחר לגמרי. זה לא טיפוס משק כמו בישובי

הבשור, פה מדובר ביחידה קרקעית יותר קטנה עם הבעיות הרגילות של

הישובים בגליל שיש לאנשים שיושבים שם. מעבירים אותם משפת הים לשבת
על אדמת סלעים.

אני מבקש לאשר את זה, אני מביין

שאינן חולקים.

קיבלנו החלטה על הקמת הישוב במקום
וזה צריך לתת לנו אפשרות להתחיל לגלגל את הכספים. אתם צריכים לפנות
לאוצר ולומר שהיתה החלטה על ישוב שמיקומו במקום זה, ואופי מסקו
הוא כזה, ויש החלטת ממשלה על העמדת הכספים הדרושים לרשות העניין.
החלטת הממשלה אומרת שהממשלה תעביר
את הישובים ממקומם בסיני למקומות החדשים.

בנביעות יש שלושים משפחות בערך
ומצטרף אליהם גורם זר.

מר ש. רביד:

בזמנו היתה החלטה להעלות נביעות ב'
והם נתקלו בשלב הקרוואנים בעת שהתחילו השיחות על חוזה השלום. פורמלית
הם ישוב נוסף אבל מעשית הם קטנים. אנחנו פועלים לכך שהם יתחברו,
ואני חושב שהם יתחברו.

אין לי ספק שהמשאבים הדרושים יעמדו
לרשותם ובהיות החלטת ממשלה, השאלה

מר ד. בועז:

צריכה רק להיות באיזון מסגרת זה יהיה, במסגרת הקיימת של תקציב ההתישבות
זו מסגרת תקציבית לפעולות ההתישבות. ידוע לכולנו, בתקציב הפיתוח של
משרד החקלאות היתה תוספת של 500 מיליון ל"י מעבר לתקציב המאושר של
850 מיליון. כל עוד לא נתקבלה החלטה אחרת, אין ספק שמחוך המסגרת
הקיימת לממן את הפעולות האלה ---

היו"ר א. שרון:

אחד לא נוגע לשני. זה תקציב מיוחד של האוצר להעברת הישובים. מה-500 מיליון לא נשארה אגורה אחת. יש החלטת ממשלה על פינוי ישובים, ולצורך זה יש תקציב.

מר ד. בועז:

אם מדובר על פיצוי מתישבים, יש תקציב מיוחד לענין זה.

היו"ר השר א. שרון:

אם זו עמדת האוצר, אני עוד היום מודיע לראש הממשלה שאינני מטפל בהעברת הישובים ואני מעביר את זה לשר האוצר. כל התקציב מבוצע. אנחנו היום בתקציב ההתישבות הרגיל שנועד לבסס ישובים או לבנות ישובים חדשים, נממן את ההעברה של ישובי פיתחת רפיח וחוף סיני? אם זו עמדתכם, אני מודיע לראש הממשלה שבזה הרגע יטיל את זה על האוצר. חטפלו אתם בזה.

מר ד. בועז:

נושא הפיצויים זה נושא לחוד. בקשר להעברת ישובים - יצטרכו לעשות את זה.

היו"ר השר א. שרון:

יש החלטת ממשלה. אנחנו צריכים היום להפסיק כל טיפול בישובי בקעת הירדן

ורמת הגולן כדי לקבל את התקציב הזה?

מר ד. בועז:

יש מסגרת אחת לטפל ביישובים האלה
והמסגרת הזאת אין לה מספיק משאבים
אז יצטרכו להגדיל את המשאבים האלה. יצטרכו לטפל בזה.

היו"ר השר א. שרון:

הממשלה קיבלה החלטה על העברת היישובים.
נאמר שלהחלטה זו יש גיבוי כספי.
אם אין לה גיבוי כספי - נודיע שאין. נפסיק את הטיפול. אני לא
אטפל בזה. אני בנושא הזה עוסק ימים ושבועות רצופים. מי שחושב שאני
בנוסף לזה ארוץ אחריכם בענייני כספים - טועה. היום אני מחזיר את
התפקיד הזה לראש הממשלה, יטיל את זה על שר האוצר, אם כך העניין.

מר ד. בועז:

אם יש החלטה ממשלה, צריך לעשות את
זה, צריך להסדיר את העניין.

פרופ' ר. וייץ:

אני מציע שאתה תיקח דברים עם שר האוצר
זה לא ימנע מאתנו להתחיל בעבודות
תכנון. צריך לעשות מיפוי ותכנון. יש כמה חודשים של עבודה טובה
וצריך לעשות אותה; לכל היותר נעשה אותה וזה יישאר במגירה. אני מציע
להפריד את שני הדברים. יש החלטה עקרונית של הועדה. אנחנו צריכים
לקדם את העניין, ואתה תיקח דברים עם שר האוצר.

היו"ר השר א. שרון:

אני לא אפנה אל שר האוצר. אני מקבל את החלק הראשון של הצעתך. אני רואה את זה כברכה לבטלה לפנות לשר האוצר. הוא חבר הועדה הזאת וצריך לשבת כאן. נציגו יסביר לשר האוצר את העניין בדיוק. תאמר לשר האוצר מה שאמרתי כאן.

מר מ. דרובלס:

נשארו שנתיים וחצי להעברת הישובים שום דבר לא ישתנה. הזמן קצר ונכון שצריכים לתכנן במקביל. אם לא נחחיל מיד בפעולות בשטח, יש לי ספק אם נוכל לעמוד בזמן עד אפריל 1982. גם בישובי הבשור, לפי הלוח שלנו, היינו צריכים להתחיל כבר בפיתוח ועד היום לא התחלנו, מאותה סיבה שאת הכסף מהאוצר לא קיבלנו. אם לא יועברו הכספים בהקדם, בעיקר לבנייה, אינני יודע אם נוכל לעמוד בלוח הזמנים. האחריות גדולה מאד ורצייתי להודיע זאת לחברים בוועדה.

מר ש. רביד:

בענין הבשור, הבעיה היא כמה ישובים יעברו מבחינת אותו לוח זמנים עד אפריל 1982. יש סיכום שהושג בשבוע האחרון עם האוצר, שלפיו יועברו לבנייה בשנה זו 4 ישובים.

היו"ר השר א. שרון:

אנחנו דיברנו על 8 ישובים.

מר ש. רביד:

בינתיים משרד האוצר הקציב תקציב
ל-4 ישובים. בשנה הבאה, תוך חודש
חודשיים, נעביר את מספר הישובים הסופג לחבל הבשור. התכנית מאפשרת
לבנות עכשיו 4 ישובים, והשאר - 10 - 12 - בשנה הבאה. הויכוח הוא כמה
להקציב לשנה זו, 4 או יותר?

היו"ר השר א. שרון:

קיבלנו את ההחלטה על מיקום
הקבע של נביעות. אני מסתלק משאר
הדברים. אם יחברר שיש כאן הבעיה הקטנה ביותר, אני מסתלק מזה, מודיע
על כך, וחטפלו בזה בעצמכם.

חח/2.

מיקום המרכז האיזורי בחבל קטיף

היו"ר השר א. שרון:

קיימת החלטה ישנה על הקמת מרכז
איזורי בחבל קטיף. בזמנו הייתה
מחשבה למקם אותו בפיינה צפון-מערבית של השטח ליד נצר חזני. בינתיים
אנחנו נמצאים היום במצב שמקימים שם מספר ישובים גדול יותר. יש
לנו שם נצר חזני, קטיף, גני טל, והייתי מגדיר אותם כישובים בחלק
היותר צפוני. יש שלושה ישובים שאחד מהם זה גדיד, ועוד שנים בחלק
הדרומי-מזרח - שאני רואה כמושב. היום יש שבעה ישובים. יש החלטה
ממשלה על כך. זה מחייב מרכז איזורי.

המלצתי בנושא הזה היא לא להעמיד את

המרכז האיזורי בקצה הגוש אלא במרכזו. הייתי רוצה שנאשר את המיקום כדי שנוכל לגשת לנושא.

המיקום בזמנו היה בצפון כי השטח

מר ש. רביד:

שהיה איזור דרומי ישען על ימים.

היות והנושא הזה לא קיים בינתיים, בעקבות זה, הגוש שהיה יותר הומוגני מאשר מתוכנן קודם. מחבקש מרכז איזורי שישרת את כל הישובים במרכז הגוש. אנחנו מציעים להקים את זה מדרום לכביש שמוביל מחאן יוניס לים, צמוד למה שאנחנו קוראים קטיף ד', צמוד לישוב הצפוני ביותר מהגבול הדרומי זה יהיה מרכז איזורי. בימים אלה אנחנו מתחילים שם את העבודה להעלות האחזות צה"ל שיהיה הבסיס לפתרון הנושא.

מה שאנחנו צריכים להחליט מבחינה

פורמלית, זה על העקת ההחלטה מלפני 3 - 4 שנים, מהגוש הצפוני למרכז החטיבה. באיזור קטיף קיים הישוב הותיק ביותר - נצר חזני - שבו יש כ-40 משפחות. קיים קטיף, מושב של בני המושבים מאיזור הנגב, קיים קטיף שזה מושב שיתופי של עולי ארה"ב שבו מספר המשפחות קטן עדיין. לפני 3 - 4 שבועות נכנסו לבתים בגני טל, זה גרעין של בני הארץ. יש שלושה ישובים שמאוכלסים באיזור צפון הרצועה. קיימים הישובים נצר חזני, קטיף וגני טל. בכפר דרום מתגוררים אנשים, אבל היא לא מיועדת להיות ישוב קבע כי יש שם מעט קרקע, רק הקרקע של ההאחזות ועוד כמה עשרות קילומטרים. יש 130 - 140 דונם פרט למחנה. בכפר דרום

משפחות שמיועדות לאחד הישובים הדרומיים. היום יושב ש"ח נח"ל באיזור הדרומי, נחל גדיד, שמיועד להיות ישוב הקבע קטיף ו'. אנחנו מכינים, במסגרת ההחלטות שאושרו, אתר בקטיף ד' שמיועד להיות המרכז האיזורי. בשלב ראשון יכול להיות שיעברו האנשים של כפר דרום ואחר-כך אפשר להשתמש במבנים לאכלס את המרכז, ובנוסף לזה צריכה לקום גם לפי ההחלטות הקיימות, קטיף ה'. נוסף לכך היתה האחזות נחל מורג שאזרחנו אותה ע"י אחד הגרעינים של בני הפועל המזרחי. העניין עוכב בגלל שיחות שלום. הם מיועדים לעבור לאחת המשבצות בחבל הבשור. הכוונה ליצור קשר. בזמנו היה מתוכנן שהיה קשר לאורך חוף הים והכניסה תהיה מצד ימית. היום צריך לשנות את התכנית. הכוונה - פרט לכביש המחבר את כיסופים בצפון - שיחובר כביש לכרם שלום ונחל מורג. יהיו שני כבישי רוחב שיקשרו את הישובים האלה עם ישובים שבתוך הקו הירוק, וכביש לאורך חוף הים שיקשר אותם.

היו"ר השר א. שרון: יש החלטה על הקמת שני ישובים בצפון

הרצועה. אני רוצה שתבחנו את זה.

אני הייתי משתדל מאד למצוא גוף שייכנס לנחל נצרים. יש שטח של 4000 דונם, אולי קצת פחות. בעיני זה מקום קשה מאד לישוב, למשק קיבוצי. אם זה משק קיבוצי, זה יכול להיות של הקיבוץ הדתי, יש שם סעד ועלומים בסביבה, זה משק שיצטרך לקבל סיוע מישובים אחרים. יש גם משקי האיחוד בסביבה - נחל עוז ואחרים.

פרופ' ר. וייץ:

אני מציע קודם שיאושר האיתור של
המקום כדי שאפשר יהיה להקים את המרכז

האיזורי.

מר ד. בועז:

מה יהיו היחידות של המרכז האיזורי?

מר ש. רביד:

לישובים שתוכננו בגוש קטיף הצפוני
לא השארנו מקום מתוך ידיעה שיהיה
מרכז איזורי. המרכז האיזורי צריך לכלול בעלי מקצוע של הישובים האלה.
בזמנו חשבנו שיהיו שם בעלי מקצוע ושירותי חינוך ובריאות וכו', ידענו
שימית תהווה משענת בדרג גבוה יותר. ברגע שהנחונים השתנו, יתכן שצריך
לחשוב על המרכז האיזורי הזה לא רק במסגרת זו. אנחנו אמנם מתכננים
בעלי מקצוע אבל משאירים אופציה לתכנון עד 500 משפחות. ברור ש-500
משפחות לא יהיו בעלי מקצוע של 6 הישובים האלה אלא זו אופציה לעתיד.

היו"ר השר א. שרון:

כל הגוש הזה של קטיף בגלל קשיים
מסוימים שישנם שם, אנחנו רואים אותו
היום כגוש של איגוד המושבים של הפועל המזרחי. זה דבר שלפי דעתי
יקל בנושא חינוך וכו'. זה איזור שאני צופה לו הרבה בעיות בעתיד
וקשיים, גם בגלל הרגשת בדידות. לכן נראה לי שצריך לרכז, מה גם
שהיום יש לנו 4 גרעינים, בחוכם שלושה ישובים שיושבים. ברצועה הזאת
לא נשאר להשלים הרבה בכיוון זה. סיכמנו לגבי המיקום.

הח/3. היה סעיף שלישי - דיווח בענין העברת

ישובי הפיתחה. אנחנו נשאיר את זה לישיבה הבאה. הדבר קשה עם המון בעיות, אבל אנחנו רואים יותר ויותר ישובים שהם לדעתי ישבו בחבל הבשור. דיקלה תיכנס אל גבול הרצועה באיזור ארז ויש מקום לישוב נוסף. לפי דעתי גבול הרצועה יהיה פרובלמטי מאד בשנים הבאות, ולכן נראה לי, אם אפשר להקים שם שני ישובים, אפשר להקים שם שני ישובים. איננו יודעים מי יהיה הישוב השני. אני לא יודע איך נגמר הסוף של נאות סיני. דיברנו על אפשרות ליישבם בגליל אבל יש לנו גם נתיב ה-10 שרוצים לבחון את זה וגם אוגדה שרוצים לבחון עכשיו. אין מידע ברור אבל אנחנו רוצים ששני ישובים ישבו במקום הזה. הדברים שנשאר בלתי סגורים זה נושא שדות, וענין ניצנים שנחקל בהתנגדות של משרד הפנים. אני לא חושב שאפשר יהיה לשנות את ההתנגדות הזאת, יש בעיה של נתיב ה-10 שהם מתלבטים במקום. אני צריך להופיע בישיבה של חברי המושב כדי לשכנע אותם. יש בעיה של ניר אברהם. אני מניח שכל אלה יסתדרו או בין אוגדה וניר אברהם שהולכים לחלק הצפוני, אחד כנראה לגליל נאות סיני והשאר לבשור. אני אומר זאת כרגע בלי שזה סוכס. צריך הרבה מאד אורך רוח. אני מציע שאני אמשיך לטפל בזה באותה דרך וצריך הרבה סבלנות. אני מניח שבסופו של דבר נמצא את הפתרונות הטובים ביותר שמקובלים על החברים.

המשך הדיון נדחה.

הישיבה ננעלה.

1609

1/חח מיקום הקבע של נביעות

יו"ר הועדה פותח.

בדיון משתתפים: ה"ה א. תבין, ש. רביד, ד. בועז, מ. דרובלט, ר. וייץ והשר א. שרון.

מ ח ל י ט י ם בהסתמך על החלטה מט. 735 של הממשלה מיום כ' בטיון תשל"ט (28.5.79) ומתוך תמימות דעים עם מתישבי נביעות - לאשר את העברת הישוב נביעות בשלמותו לגליל, למקום הקבע שלו שבין ורד הגליל לבין אלמגור. הישוב במקומו הקבוע יחבט על חקלאות ועל מפעל תיירותי.

נציג משרד האוצר מודיע כי יש צורך להסדיר את תיקצוב העברת הישוב ולקבוע את המקור הכספי להחלטה הנ"ל.

2/חח מיקומו של המרכז האיזורי בחבל קטיף

יו"ר הועדה פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה ש. רביד, ר. וייץ וד. בועז.

מ ח ל י ט י ם בהסתמך על החלטה מט. 362 (הת/6) של הממשלה מיום י"א בשבט תשל"ז (30.1.77) לאשר את מיקומו של המרכז האיזורי של חבל קטיף בטמוך לקטיף ד'.

3/חח העברת יישובי הפיתחה - דיווח

יו"ר ועדת השרים פותח.

667 מ
18 יוני 1 אג 2

מזכירות הממשלה

סגנון

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
ישיבת הוועדה להתיישבות המשותפת לממשלה
ולהסתדרות הציונית העולמית

ה' באלול תשל"ט - 28.8.79

נכחו: חברי הוועדה - השרים : א. שרון - יו"ר, ז. המר, ח. לנדאו,
מ. נסים.

נציגי ההסתדרות הציונית: ר. וייץ, ע. לוינסקי, א. שנקר,
א. תבין.

נעדרו: חברי הוועדה - השרים : ש. ארליך, ע. ויצמן, ד. לוי
ש. תמיר (בחופשה).

נציגי ההסתדרות הציונית: מ. דרובלס, א. כץ, ט. פרידמן,
מ. ריבלין, פ. שנק.

א. בן-מאיר	-	המנהל הכללי, משרד החקלאות
ד. בועז	-	משרד האוצר
א. בראון	-	לשכת שר החקלאות
ז. בן-יוסף	-	החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית
ר. חביב	-	משרד האנרגיה-והתשתית
א. לנדאו	-	לשכת שר החקלאות
י. מרגלית	-	משרד הבינוי והשיכון
אל"מ דן סתיו	-	משרד הבטחון
א. עטיה	-	משרד התעשייה, המסחר והתיירות
ש. רביד	-	החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית
מ. שמיר	-	החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית

א. ליסנסקי - מזכיר הוועדה

/סדר-היום

בפרוטוקול זה 37 דפים.

רשמה: לוינסקי

ש מ ר

- 2 -

2 '41	נוהל עבודת הוועדה להתיישבות המשוחפת לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית: סדרי-יום	הת/37	סדר היום :
3 '41	יישובי פיתחת-רפיח: דיווח יו"ר הוועדה להתיישבות	הת/38	
10 '41	המגעים עם נציגי ימית ואופירה: דיווח נציג משרד הבינוי והשיכון	הת/39	
12 '41	נושאי חשמל ביישובים היהודיים בשומרון	הת/40	
16 '41	ביצוע החלטות הממשלה בנושאי ההתיישבות על-ידי המשרדים השונים - דיווח משרד הבינוי והשיכון והחטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית	הת/41	
23 '41	גרעין מישר באזור הר-הנגב (מישור פארן)	הת/42	
25 '41	הרחבה של אזורי התיישבות קיימים	הת/43	
29 '41	ההתיישבות הכפרית	הת/44	

./נוהל

הת/37. נוהל עבודת הוועדה להתיישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית : סדרי יום

היו"ר השר א. שרון: פותח את הישיבה.

לפני מספר ימים היתה פניה אליה לשלוח לחברי

הוועדה סדר יום מפורט. אני מודה שלא רציתי לעשות זאת משני טעמים:

(א) אין חובה כזאת מוטלת עלי; (ב) צפיתי למה שעלול לקרות. אבל בכל זאת

מאחר שהיתה פנייה בוספת אלי עשיתי זאת, ולהפתעתי שמעתי הבוקר בהרחבה את

הפרטים על סדר היום של הישיבה הזאת, וכבר התנהל ויכוח בקשר לנושאים שעומדים

להיוחם בידובים היום מעל גלי הרדיו.

אני מוצא לנכון להודיע: ראשית, שאני חוזר לסדר

הקודם שהיה. לא יועבר סדר יום מפורט לחברי הוועדה. שנית, מאחר שנשלחו

הודעות באמצעי התקשורת שיהיו כאלה שלא יבואו אם לא יקבלו את סדר היום

מראש, הריני להודיע שההשתתפות בוועדה זו אינה תלויה בכך. אי-אפשר לעמוד

במצב כזה שמתווכחים מעל גלי האתר על נושאים שעומדים לדון בהם בוועדה לפני

שהם בדובר.

ע. לוינסקי: איני יודע מה היה היום ברדיו, כי לא שמעתי את

השידור. אם היה משהו חריג אני מבקש שהדבר ייבדק.

איני יודע על איזה סעיף היה הוויכוח ברדיו. גם בנושא פשוט זה יש מקום לבירור.

זה הרבה יותר נכון גם מבחינת סדרי העבודה שכל אחד ידע למה הוא בא לישיבה.

לי קשה לבוא לישיבות כאשר לא עומדים לדיון בנושאים שמחייבים את השתתפותי.

היו"ר השר א. שרון: אני מעריך את דברייך כפי שאני מעריך אותך, אבל

לצערי איני יכול לקבל סדר זה שמקיימים דיון מעל

גלי האתר בטרם היה דיון בנושא בוועדה, ובושאים באומים מרחיקי לכת אם נהגנו
בנושא

בסדר או לא נהגנו בסדר, העברת הישובים מפיתחת רפיח. זה אחד הנושאים

לדיון בוועדה, וזה הסעיף הראשון בישיבה זו שבו ברצוני למסור אינפורמציה לחברי

הוועדה.

הת/38. יישובי פתחת רפיח : דיווח יו"ר הוועדה להתיישבות.

היו"ר השר א. שרון: בענין העברת היישובים מפיתחת רפיח עמדו בפנינו שתי אפשרויות:

אפשרות אחת, לבוא למתיישבים בחבל ימית כמו למתיישבים אחרים ולהגיד להם: אתם עוברים להתיישב במקום שיוגדר על ידינו להתיישבות. אינכם רוצים - תלכו הביתה. אפשרות שניה, לנסות וליישב את האנשים במקומות שהם רוצים להתיישב בהם, ולהשתדל עד כמה שניתן שהדבר יהיה תואם את תכניות ההתיישבות שלנו; לדאוג שלא יהיו דברים חריגים, אבל להשתדל לשמור על הפוטנציאל הבלתי-רגיל של המתיישבים בישובי חבל ימית, שבחלקם יושבים שם כבר 9 או 10 שנים, ולהעביר אותם בשלמותם, עד כמה שזה ניתן, למקומות החדשים. זה לא ניתן היה לעשות בשום פנים ואופן. בהודעה אולטימטיבית שיש לעבור לחבל הבשור. בסינו גם לשכנע אותם וגם להסביר להם, אבל היה ברור לי שזה בלתי-אפשרי. יש חלק שאפשר להעביר אותם למקומות שיוגדרו על ידינו, ויש חלק שבלתי ניתן לעשות זאת, ודעתנו היתה שאם נמצא אפשרויות אחרות מול הקשיים שמתגלים במקומות אחרים, חלק מהמתיישבים שיביעו רצון להתיישב בחבל הבשור נעזור להם בכך. כך החלטנו לפעול.

עלי להדגיש שאני פעלתי בתוקף החלטת הממשלה שהטילה עלי את

הטיפול במתיישבים של פיתחת רפיח. מסרתי למתיישבים את הדברים הבאים מלכתחילה:

(א) כל חבר שירצה לעזוב ויכול לעזוב עכשיו, אנחנו נצטער על כך, אבל הוא יקבל פיצויים לפי קריטריונים מסויימים. בנושא הקריטריונים ימסור לכם פרטים מנכ"ל משרד החקלאות, אברהם בן-מאיר. אני הקדמתי סעיף זה, כי עליו ללכת מיד לישיבה אחרת במשרד האוצר שבה דנים גם כן בנושא זה מבחינה תקציבית.

(ב) כל מי שירצה לעבור להתיישב במושב קיים, בין על ידי רכישת משק במושב קיים ובין על ידי תוספת יחידות משק לאותו מושב, במידה שהמושב לא השלים את מספר יחידות המשק שלו מסיבות שקשורות בעבר, נעזור להם לקבל יחידת משק במושב קיים, והדבר מקובל עלי. קבענו שבלשכת שר החקלאות יהיה אדם מיוחד שיטפל באנשים האלה אשר עוברים כבודדים למושבים אחרים. יכולה להיות גם קבוצת אנשים שתבחר ללכת בדרך זו.

הסברתי למתיישבים שמגמתנו לשמור על הגופים בשלמותם ככל

שרק ניתן. הייתי מוכרח לבוא ולומר לאנשים שנתייחס לכל אגודה, כאשר מבחינתנו האגודה תהיה הגוף הגדול ביותר המייצג את המתיישבים. אמרנו שבאגודה כזו לא ייתכן שיהיו פחות מ-20 חברים. זה מקובל עלינו, כי גם במקומות-אחרים אנחנו מתחילים עם 20 מתיישבים. היתה שאלה מה יהיה במקומות שבהם יש 20 חברים שהתחילו במושב יחד

היו"ר השר א. שרון:

אמרנו שאם היו להם הישגים אנחנו נשתדל מטפל בהם בהתאם כדי להעביר אותם יחד אם ירצו בכך.

קבענו דבר נוסף מבחינת הזכויות של המתיישבים

לבחור להם מקום אחר. הזכות תנתן לפי הוותק של יישובם בחבל ימית. כאן היינו מוכרחים לקבוע את ענין הקריטריונים, וזה התחום שגם שמעון רביד מטפל בו.

אנחנו הצגנו למתיישבים את מפת ההתיישבות ואמרנו

להם שיש להם אפשרות להתיישב בערבה באיזור נאות-הככר; בחבל לכיש המזרחי באיזור בית-גוברין, נחושה, אמציה ולהב בכיוון ערד, וכך ליצור חיץ בין ישובי הבידואים לבין ישובי הערבה. זו היתה הצעתנו הראשונה. האפשרות הנוספת היתה בחבל הבשור באיזור שבין צאלים לאורים. נתנו גם אפשרות זו לבחירה. המלצתנו העיקרית היתה כל הזמן בעיקר על חבל הבשור.

המתיישבים ביקשו לעבור למקומות אחרים בכל מיני

איזורים, ואמר לכם מה המקומות שבהם ביקשו המתיישבים להתיישב: היו תביעות רבות להתיישב באיזור החוף שליד מכמורת. הודעתי להם קטגורית שבאיזור מכמורת לא יוקם ישוב נוסף. מי שרוצה לשבת במכמורת ירכוש לו בעצמו מגרש במכמורת, איננו יכולים להתערב בחייו הפרטיים, אבל אנחנו לא נשתתף בזה.

החלטנו שלא ללכת צפונה מהקו של איזור ניצנה אפילו

בישוב אחד. ראינו אפשרות של יישוב אחד או שנים באיזור מפקיעים; ראינו אפשרות בעוד איזור, שהוא לדעתי חשוב מאד, וזה הקו של ארז-שפת הים צפונה לרצועה.

לאנשי חבל ימית ואנשי נביעות הצענו שני מקומות

בערבה: הגרעין של זערון יצטרף לאחד היישובים בערבה. לעומת זאת לאנשי נביעות המלצנו מאד שילכו לאיזור ים-המלח. עלי להודות שכאן היו מאמצים גדולים של המועצה האיזורית לעזור לנו בכך. לאלה שבחרו ללכת לצפון נתנו אפשרות ללכת לאלמגור, אבל הם בחרו בנקודה צפונית יותר שבין ורד-הגליל

היו"ר השר א. שרון:

ובין אלמגור, והם יעסקו שם בעיקר בתעשייה שקשורה בענף התיירות, מאחר שהמקום שבחרו בו הוא ליד הכנרת.

יש גם מקומות אחרים. הצבענו על אפשרות של

התיישבות באיזור ביצנים עם מיגבלות הקרקע שישבן שם; לגרעין העשרה הצבענו על זמורות, אם כי שם קיימת בעיה קרקעית קשה מאד. לביר אברהם ולאוגדה הצבענו אפשרות ללכת לאיזור מפקיעים; לדיקלה ולחרוב הצבענו ללכת לאיזור ארז ברצועה. תמיד הצבענו בכל מקום מחדש על חבל הבשור.

המצב כרגע הוא כזה: לגבי בביעות המצב מסוכסם.

לגבי שדות עם כל ההקשיים הקיימים אני חושב שזה המקום שהם ילכו לשם.

מתישבי דיקלה הודיע מלכתחילה שהם רוצים ללכת לאיזור של רצועת עזה.

באוגדה המתישבים מתלבטים, אולי הם בכל זאת ילכו לחבל הבשור. אין לנו עדיין תשובה סופית מביר אברהם.

גם לגבי פריאל אין עדיין סיכום סופי. מתישבי

פריאל הודיע שהם רוצים לשבת בחבל הבשור ואף בקבעה להם משבצת קרקע ומקום.

לגבי האחרים, בעיקר לגבי הגרעין החדשים שיושבים

בקירבת חבל ימים והם ממתנים לא בתנן להם אפשרות בחזרה, אלא הפנינו אותם לגורמים המיישבים, כי הם עדיין לא במקום אחר.

זה תיאור המצב עד היום. במקומות החדשים כמו למשל

איזור ארז, שהוא איזור חשוב מאד מבחינת ההתיישבות, לאיזור מפקיעים יש

משקל פחות מבחינת ההתיישבות, וגם באיזור ביצנה הבעיות הן קשות מאד מבחינה קרקעית.

אני העדפתי בשיחותי עם המתישבים לשמור על הישובים

בשלמותם ולא להביא לפיזור הישובים. אולי חלק מהם יפנה לחבל הבשור. אני

מעריך שתוך ימים ספורים נקבל תשובות ותהיה החלטה סופית, כי גם המתישבים מבינים שהזמן הולך ומתקצר.

אני מבקש שאברהם בן-מאיר יסביר לכם את הקריטריונים

השובים שנקבעו לתשלום הפיצויים. ברצוני שתדעו שזו בעיה מסוכנת וקשה מאין

כמוה.

א. בז-מאיר:

לגבי הפיצויים אנחנו מטפלים כרגע רק באותם

המתיישבים אשר הביעו רצונם לעזוב מיד ועכשיו.

המתיישבים שנשארים במקומותיהם מתוך הנחה שהם ישארו שם עד תום התקופה ויעברו במאורגן למקומות התיישבות חדשים, אתם עדיין לא נעשה שום חשבון; בבוא היום הם יקבלו משק כנגד משק; יקבלו שיכון כנגד שיכון שהם מחזיקים בו היום, והפיצוי הנוסף ייקבע במועד הפיננסי שלהם. אנחנו עוסקים היום אך ורק במתיישבים שהביעו רצון לעזוב מיד.

הפיצויים הם בשלושה תחומים: בתחום השיכון,

בתחום המשק או הענף שעליו מבוססת הפרנסה של המתיישב היום; והתחום השלישי, תקופת השהייה במקום ותקופת ההסתגלות למקום חדש. אנחנו פועלים תוך הקפדה שבכל שלושת התחומים האלה נצמיד למתיישבי העיר ימית אותם הקריטריונים, אשר מבחים את הטיפול הן במיגזר העירוני והן במיגזר החקלאי.

בפועל החשבון שנעשה עם המתיישבים הוא כזה: מתיישב

המחזיק בית של שלושה חדרים בקבע ערך הדירה למתיישב בעיר ימית לפי ערך דירה כזאת בערך בסכום של 1.6 מיליון ל"י, כאשר אנחנו למתיישבים החקלאיים צריכים להוסיף, משום שהחשבון הזה הוא לגבי המתיישבים העירוניים תוך חישוב ערך הדירה, ולגבי חקלאיים צריכים לעשות חישוב גם של ערך הקרקע. אם המתיישבים שנשארים בתחום המשקי על קרקע שמהווה קרקע גם לבית ולא רק למשק מורידים 30%, אז בותר סכום של 1.1 מיליון ל"י לשיכון.

הקריטריון השני הוא נקודת המשק; מאחר שישנם משקים

שונים גם הקריטריונים הם שונים, כי במשקים בעשו השקעות עצומות. יש כאלה שקיבלו משק תקני ממחלקת ההתיישבות, והערך שנקבע למשבצת חקלאית כזאת, כאשר היא מאורגנת לייצור הוא בין 1.1 ל-1.2 מיליון ל"י, ובזה אנחנו רואים את ההתחשבות על הצד המשקי. אם במשק פלוני בעשו השקעות מעבר לזה בעשית ההתחשבות על פי הערכה של שמאי, וזה העקרון שנקבע לכל מתיישב כפרי ולכל מתיישב בעיר ימית, וכל בעל עסק יקבל פיצויים על פי הערכת השמאי בגלל עזיבת העסק.

א. בן-מאיר:

דבר שלישי, סכום הפיצויים עבור שנות השהייה

במקום והתנתקות מהאיזור, וכאן בקבע ביקוד שלוקח בחשבון את הוותק של
השהייה במקום. בתחום זה בקבע מיקוד ^{בין} 400,000 ל-630,000 ל"ר בעיר

ימית; בישובים החקלאיים יכול להיות שבמקום אחד או שנים יגיעו לסכומים

יותר גבוהים משום שיש להם יותר ותק מאשר לוותיקים ביותר בעיר ימית.

לגבי הישובים האחרים זה יהיה בתחומים אלה, כפי שנקבע לגבי העיר ימית.

זה נכון לגבי אלה שמתפנים מיד ובזה נגמר החשבון אתם.

זוהי עמדת הממשלה כפי שהיא הובאה בפני המתיישבים.

אנחנו פועלים במסגרת זו על ידי ועדת ביצוע ששמתתף בה גם איש אגף התקציבים.

עלי לציין שהקריטריונים שקבענו ושאנחנו עומדים

עליהם אינם מקובלים על המתיישבים. התביעות שם הן שונות ומפליגות לגמרי

ממה שאמרתי וודאי צפוי עוד בענין זה עימות לא קל. השאלה מסובכת מאד,

כפי שאמר כבר שר החקלאות, ומעוררת הרבה מאד בעיות. למתיישבים הודענו

שזו הקביעה הסופית ומי שרוצה ומוכן להתחשבון היום יכול לקבל זאת עכשיו.

היו"ר השר א. שרון: הטיפול בנושא זה עדיין לא נגמר. אני מציע שגם

בישיבות הבאות של הוועדה נדווח על המצב ואיפה

הדברים עומדים; רציתי שפשוט תדעו שזה מה שאנחנו עושים.

השר מ. גסים: ממה ששמעתי הבוקר ברדיו, לא האזנתי לכל הדברים,

התמונה שנוצרה היא שונה לחלוטין, ולדעתי אי אפשר

להשאיר את התמונה הזאת כך. על כן אני מציע שבעקבות הישיבה היום תימסר

הודעה על הדיור של היו"ר ושל מבכ"ל משרד החקלאות, ושבהודעה זו תימסר

תמונה אמיתית.

היו"ר השר א. שרון: איני בטוח שצדיקה להיות הודעה, כי הם פנו לראש

הממשלה מספר פעמים וביקשו להפגש עמו. הסברתי

לראש הממשלה, והוא קיבל את עמדתי, שאין כרגע להתערב. בטיפול ואין לשנות

את דרך הטיפול, והטיפול נשאר בידי. איש לא יפגש עם המתיישבים, וברור

היו"ר השר א. שרון:

שאי אפשר לנהל את המשא ומתן הזה באמצעות הרדיו. הבהרתי זאת לאנשי הבל ימית בצורה חד-משמעית. פה כאילו מנהלים משא ומתן בשביל מישורים: משא ומתן ענייני עם ועדי המושבים שבאים ודנים על הדברים בצורה עניינית, כמו שדנים בנושאים כאלה. ומצד שני יש ניהול משא-וּמַסָּן דרך הרדיו. אמרתי שאי אפשר לנהל משא ומתן דרך הרדיו, ואיני רוצה להגיב על הדברים האלה כרגע. איני מציע לומר דבר כרגע, אלא לקחת זאת באורך

רוח ובסבלנות. אני מוכן לבלוע האשמות אלו ואיני מציע להחמיר את הדברים בשום פנים ואופן. צריך להבין את האנשים ואיני מציע לתקוף את האנשים בצערם. יש המון קשיים והתשובה לכך תהיה ברגע שהדברים יבואו על מקומם. אנחנו לא נצליח לפתור את הדברים על ידי זה שנוציא הודעה אחת ואחר כך הודעה שניה. אי אפשר לנהל את הדיונים האלה ברדיו. ביקשתי מראש הממשלה להשאיר את הטיפול בידי וכך זה ימשך.

אנחנו בהחלט נוציא הודעה על ישיבה זו שהיה דיווח,

אבל איני מציע לומר בהודעה מה הוצע ומה נאמר. יש בישובים שונים עמדת רוב ועמדת מיעוט, ואז יהיה דיון עם הוועד של הישוב, ואז תבוא הודעה של הוועד, או שאנשי הישובים יטענו שאינם יודעים מיהו הוועד הזה ושלא פתרו שום בעיה.

אני מציע לרדת מהעניין, לא להתייחס לדברים שנאמרו

ברדיו, ולתת אפשרות לנהל את המשא ומתן הזה בשקט. אני מוכן לשאת בכל האשמות האלה, אני יודע שאפתור בעיה זו אם כי בקשיים רבים, בתנאי שלא נכנס אתם לעימותים באמצעות אמצעי התקשורת. (השר מ. נסים: לא התכוונתי להכנס לפרטים, רק למסור הודעה שהיה דיווח). אם אני מסביר את הדברים אז ישאלו למה אני טוען כך ומישהו אחר טוען אחרת. לא אבוא להסביר מה משמעות הדבר ש-22 משפחות מתוך הישוב מבקשים שנעמיד לרשותם שטח באיזור מכמורת. לא אדון בכלל בנושא זה, כי זה לא הוגן. האנשים שם הם שבמצב קשה ואני מבקש אפשרות בשקט לשכנע אותם. אני יודע שיש הרבה צדק בדברי השר נסים, אבל לפי דעתי זה יהיה לא טוב אם נעשה זאת. אני מביח שבצליח להתגבר על הבעיות.

ע. לוינסקי: אני צריך לציין שהדרך שהצגתם כאן היא נכונה והוגנת

ואני מקווה שבקרו זה תצליחו לפתור את הבעיות. אינני

מקנא בך, אני משוכנע שאתה בהתחלת הקרב. רציתי לשאול האם יש אינדיקציה,

האם בקטגוריה הראשונה יש מועמדים או אין? אם יש כאלה שרוצים סידור פרטי

היום הרי במידה רבה זה יקבע את כל ההסדר.

היו"ר השר א. שרון: המצב כרגע הוא כזה: אנשים שרוצים לנטוש את המקום

בדרך זו הם בודדים ביותר. זה בטל על המושב.

אנשים רוצים לעבור למושבים אחרים בין כבודדים ובין קבוצות, ויש לנו קבוצות

רציניות מאד. יש גם פניות של מושבים שמוכנים לקלוט אנשים, כמו המושבים

באיזור לכיש שפנו אלינו. לכיש התפתחה באופן יוצא מן הכלל והם רוצים להגדיל

את מספר החברים שם, והם מוקבל לקבל בין 10 ל-15 משפחות. מושב בטשים פנה

וביקש לבדוק אפשרות של קליטת קבוצות. זה אפשרי; יכול להיות שאחד הישובים

יתחלק בין שלושה מושבים, ובכל מושב תיקלט קבוצה מסודרת כלשלעצמה. אבל זה

קצת מוקדם לדבר על כך. על כל פנים, כאלה שרוצים לנטוש את המקום עכשיו הם

בודדים ביותר. (ש. רביד: הם מוכנים לחכות כדי לראות כיצד יפול דבר).

כאנשים שעוסקים בהתיישבות יש לנו מספיק בעיות. אני מציע לא לומר דברים

שלא צריך.

אל"מ ד. סתו: אני בכל זאת מבקש לדעת מה המצב לגבי בניצנים. אמרת

שבמכמורת אין אפשרות להעביר אנשים, האם בניצנה יש

אפשרות כזאת?

היו"ר השר א. שרון: לא פרטתי כאן את המקומות. ברצוני שתדעו שלגבי

מה שאנחנו הולכים לעשות בחבל הבשור, אנחנו קובעים

שם את מספר היחידות של המושב ל-60. לעומת זאת אלה שהולכים לאיזור ארצ

ולאיזור מפקיעים וניצנים אנחנו מכשירים בדיוק לאותו מספר משפחות שיעברו

ואף לא משפחה אחת יותר, בגלל העלות הגבוהה של הכשרת השטח. אם במשך הזמן

היו"ר א. שרון:

משפחה נוספת תרצה בעצמה להצטרף ותהיה מוכנה לכך היא תצטרף בעצמה לשלם בעד ההכשרה גם כן. לא בלך להכשיר שטח מעבר למה שבחוף לאותם המשפחות שצריך להעביר.

לגבי ביצנים - יש אפשרות למקם שם ישובים ויש בידינו קרקעות לתוספת במרחק קצר יחסית, ועם השטח של תחנת הכוח יש שם כ-6000 דונם. גם באיזור מפקיעים יש לנו כ-8000 דונם, אבל שם ייעשה פיתוח לישוב אחד, בגלל תחנת החשמל שמופעלת על ידי פחם.

אני מבקש עכשיו מיוסי מרגלית לדווח לנו מה קורה

בערים: בימית ובאופירה.

הח/39. המבעים עם נציגי ימית ואופירה: דיווח נציג משרד הבינוי והשיכון.

י. מרגלית: לצורך המשא ומתן על פינוי סיני ובעיקר של ימית

ושל אופירה מינה השר ועדה שמורכבת מנציגי מספר

משרדים, והוועדה הזאת מנהלת את המשא ומתן עם הוועד של ימית והוועד של אופירה. הוועד של אופירה קיבל יפוי כוח של כל הבודדים בסיני לייצג אותם.

בושא הפינוי קיבל מספר אלטרנטיבות, ובענין זה

היתה באמצעי התקשורת אינפורמציה שבחלקה היא בכונה ובחלקה אינה בכונה.

בעיקרו של דבר היו כמה הצעות אלטרנטיביות שירדו

מהפרק. היתה הצעה אחת של העברת ימית לאשדוד. איבי מעריך את ההצעה הזאת

כהצעה ריאליית. הצעה זו הוצעה למתיישבי ימית בהנחה שכולם הם בעלים על

בכס ורכוש. אני מעריך שהרוב המכריע של האוכלוסיה באופירה ובימית

יפוץ ויתפזר בכל רחבי הארץ. הפתרון יהיה אינדיבידואלי תוך תיאום ומשא-

ומתן. צריך יהיה להתמודד בנושא הדיור בנקודה נוספת, כי יש בין המתיישבים

כאלה שרכשו זכויות במסגרת התכנית של "בנה ביתך", וזה נושא נוסף שבו הממשלה

הכירה בצורך של מענקי ביסוס.

בעיר ימית רוב המתיישבים רכשו את הדיור והם בעלים

כנגד

על בכס ואנחנו בצטרך להציע להם הצעה חליפה של בכס שמתבסס על

ערך הרכוש שלהם בימית, לפי הדגם שקבעו שאת זה אנחנו מוכנים לתת למתיישבים.

י. מרגלית:

לגבי אופירה המצב שונה. באופירה כל הדיור היה בשכירות. הצענו להם דיור חליף ואנחנו נמצאים במשא ומתן מתקדם על דיור חליף בשכירות בארבעה המקומות האלה: ערד, אילת, אשדוד ואשקלון. הם אינם מסתפקים בכך ורוצים דברים נוספים, אבל זו עמדתנו במשא ומתן הזה.

ישנו נושא שלישי של העסקים. בנושא זה היו מספר שיטות. אנחנו התרכזנו בעיקר על שיטה אחת של הערכת העסקים לפי הערכת השמאי. מה שהשמאי יקבע את זה יקבלו המתיישבים. נוסף לזה, מי שיהיה מוכן לעבור לאיזור מועדף יקבל הקלה מינהלית מועדפת.

נושא שני הוא מעבקי הביסוס. אנחנו קבענו בקודות שלוקחות בחשבון את הוותק במקום, גודל המשפחה והגיל. עקרונות אלה מיושמים להערכת הנקודות לגבי קביעת המשכורת השנתית, וזה יביא לידי כך שמשפחה ממוצעת של זוג עם שני ילדים שנמצאת במקום 4 או 5 שנים תקבל כמחצית מיליון לירות, זה תלוי כמובן בשאלה מתי הם באו ומתי הם יעזבו.

נוסף לזה ישנה הבעיה של אלה שכאו לשם במסגרת התכנית "בנה ביתך" הם רוצים מגרש חליף במקום אחר. יש תושבים שיש להם מגרשים במקום כאנשי חוץ ואנחנו החלטנו להחזיר להם את ההשקעות עם הריבית. אותו לדבר לגבי ימית ואופירה. תושבי המקום שירצו ללכת לאיזורי פיתוח מועדפים הצענו להם עדיפות בבנין.

יש לציין שבימית מתוך 500 המשפחות היושבות במקום 150 משפחות הם של אנשי צה"ל, ואיבנו מתערבים לגבי המשא ומתן אתם. פירושו של דבר שאנחנו צריכים לדאוג ל-350 משפחות בימית.

באופירה ישנן כ-100 משפחות, שמהן 30 משפחות הן של אנשי צה"ל, ומבין האחרים רבים הם הבודדים.

בכלל מצאנו בסיבי רבים בסיבי אשר מציגים את עצמם כבעלי עסקים שם. היתה בעיה של משפחות שנאלצות לעזוב לאלתר את הישובים, ומצאנו בישובים אחרים שמסיבות משפחתיות היו נאלצים לעזוב את המקום ואלה בחרו להתבסס במקום אחר בארץ.

י. מרגלית:

עד כה גמרנו את המשא ומתן עם 10 משפחות.

להערכתי תעזובנה בין 20 ל-30 משפחות מימית; באופירה הדבר עדיין לא בא לידי ביטוי ממשי.

הח/40. ביצוע תכנית חיטוי והתיישבות בשומרון

היו"ר השר א. שרון: מאחר שרם חביב צריך ללכת לישיבה עם שר האנרגיה

במבקשתי להקדים את סעיף ה' של סדר היום. לגבי

הישובים שהחלטנו על הרחבתם ישנה בעיה של מפעלי תעשייה שרוצים להתחיל לפעול בהם ועדיין לא מצאו פתרון בנושא החשמל. אני מבקש מרם חביב להתייחס גם ללוח הזמנים.

רם חביב: קיצורי דרך מרחיקי לכת אין כאן. מאז הדיווח שלי

כאן בחודש פברואר גובשה תכנית שבשלושה צירי רוחב

של הישובים: כפר-קאסם תפוח, קלקיליה שכם ותול-כרם שכם הוכנו תכניות ביצוע על הקטעים האלה וסוכם עליהם על דעת כל השותפים שהם צריכים להיות הראשונים בתור. מדובר כאן על הקטעים של כפר-קאסם לאלקנה; הקטע של קדום ושבי שומרון; והקטע של שבי שומרון וקרבי שומרון, עד להרחבת הציר של קלקיליה שכם שיהיה הסידור הקבוע. לגבי הקטעים האלה הושלמו התקציבים הראשונים והוגשו הבקשות לאישורים הראשונים. אני מצטער לומר כי העיצומים שנמשכים בחברת החשמל לגבי המהנדסים זה זמן רב בהכרח פגעו בקצב הטיפול. עם זאת יש לקוות שבימים הקרובים יתקבלו האישורים מהממשל הצבאי, ואז תוכל חברת החשמל לגשת לתכנון מפורט. זה עשוי להמשך עד לחודש ימים. יש להניח שבראשית נובמבר יגשו להתחלת העבודה בשטח. (א. בראון: זה לא נאמר לנו בפברואר, ובינתיים עברה חצי שנה).

העבודה בשטח היתה אמורה להתחיל באוקטובר. זה קשור בתיאום הפעולות בשטחים והצורך לרכז את כל הגורמים ששותפים בנושא: המחלקה להתיישבות, משרד הבינוי

והשיכון, חברת מקורות, הצבא ואנחנו. הוועדה המשותפת לכל הגורמים האלה

רם חביב:

אישרה את לוח הזמנים; אישרה את התכנית הכוללת, אישרה את החלוקה הכספית בין הגורמים השונים רק ביוני, ובחודש יולי סוכמו ההזמנות האחרונות מחברת החשמל. הכל ערוך עכשיו להתחלת הביצוע בשטח.

החל מראשית נובמבר, אלקנה תקבל חשמל לא יאוחר מה-1 במרס 1980; אריאל תקבל חשמל קצת יותר מאוחר. חברת החשמל התחילה לעבוד בקרני שומרון ועבודה זו תימשך 5 עד 6 חודשים, זאת אומרת שהם יקבלו חשמל בסוף אפריל, ראשית מאי 1980. תפוח נמצאת בשלב השני של העבודה. התכנית כולה תתבצע בתקופה שצריכה להמשך עד ל-20 חודש. זה המצב כרגע.

א. בראון: בפברואר דובר על זה שלגבי אריאל העבודה לאספקת

החשמל תימשך עד שנה ולתפוח 18 חודש. מזה עברו כבר 8 חודשים. אנחנו כבר מפגרים מאד.

רם חביב: בדיווח שלי כאן בפברואר אמרתי ששעת השין זהו המועד

שבו נחתמו ההזמנות מחברת החשמל, וזה בעשה רק בחודש יולי. חברת החשמל אינה מתחילה בעבודה לפני שהמבקש מזמין ומשלם משהו על חשבון העבודה. אז יש מישהו שבושא באחריות ויש לחברת החשמל על סמך מה להתחיל לעבוד מבחינת ההתחייבויות הכספיות. צריך לזכור שהיו עיצומים במשך חודשים רכבים בחברת החשמל וזה לא עזר לקידום הביצוע. צריך לזכור שחברת החשמל מעורבת במידה רבה מאד בכל העבודות של צה"ל בנגב וכל כמה פרויקטים של פיתוח, ואובייקטיבית יש מיגבלה לכושר הביצוע של חברת החשמל גם אם יש מישהו שחושב שאפשר לעשות זאת יותר מהר.

א. בראון: יש חשיבות רבה יותר לאספקת החשמל לאריאל, כי שם

רוצים לפתח תעשייה. אם באלקנה החשמל יהיה מספר חודשים קודם או אחר כך, הם יכולים למצוא תשובות זמניות בוספות. החשיבות הראשונית של החשמל היא לפיתוח התעשייה, ולכן אני מציע לחברת החשמל לתת עדיפות לאריאל ולאלקנה.

רם חביב:

אתה מיוצג בוועדת המעקב שדנה באינטרסים של
הישובים השונים. אם הוועדה תקבל החלטה שמישור
אחר יוותר ויקדימו מישור אחר, במידה שרוצים לעשות זאת זה ביתן. אני
מציע שוועדת השרים תקבל החלטה על כך.

היו"ר השר א. שרון:

אין אפשרות להתקדם שם בפיתוח בלי מעניין החשמל
יקבל תנופה מיוחדת. כאשר רצו העבירו קורים יותר
ארוכים במהירות בלתי רגילה. אתם מוכרחים לעשות בנושא זה מאמץ הרבה יותר
גדול. יש חשיבות ממדרגה ראשונה, גם חשיבות מדינית, לקשור את כל השטח הזה
בקווי חשמל שקשורים לישראל. כל יום שעובר, יום אחרי יום, חודש אחרי חודש,
אנחנו לפי דעתי עומדים כאן בצורה החומרה ביותר שיכולה להיות.

רם חביב:

אני חייב לחזור ולומר, כל אחד מהגומרים שתובע
בנושא החשמל, הביצוע היה מוסדר אבל זה מותנה בשלבי
ההקצאה של הכספים ושלבי ההזמנה קשורים בתשלום. אי אפשר לדחות את מסירת
ההזמנה והתשלומים לחברת החשמל לחודש יוני-יולי, ואחד כך לומר שכבר בפבואר
התחייבות לעשות זאת.

ש. רביד:

זה לא כך. כאשר מעבירים לכם את הכסף בינלי רק
אז אתם מתחילים את התכנון ומתחילים בעבודה חצי
שנה אחרי זה. בינתיים הכסף שווה פחות.

רם חביב:

קיימת ועדת מעקב וכל הגורמים הנוגעים בדבר ישירות
מיוצגים בה. אפשר לכנס אותה בהקדם האפשרי, ואם יש
צורך אפשר להגיע שם לאיזון. ידובר ויחליטו שם על סדר העדיפויות.

השר ח. לבדאו:

לאור העובדה שכל ההזמנות בעשו לכל הקורים; אני מכיר את המערכת מתי מזמנים ומתי משלמים ומתי מתחילים לעבוד, ואחר כך תובעים העלאות על הרבית, אבל זה כך בחברת החשמל, אני מציע שהוועדה או שר החקלאות עם אנשי משדו יקבעו את סדר הקדימויות, כדי שיהיו קדימויות ברורות על איזה קו הולכים קודם ולפי איזה שיקול, אם זה שיקול תעשייתי מחד ואם זה שיקול מדיני מאידך, וחברת החשמל תדע מה צריך להקדים ומה יכול להכות שלושה חודשים. איני בטוח שאי אפשר לרכז את כל המאמץ בכל הקורים. הבעיה היא של התארגנות פנימית, אפשר באותו קו לעבוד בכיוונים שונים. אפשר לקבוע סדרי עבודה כאלה שצורותם שונים ישלימו את העבודה בכל הכיוונים.

אנחנו מדברים על זה היום כאשר בחברת החשמל ישנה שביתה. אבל זה ייגמר. אני מציע לעשות כאן את מה שאני עשיתי בגליל בזמנו, לאפשר לעבוד בשעות נוספות. אז ביקשו אפשרות לעבוד בשעות נוספות ואישרנו זאת. כיוון שישנה בעיה של שעת חרום אפשר לעבוד או במשמרת נוספת או בחצי משמרת נוספת.

רם חביב:

זה קיים גם עכשיו. זה האינטרס של ה עובדים לעבוד שעות נוספות והם עובדים שעות נוספות.

אל"מ ד. סתו:

אני מציע לא לקבוע עדיפויות בסדרי הביצוע, וזה מסיבה פשוטה, שכאשר קובעים סדרי עדיפויות מזביחים קורים אחרים. סדרי העדיפויות כבר ישנם מבחינת התקציב, ואני מציע לקחת את כל התכניות ולהפעיל אותן. לדעתי צריך להקדים את אספקת החשמל לאריאל.

היו"ר השר א. שרון:

בכונים דברי שר התחבורה. הייתי מציע שאולי בקיים פגישה עם מנכ"ל חברת החשמל, ואני אבקש גם את שר האנרגיה להשתתף בזה, כדי לדון עם אנשי חברת החשמל על אפשרות להקדים את ביצוע הדברים. בין שאר הדברים שישנם כדאי לבדוק היכן צריך להכנס יותר מהר.

היו"ר השר א. שרון:

לא הייתי רוצה לדחות דברים במקומות אחרים, כי כולם תובעים הקדמת הביצוע. בדבר עם אנשי חברת החשמל ובנסה להזיז את הענין הזה, כפי שהצלחנו בזמנו לגבי חברת מקורות ביחס לאספקת המים. בדברים רבים מסתבר שהקשר האישי מזרז את הדברים. בצורה זו הגענו למצב עם חברת מקורות שביום שקבענו פתחנו את הברז והמים התחילו לזרום. צריך בכל מקום לעשות זאת כך. בבקש פגישה עם מבכ"ל חברת החשמל ועם שר האנרגיה.

רם חביב:

אני מציע שבפגישה זו ישתתפו גם השותפים העיקריים לארגון זה של ההתיישבות, כדי שאחד כך לא יתברר שלא

נועצו בהם.

היו"ר השר א. שרון:

בינתיים אני מבקש לעשות כל מאמץ בנושא זה, כי אנחנו מגיעים למצב שאי-אפשר להגדיל את האוכלוסיה בישובים אלה בלי ליצור את התשתית במקביל. אנחנו מפגרים בנושא התשתית וצריך לזרז גם את הנושא הזה.

הח/41. ביצוע החלטות הממשלה בנושאי ההתיישבות על-ידי המשרדים השונים - דיווח משרד הבינוי והשיכון והחטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית.

היו"ר השר א. שרון:

כאן אני מבקש לשמוע גם משמעון רביד וגם מיוסי מרגלית מה המצב ביישובים בשומרון, ביהודה ובחבל עזה שהם בטיפולכם. במה מתקדמים ומה לא בונים מבחינת הכבישים וכדומה.

ש. רביד:

יש מספר בעיות שהן לא נפתרו עדיין, בעיקר לגבי הישובים החדשים שהוחלט עליהם. לגבי הישובים שבמצאים במערך שוטף של טיפול, אני יכול למסור מה בשמע שם.

היו"ר השר א. שרון:

אני מבקש שלקראת הישיבה הבאה תכין דיווח על כל ישוב וישוב.

י. מרגלית:

אני אתחיל בישובים שמסביב לירושלים.

בגבעון יש עכשיו 100 יחידות דיור שהן עדיין איבן מלאות. המועצה המקומית הקימה שם ועדת איכלוס והיא מתחילה למלא עכשיו את 100 יחידות הדיור שבנינו. סך הכל יהיו שם 158 יחידות דיור. שם התעוררה בעיה של חיבור, כי לא היה ברור אם הם רוצים שהילדים ילמדו במקום או שילמדו בחוץ. מתגבשת שם בטייה שהילדים ילמדו במקום ואנחנו נתחיל להכשיר מספר מבנים בשביל בית ספר. אנחנו עושים זאת בשיתוף עם המועצה האזורית, וועדה בראשותו של פיבי מטפלת יפה מאד בענין זה. שם היתה קודם ועדה קרואה שבה השתתפו הן בציגים של המחלקה המיישבת והן של גורמים אחרים.

ר. ויץ:

אני חושב שבגבעון היתה התקדמות רבה מאד שראויה

להערכה רבה. אני מאד תומך בזה.

י. מרגלית:

הישוב הבא הוא עופרה. בעופרה עוסקים עכשיו בהכשרת הקרקע, אם ביבתיים לא תמוטט כל המערכת הכספית שלנו. אם יהיה תקציב אני מאמין שבאוקטובר נתחיל שם בבניית 50 יחידות דיור של קבע. האנשים שם ימשיכו לגור ביחידות דיור זמניות עוד הרבה זמן. בעופרה יש בסך הכל 650 נפש.

היו"ר השר א. שרון:

זהו ישוב שמבחינה כלכלית הוא מבוסס מאד והוא הרוח

החיה בכל האיזור.

י. מרגלית:

כפי שאמרתי אנחנו בשלב ראשון בונה שם 50 יחידות דיור קבע אם כל המערכת הכספית שלנו לא תתמוטט, כי בכל חודש הכל עולה ב-50% על מה שהיה בחודש הקודם. באיזור בית-אל התחילו לטפל בבית-אל ב', שבעצם הפכה לישיבה. במקום קיימות יחידות דיור זמניות שאולתרו בצורה כזאת או אחרת. יש 15 יחידות בוספות של טרום-אסבסטים, ועוד 19 קרוונים שהיו שם קודם לכן.

י. מרגלית:

האנשים שם מתקציבם בונים את הישוב מתרומות שונות שהם קיבלו. הם גם הקימו חדר אוכל יפה מאד. שם ישנם בחורים טובים, וזו דוגמה של קבוצה חלוצית שבשיטת שלה מגייסת אנצעים ומתקדמת יפה מאד. איפשרו להם להשלים את התשתית של המים ושל הביוב והחשמל מבחינת יחידות הכוח, כי אי-אפשר לחבר אותם לרשת המרכזית בגלל חוסר היכולת של הרשת לקלוט אותם. יחד עם זאת מתחילים בבית-אל כולה, גם א' וגם ב', לחשוב על ארגון של תכנון משותף מתוך מגמה לפצל את המגדשים, לעשות תכנון של פיתוח כל הישוב, לתת כבישים, מים וביוב ולהציע לישובים האלה סיוע של איזורי פיתוח ב'. פה יהיה מיבחן האמת אם הם מוכנים להתישב בעצמם בצורה ממוסדת במקומות אלה. (היו"ר השר א. שרון: בביקורי האחרון שם הבטחתם להם עוד 10 יחידות דיור). את 10 היחידות הקודמות הזמנו כבר. יהיו שם בסך הכל 35 יחידות דיור פלוס 19 הקרוונים הקיימים, כלומר למעלה מ-50 יחידות. עכשיו אני עובר לישובים היותר גדולים. אריאל -

על פי החלטת הממשלה הקימונו באריאל 200 יחידות דיור זמניות, ובמסגרת העיבורי היה צריך להקים שם 75 יחידות דיור. לפני שבוע התחילו לצקת שם את היסודות ל-75 יחידות.

לצערי הרב המיגבלות התקציביות לא תאפשרנה לנו השנה לבנות באריאל מעבר ל-100 יחידות במסגרת העיבורי והתוספת שאנחנו מתכננים מעבר לתקציב של אוקטובר. אם אריאל צדיכה להיות העיר המרכזית באיזור זה, הרי בוכל לעשות זאת רק אם יעמידו לרשותנו את המשאבים המתאימים.

היו"ר השר א. שרון: אותו דין חל אם בונים שם או בונים במקום אחר.

זה מעביין לדאות שם בשעות הערב את התורים שמזדבנים

לפני ועדות הקבלה של אנשים שמבקשים להתקבל. מאות אנשים מחכים שם ו-10 משפחות באבקות על דירה אחת.

י. מרגלית:

אני יכול רק להצטרף אליך במישאלה שבושא זה יקבל עדיפות על פני עדיפויות אחרות. מאחר שכרגע

אני מייצג כאן את משרד הבינוי והשיכון כולו, אני צריך להזכיר שלמשרד הבינוי והשיכון יש גם בעיות אחרות. איבנו יכולים שלא לתת תשובות לזוגות צעירים.

השר ח. לבדאו:

מדוע איבכם מעבירים לשם זוגות צעירים בעלי זכאות? לבעלי הזכאות יש בסיס תקצבני.

י. מרגלית:

עד עכשיו הישובים האלה לא נבנו על בסיס של בעלי זכאות אלא רק על בסיס גרעינים. להלכה יש לבעלי הזכאות בסיס תקציבי, אבל זה לא כך למעשה. (מ. בסיס: על זה צריך לדבר עם שר הבינוי והשיכון). זה לא כל כך פשוט. אני יודע ששר השיכון והבינוי מתכוון לדון על בושא זה עם ראש הממשלה ועם שר האוצר כדי לקבל סיוע בוסף לגבי הדיור לזוגות צעירים.

השר ז. המר:

מה ה בעיה שמפריעה להציע לזוגות צעירים לעבור למקומות ישוב אלה?

י. מרגלית:

משרד הבינוי והשיכון אינו בונה לזוגות צעירים. את הדירות האלה בונים קבלנים ומשרד הבינוי והשיכון בותן עזרה כספית של 300,000 לזכאים והם יכולים ללכת לאן שהם רוצים. אם אנחנו נציע לזוגות צעירים ללכת לישובים אלה במקום לתת להם סיוע כספי אנחנו נצטרך להקציב לזה מליון וחצי לזכאי לכל יחידה, בעוד שהעזרה הכספית שהם מקבלים ממשרד הבינוי והשיכון מסתכמת בסך הכל ב-300,000 לזכאי, והם מחפשים להם יחידות דיור מתאימה להם.

האיזור הזה קיבל מעמד של איזור פיתוח א', ובתור

שכזה הוא מקבל יותן סיוע.

היו"ר השר א. שרון: אם היה בא היום קבלן או יזם פרטי והיה מוכן

לבנות באיזורים אלה, אינו רוצה שום דבר אלא

דשות לבנות שם, האם משרד הבינוי והשיכון היה מתנגד לכך?

י. מרגלית:

בלי כל ספק שהייתי מקבל זאת בברכה. יש לנו היום

יזם פרטי שמתכנן את הגבעה המערבית של קרבי שומרון.

שם יש מקום לבניית 400 עד 600 יחידות דיור, ואנחנו מסרנו לקבלן פרטי את

תכנון הגבעה, ואם הוא לא ימכור את יחידות הדיור אנחנו מוכנים להסתכן

ולקנות אותן ממנו. אנחנו עומדים ליזום הצעה זו. איננו שיימצא

היום קבלן שיסכים להשקיע באריאל.

אלי לבדאו:

אלא אם כן משרד הבינוי והשיכון יתחייב לקנות ממנו

את יחידות הדיור שלא יצליח למכור.

י. מרגלית:

כל קבלן שירצה לבנות שם יקבל כל האפשרויות. אבל

אם נתחייב לקנות את יחידות הדיור מהקבלן פירושו

שלהבא אנחנו בעצמנו לא נוכל לבנות.

אלי לבדאו:

קבלן יהיה מוכן לבנות 2000 יחידות דיור אם משרד

הבינוי והשיכון יתחייב לקנות אותן.

השר ז. המר:

אם יהיו אנשים שירצו לקנות ואם משרד הבינוי

והשיכון יתחייב לקנות מה שהקבלן לא ימכור,

זה יכול להיות גם פתרון לזוגות צעירים. מדוע שלא נשתמש בענין הזכאות

כדי להעביר יותר אנשים מזרחה? אם יהיו 500 אנשים שיהיו מוכנים לקנות

דירות שם האם משרד הבינוי והשיכון יהיו מוכן להביא לשם קבלן שיבנה אותן?

מדוע לא ללכת בדרך זו?

היו"ר השר א. שרון:

בזה אנחנו איתרנו את הנושא, אבל הוא דורש בדיקה

י. מרגלית:

הפער ב מימון בין מה שהאזרח צריך לשלם ובין הזכויות שמקבל הזכאי מהממשלה ליחידת דיור

קטנה הוא די גדול.

השר ח. לבדאו:

ההבדל במחיר הוא גדול לגבי מי שרוצה להשיג דירה בעיר, אבל לא לגבי מי שהולך לאריאל.

י. מרגלית:

אתה לא לוקח בחשבון את מרכיב הקרקע.

היו"ר השר א. שרון:

אני מציע לקבל החלטה שבישיבה הבאה יביא שר הבינוי והשיכון את הצעתו בענין החלת הזכאות

בשיכון בשומרון וביהודה.

י. מרגלית:

הזכאות קיימת. יש שתי שיסות של סיוע של מדינת

ישראל למשתכנים עלידי משרד הבינוי והשיכון.

שיטה אחת היא, שנותנים לאזרח את הכסף והאזרח מחפש לו את פתרון השיכון בכוחות עצמו. השיטה השנייה, שמדינת ישראל בעצמה או באמצעות קבלן בונה דירות ואחר כך נותנת לאזרח את ההלוואה והאזרח משלים את הנותרי. ההצעה שעליה אתם מדברים, שמדינת ישראל תלך לבנות היום אלפי יחידות דיור במטרה למכור אותן, משמעות הדבר שהמדינה צריכה להוציא מבחינה תקציבית פי שלושה או פי ארבעה ממה שהיא נותנת לאזרח.

השר ח. לבדאו:

זה לא נכון ואני מוכן לעשות את החשבון.

י. מרגלית:

אני חוזר למצב בקרני-שומרון. שם יש לנו 140

יחידות דיור גמורות ומסרנו אותן לאיכלוס. במסגרת

העיבוי היה צריך לבנות שם 75 יחידות דיור, ואנחנו בעצם בקרני - שומרון

גומרים להכשיר את השטח, ומאחר שהסעיף העיקרי שם היה במסגרת העיבוי הכוונה

היתה להשלים יותר בנייה ולכן הפעלנו את יחידות הדיור.

י. מרגלית:

באלקנה אנחנו מתקדמים לאיכלוסן של 75 יחידות

הדירור האלה שבנינו באלקנה עם מוסדות הציבור.

היו"ר השר א. שרון: באלקנה אנחנו נגיע ל-150 משפחות; לפני שבועיים המצב היה שם של 4.1 ילדים למשפחה, היום זה בוודאי בשתנה. מקום זה הוא דוגמה כיצד אנשים חיים ברמה גבוהה בתנאי מצוקה. ממש לא ייאמן לדאות שם משפחות עם 4; 5, 6 ילדים בחדר אחד כאשר לכל אחד מהילדים בשמרת הפינה שלו.

י. מרגלית: שם שבנינו את הבודרות המקובלות ובתנו שטחים

יותר גדולים. בקרבי שומרון אנחנו מאכלסים

עד 140 יחידות וכמה מהיחידות בקציב למוסדות ציבור. באופן זמני תהיינה שם 120 משפחות ביחידות קטנות שהן מיועדות לאנשי קרבי שומרון ב' בית-הספר שם גמור וביתן לאיכלוס.

במסגרת העיבוי
באלקנה יש כ-145 יחידות דירור: 75 פלוס 69 יחידות

מקודם; זה ישוב צפוף מאד אבל ישוב חזק מאד.

יש עוד ישוב אחד שאותו לא מביתי וזה קדומים.

בקדומים יש לגו הבטחה מצב הצבא לפנות את המחנה לא יאוחר מה-1 באפריל 1980. מכשירים את התכנון בשטח. במקום הזה מתכננים שכונה של 50 יחידות דירור. אני מקווה שהצבא יעמוד בהתחייבות שלו ויפנה את המחנה בזמן. אנחנו מוסיפים שם בשלב הראשון 50 יחידות.

היו"ר השר א. שרון: שם יהיו בסופו של דבר בין 500 ל-600 בפש.

ש. רביד: בקדומים נגיע עם מה שנמצא בבנייה עכשיו ל-150

יחידות מבחינת האפשרויות של הבנייה, כי מובן

שגם לאפשרויות הבנייה יהיה סוף, אם לא רוצים לאכול את המקום שמיועד לישוב הקבע וכרוך בפצנוי המחנה על ידי הצבא.

ש. רביד:

בבית-אל נגיע ל-94 יחידות דיור ונבית-חורון

ל-45 יחידות דיור.

היו"ר השר א. שרון: שם יש בעיה קשה ואני מחכה להחלטה של הממשלה.

השר ח. לבדאו: שם בסלל כביש פנימי שמוביל אל הכביש הראשי

לחיפה שמקצר מאד את הדרך.

ש. רביד: בבורה צוף נגיע ל-48 יחידות דיור עם 26 יחידות

הדיור שנמצאות בבנייה עכשיו. במצפה דיחו נגיע

ל-50 יחידות דיור. כאשר הישוב החילוני ירד מזרחה כל יחידות הדיור תשארה

לצרעין הדתי. בסמור יש 49 יחידות דיור, וזה המקום אולי היחידי הפרובלמטי

מבחינת האיכלוס בשרשרת הישובים האלה; בכל השאר אין בעיה של איכלוס.

בקרני שומרון נמצאות עכשיו בבנייה 34 יחידות ויהיה צורך להקים עוד

45 יחידות דיור וביחד יהיו בסך הכל 89 יחידות דיור. בתפוח יהיו לבו כ-36

יחידות דיור ובבקוע עם מחנה הנח"ל כ-40 יחידות דיור. בעופרה 66 יחידות דיור

ו-50 יחידות דיור נוספות מיועדות במסגרת תכנית הקבע, אם אפשר לכלול בזה

את סלעית אשר מתאזרחת ממש בשעה זו. שם יש 20 קוביות שמספיקות ל-8 או 9

משפחות. ברור שהישוב לא יוכל להחזיק הרבה זמן מעמד בדיור ארעי זה. המשרד

צריך לבנות שם וגם אנחנו מוסיפים משהו זמני בשתי היאחזויות הנח"ל שהתיישבו

בחודש האחרון במבנה הנח"ל שלהם. התוספת שם חיובית מאד.

סך הכל בישובים האלה ש מביתי יהיו 490 יחידות דיור

מאוכלסות ועוד כ-180 נמצאות בבנייה, סך הכל 670 יחידות דיור בלי יחידות

הקבע שמשרד השיכון צריך להוסיף בריחון, בסלעית, בעופר ובאלון מורה.

הח/42. גרעין מישור באזור הר-הנגב (מישור פארן).

לפני מספר חודשים פנתה אלינו קבוצת בחורים

ש. רביד:

שהתארגנה במסרת תנועת המושבים והם הביעו רצונם להקים בקודה באזור הר

הנגב. הבעיה היא די סבוכה, כי בעקבות כל מה שקורה בנגב היום יש רצון

לנסות למצוא פתרון לכל מרכז הר הנגב. אנחנו מחפשים דרך כיצד להגיע למצב

שבו מתחיל לאסוף פתרונות. הקבוצה מוכנה לעלות למעלה פיראן בשלב ראשון.

ש. רביד:

מצד אחד יש יתרון בעובדה שצה"ל מתפרש באיזור
 כי זה יבטיח פרנסה לאנשים במסגרת הפריפריה של צה"ל, ומצד שני זה יאפשר
 לבצע בסיובות חקלאיים באיזור מעבר למה שמבצעים עכשיו באתרים שבסביבה.
 יש באיזור זה מים משלושה מקורות, שמהם שני מקורות הם יותר מידיים.
 קו המים מפיראן עובר שם. יש קידוחים רדודים שאפשר לקבל מהם מים, ויש
 אפשרות לקידוחים עמוקים יותר. יש אפשרות שמבחינתנו הקבוצה תעלה לאיזור
 של מישור פיראן עם אחריות מוגבלת שלנו שהם יכולים לצרכי פרנסה לעסוק
 בביצוע בסיובות חקלאיים שאנחנו בספק אותם, אבל יכול להיות שהתשובה בעוד
 כמה שנים תהיה שהאפשרויות הן מוגבלות, או שמאפשרים להם לפעול באפיק אחר
 ממה שהקבוצה רוצה. יחד עם זאת יש חשיבות לעניין זה של מעלה פיראן.
 אנחנו מתאמים ברשא זה עם צה"ל, והבעיה היא לעשות
 זאת בהוצאות קטנות עד כמה שאפשר.

#

היו"ר אשר א. שרון: אנחנו הבהרנו להם בצורה שאיבה משתמעת לשתי פנים
 שאין היום תקציבים לזה.

ש. רביד: ברשות הוועדה אני מבקש שיאושר לנו לתת להם אפשרות
 לעלות לשם כקבוצת חלוצים ולבצע משהו בדומה למצפים
 הראשונים שהיו בגב בעבר, בתקרה שיהיו לנו תשובות חקלאיות להם במשך הזמן,
 יותר ממה שיש היום.

היו"ר אשר א. שרון: אנחנו על ידי זה נכנסים פה לאיזור שלגביר אין
 היום שום ידיעות פרט להערכות, ואני מייחס חשיבות
 רבה מאוד לפעולה זו. אני מבקש שחברי הוועדה יאשרו זאת, כי לדעתי אפשר רק
 לברך על היוזמה הזאת, כי זה מה שיש לנו. אני מצפה שיהיו כאן תוצאות
 חשובות, מה גם שלא הגענו לכל חקר המים שם.

ש. רביד:

קבוצת הבחורים הזאת קשורה עם תנועת המושבים, וברור להם שבשלב הראשון הם יצטרכו לחיות בצורה שיתופית, כי חלק מהפרנסה שלהם תבוא מעבודות חוץ, ורק חלק יאפשר להם לעבוד בקלאיים בתיאום אחד.

הת/43. הרחבה של אזורי התיישבות קיימים

היו"ר השר א. שרון: אני מבקש שתדווח על מעלה אדומים ב' ועל קרבי שומרון ב'.

ש. רביד: לגבי מעלה אדומים ב' - התחילו לעבוד על הדרך. ברצוני להזכיר לוועדה, וזה דבר שצריך לקחת בחשבון, במרע שמתקבלות החלטות אשר מבחינתנו מהוות אור ירוק לתכנון, הרי בין מועד התכנון לבין הפעולה בשטח עובר זמן, וזה קשור בתנאים אובייקטיביים וגם בתנאים סובייקטיביים. ברצוני לומר לוועדה לגבי השאלות שנשאלות: האישור התקציבי לכל היאחזויות הנח"ל הגיע רק בשבוע שעבר מוועדת הכספים של הכנסת. אנחנו הזמנו 400 מבנים מבית החרושת, וכל זמן שבית החרושת עובד צריך לשלם לו את המפרעה הראשונה על החשבון, וכל זמן שלא משלמים כל ההתחייבות אינה עוזרת.

היו"ר השר א. שרון: קיבלנו בזמנו החלטה על אלמוג ב' ואלמוג ג'.

ש. רביד: אבל אנחנו לא קיבלנו את הכסף. קיבלנו אישור להעלות ישובים חדשים במסגרת התקציב של 350 מיליון ל"ו, ומזה 250 מיליון לישובים ביהודה ובשומרון, מעלה אדומים ב' ששם התחילו ביום ששי לעבוד על הדרך. קרבי שומרון במצאת בעבודה כבר למעלה מחודשיים.

א. בראון: לקרבי שומרון ב' הקדימו תקציבים.

ש. רביד:

בפה אבל לא על הנייר. קרבי שמרון ב; נמצאת בעבודה. גם בשביל מעלה הנח"ל הזמנו יחידות דיור. תוך שבועיים-שלושה שבועות בקים מבנים בקרבי שמרון. הזמנו את המבנים למעלה נח"ל כפי שאמרת, אבל אם לא יהיה תקציב לשלם בעדן איני יודע מתי זה יוקם. זה עבין של הרבה זמן.

ברימונים הגרעין יכול למעשה להכנסת היום למבנים במסגרת היאחזות. בכוכב השחר הבעיה יותר טובה. לגבי מצפה יריחו ב' התכניות מוכנות ומחכים לשחרור המחנה על ידי הצבא. ביתיר כבר יושבים, עלו לשם לפני 10 ימים.

מתוך 350 מיליון ל"י שהוקצבו 230 מיליון ל"י הם לרשימת היישובים בשמרון, ונוסף לכך 120 מיליון ל"י ל-6 היאחזויות: 2 בבקעה, 1 ברצועה ו-3 בגולן. החלטות נתקבלו כאן למעשה על 8 היאחזויות אבל כסף יש רק בשביל 2. לגבי 2 אלה למעשה ישנה התחייבות, אבל אי-נחננו במצאים בוויכוח לגבי בעמה שנעביר אותם לאלמוג ג', כי אין לנו דרך אחרת לעשות זאת. למעשה על תקציב של שני ישובים באבקים בבקעה על ארבעה; נתחיל את הפעילות בארבעה ההיאחזויות כאשר נגמור את העבודה בשנה הבאה. כך נעשה זאת כדי שהדבר יהיה אפשרי. המדובר ברועי ד' ובשלח.

היר"ר השר א. שרון: רועי ושלח הם בצפון הבקעה ואלמוג ג' ובעמה

הם בדרום, ואלה מקיפים את יריחו.

ש. רביד:

אותו דבר לגבי הרצועה. היות ויש תקציב רק להיאחזות

אחת החלטנו להעביר את קטיף ד' לאוהלים ולהתחיל

בהקמת קטיף ו'.

לגבי שלוש ההיאחזויות ברמת הגולן - שם המצב הרבה

יותר קשה, אבל אני מקווה שהעבודות שם בהיאחזות נח"ל אחת לפחות העבודה

תתחיל בסוף אוקטובר.

היו"ר השר א. שרון:

כנראה שאנחנו בכל זאת נצליח לרכז קרקע באיזור
ברכת רם, שם יש כ-500 דונם פרט לקטע ההר.

אל"מ ד. סתו:

הייתי בכל זאת מבקש לדעת מהו לוח הזמנים?

ש. רביד:

באלמוג ג' יכנסו להכשרת השטח תוך שבועיים. אותו
דבר לגבי קטיף ד'. מבחינת הבח"ל במקומות שהוא
אינו יושב היום, הרי לגבי רועי ד' זה יהיה מאוחר יותר, ובהיאחזות הבח"ל
ברמה נכנס לעבודה בסוף אוקטובר.

היו"ר השר א. שרון:

אני מבקש החלטה על 4 הישובים האלה שהם אינם
חדשים, וכבר הוחלט עליהם, אבל צריכה להתקבל

החלטה על הרחבתם.

אל"מ ד. סתו:

יש לזכור שהריכוז באיזור של מעלה פיראן הוא
פרובלמטי מאד מבחינת הצבא. זהו איזור של שטחי
ביטחוניים ומיטרוחים. כאן יצטרכו לעשות תיאום נוסף.

ש. רביד:

כאשר דיברתי על התיאום עם הצבא התכוונתי לסדר
גודל של למעלה מ-200 דונם באיזור שראויים לעיבוד
וברובה הגדול של האדמה הזאת נוסעים היום זחל"מעם וטנקים ויורים בהם. כמו
שבכל מקום מגיעים לתיאום בסופו של דבר גם עם הפרישה הזאת ננגב הצלחבו
להגיע לתיאום מלא פרט לביצנים. איני רואה שההתיישבות הפסידה בנושא
התיאום בקשר עם ביצנים.

היו"ר השר א. שרון:

אני מבקש להציג על המפה את המקומות שקשורים עם החלטת הממשלה בענין הרחבת איזורי ההתיישבות כאן (תיאור על המפה) איפה שצריכה להיות ריחון ב'.

א. בראון:

יש ויכוח אם זה יהיה ריחון ב' או ריחון ג'.
ריחון ג' תהיה באיזור יעבד.

היו"ר השר א. שרון:

באיזור הצפוני יש קרקעות. באיזור ואדי ערה בשטח זה (תיאור על המפה) יש לנו שם קרקעות מדינה מובהקות בהיקף של כ-10,000 דונם בגושים, אבל א' נחנך מצופפים את הגושים שישבם. ישבו היום ישוב מי עמי, שהוא הישוב שהתאזרח בשם ריחון. יש החלטה על ריחון ב' או ג'.

ש. רביד:

החלטנו בישיבה הקודמת על שני ישובי ריחון, גם ריחון ב' וגם ריחון ג'.

ר. ויץ:

דובר היה שמקום אחד מיועד לגרעין הקווקזי ומקום שני לגרעין הצרפתי. הבטיחו להם ולדעתי אסור לפגוע בגרעין הצרפתי.

א. בראון:

הגרעין שעולה עכשיו לריחון הוא הגרעין הקווקזי.

היו"ר השר א. שרון:

באיזור קרבי שומרון ד' יש 7000 דונם קרקע ממשלתית שכונות ללא עוררים. הולכים להקים שם שתי שכונות או לטפל בהרחבתם של הישובים ההקיימים. קרבי שומרון ב' כאן (תיאור על המפה) במצאת כרגע בעבודה ותוך שלושה שבועות יתחילו להעמיד שם את המבנים. יש אישר ממשלתי על ג' ו-ד'.

היר"ר השר א. שרון:

אני מציע לחברי הוועדה לנסוע ולראות את הדרך היפה שהקרון הקיימת סללה שם. דרך זו מחברת את איזור קלקלליה-שכס-קדום עם גוש קרבי שומרון והגוש אריאל-תפוח בנסיעה של 10 דקות. זה מובע את הצורך לנסוע דרך שכס ויוצר קשר פנימי בין הישובים האלה. את הדרך הזאת בונים מתקציב ההתיישבות ולא מתקציב מע"צ. זה נושא שבצטרך לדון בו.

קרבי שומרון

א. בראון: ג' מיועדת לשיכונים של צבא הקבע, כי הצבא

רוצה לשכן את אנשי צבא הקבע בשיכונים, וקרבי שומרון ד' ישנו גרעין גדול שמיועד לאיזור הזה. (תיאור על המפה). אחרי שאנחנו הכשרנו את המקום בעביר אותו לטיפול החבל או המחלקה לצרכים אחרים.

היר"ר השר א. שרון: היות וזה דבר חשוב וזה מחזק את אחיזתנו באיזור

קרבי שומרון ואיזור יעבד וואדי ערה, שני האיזורים

האלה יש להם חשיבות רבה מאד. צריך לעבוד שם במהירות רבה. איני בכנס כרגע לענין האחריות.

לי בראה שריחן ג', דותן, קרבי שומרון ד', מאחר

שאיננו יודעים אם זה יהיה שיכון של צבא הקבע או לא, אני מציע שאורי בראון עם נציגי המשרדים הנוגעים בדבר יחליטו על כך, אולי עדיף שיכנס לשם משרד הבינוי והשיכון. אני מציע שזו תהיה החלטה בין משרדית בלי להטריח את חברי הוועדה, אלא אם תהיה מחלוקת בנושא זה. אני חושב שבגלל השעה המאוחרת בסיים בזה את הישיבה.

הת/44. ההתיישבות הכפרית

ג. וייץ: אני מבקש להעלות כאן כמה בקשות לדיון בישיבה

הבאה. העירותי קודם בענין הבנייה העירונית.

אני במשך הקיץ הזה עשיתי הרבה סיורים אישיים כמעט בכל איזורי הארץ, ברמת הגולן ובבקעה. מכל הסיורים האלה עשיתי רק סיור רשמי אחד עם לבבי. כל השאר סיירתי באופן אישי.

ר. וייץ:

לאחר הסיוורים ייתי לסכם את המצב והגעתי למסקנה

שאנו היום ואבקש רשמית מיו"ר הוועדה ליעד ישיבה של חשבון נפש על ההתיישבות הכפרית. בהתיישבות הכפרית לדעתי הגענו בקצב מזורז בצורות שונות ומגוונות לדמי, ואני חושב שזה לטובה וכך צריך לעשות. אבל איני יכול להסתיר את רגשי החרדה הקשה ביותר והמועקה, שאם לא יהיה בידינו האמצעים וגם המחשבה לחזק את מה שעשינו אנחנו עלולים למצוא את עצמנו במערבולת קשה מאד מבחינה כלכלית וחברתית, ומכאן כל התוצאות הפוליטיות.

יש מקומות שהמצב, על אף הטיפול הטוב והמסור והתנאים הטובים, הם ממשל על סוף התמוטטות. איני בא לומר דברש שהוא חורג מהמציאות, אבל אנחנו חייבים להקדיש ישיבה למחשבה יסודית מה יש לעשות ומה יש להקדים ומניין ימצאו האמצעים; וצריך להקדיש מחשבה לגבי מצבים שנוצרו במקומות שונים, גם במקומות מסויימים ביהודה ושומרון. אני מבקש מיו"ר הוועדה להקדיש לכך ישיבה. אני מוכן, אם תבקשו, להכין לישיבה זו דברי פתיחה, כי אני חושב שאנחנו אחראים, וכאחראים למצבינו אנחנו חייבים לתת לעצמנו דין וחשבון לגבי ההתיישבות הכפרית.

איני יכול שלא להעיר הערה לגבי ההתיישבות

העירונית. כאן יש לדעתי טיפול ראוי לשבח, אבל החרדה שלי היא לגבי ההתיישבות העירונית עוד יותר גדולה מאשר לגבי ההתיישבות הכפרית. הקצב שבו אנחנו הולכים בפיתוח העירוני אינו בא בחשבון. בקצב הזה יקימו בעלי מום שיפגעו במשך הזמן עוד יותר ולא נצא מזה. אם בהתיישבות הכפרית אפשר ללכת בעשרות הרי בהתיישבות העירונית אם לא נעבור לקצב של אלפים נזרע בהם מומים; הם לא יראו את עצמם מבוססים ואנחנו נמצא את עצמנו בחורבות. קצדין, מעלה אפרים, וגם קרני שומרון וגם אריאל בתור עיר, ואני יכול למנות גם מקומות אחרים, ואיני רוצה לדבר על העיירות בגליל, כמו: מעלות, קריית-שמובה וכו', שאי אפשר להשאיר אותן כפי שהן, אף על פי שבמעלות יש איזו שהיא תזרזה.

ד. ויץ:

גם בשטח זה, אם לא בעשה תפנית התחלתית גם במחשבה וגם באמצעים בימצא חוטאים. אבי סבור שמשרד הבינוי והג'סיכון, שהתחיל בפעולה, אם הוא לא ייהפך למוסד מיישב עירוני עם תבועות ההתיישבות וגם גישה קבוצתית, עם ארגון של קבוצות ולא של בודדים, ועם ארגון הקרדיט שאפשר לעשות; כאן צריכה לבוא מחשבה חדשה גם בתכנון במדדים הרבה יותר גדולים ובשיטות ארגוניות אחרות.

עשיתי בסיוורים שערכתי חשבון בפש משלי, ואיני יודע במה יש להסתייע יותר, בשטח הכפרי שיסודותיו אולי יותר איתנים, ולתאם זאת עם וללכת בקצב אטי יותר, וְתבועות ההתיישבות שיש לה חוקי קיום משלה.

אם הוועדה הזאת אחראית לענין היא צריכה להקדיש מספר ישיבות לא כלפיך לעשייה ולהחלטות, כמו לעריכת חשבון בפש לגבי צורות ודרכים אחרות, גישה אחרת גם לאמצעים וגם לארגון. אבי מצאתי מוצא למימון כספי מיוח של פיתוח שלום, אולי נוכל להשיג כספים גם לכך. אי אפשר להמשיך ללכת בדרך שבה הולכים. אנחנו לא משאידיים מצב שאפשר לסמוך עליו.

אני אומר זאת ללא כל היבטים פוליטיים. יש לי היבטים פוליטיים ידועים, איני מתכחש להם, אבל יש גם דברים שהם מעבר ומעל להשקפות הפוליטיות שלי, והם עצם האופן של בנין הארץ והמולדת.

בקשתי שהרשמית היא שוועדה זו תקבע לה מועדים, לא בתכניות השוטפות, כדי לעשות חשבון בפש, ואני מוכן לפתוח בכך.

א. בראון:

בדמה לי שאנחנו לא זוכרים אחרונות מספיק זמן. בתור מי שעוסק בנושא ההתיישבות היום גם של האיזור העירוני, ואני עוזר לעסוק בנושא זה בעצם רק ביהודה ובשומרון, אני אומר כאן באחריות מלאה, למרות מה שאמר כאן פרופ' ויץ, הישובים העירוניים שבנו בשנה וחצי האחרונות לא התבצעו בהצלחה כזאת במדינת ישראל אף פעם.

ר. ויץ:

לא אמרתי שלא, אבל שם צריך לפעול במושגים של אלפים ולא של מאות, כי אחרת הם לא ישארו שם.

א. בראון:

אני חושב שרעבון ויץ צייר את המצב בצבעים שחורים שאינם תורמים לענין אלא מזיקים לענין. תוך שנה

אחת מהחופש הגדול בשנה שעברה ועד היום עלו אלף נפש באריאל עם בתי ספר ועם גבי ילדים. אף פעם עוד לא היה דבר כזה.

בקרבי שומרון, איני אומר שיש שם ארמונות, אבל אנשים חיים שם עם רמת חיים תרבותית ורמת חיים גבוהה מאד שם. איפה היה דבר כזה? זוהי הצלחה בלתי רגילה של מדינת ישראל כולה. זה בכון גם בישובים שאיננו קוראים להם ישובים חקלאיים; בקרבי שומרון יש אנשים מלומדים, אנשים ברמה טובה והם מסתפקים במועט ומתפתחים בצורה נפלאה.

ר. ויץ:

היא הנותנת. אם במשך 3 השנים הבאות לא יהיו שם 5000 איש הם לא יחזיקו מעמד.

א. בראון:

הם יחזיקו מעמד. אני חושב שכאשר עוסקים בנושא זה צריך לדאוג אותו בפרופורציות נכונות: מה היה

עד היום ומה יש היום.

ר. ויץ:

אני בפירוש אמרתי שלא עשיתי כאן שום חשבון פוליטי.

א. בראון:

אז לא צריך לצייר תמונה כל כך שחורה.

היו"ר השר א. שרון:

טוב שרעבן ויץ העלה את הנושא.

מ. גסים:

אני חושב שיהיה יותר מעשי לקיים דיון בנושא

זה אחרי שבסייר בישובים האלה.

היו"ר השר א. שרון:

אני בהחלט מקבל זאת. בקיים סיור כזה ובחצי

היום השני בקיים דיון בנושא זה. אודה לרעבן

ויץ אם יהיה מוכן להכין מצע לקראת הדיון הזה.

ד. ויץ:

אמרתי שאני מוכן לפתוח בדין הזה, ואני מוכן

גם להכין מצע.

היו"ר השר א. שרון:

יחד עם זאת אני מציע לזכור את מה שאמר כאן

אורי בראון, שלא טוב שבציג את הדברים כאילו

הישובים האלה עומדים לפני התמוטטות.

אני בממשלה ביצב בפני בעיה קשה, מצד אחד לזעוק

דברים כאלה, ומצד שני אני יודע שאסור לעשות זאת, כי אז יגידו שזה דבר

חלש ולא יחזיק מעמד; ואם זה לא יחזיק מעמד אז לא כדאי להיאבק על כך.

לכן אני מבין מה שאמר כאן אורי בראון.

בקיים על זה דיון. אני סירתי החודש גם ברמת

הגולן. אני עוקב אחרי ההתיישבות הזאת כל הזמן; אני מכיר את הקשיים הברוספים

של הישובים הכפריים, שיש לה קשיים מעל ומעבר לקשיים שצופים בהתפלחויות

הכלכליות ובקשיים בוספים בייצור החקלאי - כל הדברים שאנחנו באבקים

בהם לא במישור של השולחן הזה, אלא במישור של שולחנות אחרים.

לאור כל זאת, ולאור הצורך לבדוק את הדברים,

אני מקבל את מה שאמר רעבן ויץ לגבי השקפתו# היסודית, אני מאד מכבד זאת;

היו י"ר השר א. שרון:

הוא אינו מסתיר את השקפותיו, אבל ברור שצריך להגדיל במהירות את האוכלוסיה במקומות האלה כדי שיתקיימו. כרגע אנחנו עוסקים לא בהשקפותיו המדיניות או זהאידיאולוגיות אלא לעצם הענין למצוא דרכים שגוף חשוב וחי צריך להתקיים. אני מקבל את ההערה שצריך להגדיל במהירות את האוכלוסיה, ויש לזה היבט של בנייה בצורה אחרת, צורות ארגוניות שונות ומערכת שלמה, שאינה מדביקה את ההתלהבות והאמונה של קבוצת אנשים זו שקמה, ונוצרה רמה של תשתית אנושית בלתי רגילה במקום שלא מודבקת על ידי קצת הפעולות והעשייה והפתחות אחרת שצדיכה להיות.

אנחנו בקיים דיון זה בעקבות סיור שנערוך בשטח.

בדבר על זה באחד ממקומות הישוב שם, ואז יהיה יותר קל לראות את הדברים.

אני מקבל את ההצעה שיש לראות את התמונה בכללותה.

הישיבה נבעלה

הת/37. נוהל עבודת הוועדה להתיישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית: סדרי-יום

יושב-ראש הוועדה להתיישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית מתייחס לנושא סדרי-היום של הוועדה ולהשלכות הנובעות מהפצתם.

בדיון משתתפים השר א. שרון ומר ע. לוינסקי.

הת/38. לישובי פיתחת-רפיח: דיווח יו"ר הוועדה להתיישבות

יו"ר הוועדה מוסר פרטים בענין המגעים עם יישובי פיתחת-רפיח בענין העברתם.

המנהל הכללי של משרד החקלאות משלים.

בדיון משתתפים: השרים מ. גסים וא. שרון; וה"ה ע. לוינסקי, ש. רביד ואל"מ דן סתיו.

הת/39. המגעים עם נציגי ימית ואופירה: דיווח נציג משרד הבינוי-והשיכון

נציג משרד הבינוי והשיכון מוסר פרטים בענין המגעים עם נציגי ימית ואופירה - בדבר פינויים.

הת/40. נושאי חשמל ביישובים היהודיים בשומרון

נציג משרד האנרגיה-והתשתית מדווח לחברי הוועדה להתיישבות בענייני חשמל של היישובים היהודיים בשומרון.

בדיון משתתפים: השרים א. שרון וח. לנדאו; ה"ה ר. חביב, ש. רביד וי. מרגלית; ואל"מ דן סתיו.

מ ח ל י ט י ם להטיל על יושב-ראש הוועדה להתיישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית, לבוא בדברים עם שר האנרגיה-והתשתית, חבר עוזריו ואנשי "חברת החשמל לישראל בע"מ", במגמה לקדם את חישובי היישובים היהודיים של השומרון.

במגעים האמורים ישתתפו גם נציגי הגופים העיקריים הנוגעים בדבר.

הת/41.

ביצוע החלטות הממשלה בנושאי ההתיישבות על-ידי
המשרדים השונים - דיווח משרד הבינוי והשיכון
והחטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית

נציגי משרד הבינוי והשיכון והחטיבה להתיישבות של
ההסתדרות הציונית העולמית מוסרים פרטים בדבר בניית
יחידות דיור ביישובים היהודיים ביהודה ובשומרון.

בדיון משתתפים: השרים א. שרון, ח. לנדאו, ז. המר
ומ. נסים; וה"ח י. מרגלית, א. לנדאו וא. בראון.

מ ח ל ל י ט י ם : הוועדה להתיישבות המשותפת
לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית רושמת לפניה את
דיווחיהם של נציגי משרד הבינוי והשיכון והחטיבה
להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית, בענין בניית
יחידות דיור ביישובים היהודיים ביהודה ובשומרון;
ומבקשת מאת שר הבינוי והשיכון לבדוק אפשרויות של
מימוש הזכאות לדיור של זוגות צעירים - ביישובים
של יהודה ושומרון, ולהכיא הצעות כנדון לדיון בוועדה.

הת/42.

גרעין מישר באזור הר-הנגב (מישור פארן)

מנהל החטיבה להתיישבות פותח.

בדיון משתתפים השר א. שרון ומר ש. רביד.

מ ח ל ל י ט י ם : לאשר עלייתו על הקרקע, באזור
הר-הנגב (מישור פארן) של גרעין מישר. בשלב ראשון
יעלה הגרעין כקבוצת חלוץ ויפעל במתכונת של מצפה חקלאי
לשם ביצוע בדיקות וניסויים בתחום החקלאי של האזור.
מיקומו המדוייק של הגרעין ייקבע בתיאום עם צה"ל.

הת/43.

הרחבה של אזורי התיישבות קיימים

יו"ר הוועדה פותח.

מ ח ל ל י ט י ם :

(א) בהסתמך על החלטה מס. ב/167 של ועדת השרים לעניני
בטחון מיום כ"ט באב תשל"ט (22.8.79) ובמסגרת
הרחבתם של אזורי התיישבות הקיימים, לאשר את
הקמתם של:-
/קרני.

ש מ ר

- 37 -

1. קרני-שומרון ג' - המיועד לשיכון צבא קבע
2. קרני-שומרון ד' - המיועד לגרעין רמתה
3. דותן - המיועד לגרעין צפון השומרון
מחיפה ולגרעין שנמצא בסנור
4. ריחן ג' - המיועד לגרעין הקווקזי

(ב) ההחלטה שמורה במזכירות הממשלה.

ההתיישבות הכפרית

הת/44.

ראש החטיבה להתיישבות פותח.

בדיון משתתפים: השרים מ. נסים וא. שרון; וה"ה א. בראון
וד. וייץ.

מ ח ל י ט י ל ם לקיים דיון בענייני ההתיישבות
הכפרית ולהטיל על פרופ' רענן וייץ להכין לפתיחה
לדיון זה.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת

מזכירות הממשלה

שמור

החלטה מס. הת/43 מיום 16.09.1979 אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום 16.09.1979 ומספרה הוא 1086(ת/43).

"1086(ת/43). הרחבה של אזורי התיישבות קיימים

מחליטים:

א. בהסתמך על החלטה מס. ב/167 של ועדת השרים לענייני בטחון מיום כ"ט באב תשל"ט (22.8.79) ובמסגרת הרחבתם של אזורי התיישבות הקיימים, לאשר את הקמתם של:

1. קרני-שומרון ג' - המיועד לשיכון צבא קבע
2. קרני שומרון ד' - המיועד לגרעין רמתה
3. דותן - המיועד לגרעין צפון השומרון מחיפה ולגרעין שנמצא בסנור
4. ריחון ג' - המיועד לגרעין הקווקזי

ב. החלטה שמורה במזכירות הממשלה. להלן נוסח החלטה:

קרני שומרון ג', דותן וריחון ג' יוקמו על-ידי ההסתדרות הציונית העולמית; וביחס להקמתו של קרני שומרון ג' - להטיל על עוזר שר החקלאות לענייני התיישבות לבוא בדברים עם הגורמים הנוגעים בדבר, על-מנת להחליט על מי להטיל את ביצוע ההקמה."

668 M

28.1.79

ש מ ר מוזכרות הממשלה

60 נעימה

פ ר ו ט ו ק ו ל
ישיבת הוועדה להתישבות המשותפת לממשלה
ולהסתדרות הציונית העולמית
ב' בתמוז תשל"ט - 27.6.79

- נכחו : חברי הוועדה - השרים : א. שרון - יו"ר, ח. לנדאו, מ. נסים
נציגי ההסתדרות הציונית : מ. דרובלס, ר. ווייץ, א. כץ,
ע. לוינסקי, פ. שנק, א. שנקר, א. תבין.
נעדרו : חברי הוועדה - השרים : ש. ארליך, ז. המר, ע. ויצמן, ד. לוי,
ג. פת
נציגי ההסתדרות הציונית : ט. פרידמן, מ. ריבלין, ע. שפירא.

ש. תמיר	-	שר המשפטים
ד. בועז	-	משרד האוצר
א. בראון	-	משרד החקלאות
ח. חכם	-	משרד התעשיה, המסחר והתיירות
י. מרגלית	-	משרד הבינוי והשיכון
אלי"מ ד. סתו	-	משרד הבטחון
ש. רביד	-	החגיבה להתישבות, ההסתדרות הציונית
א. לישנסקי	-	מזכיר הוועדה

- סדר היום : הת/30 גרעינים להתישבות - נוהל עדכון מידע 28.1.79
הת/31 ריחן ב' וריחן ג' 28.1.79
הת/32 האחזויות:- 28.1.79
א. קטיף ד'
ב. זיקים א'
ג. אלמוג ג'
ד. רועי ג'
ה. תל-אבו-כתיף
הת/33 מורג - ישוב קבע בין רפיח לחאן-יונס בחבל עזה 28.1.79
הת/34 ישובים בחבל מעון-כרמל
הת/35 סלילת כבישים 12.1.79
הת/36 לוציפר
/גרעינים

בפרוטוקול זה 17 דפים.

נא: 12.1.79

גרעינים להתיישבות - נוהל עדכון מידע
(א) ריחן ב' - עבוד הגרעין הקרוקזי

הח/ח 30

הח/ח 31

היו"ר א. שרון:

פותח את הישיבה.

אבקש את בראון להביא פרטים על ריחן ב'.

א. בראון:

למעשה ריחן ב' מתוכננת ליד ריחן א' לאחר שאותר השטח

שהוא באדמות המדיבה. ריחן א' עצמה מתאזרחת, וריחן ב'

מיועדת לגרעין הקרוקזי, אשר בזמנו טופל בו ומשום מה הוא בעזב, ועכשיו התחיל לטפל

בהם מחדש בחור טוב מקיבוץ גדות, ותנועת המושבים רוצה להיות התנועה שתלווה את

היישוב של הגרעין הקרוקזי, שמיועד להתיישב בריחן ב'. אלה עולים חדשים, כולם

אנשים עובדים. השתתפתי אתם בסיוור בשטח גם במקום זה וגם במקומות אחרים. כולם

יוצאי כפרים בקרוקז, לאו דוקא חקלאים, ויוצאי עיירות קטנות וכולם אנשי עבודה.

מלכתחילה רצינו לקבוע שהריכוז שלהם יהיה במקום לא כל כך קשה. גם לאחר שיתיישבו

בריחן ב' הם ימשיכו לעבוד במקומות העבודה הקודמים שלהם, ובמשך הזמן אפשר יהיה

לייעד להם גם חקלאות במידה מסויימת. יש שם פיזור של אדמות שבמצאות בעיבודים זמניים.

המקום המיועד לריחן ב' במצא חצי קל"מ מזרחית מהכפר

ברתה בקו הירוק, המחולקת לשני חלקים, וריחן ב' היא ליד היער (תיאור על המפה).

ש. רביד:

בוצר כאן מצב משונה במקצת. ריחן ב' מטופלת על ידינו

כבר למעלה משנה והיתה רתיעה מצד מערכת הבטחון לאשר את

המקום הזה. ברגע זה הנושא מאושר מבחינת מערכת הבטחון. יחד עם זאת צריך לקח

בחשבון שבמשך שנתיים אלה המקום הזה מיועד לגרעין מצרפת-שלגביו בווהל משא ומתן

במשך שנתיים. חבל שהדברים נעשים מבלי שאנחנו יודעים על כך. אין לנו התנגדות

ליישוב הגרעין הקרוקזי, אבל המקום מיועד לגרעין שהתארגן בצרפת וכבר שנתיים דבים

על כך.

היו"ר השר א. שרון:

צריך להעמיד פעם אחת ולתמיד את הדברים על מקומם כדי שהם יהיו ברורים: לא אני צריך להביא לידיעתך שיש לנו קשר עם גרעין, אלא אתה צריך להביא לידיעתי שיש לך קשר עם גרעין. אני מבקש שזה יהיה המצב מהיום והלאה. אני מוכרח לדעת שיש לכם קשר עם גרעין בצרפת? אני מוכן לקחת על עצמי גם את תפקידך. איך אתה רוצה שאני אדע שארגנת גרעין בצרפת? (ש. רביד: יש אישור על כך כבר למעלה משנתיים). מה זה משנה? אבחנו בפגשים כל שבועיים, ואתה יכול להביא את הדברים האלה.

אני מבקש להעביר אלינו רשימה של הגרעינים המתארגנים או המאורגנים בחוץ-לארץ, כדי שנדע בדיוק איזה הם הגרעינים ולמה הם מכוונים. ודבר נוסף, אני מבקש לעדכן אותנו בכל רגע שמתארגן גרעין נוסף.

אני מבקש בהמשך הישיבה להעלות סעיף שאינו רשום בסדר-היום לגבי המקום מורג, שהיום מוגדר כישוב זמני. הוא נמצא ליד חבל קטיף ברצועת עזה, ויש צורך לקבל אישור כישוב קבע.

ש. רביד: עכשיו תהיה בעיה עם הגרעין הצרפתי.

ר. וייץ: אני חושב שהיו"ר צודק; כך צריך לנהוג ובקפיד על כך שהבוהג הזה יקויים. (היו"ר א. שרון: אני צודק כאשר זה נראה בעיניך). כל אחד והצדק שלו שמנחה אותו.

ש. רביד: ישנה התכתבות על הגרעין הזה בצרפת כבר הרבה זמן.

ר. וייץ: הגרעין הקווקזי מוכר לי היטב. טיפיתי בו פעם, ואני חושב שזו מצווה ליישב אותם. אני יעדתי להם בזמנו, בתקופת

הממשלה הקודמת, מקום אחר לא רחוק מאשקלון במטעים של זמורות, והיתה לזה התנגדות עצומה, לדעתי שלא בצדק. ואז הגרעין הזה, משום שלא היה מי שיטפל בו, קצת התרופף.

ד. ויץ:

מצווה ליישב את הגרעין הקווקזי במקום מתאים וטוב,

ואני תומך בזה תמיכה מלאה.

אנחנו קצת מסובכים באיזור הזה, ולא הייתי רוצה שבגלל

אי-הבנה מצדנו הגרעין מצרפת ייפגע. אני מציע שנתייעץ יחד ונציע להם מקום. אגב,

אני חושב שמתאים להם מקום שיש בו אלמנט חקלאי גדול. הם אנשי עבודה טובים.

נכון שצריך לתת להם מקום שיש גם עבודת חוץ, אבל צריך למצוא מקום שבו המשק החקלאי

יכול להתפתח למטעים וירקות. אולי בסביבות גנוסר ששם אפשר להקים משק של חקלאות

חורף אינטנסיבית.

בשיחות שלי אתם הם העלו הצעות כפי שרענן ויץ מעלה,

א. בראון:

אבל יחד עם זאת הם חוששים להתרחק ממקומות העבודה ומהאיזורים

שבהם גרות משפחות קווקזיות בוספות. הצענו להם מקום בבקעת הירדן או בנגב; אין

בעיה למצוא להם מקום, אבל הם אנשי הרים ורוצים לגור באיזור הרים. אחרי כמה בידורים

על מקום מתאים הו^{על}צתה גם הצעה של מעלה בח"ל בשבילם, אבל אני חושש שזה יהיה קשה

בשבילם ורחוק מדי אם יצטרכו לטפל בשטחי חקלאות במרחק של 35 קל"מ ממעלה בח"ל.

לעומת זה ליד הכפר ברחה ישנה חלקה של 600 דונם שאפשר לתת להם.

בתכנית של הסוכנות היהודית לגבי השטח הזה יש עוד שלושה

איתורים על אדמות המדינה ובמקום הזה אפשר למצוא מקום מתאים גם לגרעין הזה מצד^{רפ}דת

שאתה מדבר עליו.

זה בדיוק מה שרציתי להציע, היות וישנה התכנית של ריחן ב'.

ש. רביד:

הגרעין הקווקזי נמצא במקום. אנחנו נמליץ שיינתן מקום

היו"ר א. שרון:

מתאים לגרעין מצרפת שמדברים עליו; הוא יכול לקבל אחד

משלושה האיתורים שהוזכרו כאן.

המרחקים כאן הם קטנים מאד.

ש. רביד:

היו"ר א. שרון:

אז מה ההבדל, למה להתעקש?

ש. רביד:

הנשמוק שלי הוא פשוט מאד: מתוכננים גם ריחן ב' וגם ריחן ג'.

היו"ר א. שרון:

אני בעד זה שב' ריחן ג' יכנס הגרעין הקווקזי ובריחן ג' הגרעין הצרפתי. יש שם מספיק מקום לעוד גרעינים מצרפת

אם יהיו כאלה.

ר. ויץ:

אני מציע שהוועדה תאשר את שני המקומות ואנחנו בטפל בשניהם. אינני רואה בזה קושי. גם הגרעין הזה חשוב וגם

הגרעין השני חשוב.

(ב) ייעוד מיוןמי של האחזויות נח"ל

א. בראון:

אנחנו רצינו להעלות שורה שלמה של האחזויות נח"ל שעל הקמתן סוכם בכל הדרגים, ועכשיו צריך לבצע את הדבר. תחילה חשבנו שנעלה מאחזים. ההבדל בין האחזויות נח"ל לבין מאחזים שאת המאחזים הצבא מקים על חשבוננו. לא יכולים לעשות זאת באותו זמן. גם בישיבה שהיתה לנו אצל אצא שר הבטחון היו סיכומים על מספר ישובים שבהם צריכים לגשת לעבודה, להעלות את המאחזים ולהפעיל אותם, וברצוני להביא כאן את (רשימה שסוכם עליה ואשר לדעתי צריך לבצע זאת מיד ולא לחכות.

ש. רביד:

התקציב יהיה רק ב-1 ביולי.

הי"ר השר א. שרון:

אנחנו כבר בסוף יובי ואפשר כבר להתחיל לעלות בכל המקומות שאושרו על חשבון התקציב מה-1 ביולי.

א. בראון:

ברצוני לקרוא כאן רשימה של המקומות, כי יש דברים שלא סוכמו עם מערכת הבטחון לגבי המיקום. מה שכן סוכם הוא: בבקעת הירדן שני מקומות ברורים: 1. אלמוג ג'; 2. רועי ד' או גבעה 101, שהצבא עומד על כך שאנחנו נכנס לשם. (הי"ר א. שרון: איפה זה אלמוג ג'?) צפופית לכביש שמוביל לגשר עבדאללה.

ברמת-הגולן אושר מה שדיברנו עליו בתל-אבו-קטניף (?); ברצועת עזה הכוונה להתחיל לעבוד מיד בקטיף ד' בצפון הרצועה. ודבר אחרון זה ריחן ב', שסוכם עליו היום. אלה הדברים שאין עליהם ערעור; הכל ברור ומאושר וצריך להתחיל לבצע את העבודה.

סא"ל ד. סתו:

כאן אנחנו מבקשים לצרף את לוציפר.

ד. ויץ:

אני סבור שהקמת נקודות אלה חשובה ביותר. היות ויושב כאן גזבר ההסתדרות הציונית והכספים עוברים דרכו, הרי הבעיה של הפרש של שבוע ימים לא צריכה להיות בעיה. נקודות אלו כבר בדונו. הדברים הטכניים והביצוע זה לא ענייננו. אני מציע לאשר את התחלת העבודה, כי העניינים התקציביים יש מי שמטפל בהם. אני מציע להחליט על התחלת ביצוע.

הי"ר השר א. שרון:

יש עוד נקודות שאושרו בבקעת הירדן ועוד לא צאצא התחילו לעבוד שם?

א. בראון:

אלמוג ב', מצפה יריחו ב', על זה החלטנו בישיבה הקודמת. בצפון הבקעה ישנה מחולה ד'.

התיישבות 27.6.79

שמור

.7.

א. בראון:

לגבי רמת-הגולן יש עוד שלושה מקומות: דבוסי (?) - היה סיוור של בציגי הסוכנות אבל עוד לא היה סיוור עם הצבא על המיקום המדוייק. ישנו הנושא של ברכת רם, כאן צריכים לבדוק את המיקום עם הדרוזים ולראות מה יקרה שם; וישנו הישוב סכור, ששם לא צריך להקים קודם היאחזות אלא מיד להעלות בח"ל.

ד. ריץ:

אני מציע לא לערבב את הדברים. יש מספר נקודות שלגביהן ישנו התקציב וצריך לגמור אותן קודם.

סא"ל ד. סתו:

לגבי לוציפר - אנחנו רצינו להכניס זאת לרשימה כדי לצרף מקום זה לרשימה הראשונה. אתה הזכרת ברשימה חמישה מקומות שלגביהם הכל מסוכסם: אלמוג ב', מחולה ד', סכור, ברכת רם וצמח לוי (?) - כל זה בעבודה, ואנחנו מבקשים להוסיף את לוציפר לרשימה הזאת, והכוונה היא לעלות בנקודה אאאאאאאא זו במכה אחת עם יתר הנקודות.

היו"ר א. שרון:

באיזה מרחק נמצאת לוציפה מהגבול?

י.ש. רביד:

2 קל"מ בערך.

היו"ר א. שרון:

זה עוד לא היה בממשלה. אני מוכרח קודם להביא זאת לוועדת שרים לענייני בטחון. נביא זאת בישיבה הבאה.

ש. רביד:

לגבי לוציפר - הצבא בזמנו אמר שצריך לקיים בירור לגבי כל ההיאחזויות, כי הוא צריך לקבל תקצוב לכך במסגרת 500 המיליון שהוקצבו; ויש עוד שלוש נקודות שיעלו במסגרת התקציב הקודם, והם: קטיף ו', סלח ונעמה, שהם גן כן עוד לא תוקצבו, וכן קרבי שומרון ב' ועוד.

ש. רביד:

סיכמנו עם משרד האוצר שבשבוע הבא נקבל אישור להתחיל לעבוד, כי התכנית שעליה החליטו פה היא תכנית בהיקף הרבה יותר גדול מאשר 500 מיליון הל"י שהוקצבו. כל ההיאחזויות והנקודות שמופיעים במכתב הסיכום הם בהיקף הרבה יותר גדול. סיכמנו עם האוצר שנתחיל לעבוד בשבוע הבא על היקף מסויים: קרבי שומרון ב', מעלה אדומים ב', ואלון מורה. דברים אלה דחופים. בחמש או שש היאחזויות צריך בינתיים להתחיל לעבוד. בזה אין ויכוח, וגם אין צורך באישור בוסף. הבעיה היא מה קורה עם כל תוספת האישורים שלא יכנסו במסגרת של 500 מיליון הלידות, והאוצר יצטרך להוסיף לבו תקציב. בקטגוריה זו נכללים עוד ישובים שאנחנו רוצים להחליט עליהם.

הכרזת ל-5 או 6 היאחזויות שדיברנו כבר עליהן.

א. בראון:

ישנן עוד 3 מקודם, וסך הכל זה 9 היאחזויות שכבר עובדים בהן וצריך להקים בהן אוהלים לפני אלה. אלה עוד לא עלו.

ש. רביד:

את לוציפר אני מוכרח קודם להביא לממשלה.

היו"ר השר א. שרון:

לוציפר וכל האיזור של ~~מעון כרמל (2)~~ ^{חבל כרמל 15} שהצבא לוחץ לגביו

ש. רביד:

כי זה איזור מאד מסובך. מלוציפר לגבול המרחק אינו גדול.

אני מציע שננסה לבדוק את כל האיזור הזה ורק אחרי זה נציע פתרון. יש לנו קשיים כבר להגיד מה נעשה באיזור זה, כי זה איזור מאד מסובך. לגבי לוציפר יש לנו פתרון, אבל הצבא לוחץ להקים את הנקודה הרבה יותר צפונה. שם אנחנו לא מסוגלים להציע משהו. ביקשתי שיחד עם מאיר חשיבה נעשה עבודת בדיקה כדי לראות מה אנחנו יכולים לעשות, האם צריך לעמוד על לוציפר או להעתיק לצבא וללכת יותר צפונה.

בבדוק את הנושא של לוציפר ואת כל הנושא של חבל מעון עם

היו"ר השר א. שרון:

מערכת הבטחון ועם מחלקת ההתיישבות ונציב המים. אני מציע

לערוך סיור במקום ונעשה בדיקה מה בדיוק אפשר לעשות שם לפני שבביא זאת לוועדת השרים לבטחון ולממשלה.

היו"ר השר א. שרון:

בצטרך להזמין לסיור הזה גם את אנשי האוצר ונציגי ~~אגף~~
הסוכנות. אנחנו צריכים לסיים ישיבה זו, כי עלי ללכת למליאת הכנסת לאזכרה לישראל
ישעיהו.

ר. ויץ: בצטרך לקיים עוד ישיבה אחרי בדיקת הדברים הטכניים.

הת/33 היו"ר השר א. שרון: לפני כמה ימים הייתי ברצועה ובדקתי עוד פעם מה קורה שם
לגבי כל הנושא של חבל קטיף. החיבור העיקרי של תבל קטיף
יצטרך להיות לא רק עם הנגב המערבי, אלא הכביש המחבר צריך להיות באיזור מורג ויעבור
בין רפיח וחוץ-יונס. שם צריך להיות הכביש. בזמן שהייתי בצבא סגרתי באיזור מורג
שטח של 800 דונם. במשך הזמן השטח הזה הופקר. אמנם הגדר עדיין קיימת אבל היא
משמשת את החקלאים הערביים בשטח. בוצעו שם מטעים נרחבים מאז אותה תקופה, אבל
ישנם שם שטחים פנויים הרבה יותר גדולים. חבל שהמקום הזה הוזנח, זה הקשר הממשי
היחיד שיכול להיות עם חבל קטיף.

יחד עם זאת יש שם מקום וכבר יושב שם גרעין זמני שצריך
ליישב אותו באחד הישובים בחבל הנשור. שם יש בין 1400 ל-1600 דונם קרקע. אני צא
מבקש לעשות בדיקה יסודית כמה קרקע יש שם. אני רוצה שנקבל החלטה שבמקום זה יהיה
ישוב קבע ולא מחנה מעבר זמני, כאשר לגבי נושא הקרקע צריך לבחון האם אמנם יש שם
1600 דונם במקום או שניתן לרכז שם יותר. אם אין שם יותר יצטרכו לתת שטח קרקע
מרוכז במקום אחר. אני מעריך שזה יהיה באיזור הנשור. צריך יהיה לתת חלקה בוספת.
אני מציע להחליט על מורג שזה יהיה ישוב קבע ולא מחנה
מעבר זמני.

ר. ויץ: אני מסכים להצעת היו"ר אם יכולים לבצע את החיבור הזה.

לדאבוני איני בטוח בכך והייתי מציע לבדוק עוד פעם אם
אי אפשר לעשות חיבור לאורך הגבול. המצב שם מאד מדאיג. (א. תבין: מאיזו בחיבה?)

הי"ר השר א. שרון:

יש שם בעיה כזאת: חלקה המערבי של רפיח עצמה הוא מצרי,

והגבול יעבור בתוך רפיח. זו בעיה שאף אחד עוד לא בדק

מה בדיוק יהיה. אבל יש לנו כאן בקטע שבין חוף הים לבין האיזור של רפיח מקום שהוא

מערבה מהכביש שמוביל מרפיח לשפת הים. שם יש רצועה ואולי במסגרת הישובים שמקימים

שם נקים במקום זה עוד ישוב.

ה ^{תקציב} ~~ה~~ ^{ביע} שלנו היא שיש לנו שטח בנוי בצפיפות, ואני בכל זאת

מעדיף שהקשר שלהם יהיה עם כל גושי הישוב כולל האחרון ליד הגבול הבינלאומי, ושלהם עצמם

תהיינה שתי דרכי יציאה: האחת דרך מורג אל הנגב המערבי, והשניה הדרך היוצאת היום

ליד כפר דרום ומכפר דרום לכיוון כיסופים ומעון ד' (?). שם יש שטח. אני מבקש

את מחלקת ההתיישבות לבדוק * זאת.

אני מקווה שמקבלים את ההחלטה שמורג יהיה ישוב קבע וצריך

לטפל בפתרון הבעיה שם של קרקע לקביעת טיפוס המשק שיהיה שם, המים וריכוז האדמות,

וצריך לעבד כאן חכנית עם מחלקת ההתיישבות ונציבות המים מצד אחד והמשרד שלנו מצד שני.

סיכמנו כאן את הנושא של ריחן ב' וריחן ג'.

סיכמנו על התחלת העבודה בהיאחזויות הנח"ל לפי הרשימה

שבראון קרא כאן, פלוס שלוש ההיאחזויות שכבר הוחלט עליהן קודם לכן.

א. בראון:

את שלוש אלה עוד צריך לבדוק, כי ~~הגשם~~ ההיאחזות של בעמה

היא לא במקום שהיא צריכה להיות.

ש. רביד:

צריך לבנות שם ישוב.

א. בראון:

אז הנח"ל ישב שם.

ש. רביד:

זה בדיוק באותו מקום שצריך להיות ישוב.

היו"ר השר א. שרון: אני מבקש שיהיה ברור לסיכום שהמאחז לא יכול להיות מוקם באותו מקום שבו צריך להיות ישוב קבע. אין טעם לעשות שם היאחזות. במקום שקבענו שיהיה שם ישוב צריך לגשת להקמת הישוב. זה מה שצריך לעשות, וזה מה שאנחנו מסכמים.

ש. רביד: ההיאחזות שבונים כבר בונים כחלק מהישוב.

היו"ר השר א. שרון: אנחנו מסכמים שמורג יהיה ישוב קבע וצריך לעשות בדיקה של הקרקע ושל המים כדי לאפשר תנאים באותים להקמת ישוב קבע שם. אני מציע להתייחס לדברי רענן ויץ בנושא של החיץ עצמו, ואני מבקש מחטיבת ההתיישבות לבדוק את הקטע שישגו בין הכביש המערבי מרפיח לשפת הים לבין הגבול הבינלאומי, ולבדוק אם ניתן גם שם לעשות משהו. אולי הצבא רוצה להכנס לשם, אחרת הגבול ירוז אל הכביש.

בועז דוד: אני מבקש להעיר שאין כיסוי תקציבי לכל הדברים שמדברים עליהם, גם ההיאחזויות, גם המאחזים וגם הישובים. אני מציע שיהיה טיפול כדי שיתווספו תקציבים על מנת שלא יהיו תכניות שאין להן תקציב. (א. בראון: אברהם הגיש את התכנית לאוצר) אנחנו מקצים כספים בהתאם לתכניות, אבל בהתייחסות לתכנית הזאת יש דברים שהם לא בהיקף דיאלי אם רוצים לבצע את החלטות. יש שם דברים שהם בעייתיים. יש היום החלטות שהן ללא כיסוי תקציבי, ואני מפנה את תשומת לב חברי הוועדה לכך. צריך לטפל בזה בשני מישורים: או למצוא מקורות כספיים בוספים, או לשנות את החלטות ולקבל החלטות במסגרת התקציב הקיים.

סלילת כבישיםהיו"ר השר א. שרון:

אני רואה את הבעיה העיקרית בתוספת אבשים בכל מקום.

אני מודיע לכם ~~שאחד~~ שאיני רואה אפשרות שאנחנו בישא

על כתפינו בניית הכבישים; זה הפך לאבסורד שאנחנו במסגרת תקציב ההתיישבות צריכים גם לבנות כבישים. אני מודיע כאן שלא נקציב מכספי ההתיישבות לבניית כבישים. יחליט משרד הבינוי והשיכון להפסיק את בניית כביש הפאר מחדרה צפונה ואז יהיה לו תקציב לבנות כבישים בהתיישבות. כל הכספים בועדו לכך שהמתיישבים יוכלו להיות בשטח. את הכבישים אנחנו לא יכולים לעשות. זה הגיע למצב בלתי אפשרי. יהיו יהודים אז יהיו כבישים. אנחנו בנינו כביש נהדר מגוש עציון לתקוע. זה כביש בלתי רגיל. אני ~~אנחנו~~ רמזתי בזמנו גם בקשר לכביש הזה, אבל זו שערוריה שאין דוגמתה. ^{מצד} אחד אי אפשר שלא לפתח כבישים במקומות שרוצים שיהיו ישובים, אבל מצד שני אנחנו לא צריכים להחזיק את הכבישים האלה. ה כביש לבוזה צוף בנוי, ועכשיו בונים כביש מבוזה צוף שמחבר את קרבי שומרון לאריאל ולתפוח, וזה כביש חיובי מאין כמוהו. אנחנו בונים אותו על חשבון ההתיישבות.

ש. רביד:

אני התנגדתי לזה מההתחלה. אתה אמרת שאתה רואה תקדים בזה

ובניית בית ספר.

היו"ר השר א. שרון:

אנחנו קווייתי שמישהו יגיד שבניית הכבישים זו העבודה שלו.

אבל אף אחד לא התעורר לדבר זה. אי אפשר להשאיר את

הישובים ללא קשר.

נוכח ההתפתחות החדשה הדבר החשוב ביותר כרגע הוא ליישב

אנשים. אם לא יהיו אכבישים תקום זעקה ואז יבנו כבישים בישובים ולא יבנו כבישים

בתל-אניב. זה לא יכול להיות שאנחנו נחזיק על עצמנו בנייה של עשרות קילומטרים של

כבישים.

י. לוינסקי:

אני בהחלט בעד מה שאמר היו"ר, אבל יש לי כאן בקשה, כי

הדבר הזה נוגע גם לי, ואני נמצא במצב אחר. היות וברור

לי, לפי מה ששמעתי פה שצריך לעבד תקציב מפורט ומה יעשה על חשבון מי, צריך לדאוג

י. לויבסקי:

שיהיה לנו חשבון ברור מה חסר ומה זה אומר מבחינה תקציבית. לא אוכל להקציב כסף אם לא יהיה ברור למה זה הולך. אני חושב שכל יום שיקדימו לעשות זאת יהיה יותר טוב ויותר קל. צריך לעשות חשבון.

אני מכיר את השותפים מהצד השני, איני יכול ללכת לזה. אני רוצה להיות בטוח, כאשר רעבן רומז שכל מה שהולך עליו עומדים על ביצועו, ועומדים על זה שצריך להתחיל בזה בתקציב שמתחיל מה-1 ביולי, אז גם כן צריך לעשות חשבון אם זה נכלל במסגרת התקציב הקיים.

היו"ר השר א. שרון: הפנייה שלי בענין הכבישים מופנית לשני גורמים: האחד הוא

הצבא שהוא ידאג לפישי הבטחון; והגורם השני הוא משרד

הבינוי.

י. מרגלית: זה או הצבא או משרד הבינוי. יש אחריות ממשלתית שקובעת

מי אחראי לאיזה שטח.

א. בראון: פעם הצבא היה בונה את כל הכבישים האלה בצפון ובדרום.

היום אנחנו החלפנו את הצבא לא את משרד הבינוי.

היו"ר השר א. שרון: גם את משרד הבינוי. אנחנו בנינו את הכבישים העוקפים

לקרני שומרון, כי לא היתה ברירה. הילדים היו צריכים

לבסוע לבית הספר ולא היה עם מי לדבר. כל הכבישים האלה חיוניים. הגענו למצב כזה

שהגורמים האחראים הסתלקו מהענין. זה לא מעניין אותם שכל הנטל עבר על התקציב

ההתיישבות.

היום הבעיה העיקרית היא להוסיף אנשים ביישובים. צריך

לבנות ולהוסיף אנשים.

י. לוינסקי: דבר זה בוגע לא רק להתיישבות באיזה מקום בארץ, ארטומטית זה יוצר תמונה אופטית שלהתיישבות יש הרבה כסף. זה ישפיע על ההתיישבות בכל הארץ. כל אחד צריך להיות במקומו ובתפקיד שלו. כאשר מדברים כאן על כספים להתיישבות ברור למה מתייחסים, ושלא מתייחסים לכבישים.

היו"ר השר א. שרון: ברצוני להביא לידיעתכם שאני עומד להביא לוועדת השרים לענייני בטחון - אבקש לכנס אותה בהקדם - את נושא הכבישים באופן מידי ולהודיע שם שאנחנו הפסקנו לבנות את הכבישים. יש בארץ שני גופים שעליהם האחריות לבניית הכבישים: משרד הבינוי והצבא. (י. לוינסקי: בכון). (ר. ויץ: בסדר גמור). אני יודע שזו תהיה מכה קשה, אבל אין לנו אפשרות לשאת בנטל הכבישים במסגרת תקציב ההתיישבות. אם הייתי רואה שהגופים האחראים דואגים לכך היינו אנחנו נושאים בחלק מהנטל. משרד הבטחון אומר שחלק מהכבישים הם כבישי בטחון בארץ, אבל הם נערו את עצמם מהנושא הזה. זה בלתי אפשרי.

מ. דרובלס: גם בלי הכבישים אנחנו עוסקים בדברים אחרים שאינם בתחום שלנו. הכסף שיש עכשיו בקושי יספיק לביצוע אותן ההחלטות שנתקבלו, ואשר מדברים עליהן במסגרת התקציב של 500 מיליון ל"י. היה מדובר בהתחלת שנת התקציב שהאוצר אינו מתקצב את התקציב, אלא שלכל החלטה שתתקבל תהיה תקציב מיוחד.

היו"ר השר א. שרון: אתה צודק, ואני מתכוון להביא זאת. יחד עם זאת יש חילוקי דעות אם אנחנו מההתחלה בותנים לכל ישוב 50 מיליון ל"י. על זה נקיים דיון.

ש. רביד: אאאא זה לא הובטח בכל מקום.

ר. ויץ: אנחנו בעד מתן המינימום הדרוש.

היו"ר השר א. שרון: אני מבקש לסכם, כי עלי לרדת למליאה לישיבת האזכרה לישראל ישפיהו: א) אני מעלה בממשלה את הנושא של בניית הכבישים,

ואת הצורך ההכרחי שמשרדי הממשלה הנוגעים בדבר יטלו על עצמם את הבטל של בניית הכבישים. לא ייתכן שבניית הכבישים תהיה מוטלת על תקציב ההתיישבות.

י. מרגלית: או שבמקום אחד יתקצבו את כל הנושאים.

היו"ר א. שרון:

ב) אנחנו אישרנו את מורג כישוב קבע; ג) את נושא הכביש כחיץ ברצועה, כפי שרענן ויץ העלה.

ד) את הנושא של גוש כרמל זיו ג' אביא לפגישה מצומצמת לפני שבניא זאת לוועדת השרים לענייני בטחון לאישור.

ה) אישרנו X את הנושא של ריחן ב' וריחן ג', וכל המקומות האחרים שכבר אושרו בזמנו.

סא"ל ד. סתר: אנחנו מדברים על ריחן ג' ולא ריחן ב'. בריחן ב' ישנה בעיה, אבל אנני חושב שהיא ביתבת לפתרון.

היו"ר השר א. שרון: את הגרעין הקווקזי צריך ליישב. יש עכשיו מרכז מצויין לגרעין

זה, בחור מקיבוץ גדות, אשר עושה מאמצים גדולים. צריך

לעשות הכל כדי ליישב אותם. זו קהילה מיוחדת במינה. מוכרחים ליישב אותם.

אני מתנצל שעלינו לסיים, יש לנו עוד הרבה נושאים על סדר-

היום, אבל אני מוכרח להיות במליאת הכנסת.

הישיבה נבעלה.

30/תת גרעינים להתיישבות - נוהל עדכון מידע

יו"ר הועדה להתיישבות פותח.

מ ח ל י ט י ם החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית תעדכן מבחינת המידע, באופן שוטף ודרך קבע את יושב-ראש הועדה להתיישבות, המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית - בכל אנוגע להתארגנותם של גרעינים בחוץ-לארץ ובארץ, המיועדים להתיישבות.

31/תת ריחן ב' וריחן ג'

יו"ר הועדה פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה א. בראון, ש. רביד, ור. ווייץ.

מ ח ל י ט י ם בהמשך להחלטה מס. 649(תת/41) של הממשלה מיום י"ד באייר תשל"ח (21.5.78) להקים בשלב זה את ריחן ב' כיישוב זמני, עבור הגרעין הקווקזי.

32/תת האחזויות:-

- א. קטיף ד'
- ב. זיקים א'
- ג. אלמוג ג'
- ד. רועי ג'
- ה. תל אבו-כתיף

עוזר יו"ר הועדה לענייני התיישבות פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה ד. סתו, ש. רביד, א. בראון ור. ווייץ.

מ ח ל י ט י ם :

א. מכח החלטה מס. 772(תת/22) של הממשלה מיום ח' בסיון תשל"ט (3.6.79) להטיל על החטיבה להתיישבות, המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית, הקמתן של האחזויות המפורטות להלן:-

- (1) תל-אבו-כתיף - אשר ברמת הגולן;
- (2) רועי ג' - אשר בבקעת הירדן;
- (3) אלמוג ג' - אשר בבקעת הירדן;
- (4) זיקים א' - אשר בחבל עזה;
- (5) קטיף ד' - אשר בחבל עזה;

./החטיבה

ב. החטיבה להתישבות תתאם עם משרד הבטחון את מועדי עלייתם על הקרקע של הגרעינים להאחזיות האמורות ותדווח לוועדה להתישבות פרטים בדבר ביצוע ההחלטה הנ"ל.

מורג - ישוב קבע בין רפיח לחאן-יונס בחבל עזה 33/תת

יו"ר הועדה פותח.

מ ח ל י ט י ם בהמשך להחלטה מס. 649 (תת/41) של הממשלה מיום י"ד באייר תשל"ח (21.5.78) להפוך את האחזות מורג ליישוב קבעג להטיל על החטיבה להתישבות של ההסתדרות הציונית העולמית, לטפל בתאום עם הגורמים הנוגעים בדבר, בכל הנוגע לקרקע ולמים כשביל מורג.

יישובים בחבל מעון-כרמל 34/תת

יו"ר הועדה פותח.

מ ח ל י ט י ם להטיל על החטיבה להתישבות של ההסתדרות הציונית העולמית, בתאום עם משרד הבטחון - לבדוק אפשרויות להקים יישובים בחבל מעון-כרמל.

סלילת כבישים 35/תת

יו"ר הועדה פותח.

מ ח ל י ט י ם יו"ר הועדה להתישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית יביא לדיון בממשלה את ענין סלילת הכבישים ביהודה ושומרון וההשלכות התקציביות של עבודות הסלילה.

לוציפר 36/תת

יו"ר הועדה פותח.

מ ח ל י ט י ם יו"ר הועדה להתישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית יביא בפני הממשלה את ענין לוציפר.

671M

זמן 1 חלק 2.

מזכירות הממשלה

ט"ו תשרי 5740

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
ישיבת הוועדה להתיישבות המשותפת לממשלה
ולהסתדרות הציונית העולמית
ט"ו בסיון תשל"ט - 10.6.79

נכחו : חברי הוועדה - השרים : א. שרון - יו"ר, ד. לוי, ח. לנדאו, מ. נסים

נציגי ההסתדרות הציונית : מ. דרובלס, ר. וויץ, מ. ריבלין, פ. שנק, א. שנקר.

נעדרו : חברי הוועדה - השרים : ש. ארליך (בחו"ל), ז. המר (בחו"ל), ע. ויצמן, ג. פת.

נציגי ההסתדרות הציונית : א. כץ, ע. לוינסקי, ט. פרידמן, מ. שפירא, א. תבין.

- ש. תמיר	- שר המשפטים
- א. בראון	- משרד החקלאות
- ד. בועז	- משרד האוצר
- א. וינר	- המנהל הכללי, משרד הבינוי והשיכון
- י. מרגלית	- משרד הבינוי והשיכון
- ש. רביד	- החטיבה להתיישבות, ההסתדרות הציונית
- מ. שמיר	- הקרן הקיימת לישראל
- א. ליסנסקי	- מזכיר הוועדה

סדר היום : הת/29 אלון מורה - בניית הישוב על-ידי החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית

/אלון

בפרוטוקול זה 14 דפים.

783:5 הקובץ

הת/29. אלון מורה - בנית הישוב ע"י החטיבה להתישבות של ההסתה"צ

השר א. שרון:

אני כינסתי את הועדה לפגישה קצרה,

אשר נועדה לקבוע מי יקים את הישוב

אלון-מורה, שעלה על הקרקע לפני ימים אחדים, לפי החלטת הממשלה. בשלב הראשון, מדובר בישוב קהילתי של עד 300 משפחות ואני מציע, שהטיפול בישוב יהיה בידי החטיבה להתישבות של ההסתדרות הציונית. אם נגיע, במשך הזמן, למצב שמקום זה יהפוך לישוב עירוני, אז בהחלט נעביר זאת למשרד הבינוי וזה נראה לנו סביר לחלוטין. אך כרגע, מדובר בישוב קהילתי מצומצם - וזו הצעתנו.

אני מבקש להעיר. פרופ' וייץ הביא

לכאן חומר. אפשר יהיה לחלק אותו מחוץ לכותלי הישיבה. אני לא

מקבל חלוקת חומר בצורה זו. זהו אולי חומר יפה מאד, אך אני לא

מסכים עם אף אחת מהנקודות שבו. אם אתה רוצה לחלק זאת באופן פרטי, בבקשה. לא הייתי רוצה, שהדיון כאן יהפוך לדיון פוליטי.

פרופ' ר. וייץ:

אני מוחה נגד הפרוצדורה הזאת, כחבר

ועדה. לקראת הנושא, שעליו ידעתי

מראש, הכנתי חומר לידיעת חברי הועדה. זהו חומר השייך לעניין. גם

אם אתה מתנגד לדעות המובעות בו, אתה צריך לחלק אותו, כדי שחברי

הועדה ידעו את דעותי. כדרכי, אני עושה את הדברים בצורה כתובה

ומסודרת וזו פרוצדורה נכונה וטובה. אני מציע, שהחומר יחולק בין

חברי הועדה. אני מציע לך, כיו"ר, לא לנקוט בפרוצדורות שלא תאפשרנה

לעבוד בעבודה תקינה. זו הערה ראשונה.

הערה שניה - לא אביע את דעותי

הפוליטיות, כי הן ידועות. אני כאן מביע דעה מקצועית-התישבותית, השייכת לשולחן הזה. קודם כל, אינני רואה שום מקום להקמת ישוב כפרי, בשום צורה, גם לא ישוב קהילתי, ישוב בודד שלא קשור לתאגיד איזורי ואם לא יקימו אותו מהר, בקצב מהיר ובגודל, שיעבור בתקופה סבירה את הסף של ישוב הקיים על עצמו עם שרותיו, אנו דנים אותו להיות ישוב בעל-מום; ואני, כבעל מקצוע, לא הייתי רוצה שועדה זו תיתן יד להקים ישוב בעל-מום, ללא כל קשר עם בעיות פוליטיות. זהו ישוב שמסוגל להיות קיים אך ורק כישוב עירוני גדול, אשר תוך שלוש שנים, צריך לעבור את גודל הסף של 5,000 משפחות ואז יהיה לו קיום.

אני מציע, כשאנו עושים מלאכת התישבות,

שנעשה זאת נאמנה ואסור לעשות זאת לישוב כפרי, אשר הופך לישוב עירוני - זה מבלבל את התכנון, מקעקע את הביצוע ומקים בשטח ישובים, שאין להם לא עתיד ולא קיום. אז אני מתנגד לכך תכלית התנגדות ואני עומד על דעתי.

אני רוצה שיהיה ברור, שאם הועדה, בכל

זאת, תחליט ללכת בדרך זו, אבקש להביא זאת להחלטה בהנהלת ההסתדרות הציונית. כחבר ההנהלה, יש לי אותה זכות כמו לחבר הממשלה להביא זאת.

יושב מולי שר הבינוני, יש לו מנגנון,

אשר יודע להקים ערים - מחר, אני מקוה, נחראה ונשוחח על זה - זהו תפקידו והוא אמון עלי, שיעשה תפקידו נאמנה.

שנית, אני מתנגד להקים עוד עיר אחת, תהיה איפה שתהיה, מהסיבות דלקמן: אנו במצוקה נוראית. קצרין חשובה מאד, והיא בעלת-מום, לא לחיות ולא למות. גם היא רחוקה מלעבור את הסף ועל חשיבותה אין חולק. העיר מעלה-אפרים, העיר המרכזית של בקעת-הירדן, רחוקה מלקבל את מה שהיא צריכה. צריך להקים שם בקצב גדול פי 10 ממה שעושים. העיר מעלה-אדומים, שהיא עיר חשובה ממדרגה ראשונה - קשר בין ירושלים לבין הבקעה - שעליה אין חולק, גם היא לא מתפתחת בקצב הדרוש. לדעתי, תפסת מרובה לא תפסת.

אני סבור, שאסור לנו להתפשט ואם נתפשט מעבר לכוחנו, נעשה כך שהדברים החדשים לא יקיימו את עצמם וימוטטו את הקיים.

זוהי דעה שקולה ומקצועית וועדה זו חייבת לתת את דעתה עליה. זאת, מבלי להביע את דעתי הפוליטית, אשר ידועה לכם.

השר ח. לנדאו:

אני רוצה להתייחס להערה אחת חמורה מאד ששמענו כאן, שמוטב היה שלא להשמיעה. פרופ' וייץ, עם כל הכבוד למקצועיות שלך, אין שחי ממשלות בישראל ואין שני פורומים שיחליטו. יש ממשלה אחת, היא שתחליט ואשר תחליט הוא שיקום. חבל שהשמעת הערה זו כאן, לא היה מקום להשמיע אותה כלל והיא נוגדת לחלוטין את הרישא שלך - אתה מכניס פוליטיקה כשטענת שאינך מכניס פוליטיקה, ואתה מכניס אותה בדלת האחורית. אז צריך להיות עיקבי בגישה, כדי להחליט באיזו דרך רוצים ללכת ולבנות תיזה, מראשיתה ועד סופה, שתהיה תיזה ולא תהיה על קביים.

השר ח. לנדאו:

לגופו של ענין, גם התיזה הזאת - עוד עיר, עוד ישוב - אני זוכר בשנות ה-30, כששלטו אנשי האידיאולוגיה שלך, התיזה היחה הפוכה. כאשר יש אינטרס לאומי מסוים, אז אין מדקדקים בקטנות. אם יש אינטרס ציוני, האינטרס הציוני הוא המכריע ועפ"י רוב הוא היה נוגד את כל הרציו. כל הציונות כולה היחה בניגוד לרציונליסטים. היו גם יהודים, כשדיברו אתם על מדינה יהודית, קפצו: מה פתאם מדינה יהודית, זהו טרוף הדעת. היו יהודים בעלי מקצוע, בעלי השכלה גבוהה והם הטיפו לדרך אחרת. אך אינני רוצה להכנס לאותו ויכוח, כי הרי פתחת עפ"י תיזה מקצועית. הקריטריון שלי הוא שונה לחלוטין, הוא קריטריון ציוני-לאומי. אנו ממשלה ציונית ושוקלים עפ"י גישה ציונית. זוהי הסתדרות ציונית, ולא הסתדרות מקצועית ועל כן, עליה לבצע ולקבל על עצמה את התפקיד הזה לגבי אותו ישוב.

השר ד. לוי:

יש החלטת ממשלה להקים את הישוב ואני סבור, שההבנה והמגמה היא להקים ישוב עירוני ודוקא הויכוח המתנהל כאן מחזק את הדעה, שמשרד הבינוי הוא שצריך לתכנן ולבצע ולהוציא, הלכה למעשה, אל הפועל את החלטת הממשלה, אלא אם יש דברים שאינני יודע עליהם, או שיש מגמה, שהיא טובה יותר מאשר המסגרת שאני עומד בראשה.

לכן אני חוזר ואומר - מבחינת הישובים,

חיזוקם וקידומם, הבעיה היא בדרך כלל תקציבית ולא כוח איך לשאת במשימה. משום כך אני חושב, שאם דבר זה יוטל על משרד הבינוי - ואני סבור, שכך צריך לעשות את הדבר - אז אנו ערוכים ומוכנים מחר להתחיל בפעולה.

מר מ. דרובלס:

הממשלה החליטה ועל כך אין עוררין.

תפקיד שולחן זה הוא רק להחליט על

גודל הישוב. בשלב זה, לדעתי, באלון-מורה אפשר להקים ישוב, אשר יהיה מתוכנן על 300 משפחות. אם נקבל החלטה, שבשלב ראשון יהיה זה ישוב של 300 משפחות, הרי הוא יקרא ישוב קהילתי, כמו יתר הישובים הקהילתיים שהוקמו ביהודה ושומרון והחטיבה להתישבות של ההסתדרות הציונית היא שתטפל בו.

באם יוחלט, שהישוב צריך להיות מתוכנן

מעבר ל-600-700 משפחות - ואז יהיה לו אופי עירוני - אז אין לי התנגדות, שמשרד הבינוי יטפל בישוב זה.

אני רוצה לומר את דעתי. לפי דעתי,

היום אין שום אפשרות אחרת אלא להחליט על הקמת ישוב קהילתי, שיהיה מתוכנן על 300 משפחות. אם, במשך הזמן, יתברר לנו, שישוב זה יכול להתפתח ולגדול, אז הוא יעבור באופן אוטומטי לטיפול משרד הבינוי. אך בשלב ראשון, צריכה לטפל בו החטיבה להתישבות. לפיכך, תפקידנו כאן להחליט על גודל הישוב, מכמה משפחות יהיה מורכב.

מר א. שנקר:

ראשית כל, אני רוצה להביע את מחאתי

על צורת כל הדיון. ישיבה דחופה לא

קוראים על בעיה, שהיא ביסודה - לפי כל הדיבורים ששמענו - מקצועית. אם, כפי שהיו"ר אמר לנו, הבעיה אינה פוליטית, הרי שזו בעיה מקצועית. אז שומעים שתי דעות, אין לנו חומר, לא שמענו פרטים על ענין זה, אינני יודע אם אפשר להעביר מ-300 משפחות לעיר, או להיפך - אז אין אפשר להחליט כך, בישיבה שנקראה כדחופה ברגע האחרון. כנראה שהיו אילו שהן מחשבות, לגבי מה שיהיה שם, כאשר הממשלה קיבלה החלטתה. מה שאנו למדנו הוא, שהממשלה דיברה על עיר במקום זה ולא על ישוב כפרי;

מר א. שנקר:

ואם יש ויכוח, כפי שאנו שומעים אותו כאן, אז אנו צריכים לקבל חומר, לשמוע דעות לגבי ענין זה ולאחר ישוב הדעת ולאחר שההנהלה הציונית - כמיוצגת בוועדה זו - תדון בזה, אז אנו יכולים להגיע לאיזו החלטה רציונלית.

השר א. שרון:

אני דוחה את מתיחת הבקורת הזאת.

יש נושאים, בעיקר כשמדובר באנשים

החיים בשטח, שצריך לטפל בהם, שהייתי מציע לא לנופף בהם בדגל שאתה נופפת. לא נהגת כך בעבר במקרים כאלה.

דבר שני, אני רוצה להסב תשומת לבו

של פרופ' וייץ, שיעיין בחקנון עבודת הוועדה. אין לכם שום זכות ערעור בשום מקום. אתם יכולים או לקבל את ההצעה או להצביע עליה ואביא את הנושא להצבעה.

אני רוצה להסביר לחברים את הענין.

אנו מדברים עכשו על ישוב קהילתי של עד 300 משפחות. שום גורם לא דיבר ולא רשום בשום החלטה ממשלתית, כזו או אחרת, על ישוב גדול מזה, בשלב זה, וזה בהחלט בתחום הקטגוריות, שהחטיבה להתישבות של ההסתדרות הציונית מטפלת בהם.

יש כאן בעיה, שאני רוצה שהחברים יבינו

אוהה. מדובר באנשים, שבעצם אף נעקרו פעם אחת מרצונם, כאשר עברו לקאדום ושם, באיזו שהיא צורה, התבססו. עכשו, אנשים אלה נעקרו פעם שניה, אמנם מרצונם, ועברו למקום חדש, מקום קשה. בניגוד למה שתואר כאן, זהו אינו ישוב בודד. בקרבתו יש ישובים נוספים, הוא בקרבת ציר חוצה-שומרון, הוא יהיה קשור לכל המערכת מסביב והוא בהחלט יתפתח.

השר א. שרון:

בשלב הראשון, ישוב זה צריך הקציב לצורך קיומו, כפי שמקובל. משרד הבינוי, שכבר בנה במהירות ומסוגל לבנות, אין לו את הכלי הזה, שנקרא הקציב להחזקת אנשים. לכן, מבלי לפגוע במשרד הבינוי - כי הוא מסוגל לעשות והביע נכונות לעשות - אין מנוס אלא ללכת בדרך שהצעת. מאחר ומדובר בגוף, שהוא גוף ציוני - ההסתדרות הציונית - ואין שום סיבה שהיא לא תיקח חלק במלאכת בנין ויצירה בארץ-ישראל, למן אני מביא נושא זה להחלטה.

השר מ. נסים:

האם הבעיה התקציבית מצביעה על כיוון מסוים? כלומר, האם יש מימון לדבר

זה ואם יש, היכן הוא נמצא?

השר א. שרון:

מימון זה נמצא בחוך 500 מיליון ל"י שהועמדו - זה מתוקצב ומשרד הבינוי אינו גוף שמטפל בנושאים מסוג זה. כלים לדבר זה קיימים היום רק בידי החטיבה להתישבות של ההסתדרות הציונית. אם יש מי שרוצה לשנות את הנוהגים, צריך לבחון זאת, אך לא כאן, אלא באוחה ועדה שרענן דיבר עליה. כיום, זהו הנוהג.

מר ד. בועז:

אני רוצה לומר משהו על נושא התקציב. בתקציב חטיבת ההתישבות יש היום סכום

של 850 מיליון ל"י לנושא התישבות השנה ומעבר לסכום זה, הממשלה החליטה להקציב עוד 500 מיליון ל"י לנושא ההתישבות ומשרד האוצר הביע דעתו מספר פעמים וזה גם סוכם בפגישה האחרונה בין שרי האוצר והחקלאות. סכום זה יתן את כל המשאבים הדרושים להחלטות העומדות "סטנד ביי" של הממשלה ומבחינה זו, צריך להחליט מי הגוף שיטפל בנושא ולהעביר את התקציבים בהתאם.

פרופ' ר. וייץ:

יש דברים, שכל חיי האמנתי שהם מעל
למפלגות, הנועות או דעות וענין
ההתישבות הוא אצלי בזאת החזקה. הדברים שאומר עכשו, נובעים מאחריות
כבדה ומרגש חרדה עמוק.

אני השתתפתי בהרבה ישיבות מכריעות,
על הקמת 11 ישובים בנגב, התחלת "חומה ומגדל", עליית חניתא וכו'
ואני חושב, ששיבה כזאת עוד לא היתה לי. אני מבקש מהחברים שישמעו
את דברי, כי אני אומר אותם מתוך חרדה רבה לענין.

ישוב כפרי במקום הזה לא יוכל לקום.
זהו מקום מבודד, הוא לא חלק מאריג איזורי, אי אפשר לרכז השירותים
למרכזים איזוריים, התנועה לשם לא פשוטה. יש לישוב זה זכות קיום
אך ורק אם יקימו אותו במרץ, בתכנון מכוון מראש ובנוסח עירוני.
אני סבור, שמשרד הבינוי יכול להיערך לכך ואני מוכן לתת לשם כך את
כל העצות למשרד הבינוי. הגיע הזמן, שמשרד הבינוי יעשה התישבות
עירונית כמו שצריך, לא רק בנין בתים, אלא גם אכלוס וטיפול באזרחים,
כלומר, שיהיה זרוע התישבותית עירונית, שהמדינה זקוקה לה כאויר
לנשימה. משרד הבינוי, בעזרת משרד התמ"ת וכמה משרדים אחרים ובעזרתנו,
יכול וצריך לעשות זאת. אסור לערבב את התחומים. בטשטוש התחומים
מביאים על גבנו אסונות שאין דוגמתם. כי אם יש לך יעד, הכלים חייבים
להיות ליעד, כי אחרת לא תשיג את היעד - וזה אינו שייך לפוליטיקה.

רבותי, אני לא צריך לומר שאני מתנגד
מנימקום אחרים, ונימוקי עמי. אך אני לא אתן יד להקים התישבות, שאני
יודע מראש, שדרך הקמתה נידונה לכשלון. אם ועדה זו תחליט, שההסתה"צ
צריכה לעשות במלאכה, אני אגיד להנהלה שלי, שזו מלאכה שאסור לעשות
אותה, כי היא נדונה לכשלון מראש. זכותי לעשות זאת - ואעשה זאת.

מר מ. דרובלס:

אני יודע, שנבצע כל החלטה שתתקבל,
על הצד הטוב ביותר.

השר ח. לנדאו:

פרופ' וייץ, עם כל הכבוד, אם הממשלה
תחליט, המחלקה תבצע.

פרופ' ר. וייץ:

הממשלה מחליטה החלטות של מדיניות.
בשאלת ביצוע, אמרתי לכם דעתי ואני

אוכיח אותה.

לך, החבר לנדאו, אני רוצה לומר: כאשר
היו הדיונים על עליה לנגב ואני הייתי מזכיר ועדת התכנון ובלאס הציג
להקים 26 ישובים, היה ויכוח עז בהנהלה הציונית והדבר נמסר לראש
המחלקה דאז, קפלן. אני עשיתי אז חשבון ואמרתי לקפלן: אם נקים יותר
מ-11 ישובים, נכשיל את כל הענין והויכוח היה עצום; ואותו שקולניק,
שהיה אז יו"ר מקורות והיה אקטיביסט גדול ואותו בן-גוריון, לאחר
שעשיתי את החשבון מה אפשר ומה אי-אפשר, נקטו במספר שנחתי - ויש
לי על זה דוקומנטים.

הציונות כוחה בכך, שמה שהיא עשתה, עשתה

הלכה למעשה ועל כן, אני מזהיר שולחן זה, שהדרך שהיו"ר מציע ללכת
בה היא דרך שמובילה לכשלון והיא מנוגדת להחלטת הממשלה. אני רוצה,
שהדברים יהיו ברורים.

השר א. שרון:

הייתי רוצה להעיר לפרופ' וייץ רק דבר
אחד ואת ההערה הזו שלי - בניגוד להערתך -

אני אומר בכאב רב.

השר א. שרון:

אני שומע הערותיך, מדי פעם, על היעדר תכנון, על כשלון וכו'. אז יש לי חדשות בשבילך - ואני אומר זאת ברוח טובה - בעופרה, הישוב מקיים את עצמו ויש שם 350 נפש.

פרופ' ר. וייץ: ישוב לתפארת.

השר א. שרון: בקדומים יש היום 500 נפש.

פרופ' ר. וייץ: ישוב לתפארת.

השר א. שרון: באריאל היום יש למעלה מ-800 נפש. כל זה - כשלונות! לעומת זאת, בכאב אקח את הישובים בבקעת הירדן שתכננת ולצערי, הם עומדים חצי ריקים ואת כל המשאבים אני מעביר לשם.

פרופ' ר. וייץ: זה לא מדויק.

השר מ. נסים: מי הקים את אריאל או את חרס למשל?

השר א. שרון: הבעיה היא לא מי הקים, אלא מדובר על תפיסה. מי שהקים, אלה אנשים שהקימו. מדובר אם זו היתה טעות בתפיסה או לא. אז אני אומר, שלא היתה טעות בתפיסה, כי העובדה היא, שחיים שם יהודים. אין איש כופר, שהחטיבה להתישבות יכולה לבצע זאת מצוין ושמשרד הבינוני יכול לבצע זאת מצוין. לא זו הבעיה. היום אין לנו סידור אחר, אלא שכאשר ישוב עולה, הטיפול בהחזקתו יכול להיעשות רק ע"י החטיבה להתישבות. זו הנקודה שאני מעלה.

השר מ. נסים:

אני מציע שמשרד הבינוי יערך, לאור

הערות היו"ר, לגבי הישובים שיוקמו

בעתיד, להקמת ישובים עירוניים וההחלטה של היום תהיה לפי הכושר
המעשי.השר א. שרון:

נעשה זאת בדיון מיוחד.

אני רוצה להבהיר את הדחיפות בנושא

זה, הנובעת מהעובדה שמדובר באנשים, נשים, ילדים ותינוקות, אשר
צריכים לחיות בשטח וכבר נמצאים בשטח. אגב, הם מוקפים ע"י קהל,
שפרט לשנאת אחים קשה לראות מה קורה שם. זהו קהל שמורכב מיהודים
וערבים - יש משלחת מטייבה ומכפרי הגליל ועומדת אתם ריימונה טוויל,
הדרך חסומה, אין אפשרות לעלות למקום. אז צריך לקבל החלטה וזו
הסיבה שהועדה כונסה במהירות, כדי לאפשר לאנשים אלה לחיות, כי יש
החלטה ממשלה ששם יקום ישוב ואני מודיע, שהחלטה זו תבוצע.

פרופ' ר. וייץ:

אני לא מערער על כך שהממשלה החליטה.

השר ד. לוי:

אני מבקש למסור הודעה ואולי היא תבהיר

את התייחסותי לעתיד. (א) גדלתי על

האסכולה של שחרור ארץ-ישראל ואכלוסה המהיר, הכפרי והעירוני, וכך
ינהג המשרד. (ב) כל בניה של ישוב, שהיא באמצעות תקציב המדינה,
אעמוד על כך שתיעשה ע"י משרד הבינוי. מאחר והסוגיה של היום היא
סוגיה, שלגביה מתפתח ויכוח, שעלול לקבל מימד פוליטי, כאילו כאן
העיכוב בבניית הישוב, אני תומך בעמדת היו"ר, אך בעתיד אעמוד על
העקרון שציינתי.

מר מ. ריבלין:

אני רוצה שיהיה ברור - רענן אמר
במפורש, שהוא אינו מערער על ההחלטה.

קיימת החלטה להקים ישוב והוא מקבל את המרות שיקום ישוב.

השר א. שרון:

דנים היום מי מבצע.

מר מ. ריבלין:

לכן אומר רענן, אם למישהו יש מחשבה
שהביצוע צריך להיות בידי גוף אחר,

ההצבעה היא לא פוליטית ואינה משתמעת כמקעקעת יסודות. לא על זה
הדיון והוויכוח ואת זאת אני רציחי להבהיר.

השר א. שרון:

הצעת ההחלטה היא: מחליטים שהישוב
אלון מורה יבנה ע"י החטיבה להתישבות

של ההסתדרות הציונית. אני מעמיד זאת להצבעה.

פרופ' ר. וייץ:

לפני כן אני רוצה לומר: היות ואני
חבר הנהלה ואחראי ואני לא אקבל החלטה

זו, אני מודיע לכם שאני אבקש דיון בהנהלת ההסתדרות הציונית. אני
אודיע להנהלה, שלדעתי היא לא יכולה לקבל החלטה זו, כי היא עושה
מלאכה לא נאמנה ובזה אינה מקיימת את החלטת הממשלה. אני רוצה,
שדברי יהיו ברורים. אינני רואה שום סיבה שמשרד הבינוי לא יקים
ישוב זה.

השר א. שרון:

אין לי אפילו ספק לרגע אחד, שמשרד
הבינוי יעסוק בנושא של בניה נושאים

אלה. כרגע יש לנו מקרה מיוחד.

מר מ. דרובלס:

בבניה הקבע יעסוק משרד הבינוי.

השר א. שרון:

כרגע, זו ההחלטה. אם אתם רוצים

להעמיד אותה להצבעה, בבקשה. אני

מעמיד להצבעה את הצעתי. מי תומך בהצעתי? 5. מי נגד? 2. ההצעה
נחקבלה.

מ ח ל י ט י ם: (5 קולות בעד ו-2 נגד)

מכח החלטה מס' 766 של הממשלה, מיום ח' בסיון תשל"ט (3.6.79) ובהקשר להחלטה מס' ב/131 של ועדת השרים לענייני בטחון, מיום ד' בסיון תשל"ט (30.5.79), להטיל על החטיבה להתישבות של ההסתדרות הציונית העולמית לבנות את אלון-מורה. בשלב הראשון, לייבנה אלון-מורה כישוב קהילתי, שימנה עד 300 משפחות, כאשר היקף הבניה בו יגיע עד 300 יחידות דיור; ולאחר סיום השלב הראשון - תיבחן האפשרות להעביר את הטיפול בו למשרד הבינוי והשיכון.
עוד השבוע יוחל בהקמתן של יחידות הדיור הזמניות.

פרופ' רענן ווייץ מודיע כי הוא יעזר בפני הנהלת ההסתדרות הציונית העולמית, על ההחלטה הנ"ל.

ה י ש י ב ה   נ נ ע ל ת

672M

2 תמונה 1 תמונה

מזכירות הממשלה

סכניקרא

ש מ ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
ישיבת הועדה להתישבות המשותפת לממשלה
ולהסתדרות הציונית העולמית
ד' בסיון תשל"ט - 30.5.79

נכחו : חברי הועדה - השרים : א. שרון - יו"ר, מ. נסים.

נציגי ההסתדרות הציונית : מ. דרובלס, ר. וייץ, א. כץ,
מ. ריבלין, פ. שנק, א. שנקר,
מ. שפירא, א. תבין.

נעדרו : חברי הועדה - השרים : ש. ארליך, ז. המר, ע. ויצמן,
ד. לוי, ח. לנדאו, ג. פת.

נציגי ההסתדרות הציונית : ע. לוינסקי, ט. פרידמן.

- ש. תמיר - שר המשפטים
- ד. בועז - משרד האוצר
- א. כראון - משרד החקלאות
- א. לוטן - משרד האוצר
- א. לנדאו - לשכת שר החקלאות
- י. מרגלית - משרד הבינוי והשיכון
- ש. רביד - החטיבה להתישבות, ההסתדרות הציונית
- א. ליסנסקי - מזכיר הועדה

- סדר היום : הת/23 הקמת ישוב קבע למתיישבי קדש ברנע ז' 2
- הת/24 מיקומו של הגרעין החילוני של מצפה יריחו ז' 4
- הת/25 יישובים בחבל הבשור (פיתחת שלום) ז' 6
- הת/26 אלון מורה ז' 18 - 17
- הת/27 פרסום שמות היישובים החדשים ב"רשומות" ז' 19
- הת/28 קבוצת ההכשרה של עצמונה ז' 19

./הקמת

בפרוטוקול זה 25 דפים.

כחמה: אוב ליני

הח/23 מיקום חדש לקדש-ברנעהיו"ר השר א. שרון:

פפתח את הישיבה

ברצוני לסקור בקצרה את ההיסטוריה של ענין קדש-ברנע.

הגרעין יושב בקסימה בתוך מחנה צבאי, והוא עיבד את שטחי החקלאות שלייד בסיס הדיקא יותר מערבה בתוך שטח סיני. בזמנו לא ניתן לו להעלות קבע במקום והוא המשיך לעבד את האדמות עד עצם היום הזה. הממשלה קיבלה החלטה על כך באחת מישיבותיה. אני אבקש לאתר את הפיסקה הדנה בכך ולהכניס את החלטת הממשלה לדברים שלי. הממשלה החליטה על הקמת היאחזות בח"ל במגמה להקים ישוב בביר-מלגה, הנמצאת מן העבר הזה של הגבול הבינלאומי, בקרבת הגבול צפונית לבארותיים וביצנה, ונמצאת בהצטלבות של ואדי עביאד ובח"ל לבן בציר הישן של קסימה דרך רפיתבסיני. (תיאור על המפה). המתישבים עצמם הביעו רצונם לעבור למקום הזה שם ניתן לקיים חקלאות הדומה למקום שהם רצו. אין צורך שם בהיאחזות בח"ל, אפשר מיד להתישב במקום.

בזמנו הבאתי את הנושא לדיון בממשלה בגלל תופעה

שהיתה קיימת ותהיה קיימת גם בעתיד, והיא עלולה להעכיר את מערכת היחסים בינינו ובין המצרים בעתיד. הסיבה שהבאתי זאת בזמנו לממשלה היתה העובדה שהבידואים בסיני נוהגים לחדור למקום הזה. הסברתי אז שגם אם בעתיד תפתח מערכת יחסים תקינים עם מצרים תהיה זו בקודת חיכוך בלתי פוסקת, כי תמיד יש כאן חדירות. הצעתי לסגור את המקום על ידי התיישבות. המתישבים מוכנים לכך, ואין צורך להכניס כאן קודם היאחזות. יש צורך בהיאחזויות במקומות אחרים, ופה אפשר מיד להתישב.

הנושא היה כבר בוועדה זו ואני מבקש לאשר את המקום

הזה כפי שהצבעתי עליו על המפה. (ש. רביד: הדבר אושר כבר בוועדה). אני רואה שב-5.7.78 נתקבלה החלטה להקים במקום היאחזות בח"ל, ואני מבקש לאשר למתיישבי קדש-ברנע לעבור למקום זה. כלומר, צריך לממש את ההחלטה הקודמת.

סא"ל ד. סתו:

יש התייחסות אחת יותר או פורטיבית מאשר עקרונית.
 באיזור זה אנחנו במצאים בסיום של תכניות פרישה של
 הרבה מיתקנים צבאיים. אין ספק שנשאר כאן מקום להקים ישובים בדיוק איפה שיהיו
 שטחי עיבוד. אנחנו צריכים שבוע או שבועיים כדי לסכם יחד עם מחלקת ההתיישבות
 את המקום ובקבע סופית את השילוב של הישוב והתכנון שלבו.

היו"ר השר א. שרון:

אנחנו מסכמים שמתיישבי קדש-ברבע של היום יעברו לנקודה
 או לנקודה סמוכה בתיאום עם מערכת הבטחון, והמיקום
 לגבי איתור הנקודה יסתיים תוך שבועיים ימים מהיום.

סא"ל ד. סתו:

מבחינת ההתיישבות ישוב-בודד באיזור זה לא בותן כל
 כך הרבה. הייתי מציע לקחת את הפרישה הצבאית ולראות
 איך אפשר לגבש כאן מיקבץ של ישובים.

ש. רביד:

מתוכננים כאן שלושה-ארבעה ישובים. לפני הקמת
 המיקבץ של ישובים כאן אנחנו רוצים להתחיל עם קדש-ברבע.
 בשנות ה-50 היתה שם שורה של היאחזויות בח"ל שאחר כך התפרקו בגלל זה שלא ידענו
 בדיוק כיצד להתייחס לנושא זה. תפקידו של הישוב קדש-ברבע להוות מעין חלוץ
 ולבנות
 ולהאמת את התאמת הישוב לאיזור. עקרונית מתוכננים כאן 4-5 ישובים בתיאום עם
 פרישת צה"ל, וקדש-ברבע הוא החלוץ.

כמו כן צריך לסגור את הנושא של אספקת המים לאיזור.
 זה מחייב הקמת מפעלים שברגע זה אינם ישימים. על המפה מצויין גוש שלם של
 ישובים באיזור זה מביר-מלגה-בארותיים ונוצנה.

הח/24. מיקום למצפה יריחו

א. בראון:

במצפה יריחו יושבים שני גרעינים: האחד דתי והשני חילוני. הגרעין החילוני יושב במקום זמני, ויישנב הקבע שלהם ייקבע יותר מאוחר. במשך הזמן נעשו בדיקות וסוכס בזמנו שהייעוד יהיה חקלאות, תיירות ותעשייה, אבל בעיקר חקלאות. במשך התקופה הזאת מאז שזה הוחלט נעשו בדיקות וסיורים בשטח; נעשו בדיקות של כל הנושאים ונעשו הכנות, ולמעשה אותר כבר מקום הקבע, ואנחנו צריכים לאשר זאת עכשיו. (תיאור על המפה). המקום נמצא ממזרח למצפה יריחח של היום בקו אויר של 2.5 ק"מ, כאשר האדמות לעיבוד הן למטה מדרום ליריחו. עוד צריך לעשות בדיקות נוספות, אבל מחלקת ההתיישבות של הסוכנות הכינה את המקום. הישוב נשאר במקום הזה. (מפה).

א. כץ:

דיברת על תיירות, האם הכוונה היא למבנים הבטושים של קליה?

א. בראון:

כן, זה בכון.

ד. ויץ:

יש כמה אלטרנטיבות ועכשיו בודקים זאת.

א. בראון:

יש תכניות ראשונות של שלב א', ורוצים לקראת החורף לקבוע כאן מקום למחנה בים המלח לאנשים שבאים מירושלים.

א. כץ:

כמה אנשים יש שם היום, וכמה יהיו בעתיד?

א. בראון:

בעתיד יהיו שם 100 עד 150 משפחות. היום יש 25 יחידות דיור בישוב הקיים. המקום שמציעים או בין

כביש ירושלים לבין הכביש ליריחו עצמה, במרחק של 2.5 ק"מ.

ש. רביד:

מאחר שבזמנו בתקבלה החלטה על מצפה יריחו אינני
 חושב שהוועדה צריכה להתייחס למיקום ספציפי כזה
 או אחר. המיקום נמצא בין מעלה אדומים לצומת יריחו, והגרעין החילוני מיקומו
 מיועד במדרגה שמעל למחנה הפליטים הריק של יריחו (מפה). יש עוד מרחק גדול
 מכאן לקליה. זה יותר קרוב למצפה שלם, זו המדרגה הראשונה מעל לבקעה.

השר ש. תמיר:

שם בחלק מהמקומות ישנם ביצורים במצב כזה או אחר,
 האם במקום זה יש ביצורים?

ש. רביד:

המקום הזה הוא יותר במוך. הביצורים הם מעליהם
 יותר מערבה (מפה).

היו"ר השר א. שרון:

יש שם שורה של ישובים שבין המערכות הבטחוניות
 לאורך הירדן והמוצבים למיניהם.

ש. רביד:

כל ישובי בקעת הירדן במצאים מערבה מהמערכה
 הראשונה, ומזרחה במצאת המערכה שמעליהם.

היו"ר השר א. שרון:

אני מבין שמקבלים את ההצעה.

יש רק בעיה בנושא זה, אנחנו מאשרים את הדבר אבל
 מתעוררת בעיה של שטח הקרקע של 700 דונם שבמצא בידינו ובצטרך להעמיד אותם לרשותם ל
 לעיבוד. לא זה הגרעין שיעסוק במרחצאות.

ש. רביד:

הם יעסקו גם בזה. יש שם שטח קרקע שצריך לתכנן.
 השטח בידינו כל הזמן.

השר ש. תמיר:

גם השטחים שהם בידינו צריך לבדוק אותם.

היו"ר השר א. שרון:

בכל מקרה שמתעורר חשש אני גועץ ביועץ המשפטי.

רק על דבר שהוא ודאי אין מקום להתייעץ. לפי

מיטב ידיעתי המחנה בידינו כל הזמן.

סא"ל ד. סתו:

לקראת העליה עושים בדיקה מחודשת כדי לוודא

שאמנם אלה אדמות המדינה.

היו"ר השר א. שרון:

אני מקבל את הצעת שר המשפטים, ואני מבקש (א) אם

רוצים לבצע פה את התחלת העיבוד של השטח; (ב)

לעשות במקביל לכך את הבדיקה שאפשר יהיה להתחיל ולעבד את השטח.

השר ש. תמיר:

אם ייבתן לכך אור יר(ק) אני מבקש לדווח על כך

בישיבה הבאה.

היו"ר השר א. שרון:

אני מבקש את נציג מערכת הבטחון לדווח לוועדה זו

שזה נבדק ושזו קרקע של המדינה לכל דבר ואפשר

להתחיל לעבד אותה.

הח/25. יישובים בחבל הבשור (פיתחת שלום)

ברצוני להעלות עכשיו נושא שלא הוכנס בסדר-היום,

וזה הנושא של התחלת הקמת יישובים בוספים בחבל הבשור. אני רוצה לקרוא לזה

חבל הבשור, כי לא כל כך נראה לי השם פיתחת שלום. אולי כדאי להשכיל אותנו

כאן לגבי נושא זה, כי בזמנו כבר דנו בכך (סיכמנו).

פרופ' ר. ויץ:

ברצוני להקדים הערה ביחס לשם. קוראים לזה פיתחת

שלום לכבוד מאורע אא כה גדול שארע בחיינו - חוזה

השלום. ראש הממשלה דעכשיו זכה והביא לעובדה שהיא דבר בעלת חשיבות ממדרגה ראשונה, והוחלט באופן ספונטני לקרוא לאיזור זה פיתחת שלום לכבוד מאורע זה, ודבר זה ברשם בספרי דברי הימים. אז מוטב להגיד דברים בפשוטם: קוראים לזה פיתחת שלום. (מ. שפירא: השם ניתן לאיזור לפני חוזה השלום); בתקוה שראש הממשלה יביא את המשא ומתן לכלל ביצוע.

א. בראון:

קוראים לאיזור גם בשור וגם פיתחת שלום.

היו"ר השר א. שרון:

אבי שמח שזה גם חבל הבשור ושהצלחנו להגיע לשלום,

כפי שהתבטא רענן ויץ, שהוא הישגו של ראש הממשלה,

וחשוב לציין זאת. זו אינה ועדה שקובעת שמות. ישנה ועדת שמות בארץ, ואבי מציע שההצעה תובא בפני ועדת השמות. המלצתי תהיה לקרוא לזה חבל הבשור, כדי שלא יהיו יותר מדי שמות באיזור. אין להביח שבועדה זו יהיה לזה יותר משקל מאשר במקום אחר.

ברצוני למסור לוועדה על סיכום פגישה שהתקיימה בין

רענן ויץ, מ. דרובלם וביני, א. בראון ובציב המים ומבכ"ל משרד החקלאות. היתה זו פגישה לא רשמית, שבה אנחנו דיברנו על גישתנו לענין הקמת ישובי סיני מחדש.

אנחנו סיכמנו בפגישה זו הצעה האומרת, שאנחנו בשום פנים ואופן לא נכפה על המתיישבים להתיישב במקום מסויים, אלא גישתנו תהיה כזאת: אנחנו נציג בפניהם מפה של מספר איזורי התיישבות הנראים לנו כרגע כחיוניים, וגם נקבנו בשמות המקומות. רוב המקומות הם בערבה הצפונית בשיפולי הר חברון בשטח המשתרע מאיזור בחושה דרך איזור להב לכיוון יתיר, במגמה מיוחדת של כניסה כחיץ בין ערביי הר חברון והישובים הבידואים שמתרחבים בשטח הנגב. (תיאור על המפה). קראנו לאיזור הזה בחושה או חבל לכיש המזרחי.

היו"ר השר א. שרון:

כן דיברנו על אפשרות להקמת שני ישובים בצפון הרצועה מערבה לקיבוץ ארז, והעליבו אפשרות של התיישבות באיזור חבל הבשור, שאותו יציג בפניכם עכשיו שמעון רכיד.

ש. רביד:

האיזור הראשון הוא האיזור של דרום מרכז הערבה בין פאראן לבין עין יהב; האיזור השני זה איזור ככר סדום - נאות הככר, האיזור השלישי הוא האיזור שלאורך הכביש המוביל לשפת הים, מאיזור התעשייה של ארז משבי צדי הקו הירוק, חלק מדרום לקו הירוק וחלק צפונה מזיקים. (תיאור על המפה). איזור נוסף אלה המורדות של הרי חברון - לכיש המזרחי. ועוד איזור - איזור בקעת הירדן כשישלב אחד יהיה ממוקם באיזור שבין יריחו לאיטב והמקום השני בין מחולה וארגמן.

איזור נוסף להתיישבות הוא במרכז הגליל ועוד איזור

של מרכז רמת הגולן, דרומה וצפונה לרמת הגולן. (מפה)

אלה הם איזורי ההתיישבות שבהם אנחנו מתכננים ממילא פעילות והסיכום של הישיבה היה שהישובים שצריכים להתפנות מסיני תהיה להם עדיפות באחד ממקומות אלה, במידה שהם יבחרו בהם ובקבוצה בכל איזור במספרים שלגבינו אנחנו מעריכים שנהיה מסוגלים להכין את הישוב תוך 3 שנים בלי נוכחות המתיישבים. זה תהליך שונה מאשר המקובל, כאשר בכל מקום עולה גרעין באופן זמני ולאט לאט מתפתח הישוב. פה אנחנו רוצים לחסוך את חבלי הלידה בהתיישבות. לכן היינו יותר מהירים בקביעת מספר ישובים בכל איזור ואיזור, באותם המקומות שבהם אנחנו מביחים שתוך 3 שנים אפשר להכין תשתית, כאשר אמצעי הייצור, מערכת המים והשיכונים יהיו מוכנים ולא לעשות זאת בזמן שהמתיישבים כבר במקום.

לגבי איזור הבשור - באיזור זה טיפוס המשק יהיה כזה:

אותה מערכת המים, החשמל והתשתית האיזורית שמשרתת את חבל ימים היום ליכולה לשרת את הישובים בתחומי הקו הירוק ממערב הקו הבינלאומי, הגבול הישראלי-מצרי, מצפון לגבול רצועת עזה. במזרח ישנה שרשרת של הישובים הקיימים: צאלים, שדה-ביצן, גוש מבט ובדרום חללות חלוצה.

היו"ר השר א. שרון:

אנחנו הטלנו על גוף מצומצם לעבד את התכנית שבציג בפני המתיישבים. בנוסף להצגת מקומות ההתיישובות האפשריים, אנחנו מציגים בפניהם גם את טיפוס המשק שאנחנו ממליצים להקים בכל אחד מהמקומות. מי שיתיישב בחבל הבשור צריך לדעת שבחבל זה יהיה משק מסוג מסויים, ומי שירצה להתיישב בחבל לכיש המזרחי צריך לדעת ששם יהיה טיפוס משק אחד; ובחבל לכיש המערבי שוב יהיה טיפוס משק אחר; המשק בבקעה יהיה בדומה לטיפוס המשק המקובל בבקעה.

בציג את הפרטים בפני המתיישבים בשבוע הבא, וכמוכן

שניתן לכל מי שירצה בכך לקחת חלק פעיל בתכנון הישוב. זה יקל מאד. מי שלא ירצה, זה עניינו. אנחנו פשוט מודיעים להם שאלה תהיינה האפשרויות; המקומות יישמרו, אם ירצו להצטרף במשך הזמן בשמח לצרף אותם.

ופה באה הצעת. צריך להבין שבין המתיישבים בפיתחת

רפיח ישנם מתיישבים שובים. המתיישבים שעוד לא התיישבו בפיתחת רפיח אלה גרעינים שמוכנים להתיישובות. לעומת זאת יש כאלה שיושבים במקום 7 או 8 שנים. כל ישוב וישוב יהיה מותאם. לפי החלטה שקיבלנו הגוף שיעסוק בזה יהיה הגוף הגדול ביותר בתוך הישוב. היינו רוצים שגוף כזה יהיה לא פחות מ-20 משפחות, מכון החשיבות למתן אפשרות לחיים נורמליים ולפיתוח ועיבוד חקלאי מלא עד הרגע האחרון האפשרי במקום.

כדי שאפשר יהיה להתחיל בעבודה זו אנחנו צריכים להביא

בפני חברי הוועדה החלטה על התחלת הקמת הישובים. איננו עומדים לקבל כרגע החלטה על הקמת כל הישובים, אנחנו מראש יודעים שחלק יעבור למקום אחר.

היתה פנייה של מחלקת ההתיישובות לקבל החלטה היום על

הקמת 8 ישובים חדשים בחבל הבשור. מחלקת ההתיישובות הודיעה שהיא יכולה להתחיל לעבוד בשבוע הבא ב-4 ישובים. השאלה האם החברים רוצים לקבל החלטה על 4 הראשונים היום ועל 4 האחרים בישיבה הבאה. בפיתחת רפיח ישנה רגישות גדולה בנושא זה. אם בודיע על היום שהתחלנו להקים 8 ישובים, הם עלולים להתקומם נגד זה. על כן אולי מוטב שנתחיל ב-4 הישובים הראשונים.

ד. ויץ:

אני בעד קבלת החלטה על 8 ישובים. פנו אלינו רשמית
8 ישובים והם הודיעו באופן ברור שהם קובעים, כי לאיזור
זה יעברו שלושה קיבוצים והשאר מושבים.

ה. רביד:

יש לנו תשובות מחייבות פורמליות מ-6 ישובי מושבים
ו-2 קיבוצים, ובסך הכל 8 ישובים מתוך 15. ישנם
כאן 4 גרעינים: פריגן, יתד, יסודות הדרום ומורג שיושבים במחנה זמני, ואלה
4 ישובים שבנייתם הוקפאה בזמנו, חלקם בתחומי הקו הירוק והם מעבדים את השטחים שם.
שני ישובים נוספים הם פר אל וכרמי יוסף ושני קיבוצים: סופה וחולית. ישנם עוד
שני ישובים לא רשמית.
המצב כיום הוא ש-8 ישובים מתוך 15 הודיעו לנו רשמית
שהם מוכנים ומעוניינים לעבור לפיתחת שלום לטיפוס המשק המוצע שם.

ד. ויץ:

אני סבור שדחיית ההחלטה להתחיל בבניית 8 ישובים אלה
תביא לריאקציה הפוכה ממה שרוצים. פה אני מביע השערה.
לדעתי כאשר כל הישובים בפיתחת רפיח יבדקו אפשרות להתיישבות בכל הארץ זה לא יהיה
קל. אני כואב את כאבם במלואו. ליוויתי אותם מהרגע הראשון בתקופת הממשלה
הקודמת, וזה לא שייר אחד לשני. יש לי כל הכבוד וכל ההערכה וההבנה. יחד עם זאת
הם יודעים שהחיים עושים את שלהם. יש משא ומתן טבעי בין בני אדם.
אני סבור שבסופו של דבר כל הישובים, אם מדברים על
קבוצה מכרעת, יבחרו להתיישב בפיתחת שלום, שהוא המקום המתאים ביותר, הטוב ביותר
והמבטיח ביותר והחשוב להם לטווח ארוך.
אני סבור שהוועדה צריכה להענות לפנייה הרשמית של
8 ישובים, וצריך להודיע להם שהתחילו בהכנות כדי שהם יוכלו לשבת בבטחון ובשקט
אישי, ובבוא היום יעברו בלי להפסיד כלהגסיון שצברו בשנתם בפיתחת רפיח. זה
מגיע להם.

השר ש. תמיר:

אני מציע לא לקבל שום החלטה היום. שר החקלאות קיבל אתמול מינוי מהממשלה בכל הנושא הזה של יישוב הפיתחה. אני מכיר את המצב שם. הייתי שם לאחרונה באירועים קשים. לשר החקלאות נכונה משימה קשה ביותר, מפני שחלק מהמתיישבים שם עוד לא השלימו עם עצם עקירתם. הם עוד שוקלים אי-שיתוף פעולה. אנחנו יודעים שחלק אחר השלים עם המצב, אבל גם המידע שלנו אינו מושלם. בתחילת הישיבה דיברנו עם שר החקלאות על יישוב שלפי הידיעות כאילו הוא מיליטנטי מאד, אבל לפי ידיעה שיש לי הם מוכנים לעבור ליישוב חדש.

לכן אני מציע לא לקבל החלטה היום א) כדי לאפשר לשר החקלאות ללמוד את הנושא מחדש ומקדוב יישוב אחר יישוב; ב) לדעתי זכות קדימה בחבל הבשור או בחבל אחר צריכה להינתן להם לפני כל יישוב אחר. צריך לתת לשר החקלאות מלוא האפשרות לטפל בזה בעקבות הבקשות שהופנו לוועדה, אשר הוטל עליה לטפל בנושא זה, ובה חברים גם השר בסיס ושר הבינוי והשיכון.

היו"ר השר א. שרון:

אני אשמח אם השר בסיס יצטרף, אבל בסופו של דבר סוכם שכל שר יפפל במסגרת תחומו.

השר ש. תמיר:

אני מאד ממליץ שלא לקבל החלטה היום, ואני אומר זאת על יסוד פגישות לא מעטות שהיו לי עם אנשים של כמה מהמושבים שם. שר החקלאות עומד לצאת לשם בשבוע הבא, והוא צריך להגיע למקומות עם לוח חלק למען שהם יוכלו לפתוח דף חדש. הבשורה שתהיה בידי שר החקלאות אומרת שהכל פתוח ונתון להתייעצויות שלו אתם. לא קבענו שום דבר מראש והכל ייעשה יחד אתם. חלק גדול מהעצומות ששמענו היה לא על המה אלא על האיך. שר החקלאות יודע את הדברים יותר טוב מאחרים; הוא יסע לשם, ישמע אותם ויתחיל אתם דף חדש. אם הוא יבוא עם החלטות על 4 יישובים או על 8, ברור לי שתהיה התנגדות.

היו"ר השר א. שרון:

יש אמת רבה במה שאמר שר המשפטים. אני יודע שמצד

אחד אנחנו רוצים לבצע את העבודה הזאת במהירות.

אנחנו גם יודעים שתהיה להם זכות בכורה. מצד שני יש בכל זאת צורך בשיחה ראשונה

אתם בלי לקבל החלטה מראש. אני מבקש לא לעשות זאת עשר עכשיו ולהמתין עד לאחר

פגישה שלי אתם בראשית השבוע הבא, מאחם שהטיפוח בנושא הזה הוטל עלי. ללא ספק

אפעל בענין זה בשיתוף פעולה עם ועדה זו כמו שאנחנו פועלים בכל נושא ההתיישבות.

ייתכן שאבקש לכנס ועדה זו לישיבה קצרה רק לנושא זה בעקבות הפגישה שתהיה. לאור

זה אני מוריד את הנושא הזה מסדר היום כרגע.

מ. דרובלס:

זכותו של היו"ר להוריד הצעה לסדר היום, אבל מאחר

שהיא הועלתה אני רוצה להביע את דעתי.

אנחנו עומדים בלוח זמנים די דחוס, מאחר שהספירה לאחור כבר החלה. במידה שתהיה

החלטה להתחיל בפעולה התכוונו בשבוע הבא להעלות לשם את הכלים. ייתכן שאין מקום

לקבל החלטה על 8 ישובים, אבל אפשר להחליט על 4 ישובים כי ישנם אנשים שמוכנים

לעבור לשם. לא מוכרחים עכשיו לקבוע את השמות. אפשר להחליט שמתחילים לעבוד

על 4 ישובים בלי לקבוע בדיוק איזה הם. איני מציע לדחוק את ההחלטה. איני

מקנא בשר החקלאות לקראת השיחות שלו עם המתיישבים. אין זו משימה קלה כלל ועיקר.

אבל חבל על הזמן.

לכן אני מציע לקבל החלטה על 4 ישובים, ולאחר 2 או

3 שבועות, לאחר ששר החקלאות יסיים את התייעצויותיו עם המתיישבים בקבל החלטה

על 4 ישובים בוספים.

א.כז:

שאלה לאינפורמציה: אם רוב הישובים בפיתחת רפיח יסכימו

לעבור לפיתחת שלום, האם יש מספיק מקום? אני שותף

להערכה של שר המשפטים, ואם שר החקלאות מבקש לדחות את ההחלטה, זה יקל עליו את

המגעים עם הישובים. אני מציע לתמוך בהצעה ולא לקבל החלטה היום.

א. כץ:

הבינותי שישנם גרעינים שמיועדים להתיישבות באיזור זה;

אפשר אלהתחיל בפיתוח המקומות מבלי לקרוא להם בשמות. ישנם מקומות שצריכים להיות

מיושבים, ואם ישנם הכלים בשטח מה מובע להתחיל בעבודה, מבלי לומר שזה מיועד לישוב א'

או ב, או ג'.

אני מציע להשאיר עבין זה לשיקול דעת שר החקלאות.

מ. שפירא:

אני חושב שצריך לקבוע שתהיה עדיפות ברורה לישובי

פיתחת רפיח.

איבי מבין את עבין המשא ומתן עם הגופים. מה קורה אם

משפחה זו או אחרת רוצה ללכת לישוב זה או אחר? האם זה יינתן לה?

בהחלט, אבל אם מדובר על העברת גוף כגוף, אם משפחה

היו"ר השר א. שרון:

מסויימת תרצה לעבור למקום אחר תהיה לה האפשרות לכך.

זכות עדיפות זו תוקנה לה באופן מלא.

אני מביח שאין בעיות תקציביות. יושב כאן אתנו

בציג בכיר של האוצר. לא עולה על דעתי שהנושא הזה אינו מתוקצב.

לפעולות התשתית יש תקציב.

מ. דרובלס:

לגבי השאלות הטכניות, וקודם כל לגבי התכנון.

ש. רביד:

בסיני נמצאים כיום 15 ישובים, בפיתחת רפיח ישנם

2 קיבוצים ו-13 מושבים. בתכנון של האיזור הזה פרט לאפשרויות אחרות לקחנו

בחשבון 17 מושבים ו-3 קיבוצים. זה במידה וכולם ירצו לעבור. גם אם לא כולם

ירצו לעבור לוח הזמנים שלנו הוא מתוח ביותר, ואפשר למתוח אותו עוד קצת, אבל

מבחינה תקציבית אנחנו יכולים לעצור להתחיל בעבודות השנה ב-8 ישובים מתוך ה-15,

כאשר אחרי הכשרת הקרקע באה הקמת המבנים והקמת החממות בצורה רצופה.

ש. רביד:

עקרונית יש לנו אפשרות להתחיל בעבודה גם אם כל

15 הישובים היו רוצים לעבוד, אבל בתקציב יש לנו אפשרות להתחיל לעבוד ב-8 ישובים.

לגבי נושא התקצוב - ההערכה היא שהכשרת הקרקע ל-8

ישובים תעלה בערך 200 מיליון ל"י; מזה שני שלישים בתקציב מחלקת ההתיישבות ושליש בתקציב משרד הבינוי והשיכון. בהתאם לשיחה שהיתה לנו עם שר האוצר התקציב בנושא זה הוא מבוקר. נוסף לזה יש צורך בתקציב למבני המשקים וזה בערך 300 מיליון ל"י. הסוכנות היהודית הסכימה לכלול זאת בתקציב שלה בצורה זו או אחרת. חלק נשאר פתוח וכנראה שמשרד האוצר יצטרך לתקצב את חלקו בבינוי של מבני הקבע.

הקצבת הכספים היא ל-5 שנים, חצי הסוכנות וחצי האוצר.

לגבי החלק של הסוכנות הובשא צריך להיות סגור בישיבת ההנהלה וחבר הנאמנים הקרובים. בשלושה החודשים הקרובים שהם מיועדים להתחלת העבודה, אם אמנם יתחילו לעבוד אפשר להתחיל בבנייה ראשונה של 200 מיליון ל"י להכשרת הקרקע במקומות המוסכמים.

זה לא קשור לחצי מיליארד הלירות שאושרו?

היו"ר השר א. שרון:

מבחינת הסוכנות - לא; מבחינת האוצר אני מציע שבציג האוצר יגיד זאת. מכתב התשובה שלהם בענין זה השאיר

ש. רביד:

את הענין פתוח.

מבחינת לוח הזמנים מצב הדברים של המשבצות ושחרור

השטחים ממיתקני הצבא הוא כזה, שהיום מבחינת התכנון המפורט יכולים לעלות על 4 משבצות כבר בשבוע הבא, וזה תואם את לוח ההתקדמות שלנו. אינני אומר שיהיה זה אסון אם ההחלטה תידחה לשבוע, אבל צריך לזכור שאנחנו עובדים עם לוח זמנים מתות, כי הבעיה היא שישנם ישובים שצריך להכין אותם ללא קשר מה תהיה תשובת המתיישבים. בעוד 3 שנים בצטרך לתת תשובה ואז בהיה במצב קשה

ש. רביד:

לכן, אם אפשר היה - איני יודע אם זה ניתן, אבל ברשות שר החקלאות הייתי מציע או לקבל החלטה טנטטיבית שאומרת, כי מתחילים בבנין אחרי ששר החקלאות יבקר שם, ואז אין צורך לכנס את הוועדה בעוד שבוע או 10 ימים רק לנשוא זה. אין ויכוח על 8 הישובים, שבכל זאת מקימים אותם גם מבחינת הגופים המיישבים. אם מבחינת הפרסום אין צורך לקבל החלטה, אני מציע לקבל סיכום על התחלת בנייה כזאת כדי לא להפסיד זמן, וגם לא לקבל כרגע שום החלטה.

י. מרגלית:

שמעון רביד ציין כאן שיש צורך במיליארד ל"ו. לוח א הזמנים מחייב להתחיל בהכשרת הקרקע כבר ביוני, כי התכנית היא ל-3 שנים להקמת הישובים האלה. פירושו של דבר גם התקשרות עם חברות בנייה להקמת המבנים. צריך לסכם זאת עכשיו כדי שהקבלן יתחיל לעסוק בזה באוגוסט. לנשוא זה אין עד היום שום כיסוי תקציבי. האינפורמציה שישנה בידי מצד משרד האוצר, שעדיין לא ברור לו מבין יקח את הכספים הדרושים לנשוא זה. אני מבקש שהוועדה הזאת תביא לכך שיועמד לרשותנו התקציב הדרוש, אחרת בשאר תקועים.

בועז דוד:

ברצוני להתייחס לכמה בקורות שהחברים כאן התייחסו אליהן. קודם-כל לגבי הדבר הראשון ששר החקלאות אמר, בדבר חיוב המינהל האדמיניסטרטיבי לגבי המתישבים לעבור לחבלי הארץ שהמדינה מעוניינת ליישב אותם. הדבר ברור ומוסכם אצל שדהדבר אינו בר ביצוע. היינו חושבים שצריך לבחון דברים אלטרנטיביים ולמצוא באמצעים אחרים דרך לעשות מעשה זה או לבנות לבחון אפשרות להעביר מתיישבים למקומות שהם שבעדיפות גבוהה מאד.

היו"ר השר א. שרון:

כולם בעדיפות גבוהה כפי ששמעון רביד תאר אותה. לא ראינו מבחינה מוסרית אפשרות להגיד לאנשים לעבור לאן שאנחנו רוצים. אנחנו אומרים שאלה איזורי התיישבות היום שהם בעלי קדימויות במדינת ישראל. מאחר שיש להם הזכות לבחור את המקום הנראה להם ביותר מבין המקומות המועדפים היום, הם בעלי קדימויות אם רוצים שיבחרו מקום מבין חמישה איזורי

היר"ר השר א. שרון:

המועדפים היום. הם בעלי קדימויות אם רוצים שיבחרו מקום מבין חמישה איזורי ההתיישבות שבהם מעוניינים.

בועז דוד: אולי אפשר למצוא דרך. אני מבין שאי אפשר ללכת בדרך מינהלית כזאת, כמו למשל להציע להם את הגליל.

מ. שפירא: האוצר מעדיף את הגליל על בקעת הירדן? תביא זאת לדיון על קדימויות. לא יכולים להביא כך דברים מתם בעלמא.

בועז דוד: בקודה שניה, אנחנו היינו מבקשים לראות את השיקולים שהבאנו בפני הוועדה לגבי אפשרות מיצוי הפוטנציאל היישובי בהתיישבות בנגב ובישובים הקיימים, לגבי ישובים שעדיין לא השלימו את מיכסת כוח האדם המתוכנן שלהם. אני מבין שגם בזה יש בעיות.

היר"ר השר א. שרון: הדבר הזה בניגוד להחלטות אחרות של הממשלה, יש החלטות הממשלה שהן מבוצעות בידי שר האוצר; ושר האוצר הוא חבר מכובד בממשלה; ידוע בממשלה שהישובים מועברים ואף נקבתי במספר של 20 ישובים, ממספר רב של ישובים ממש. הדבר ידוע. הדבר היחידי שיכול להיות, שאם חבר מסויים באחד הישובים יבקש לעבור לישוב מסויים ניתן לו הקדימויות הדרושות. לא עולה על דעתנו לבוא היום לישוב כמו שדות או נתיב או אוגדה או דיקלה ולהציע להם לעבור ישובים קיימים, ולהגיד להם: יש היום 5 בתים בלתי מאוכלסים בתקומה; או 4 בתים בלתי מאוכלסים בנייר עקיבא ו-3 משקים פנויים בנייר משה. לא עולה על הדעת. אני מראש שולל זאת. לא נפרק ישובים קיימים. דרך אגב, אני יודע שאין משקים ריקים. המדובר בישובים שלמים שמעבירים. אני מקווה שחברי בסוכנות היהודית הם באותה דעה כמוני. (ר. ויץ: 100%). (מ. דרובלס: גם אני).

היו"ר השר א. שרון:

הייתי מופתע מאד היום אם האוצר משיקוליו הכספיים, מאיזו שהיא בחינה בנה על כך שאותם 20 ישובים לא יוקמו מחדש. לפי דעתי דבר זה יכול לעורר ביקורת ציבורית חריפה ביותר, אם דבר כזה יעלה או יתעורר. כולנו חרדים לגליל, אבל ברצוני להסב תשומת לב משרד האוצר שבגליל נמצאים כרגע בתנפפה של עליה על הקרקע שלא היתה כמוה במשך עשרות בשנים.

מדובר בישובים חקלאיים. איבנו יכולים לקחת ישוב חקלאי כזה ולמעביר אותו לגליל. אנחנו ברתבים להם אפשרות לבחור בין האיזוריים השונים ובטיפול מסק שונה אבל בתחומים חקלאיים מובהקים. ^{עכשיו} אלא תנסו לבנות על כך כאילו זה המצב. אנחנו יודעים שישנם המשאבים הכספיים מוכנים במזומן להקמתם מחדש של ישובים אלה. לא עולה על דעתי לרגע להציע דבר כזה. אילו הייתי יודע שישנה הצעה כזאת הייתי דורש לכבס ישיבה של הממשלה באופן מידי, וישנם בימוקים לכך. אולי יש קושי תקציבי, אבל אנחנו צריכים לעמוד על המגמה שלפני.

ר. ויץ: הדרך הבלתי אפשרית המוצעת תעלה הרבה יותר. אם יהיו מקרים של מתיישבים בודדים, כפי שהיו"ר אמר, שיבקשו ליישב אותם במקומות מסויימים, זה יעלה הרבה יותר במרוצת הזמן. אם יהיו מקרים כאלה בצטרך לבוא לקראתם, זה מעבר לכל תקן.

היו"ר השר א. שרון: אני מבקש לתת לי ימים אחדים. אני רוצה לדבר קודם עם האנשים, להציג בפניהם את המפה, ורק אחרי זה להביא נושא זה לסיכום כאן. זה לא יגרום לעיכובים.

בועז דוד: ביקשתי לראות את השיקולים שהובאו בפני הוועדה לנושא זה, אם זה עומד בסתירה להחלטת הממשלה אני חוזר בי. לא הצעתי לקבל החלטה מסויימת, דיברתי על שיקולים לכלול בחישובים אלה יישוב אנשים בישובים לא מלאים.

בועד דוד:

בענין התקציב - כל התקציבים הדרושים לנושא זה מוכנים וזמינים, אבל הם לא נמצאים באוצר לפי הסיכום שהיה עם מחלקת ההתיישבות, אבל הם קיימים.

בנוגע לנושא הבינוי - פה קיימת בעיה מסויימת, בהמשך למה שאמר יוסף מרגלית, ובמכתב שיצא לממונה על התקציבים מדובר בפירוש על הבעיה הקיימת עכשיו לגבי הבינוי; על כל פנים, אותו חלק שצריך להיות במשרד הבינוי. אני מבקש לראות זאת בהקשר לאותם 500 מיליון לי שהוקצבו להתיישבות. תכנית זו, עד כמה שאנחנו יודעים, הוחלט עליה בממשלה והיא טרם אושרה, כי עוד לא במסר פירוט סופי של המרכיבים השונים. בפגישה עם שר האוצר סוכם שתכנית זו קיימת, אבל האלמנטים והמרכיבים השונים שלה טרם אושרו סופית, משום שהפירוטים עוד לא הוגשו למשרד האוצר.

הח/26. אלון מורה

מ. שפירא:

הערה לסדר היום - אני מבין שהיה צורך לדון בישוב אלון-מורה; האם זה לא בסדר היום?

מ. נסים:

זה לא שייך לשולחן הזה.

היו"ר השר א. שרון:

לשולחן הזה הענין מגיע ברגע שישנה החלטה.

מ. שפירא:

ישנה החלטה.

היו"ר השר א. שרון:

יש עליה ערעור.

מ. שפירא:

אני מבקש שידרוח על כך.

היו"ר השר א. שרון:

היה ערעור על אותה החלטה, זה דבר לגיטימי, והערעור על כך יישמע באחת הישיבות הקרובות של הממשלה. ישנה

החלטה ואני סמוך ובטוח שהיא תבוצע.

הח/27. פרסום שמות הישובים החדשים ב"רשומות"היו"ר השר א. שרון:

במסגרת הסעיף שונות אני מבקש להעלות סעיף בקשר
לרישום ופרסום הישובים ב"רשומות".

א. בדארן:

בזמנו בשלב מסויים היו ישיבות סודיות בענין הקמת
ישובים והוחלט שלא להכניס את הישובים החדשים
ב"רשומות", כדי לא לתת פרסום לישובים בשלב מוקדם מדי. לגבי המוסדות שמכביסים
את הישובים ל"רשומות" ההוראה הזאת עוד קיימת. לכן ישנם ישובים שלא נכנסו בצורה
מסודרת ל"רשומות".
על כן צריך לקבל החלטה שכל הישובים ייכנסו ל"רשומות".
זה לא ענין של דיון. יש לענין זה השלכות לגבי סוג הישוב, איזורי הפיתוח, סידורי
פיצויים וכדומה. לכן החלטה זו של הוועדה צריך להעביר ישירות למזכיר הממשלה
משרד ראש
ולמזכירות הממשלה כדי שהדבר יפורסם ב"רשומות".

ההצעה בתקבלההח/28. קבוצת ההכשרה של עצמונההיו"ר השר א. שרון:

עוד בושא שאינו רשום בסדר-היום - במקום שנקרא עצמונה
ישנה קבוצת אנשים שהתקשרה לאיחוד המושבים של הפועל
המזרחי. ברצונו לדורח כאן שהם פנו בבקשה שהגרעין הזה יעלה לאיזור של קטיף ה'.
קיבלנו בזמנו החלטה וישנה תכנית להקים 6 ישובים במרכז איזורי בחבל קטיף. לגבי
הישובים האלה המצב הוא כזה: 3 ישובים כבר קיימים או שהם בתהליך בנייה; ישנה
בח"ל גדיד במקום שיהווה הבסיס לישוב הרביעי, וישנו גרעין בכפר הדרום אשר ממתין.
עוד ישנה החלטה של הממשלה במקום זה לעוד היאחזות בח"ל אחת. הגרעין שיושב היום ליד
חירבת רוצה להיות הגרעין שיעלה למקום הזה. איני יודע אם מדובר בגרעין שיושב
שם שלא לפי החלטת הממשלה ולא בתקלה החלטה להעבירו. ישנה דרך טובה ליישב גרעין
זה במקום זה. הייתי רוצה שגרעין זה יוכר ויטופל לקראת העברתו למקום זה בחבל
קטיף.

היום זו קבוצת הכשרה שיושבת במקום שנקרא עצמונה,

א. בראון:

וקבוצת אנשים אלה עובדת במשקים החקלאיים בסביבה

ומכשירה את עצמה, ורואה את עצמה מיועדת לעליה באיזור קטיף.

אולי כדאי להעלות אותם ישר למקום?

היו"ר השר א. שרון:

כל זמן שהם יושבים בעצמונה שישבו שם.

סא"ל ד. סתו:

אני מבקש לשאול אם אין מוסדות מיישבים אחרים שיש

השר מ. בסיס:

להם גרעינים הקודמים לאנשי עצמונה, שאפשר להעלות

אותם לאחד מהקטיף האלה? אם יש כאלה שעומדים בתור וממתינים לדעתי הם קודמים

לאנשי עצמונה, והם אינם צריכים לזכות בראשונות.

הם לא ראשונים.

היו"ר השר א. שרון:

ישנו גרעין שכבר עובד והוא מיועד לקטיף ד'. צריך

א. בראון:

עוד להקים את קטיף ה' וקטיף ו'. יש עוד שני מקומות

ריקים. הגרעין של עצמונה מתארגן או לקטיף ה' או לקטיף ו'. אלה כולם ישובים

של איחוד המושבים של הפועל המזרחי.

הבנייה היא שלהם והם רואים אותם בתור גרעין לאחד

היו"ר השר א. שרון:

הישובים במקום.

המקום של עצמונה יתפנה, או שישאר שם מספר אנשים.

השר מ. בסיס:

כיצד אנחנו נוהגים במקרה כזה?

היו"ר השר א. שרון:

היו"ר השר א. שרון:

אם מכירים בגרעין והגרעין הזה תאושר לו ההתיישבות בחבל עזה, הרי הוא נכנס לטיפול של חטיבת ההתיישבות, ובמקביל בגגשים לטיפול בשטח, עושים עבודת יישור, וכך אפשר לחסוך את השלב של היאחזות בח"ל. את הבח"ל אפשר להציב במקום שיש צורך בכך. אפשר להציב שם כמה קרונות ולהכניס כלים, כדי שיהיה את מי להעביר. כמו שהגרעין שיושב היום בחבל גדיד עובד בכפר דרום. הגרעין המיועד לקטיף ה' יושב בעצמונה, וצריך להעביר אותם מוקדם ככל האפשר, וצריך לעזור להם.

הפנייה אלי היתה לא מצדם אלא מצד תנועה מיישבת

בעלת מוניטין.

מ. דרובלס:

בעצמונה יושבים כשלושה חודשים בין 30 ל-40 איש בתנאים קשים, כי בנו שם כמה מבנים זמניים. אם בשאיר את הגרעין במקום שהוא יושב ונתחיל להשקיע באמצעי קיום בשבילו דרושים אמצעים גדולים. באחד הקטיפים שהשארנו למאחז והיאחזות ניתן לאתר מקום בשבילם, והם לא צריכים לבוא במקום עדיפויות וקדימויות של משהו אחר. צריך למצוא להם אמצעי ייצור, וזה ענין של שנה. ההכרה היא שחבל להמשיך להשקיע במקום שתוך קבוע ששה חודשים יצטרכו לעבור ממנו. אפשר תוך 2-3 חודשים להכשיר מחנה אחד במקום מחנה ארעי.

ג. ויץ:

אני בעד הגברת הקצב של הקמת הקטיף.

לגבי השאלה את מי מעלים לשם - לדעתי איבנו צריכים לסטות מדרכנו, זה תלוי בתנועה ובגרעין. איבני יודע אם הגרעין הזה מתאים לזה. אני מתנגד לטפל באנשי עצמונה, ויהיו הטובים באנשים בין היושבים בעצמונה, מהטעמים האלה: ראשית, זה יתפרש כנתינת גושפנקא למעשה בלתי ליגלי ואנטי ממשלתי שנעשה על ידי קבוצת אנשים. (היו"ר א. שרון: למה בלתי ליגלי?) אלו העובדות. איבני מבין תומכי הממשלה הזאת, אבל אני בין תומכי השמירה על החוק והסדר. גרעין עצמונה עלה למקום תוך מחאה הבגד החלטת הממשלה

ר. ויץ:

החלטה שהיתה חלק מחוזה השלום. הקבוצה הזאת עשתה זאת בצורה פומבית ובצורה שאינה לפי רוחי. שום ממשלה אינה צריכה לסבול מעשים כאלה. איני רוצה שתקום בישראל ממשלה כלשהי, שמייצגת את העם, וכל אזור צריך לתת לה יד כדי לשמור על החוק והסדר במדינה הזאת. אנשי עצמונה עלו למקום כדי למחות על החלטת הממשלה.

אני בעד טיפול באנשי עצמונה בדרכים המקובלות ולא לפרוץ את החוק. זה עלול לשמש תקדים לא טוב. אם יתקבל הרושם שכל אחד יכול לקחת את החוק לידידו; זה יהיה אסון לאומי. (מ. דרובלס: לא צריך להגזים). אני מביע את דעתי. אני מביע דעה שאינה קשורה עם חילוקי-הדעות המדיניים ועם דרך הפעולה, אלא מבחינת כבוד האדם. יש ערכים שהם עומדים מעל ומעבר לכל השתייכות מפלגתית ואינטרס פרטי. אם בטפל בהם במקום זה יהיה בזה משום מתן גושפנקה למעשה לא ליגלי ואנטי ממשלתי. איני רוצה לתת לזה יד. הטיפול במקום פירוש השקעות במקום שהממשלה התחייבה לפנותו.

יחד עם זאת איני סבור שמפני שהם עשו זאת הם פסולים מלהיות גוף שעולה להתיישבות. אני מבקש לקבל כאן החלטה שקודם כל עליהם לעזוב את המקום, ואם הם רוצים להתארגן לגוף מתיישב בדואג להם למקום מתאים. התבועה תכיר בהם, בבדוק מקום, ואם אצא יחליטו שהם עולים לקטיף אני בעד זה. אני עומד על כך שתהיה הפרדה גמורה בין המעשה שהם עשו לגבי עצמונה, שאיני יכול לקבל אותו, לבין קבלתם כגרעין שעולה להתיישבות בדרכים המקובלות. כל קשר בין הדברים יטשטש גבול חשוב ממדרגה ראשונה, וועדה זו אינה יכולה לתת לזה יד.

א. בראון:

אני מכיר את הגרעין הזה די טוב, אני כיר גם את האנשים וגם את המביעים שהביאו אותם לשם. המביעים שלהם והצורה שבה הם נמצאים במקום זה הם בהחלט לא בניגוד לחוק. נכונה העובדה שלא פינו אותם, אבל זה לא מעשה בניגוד. זהו שטח שהכנו בזמנו כאשר הכנו את

א. בראון:

המיצפים, והם עובדים במשקים של חברים ומחליפים את הבידואים שעושים עבודה זו ממספר ישובים. הם עובדים בבתי האריזה, והם רוצים להקים משקים חקלאיים ולהתיישב ולעבוד במשקים חקלאיים שלהם. הם רואים את עצמם כנקודת הכשרה חיובית; אלה אנשים שקטים שאינם עושים שום רע לאף אחד. לא צריך להציג אותם כקיצוניים.

התחילו להתארגן

אחרי שהם אצטצצצצ והם מבקשים להתיישב בקטיף

בעתיד ברגע שייבנו שם בתיים, מדוע שמחלקת ההתיישבות לא תטפל בהם כמו שהיא מטפלת בכל גרעין לקראת עלייתם לקטיף.

אני מאד מצטער, מודיעים לי שאני צריך להכנס

היו"ר השר א. שרון:

למליאת הכנסת כדי להשיב להצעה לסדר היום של

חבר הכנסת זלמן שובל על הנושא: הצורך הדחוף במאמץ מרוכז להגברת ההתיישבות ביהודה ובשומרון. זה נושא שקשור לנושאים שאנחנו מטפלים בהם. הוא כבר מביא את הצעתו במליאת הכנסת, ואני מתנצל על שעלי להפסיק ישיבה זו. בישיבה הבאה נסיים את הדיון בשאלה זו.

אני חוזר על בקשתי שיודיעו לנו מספיק זמן מראש

מ. שפירא:

על מועד הישיבה.

הישיבה בבעלה.

הקמת יישוב קבע למתיישבי קדש ברנע

הת/23

יו"ר הועדה פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון; ה"ה ד. סתו וש. רביד.

מ ח ל י ט י ם מכח החלטה מס. 899 (הת/52) של הממשלה מיום ד' באב תשל"ח (7.8.78) ובמסגרת התכנון העקרוני בתיאום עם פריסת צה"ל בדבר הקמת 4-5 יישובים באזור ניצנה סמוך לגבול עם מצרים, לאשר העברתם להתיישבות של מתיישבי קדש-ברנע לביר-מלגה, או לנקודה סמוכה לביר-מלגה. המיקום המדויק של הישוב ייקבע בהקדם ותוך תיאום עם מערכת הבטחון.

מיקומו של הגרעין החילוני של מצפה יריחו

הת/24

עוזר שר החקלאות לענייני התיישבות פותח.

בדיון משתתפים: השרים ש. תמיר, א. שרון; ה"ה א. בראון, א. כץ, ר. ווייץ, ש. רביד וד. סתו.

ההחלטה שמורה במזכירות הממשלה.

יישובים בחבל הבשור (פיתחת שלום)

הת/25

יו"ר הועדה פותח.

בדיון משתתפים: השרים א. שרון, ש. תמיר; ה"ה ר. ווייץ, א. בראון, ש. רביד, מ. דרובלס, א. כץ, י. שפירא, י. מרגלית וד. בועז.

המשך הדיון נדחה.

אלון מורה

הת/26

מר מ. שפירא שואל בענין אלון מורה.

יושב-ראש הועדה משיב.

ההודעה

פרסום שמות הישובים החדשים ב"רשומות"

הת/27

יו"ר הועדה פותח.

מ ח ל י ט י ם   בהמשך להחלטה מס. הת/54 של הועדה
להתישבות המשותפת לממשלה ולהסתדרות הציונית העולמית,
מיום ל' בסיון תשל"ח (5.7.78), להטיל על ועדת השמות
הממשלתית לפרסם ברשומות את שמות היישובים המוקמים
על-פי החלטות הממשלה; ועדת השמות תעשה כן, בהתאם
לקריטריונים על-פיהן היא פועלת.

קבוצת ההכשרה של עצמונה

הת/28

יו"ר הועדה פותח.

בדיון משתתפים: השרים מ. נסים, א. שרון; ה"ה א. בראון,
ד. סתו, מ. דרובלס ומ. ווייץ.

המשך הדיון נדחה.

ה י ש י ב ה   נ נ ע ל ת

מזכירות הממשלה

שמור

החלטה מס. הת/24 מיום 24.06.1979 אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה
וקבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום 24.06.1979 ומספרה הוא 835(הת/24).

מיקומו של הגרעין החילוני של מצפה יריחו. "835(הת/24).

ההחלטה שמורה במזכירות הממשלה.
להלן נוסח ההחלטה:

מ ח ל י ט י ם, מכח החלטה מס. 107(הת/12) של הממשלה
מיום י"ד בחשוון תשל"ח (26.10.77) לאשר לגרעין
החילוני של מצפה יריחו להתיישב במדרגה שמעל למחנה
הפליטים הריק של יריחו ולהטיל על מערכת הבטחון
לוודא כי הקרקע שנועדה למטרה זו היא אכן קרקע
המדינה. נציג מערכת הבטחון ידווח לוועדה להתיישבות
בענין ביצוע הסיפא של החלטה זו."